

Lietuvos valstybės valdomų įmonių veikla

2017 METAIS

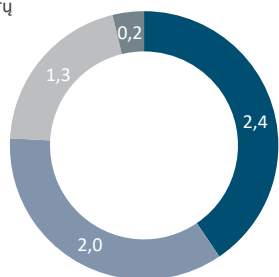

VVJ portfelis – trumpa apžvalga

VVJ portfelio
apskaičiuota rinkos vertė

2017-12-31	5,9	+5,6%
2016-12-31	5,6	

mlrd. eurų

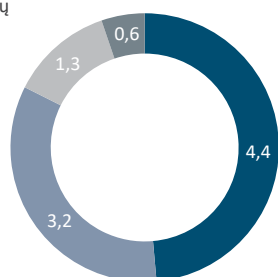

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio
apskaitinė turto vertė

2017-12-31	9,5	+3,1%
2016-12-31	9,2	

mlrd. eurų

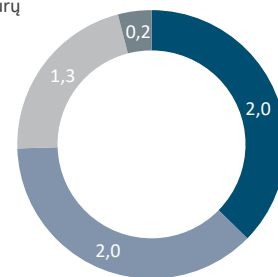

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio
nuosavo kapitalo vertė

2017-12-31	5,5	+3,5%
2016-12-31	5,4	

mlrd. eurų

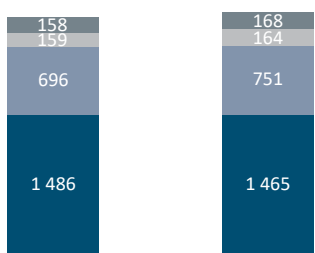

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio
pardavimo pajamos

2017 metai	2 549	+2,0%
2016 metai	2 499	

mln. eurų

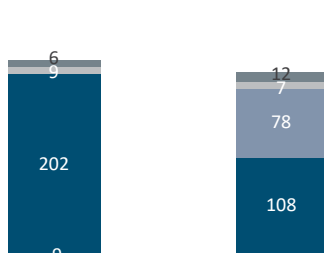

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio
veiklos pelnas

2017 metai	204	-1,9%
2016 metai	208	

mln. eurų

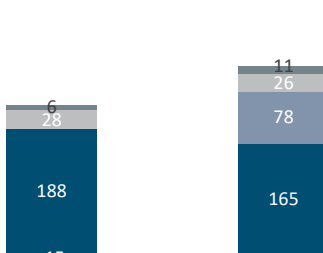

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio
normalizuotas grynasis pelnas

2017 metai	280	+35,3%
2016 metai	207	

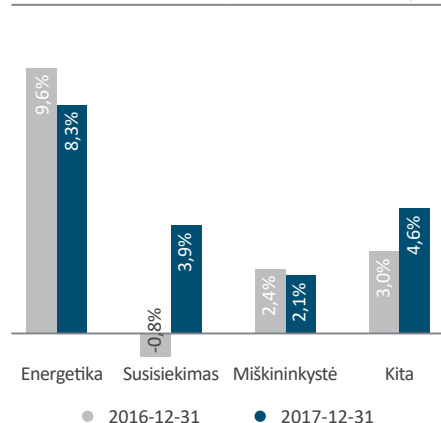
mln. eurų

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

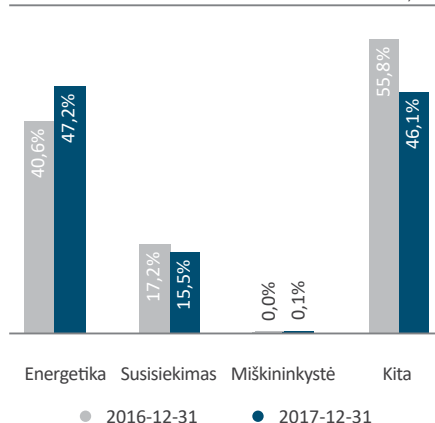
VVJ portfelio normalizuota
nuosavo kapitalo grąža

2017-12-31	5,1%
2016-12-31	3,9%

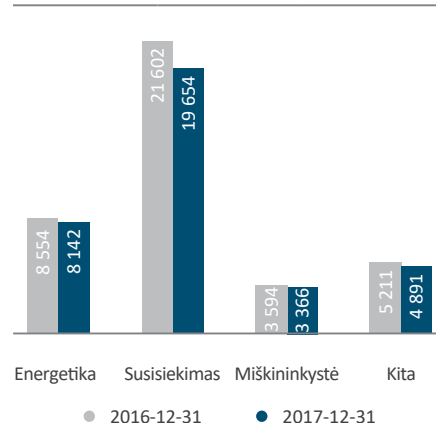
VVJ portfelio skolinto ir
nuosavo kapitalo santykis

2017-12-31	24,7%
2016-12-31	23,5%

VVJ darbuotojų skaičius

2017-12-31	36 053	-7,5%
2016-12-31	38 961	

Turinys

MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS	3
VšĮ „STEBĖSENOS IR PROGNOZIŲ AGENTŪRA“ DIREKTORIAUS ĮŽANGINIS ŽODIS	4
VVĮ NAUJIENOS	5
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VALDYMO POLITIKA	7
VADOVAUJANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMAS	12
SPECIALIEJI ĮPAREIGOJIMAI	18
VVĮ SUTEIKTA PARAMA	25
PORTFELIO REZULTATŲ APŽVALGA	26
SUSISIEKIMAS	50
ENERGETIKA	58
MIŠKININKYSTĖ	68
KITOS ĮMONĖS	76
ĮMONIŲ APRAŠYMAI	80
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	81
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	82
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	83
VĮ Lietuvos oro uostai	84
VĮ „Oro navigacija“	85
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	86
VĮ „Kelių priežiūra“	87
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	88
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	89
AB „Energijos skirstymo operatorius“	90
UAB „EPSO–G“ įmonių grupė	91
LITGRID AB įmonių grupė	92
AB „Amber Grid“	93
AB „Klaipėdos nafta“	94
Miškų urėdijos	95
VĮ Registrų centras	96
VĮ „Regitra“	97
VĮ Ignalinos atominė elektrinė	98
VĮ Turto bankas	99
VERTINIMO METODIKA	100
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS	102
Į VVĮ PORTFELĮ NEĮTRAUKTŲ VVĮ FINANSINIAI REZULTATAI	106
SANTRUMPOS IR APIBRĖŽIMAI	107

2017 metais Lietuva ne tik intensyviai rengėsi minėti valstybės atkūrimo šimtmetį, bet ir nuveikė daugybę svarbių darbų valstybės valdomų įmonių (VVĮ) valdymo tobulinimo srityje, kurie, palankiai įvertinti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO), lėmė šaliai galimybę tapti šios prestižinės organizacijos nare. Tai buvo ištis didelis ir sudėtingas darbas, reikalaujantis ne tik žinių, gebėjimo rasti geriausią tarptautinę patirtį, bet ir aiškos politinės vizijos.

Pastaraisiais metais įgyvendinta nemažai reikšmingų pokyčių, efektyvinant VVĮ valdyseną. Visų pirma, sustiprintos valstybės nuosavybės funkcijos ir įgaliojimai stebėti VVĮ veiklas perduoti savarankiškam juridiniam asmeniui – viešajai įstaigai „Stebėsenos ir prognozių agentūra“. Tokiu būdu išspręsta konfliktinė situacija, kai viena iš valstybės įmonių buvo atsakinga už visų valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimo koordinavimą.

Kitas svarbus žingsnis, kurį pavyko padaryti – padidinti valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų ir valdybų savarankiškumą bei visiškai jas depolitizuoti. 2015 metų pabaigoje valstybės valdomų įmonių kolegialiuose organuose dar buvo 63 politikai, tačiau dabar politikai jau nedalyvauja valstybės valdomų įmonių valdyme. Šiandien valdybose dirba vadybos profesionalai, kurių sprendimai grįsti verslo logika, o ne politinėmis ambicijomis ar interesais. Preliminariais duomenimis, 2018 metų birželį buvo išrinkta 113 nepriklausomų narių. Patyrę nepriklausomi profesionalai, atėję į VVĮ, atnešė sprendimų ir veiklos skaidrumo, žinių ir vadybos patirties.

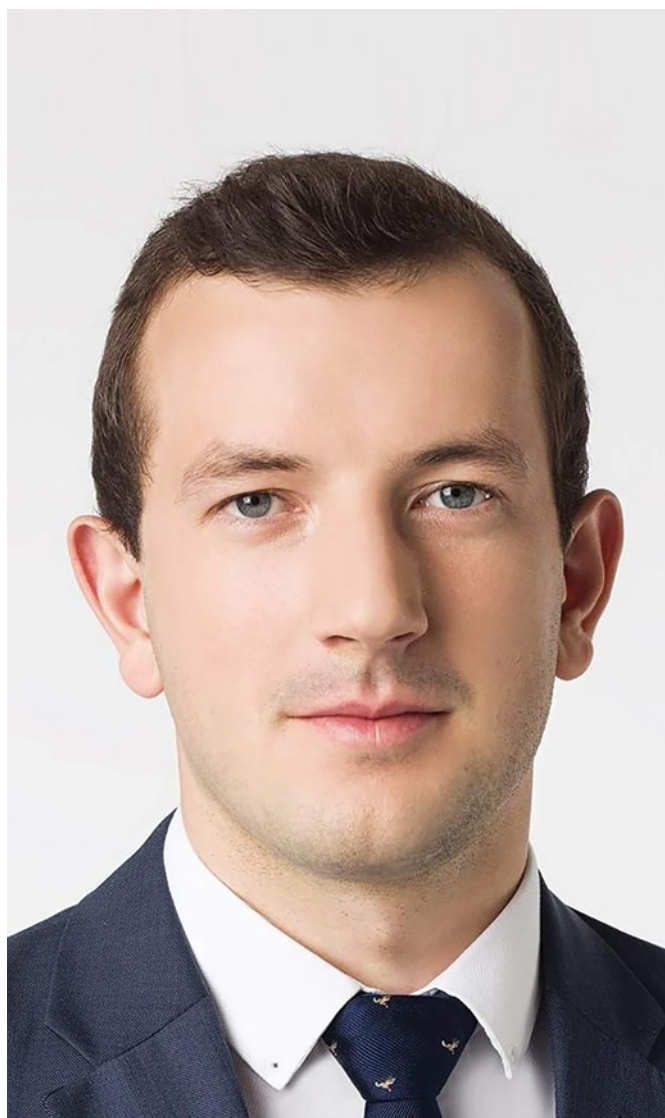
Be to, siekiant veiksmingo išteklių paskirstymo ir aukštesnių valdymo standartų įmonėms taikymo, peržiūrėtos valstybės įmonių atliekamos funkcijos, šių įmonių teisinės formos ir tolesnės veiklos vykdymo tikslingumas bei pritarta valstybės įmonių pertvarkų planui.

Kadangi valstybės valdomų įmonių reforma buvo ir lieka viena iš svarbiausių tobulintinų sričių, ir toliau bus siekiama užtikrinti skaidresnę valstybės valdomų įmonių veiklą, efektyvesnį valdymą ir didesnę grąžą valstybei. Lietuva planuoja ir toliau stiprinti valstybės nuosavybės funkcijas ir suteikti daugiau galių Valdymo koordinavimo centrui, kuris yra atsakingas už visų valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimo koordinavimą.

Ateityje numatome tęsti gerųjų valdymo principų taikymą valstybės valdomoms įmonėms – toliau formuosime įmonių kolegialius organus, kurių daugiau kaip pusę narių sudarys nepriklausomi profesionalai, taip pat tęsime VVĮ pertvarkos procesus, siekiant veiksmingai paskirstyti išteklius.

Palaipsniui numatome pereiti prie valstybės nuosavybės – įmonių akcijų valdymo centralizavimo. Taip pat ketiname sistemaiškai suvienodinti savivaldybių valdomų įmonių valdymo reikalavimus.

Tikiuosi, kad netolimoje ateityje, išgryninus valstybės lūkesčius kiekvienai VVĮ bei atsisakius tam tikrų veiklų ar jas optimizavus bei pradėjus vieningai taikyti gerojo valdymo principus, įmonės pasieks geriausių veiklos rezultatų bei užtikrins maksimalią apčiuopiamą naudą visiems Lietuvos žmonėms.

Pagarbiai
LR ūkio ministras
Virginijus Sinkevičius

VšĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ direktoriaus įžanginis žodis

2017 metai džiugino pažanga valstybės valdomų įmonių srityje. Per šiuos metus priimti ilgą laiką neįgyvendinamais laikyti sprendimai jungti kelių priežiūros įmones ir miškų urėdijas, kurių reorganizavimas baigtas atitinkamai 2017 metų lapkritį ir 2018 metų sausį. Tobulinta kolegialių valdymo ir priežiūros organų narių atrankos tvarka, priimtas sprendimas, kad ne mažiau nei pusę renkamų kolegialaus organo narių turi sudaryti nepriklausomi nariai. Valstybės kontrolės atlikti auditai paskatino peržiūrėti įmonių nuosavybės tikslingumą bei įvertinti valstybės įmonės teisinės formos aktualumą. Šių metų reformos buvo išskirtinės ir mums – vykdant EBPO rekomendacijas, nuo liepos mėnesio, Valdymo koordinavimo centro funkcijas iš VĮ Turto banko perėmė VšĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“.

Galime pasidžiaugti pokyčiais ne vien VĮ politikos srityje. 2017 metai įmonėms buvo sėkmingi ir valstybei leido gauti 202 mln. eurų grąžą, tai yra du kartus daugiau nei 2014 metais. Reikšmingus dividendus ar pelno įmokas moka didesnis įmonių skaičius, prie anksčiau dominavusių „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės bei AB „Klaipėdos nafta“ ryškėja ir susisiekimo sektoriaus įmonių vaidmuo: 34 mln. eurų skyrė AB „Lietuvos geležinkeliai“; po 7 metų pertraukos pelno įmoką mokėjo VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, jos įmoka perkopė 22 mln. eurų; ženkliai augo VĮ „Kelių priežiūra“ ir VĮ „Lietuvos oro uostai“ pelno įmokos.

Nepaisant puikių tendencijų, turime ir toliau nuosekliai stebėti, kaip yra valdomos mūsų įmonės: 9,5 mlrd. eurų turtas yra milžiniškas, tad skaidrumas, kurio siekiame, turėtų leisti kiekvienam prisidėti vertinant ir stebint šio turto panaudojimo efektyvumą. Įmonių portfelio grąžai augant – normalizuotai kapitalo grąžai pasiekus 5,1 proc., kai dar ankstesniais metais ji tesiekė 3,9 proc. – išlieka potencialas didinti efektyvumą. Valstybės valdomų įmonių grąža vis dar atsilieka nuo privataus kapitalo įmonių grąžos, galime pastebėti 0,6 mlrd. eurų viršijančias pinigų ir pinigų ekvivalentų atsargas, kapitalo struktūroje vyrauja nuosavas kapitalas – skolintas kapitalas pasitelkiamas rečiau nei siektina.

2018 metai nešykštės iššūkių: nepriklausomų stebėtojų tarybų ir valdybų narių veiklai keliama vis didesni lūkesčiai, įmonės pertvarkomos, jos turi prisitaikyti prie nustatomų aukštų veiklos rezultatyvumo ir skaidrumo reikalavimų. Kas antros įmonės laukia reikšmingos permainos – teisinės formos keitimas, reorganizavimas, dalies veiklos atsisakymas ar likvidavimas. Savo ruožtu sieksime vis detaliau informuoti apie įmonių veiklą, kelti lūkesčių kartelę ir visiems dalyvaujantiems įmonių valdyme priminti apie atsakomybę laikytis aukščiausių valdysenos principų.

Tad kviečiame ir Jus, gerbiami skaitytojai, prisidėti prie valstybės valdomų įmonių efektyvesnės ir skaidresnės veiklos – dalyvaukite konkursuose ir tapkite nepriklausomais kolegialių valdymo ar priežiūros organų nariais.

*Pagarbiai
Vyriausiasis analitikas, laikinai atliekantis direktoriaus funkcijas
Deividas Gabulas*

VVJ Naujienos

2017 metų kovo 13 d. Vyriausybė patvirtino savo programos įgyvendinimo planą, kuriame planuojama optimizuoti įmonių valdymą. Siekiama sujungti vienodą veiklą vykdančias įmones – urėdijas ir kelių priežiūros įmones, taip jas konsoliduojant ir centralizuojant jų valdymą. Numatytas įmonių veiklos (funkcijų) ir jų teisinės formos peržiūrėjimas. Planuojamas įmonių valdysenos tobulinimas: akcininkų funkcijas vykdančių institucijų koncentravimas, gerųjų įmonių valdymo praktikų diegimas, kolegialių organų atrankos tobulinimas, nepriklausomų ir profesionalių kolegialių organų narių skaičiaus didinimas.

2017 metų kovo 15 d. Vyriausybė pritarė Ūkio ministerijos parengtiems teisės aktų pakeitimams, kurie patobulins kandidatų į valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų ar valdybų narius atrankos procedūras. Pagal patvirtintą tvarką valstybės valdomų įmonių valdybas turės sudaryti ne mažiau kaip pusė nepriklausomų narių, kurie bus renkami skaidriai, įvertinus kandidatų profesionalumą. Pakeitimuose numatyta, kad kandidatų atrankos procese galės dalyvauti personalo atrankos agentūros, taip pat kad valstybės valdomų įmonių valdybos ar tarybos nariu negalės būti paskirtas politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojas.

2017 metų balandžio 25 d. Valstybės kontrolė pateikė „Valstybės valdomų įmonių graža valstybei“, „Savivaldybių kontroliuojamų įmonių valdymas ir veikla“, „Viešųjų įstaigų steigimas ir valdymas“ auditų ataskaitas. Šiais auditais Valstybės kontrolė identifikavo sisteminius trūkumus nacionaliniu mastu koordinuotai žvelgiant į VVJ, savivaldybių kontroliuojamų įmonių ir viešųjų įstaigų valdymą. Valstybės kontrolės teigimu, svarbu „optimizuoti visų formų įstaigas ir įmones, sukurti aiškią ir neprieštarinę įmonių ir įstaigų veiklos tikslų kėlimo ir rodiklių vertinimo sistemą [...] efektyvią institucinę priežiūrą ir jos valdymą, ją atskyrus nuo politikos formavimo“.

2017 metų gegužės 10 d. Vyriausybė pritarė Energetikos ministerijos pasiūlytai energetikos srities valstybės įmonių pertvarkai. Šia pertvarka siekiama optimizuoti įstaigų veiklą ir mažinti išlaidas. Vietoj keturių šiuo metu esančių institucijų liks dvi. Apjungus Energetikos agentūrą ir Lietuvos naftos produktų agentūrą bus įkurtas energetikos sektoriaus kompetencijų ir duomenų centras. Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra bus prijungta prie valstybės įmonės Ignalinos atominė elektrinė. Planuojama, kad tai leis kasmet sutaupyti iki 300 tūkst. eurų.

2017 metų birželio 28 d. Vyriausybė Nutarimu Nr. 533 patvirtino valstybės valdomų bendrovių paramos teikimo aprašą, nustatantį ribas teikiamos paramos kiekiams bei kitas sąlygas, kaip gali būti teikiama parama. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, valstybės įmonės negali teikti paramos, todėl ši tvarka yra taikoma tik valstybės valdomoms bendrovėms. Tarp pagrindinių Nutarime išdėstytų nuostatų išskirtinas reikalavimas, kad paramai skiriama pelno dalis negali būti didesnė kaip 3 procentai bendrovės ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno ir negali viršyti 500 000 eurų; taip pat nustatyti suteiktos paramos viešinimo ir įmonių paramos teikimo sąlygų vidaus reglamentavimo reikalavimai.

2017 metų liepos 1 d. Valdymo koordinavimo centro funkcijas perėmė VšĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“. Vadovaujantis 2017 metų balandžio 20 d. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimu, nuo 2017 metų liepos 1 d. valstybės valdomų įmonių Valdymo koordinavimo centro funkcijas atlieka viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, kurios savininkė nuo 2010 metų yra Ūkio ministerija. Taip išvengta konfliktinės situacijos, kai viena iš valstybės įmonių yra atsakinga už visų valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimo koordinavimą.

2017 metų liepos 14 d. apmokėtos „Lietuvos energija“, UAB, išplatintos „Žaliosios obligacijos“ – bendrovė išplatino 10 metų trukmės obligacijų už 300 mln. eurų. Obligacijų turėtojams mokami 2 proc. dydžio metiniai kuponai, o metinis obligacijų pajamingumas siekia kiek mažiau nei 2,2 proc. Išplatintas obligacijas ketinama įtraukti į „Nasdaq“ Vilnius ir Liuksemburgo biržų skolos vertybinių popierių sąrašus. Prie sėkmingo obligacijų išplatavimo prisidėjo birželį „Standard & Poor's“ bendrovei suteiktas BBB+ kredito reitingas. Ši 10 metų trukmės obligacijų emisija yra didžiausia ir ilgiausios trukmės šalies istorijoje. „Žaliosiomis obligacijomis“ ketinama finansuoti elektros skirstymo tinklo efektyvumo didinimą, investicijas į vėjo jėgaines bei energijos gamybą iš atliekų ir biomasės. 2018 metų liepą išplatinta dar viena, analogiška, obligacijų emisija, kurios pajamingumas buvo mažesnis ir nesiekė 2,1 proc.

2017 metų lapkričio 1 d. įvykdyta 10 regioninių kelių priežiūros įmonių ir valstybės įmonės „Automagistralė“ reorganizacija, įkuriant VĮ „Kelių priežiūra“. Reorganizacija siekiama efektyvinti įmonių veiklą, geriau vykdyti kelių priežiūros funkcijas, suformuoti efektyvų valstybinės reikšmės kelių modelį. VĮ „Kelių priežiūra“ įkurta prie VĮ „Kauno regiono keliai“ prijungiant kitas kelių priežiūros įmones. Susisiekimo ministerijos skaičiavimu, pertvarka leis sutaupyti iki 8,5 mln. eurų kasmet.

2018 metų sausio 8 d. VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas ir 42 VĮ miškų urėdijos prijungimo būdu buvo reorganizuotos į vieną įmonę – VĮ Valstybinių miškų urėdiją. Įmonės sujungtos siekiant didesnės įmonių grąžos ir efektyvesnio veikimo, sprendžiant veiklos skaidrumo problemas miškininkystės sektoriuje. Kaip ir kelių priežiūros įmonių jungimo atveju, šiuo reorganizavimu įgyvendinta viena iš EBPO rekomendacijų. Pasak Aplinkos viceministro, Martyno Norbuto, įmonių sujungimas ir veiklos optimizavimas turėtų leisti sutaupyti 13 mln. eurų kasmet.

2018 metų sausio 10 d. Vyriausybės pasitarime pritarta Ūkio ministerijos pateiktam Valstybės įmonių pertvarkos priemonių planui. Pagal šį planą, siekiama reikšmingai sumažinti valstybės įmonės teisinės formos taikymą, taip vykdant EBPO rekomendacijas. Atsižvelgiant į viešojo administravimo funkcijas, kurias gali vykdyti valstybės įmonės, tačiau ne valstybės valdomos bendrovės, atitinkamos funkcijos turėtų būti perduodamos kitiems juridiniams asmenims, arba keičiama atitinkamos įmonės teisinė forma į viešąją ar biudžetinę įstaigą, jei įmonė nevykdo (ar beveik nevykdo) komercinių funkcijų. Plane nėra numatyta keisti VĮ Registrų centro, VĮ „Regitra“, VĮ Turto banko, VĮ Ignalinos atominės elektrinės ir VĮ Valstybinių miškų urėdijos teises formas.

2018 metų kovo 7 d. Vyriausybės pasitarime buvo pritarta Ūkio ministerijos pateiktiems pasiūlymams dėl valstybės valdomų bendrovių valstybei priklausančių akcijų valdymo.

Vykdamas pasiūlymus turėtų mažėti valstybės valdomų bendrovių skaičius kai kurias jų likviduojant, o vykdomas nekomercinės funkcijos perduodant viešosioms įstaigoms ar biudžetinėms įstaigoms bei privatizuojant mažas bendroves, kurių akcijų valstybės nuosavybė nėra tikslinga, taip pat reorganizuojant bendrovės jungimo būdu. Už įmonių reorganizavimą atsakingos VAI, kurių progresą 2018 metų pabaigoje Ūkio ministerija turėtų pristatyti Vyriausybei.

2018 metų balandžio 10 d. priimtas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 str. pakeitimas, kuriuo įtvirtintas personalo paieškos (atrankos) agentūrų pasitelkimas nepriklausomų valdybos narių atrankai. Šiuo pakeitimu siekiama pritraukti aukštos kvalifikacijos nepriklausomus valdybos narius. Įstatymas turi įsigalioti nuo 2019 metų, tad turi būti priimti įgyvendinamieji teisės aktai. Atsižvelgiant į poreikį koreguoti Atrankos gaires, kartu su valstybės įmonių valdybų atrankų reglamentavimo pakeitimais, gali būti laukiama atitinkamų pakeitimų valstybės valdomų bendrovių kolegialių organų narių atrankų procedūroje – personalo paieškos (atrankos) agentūrų įtraukimo ir į bendrovių nepriklausomų kolegialių organų narių atrankas.

2018 metų birželio 27 d. įsigaliojo Nuosavybės gairių pakeitimai. Šiais pakeitimais atsisakyta įmonių skirstymo į 1A, 1B ir 2 grupes bei detalčiau reglamentuotas lūkesčių raštų rengimas ir viešinimas, t. y. pereinama nuo bendrinio tikslų priskyrimo plačioms įmonių grupėms prie individualizuotų sprendimų. VAI lūkesčių raštuose individualiai pateikia pagrindinius lūkesčius valdomoms VV: komercinių tikslų, specialiųjų įpareigojimų vykdymo lūkesčius ir kt. Šie raštai turi būti viešinami VV, VAI ir VKC svetainėse. Taip pat patobulinta siektinos vidutinės nuosavo kapitalo grąžos, tvirtinamos Vyriausybės, nustatymo metodika – taikant CAPM modelį (liet. kapitalo aktyvų įkainojimo modelis) taip pat įtraukiamas ir individualus vertinimas, leisiantis nustatyti tikslesnius reikalavimus, nei buvo galimybė pasitelkiant standartinį CAPM modelį. Taip pat nuo šiol nuosavo kapitalo grąža reikalaujama tik iš komercinės veiklos – specialieji įpareigojimai bus eliminuojami vertinant įmonių grąžos rodiklius, tai turėtų leisti geriau vertinti įmonių rezultatus.

2018 metų liepos 5 d. Prancūzijos Vyriausybėje buvo deponuoti prisijungimo prie EBPO konvencijos ratifikaciniai raštai – Lietuva oficialiai tapo 36-ąja EBPO nare. EBPO įvertino Lietuvos pažangą VV valdymo ir kitose srityse, tačiau toliau skatina tęsti pradėtas reformas. Vizito Lietuvoje metu EBPO generalinis sekretorius Angel Gurria pristatė Lietuvos ekonomikos 2018 metų apžvalgą, kurioje, be kitų klausimų, aptariama ir situacija VV sektoriuje. Konstatuojama, kad pradėtos vykdyti reformos yra reikalingos, tačiau turi būti ir toliau stiprinamos nuosavybės funkcijos, VV kolegialių organų nepriklausomumas, vienodinamos VV teisinės formos ir didinamas skaidrumas.

Valstybės valdomų įmonių valdymo politika

Daugelio užsienio šalių pavyzdžiai demonstruoja, kad valstybės valdomos įmonės (VVI) gali veikti efektyviai, teikti naudą vartotojams bei sėkmingai konkuruoti rinkoje, o jų veiklos rezultatai gali prilygti ar net pranokti privačių įmonių rodiklius. Modernios, efektyviai veikiančios VVI gali reikšmingai papildyti valstybių biudžetus, o papildomos lėšos gali būti paskirstytos įvairiausioms sritims – nuo pensijų, mokytojų ir medikų atlyginimų iki valstybės mastu svarbių investicinių projektų. Be to, šios įmonės, įgyvendinusios pažangius valdymo modelius, tampa skaidraus ir atsakingo verslo pavyzdžiu, tuo skatindamos tvarią ūkio plėtrą. Siekis paversti VVI moderniomis, efektyviai veikiančiomis įmonėmis reikalauja didelės atsakomybės bei ilgalaikės ir profesionalios valstybės valdomų įmonių priežiūros. Svarbu, jog valstybė turėtų aiškiai suformuluotą nuosavybės politiką bei iškeltų aukštus skaidrumo reikalavimus šioms įmonėms.

Valstybių nuosavybės politika

Bendra užsienio valstybių patirtis rodo, kad VVI gerojo valdymo principų įgyvendinimas yra svarbi, tačiau sudėtinga iniciatyva. Pagrindinis iššūkis yra rasti pusiausvyrą tarp valstybės įsipareigojimo aktyviai vykdyti savo nuosavybės funkcijas (tokias kaip finansinių ir kitų tikslų nustatymas ir monitoringas) bei tarp nešališko sektoriaus, kuriame veikia įmonė, reguliavimo.

Dėl šių priežasčių įvairios šalys priima nuosavybės politiką nustatančius teisės aktus, kuriuose aiškiai apibrėžia visų VVI valdyme dalyvaujančių valstybės institucijų, įstaigų ir įmonių teises ir pareigas. Nuosavybės politiką nustatančiuose dokumentuose taip pat būna apibrėžiama tvarka, pagal kurią nustatomi atlyginimai kolegialių valdymo ar priežiūros organų nariams, formalizuojami jų atrankos principai, nustatomi tokių organų sudėties ir nepriklausomumo principai, nurodomi laukiami VVI rezultatai. Įtvirtinant nuosavybės funkcijas siekiama, kad valstybė būtų aktyvi turto savininkė – ji įmonėms nustato tikslus, reikalauja efektyvios veiklos ir gerų rezultatų, tačiau nesikiša į kasdienę įmonių veiklą.

EBPO gairės

2015 metais Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) atnaujino ir paskelbė *Valstybės valdomų įmonių valdymo gaires* – dokumentą, apibrėžiantį pagrindinius VVI valdymo principus. EBPO *gairės* žymi susitarimą tarp pažangiausių ir labiausiai ekonomiškai išsivysčiusių šalių ir yra pripažintos kaip tarptautinis etalonas. Šias *gaires* (angl. OECD Guidelines on Corporate Governance of State-owned Enterprises) galima rasti EBPO internetiniame puslapyje www.oecd.org. Atnaujinant šias *gaires* buvo atsižvelgiama į pokyčius ir šalių patirtį, siekiant įvardinti naujas kylančias problemines sritis nacionaliniame ir tarptautiniame lygmenyje.

EBPO *gairės* pateikia konkrečius pasiūlymus, kaip spręsti įvairias dėl VVI valdymo kylančias problemas. Pavyzdžiui, jos rekomenduoja, kad valstybė apibrėžtų savo nuosavybės politiką bei aiškiai atskirtų nuosavybės įgyvendinimo ir reguliavimo funkcijas. *Gairės* taip pat aprašo siektinus VVI kolegialių organų narių (valdybų bei stebėtojų tarybų) vaidmenis, pateikia rekomendacijų dėl jų sudėties bei atrankos procedūrų. Dokumentas pabrėžia, jog turi būti sukurtos lygios konkurencinės sąlygos VVI ir privataus sektoriaus įmonėms, atsižvelgta į visų VVI akcininkų ir susijusių šalių interesus bei siekiama kuo didesnio VVI skaidrumo. Šie ir kiti rekomenduojami pokyčiai padėtų valstybėms užtikrinti profesionalų savo įmonių valdymą. Įgyvendinti EBPO rekomendacijose nustatytus principus privalo visos valstybės, siekiančios įstoti į šią organizaciją. Šiomis *gairėmis* rėmėsi ir Lietuva, pertvarkydama savo VVI valdymo politiką.

2015 metų rugsėjį EBPO pristatė ir konkrečias rekomendacijas Lietuvai gerojo VVI valdymo srityje. Pasiūlymai ir rekomendacijos išryškina keturias prioritetines kryptis:

- Valstybė turėtų siekti stiprinti nuosavybės funkcijas, stiprindama VKC statusą, užtikrindama nepriklausomumą ir tinkamus išteklius funkcijoms vykdyti.

- Turėtų būti didinamas stebėtojų tarybų ir valdybų savarankiškumas, pirmiausia užtikrinant nepriklausomumą ir skaidrius ir standartizuotus atrankos principus.

- Valstybės įmonės teisinė forma turėtų būti peržiūrima, palaipsniui pereinant prie įprastų juridinių asmenų teisinių formų.

- Skaidrumo gairių nuostatos turėtų būti privalomos bent didžiosioms valstybės valdomoms įmonėms.

Siekiant įstoti į EBPO Lietuva yra įsipareigojusi šias rekomendacijas įgyvendinti ir pastaraisiais metais intensyviai vykdė darbus, susijusius su visų keturių prioritetinių krypčių įgyvendinimu. Kelių priežiūros įmonių, urėdijų sujungimas, kolegialių organų narių atrankos procedūrų ir jiems suteikto mandato stiprinimas, VKC stiprinimas bei konkretūs tolesnių darbų planai leido pasiekti, kad jau 2018 metų birželio 28 d. Seimas įstatymu ratifikavo 1960 metų gruodžio 14 d. Paryžiuje priimtą Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos konvenciją bei 2018 metų gegužės 30 d. Paryžiuje pasirašytą Susitarimą dėl Lietuvos Respublikos prisijungimo prie Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos konvencijos sąlygų. 2018 metų liepos 5 d. Prancūzijos Vyriausybėje buvo deponuoti prisijungimo prie EBPO konvencijos ratifikaciniai raštai taip užbaigiant formalų prisijungimo prie EBPO procesą.

Pagrindiniai teisės aktai Lietuvoje

Nuosavybės gairės	Skaidrumo gairės	Atrankos gairės
Apibrėžia tikslų VVI nustatymą: siektinų vidutinių nuosav kapitalo kainų nustatymą, įpareigoja VAI rengti lūkesčių raštus	Nurodo, kokią informaciją apie savo veiklą privalo atskleisti visos valstybės valdomos įmonės bei tokios informacijos pateikimo terminus	Nustato VVI kolegialių valdymo ir priežiūros organų sudėtį ir nurodo turėti nepriklausomų narių
Įpareigoja valstybei atstovaujančias institucijas atskirti nuosavybės įgyvendinimo bei VVI reguliavimo funkcijas	Įpareigoja VVI rengti tarpinius finansinių ataskaitų rinkinius	Išvardina reikalavimus kandidatams į VVI kolegialius valdymo ir priežiūros organus, bei nustato nepriklausomumo kriterijus
Įpareigoja VVI rengti strategijas ir jomis vadovautis	Įpareigoja visas VVI tvarkyti savo apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus	Formalيزuoja kandidatų į kolegialius valdymo ir priežiūros organus atrankos ir skyrimo procesą
Įpareigoja didžiausias VVI turėti kolegialius valdymo organus bei svarbiausius komitetus	Įpareigoja VVI teikti informaciją apie vykdomus specialiuosius įpareigojimus	Apibrėžia atrankos komisijos sudarymo ir veiklos principus
Nustato rekomendacijas dėl vadovų ir kolegialių valdymo ir priežiūros organų atlygio	Įpareigoja koordinuojančią instituciją (Valdymo koordinavimo centrą) rengti apibendrinančias ataskaitas apie VVI ir jų veiklą	

Remiantis EBPO rekomendacijomis bei tarptautine gerąja patirtimi, 2010 metais Vyriausybė priėmė Nutarimą „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ (vadinamą *Skaidrumo gairėmis*), kuriuo išklėdė aukštus skaidrumo ir atskaitomybės reikalavimus visoms VVĮ, o 2012 metais Nutarimą „Dėl valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (vadinamą *Nuosavybės gairėmis*), kuriuo buvo apibrėžta Vyriausybės nuosavybės politika VVĮ atžvilgiu. *Nuosavybės gairėmis* pateikti sprendimai, kokių principų turi būti laikomasi apibrėžiant strateginius tikslus ir nustatant finansinius rodiklius, atskiriant reguliavimo ir nuosavybės funkcijas, sudarant VVĮ valdybas ir stebėtojų tarybas, ir kita. *Nuosavybės gairėse* įtvirtintos trys esminės VVĮ valdymo stiprinimo priemonės – stiprus akcininkas, stipri įmonių vadovybė bei aiškūs tikslai. 2015 metais siekiant sustiprinti valdybų ir stebėtojų tarybų nepriklausomumo ir atrankos principus priimtas Nutarimas „Dėl kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ (vadinamą *Atrankos gairėmis*), kuris

vėliau papildytas nuostatomis iš *Nuosavybės gairių*. *Atrankos gairės* formalizuoja atrankos procesą, nustato VVĮ kolegialių organų sudėtį, reikalavimus kandidatams ir kita. Aiškių tikslų priemonė įgyvendinama nustatant siektinas vidutines nuosavo kapitalo kainas bei rengiant ir teikiant įmonėms raštus dėl valstybės siekiamų tikslų VVĮ ir keliamų lūkesčių (*lūkesčių raštus*).

Atsižvelgiant į 2015 metais EBPO pristatytas rekomendacijas Lietuvai VVĮ valdymo tobulinimo srityje, Ūkio ministerija parengė rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą, kuris buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos vyriausybės 2016 metų balandį. Šiame plane pateikiamos priemonės ir laikotarpis, kaip ir kada bus sprendžiami EBPO iškelti VVĮ valdymo probleminiai aspektai. Planas atsižvelgia į keturias EBPO iškeltas sritis, pagrindinės priemonės yra: perduoti VKC funkcijas viešajam juridiniam asmeniui, užtikrinant tinkamus išteklius ir galimybes tinkamai atlikti funkcijas; stiprinti valdybų ir stebėtojų tarybų funkcijas ir savarankiškumą, koreguojant atrankos tvarkas ir didinant nepriklausomumą; svarstyti ir spręsti VĮ teisinės formos poreikį, visų pirma konsoliduojant urėdijas ir kelių priežiūrą vykdančias įmones; keisti *Skaidrumo gaires*, nustatant jų privalomumą didžiosioms VVĮ.

Lietuvos nuosavybės politika

1. Nuosavybės gairių taikymas

Nuosavybės gairėse įtvirtintos nuostatos yra privalomojo pobūdžio ir jų laikytis privalo visos VVĮ valdyme dalyvaujančios valstybės institucijos. Kai kurioms *Nuosavybės gairių* nuostatomis taikoma „laikykis arba paašikink“ taisyklė, pagal kurią nukrypimas nuo šių nuostatų galimas tik tuomet, kai tai objektyviai reikalinga – tokiais atvejais kiekvienas nukrypimas turi būti racionaliai pagrįstas ir paašikintas.

2. Valdymo koordinavimo centras

Siekdama užtikrinti nuoseklų ir profesionalų VVĮ valdymą, Vyriausybė priėmė sprendimą įkurti Valdymo koordinavimo centrą (VKC) – instituciją, stebinčią ir analizuojančią valstybės politikos valstybės valdomose įmonėse įgyvendinimą. *Nuosavybės gairėmis* VKC funkcijas buvo pavesta atlikti Valstybės turto fondui, kuriame šiuo tikslu 2012 metų rugsėjį buvo suformuotas specialus skyrius. Valstybės turto fondas 2014 metų spalio 1 d. buvo prijungtas prie Turto banko ir VKC funkcijas atlikti buvo pavesta Turto bankui. Nuo 2017 metų liepos 1 d., pakeitus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą (*Turto disponavimo įstatymas*) bei atnaujinus *Nuosavybės gaires*, VKC funkcijas vykdo VŠĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, pavaldi Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai. Iki *Nuosavybės gairių* priėmimo, VVĮ koordinavimo ir informacijos rinkimo bei analizavimo funkcijos buvo priskirtos Ūkio ministerijai.

Turto disponavimo įstatyme bei *Nuosavybės gairėse* yra apibrėžtos esminės VKC funkcijos. VKC yra įpareigotas koordinuoti gerosios strateginio planavimo praktikos įgyvendinimą valstybės valdomose įmonėse, vertinti VVĮ išskeltų strateginių tikslų ambicingumą, stebėti strategijų įgyvendinimo rodiklius bei nustatyti siektinus nuosavo kapitalo grąžos rodiklius, vertinti jų pasiekimą. Be *Nuosavybės gairėse* nustatytų VKC funkcijų, VKC analizuoja VVĮ atskleidžiamą finansinę ir nefinansinę informaciją, šių įmonių veiklos tendencijas, viešai skelbia apibendrinančias VVĮ ataskaitas bei prognozuoja VVĮ mokėtinus dividendus ir pelno įmokas, pasisako dividendų ir pelno įmokų nustatymo klausimais. VKC dalyvauja ir kolegialių priežiūros ir valdymo organų nepriklausomų narių nominavimo procese: dalyvauja atrankos komisijos veikloje, konsultuoja valstybei atstovaujančias institucijas dėl kandidatams nustatytinų specialiųjų reikalavimų. Galiausiai, VKC vertina, kaip yra laikomasi *Nuosavybės* ir *Skaidrumo gairių* ir teikia savo nuomonę bei rekomendacijas Vyriausybei.

3. Aiškūs tikslai

Siekiant kad VVĮ veiktų kuo efektyviau, valstybės turi aiškiai įvardinti įmonėms keliamus tikslus, o šie tikslai turi būti suderinti su įmonių ilgalaikėmis strategijomis. Kiek tai yra įmanoma, tikslai turėtų būti tokie, kuriuos būtų galima kiekybiškai įvertinti, o įmonės reguliariai turėtų būti vertinamos, kaip jos siekia nustatytų tikslų. Tik aiškiai žinodamos, ko iš jų tikisi valstybė, VVĮ gali veikti efektyviai. Siekiant aiškiai ir skaidriai suteikti informaciją įmonėms, ko iš jų tikisi valstybė, VAI įpareigotos rengti *Lūkesčių raštus*.

3.1. Valstybės tikslai VVĮ

2018 metų birželio 27 d. įsigaliojus *Nuosavybės gairių* pakeitimams, panaikintas įmonių priskyrimas grupėms (1A, 1B ir 2). *Gairėmis* numatyta, kad siektini vidutinių metų nuosavo kapitalo kainų (kapitalo grąžos) reikalavimai nustatomi visų VVĮ reikšmingai komercinei veiklos daliai. Taip pat įtrauktas individualus įmonių vertinimas, leidžiantis atsižvelgti į aktualius veiksnius įmonės rizikai ir pelningumui bei taip nustatyti tikslesnius reikalavimus, nei leidžia standartinis CAPM modelis (*liet.* kapitalo aktyvų įkainojimo modelis). Naujajai tvarka nuosavo kapitalo grąžos bus skaičiuojamos 2019 – 2021 metų periodui.

Kapitalo grąžos reikalavimai kartu su *Lūkesčių raštais* – raštais, kuriais valstybė išdėsto lūkesčius įmonės veiklai, pagrindines gaires vykdomiems specialiesiems įpareigojimams – apibrėžia VAI keliamus pagrindinius valstybės tikslus VVĮ. *Nuosavybės gairėse* nurodyta, kad valstybė, dalyvaudama VVĮ valdyme, „siekia verslo vertės augimo, dividendų ar pelno įmokos pajamingumo, nacionalinio saugumo interesų užtikrinimo, strateginių projektų įgyvendinimo ar kitų tikslų“. Taigi išlieka bendrųjų valstybės tikslų VVĮ reglamentavimas – visų pirma finansinės grąžos reikalavimas, tačiau didėja tikslų, keliamų įmonėms, individualizavimas.

Siekiant laikytis skaidrumo principo, tiek siektinos nuosavo kapitalo grąžos rodikliai, tiek *Lūkesčių raštai* yra viešiniami. Siektinos kapitalo grąžos rodikliai yra tvirtinami Vyriausybės Nutarimu, taigi yra viešai prieinami, o *Lūkesčių raštų* viešinimo pareiga įmonėms, VAI ir VKC (viešinti juos savo svetainėse) nustatyta naujausiu *Nuosavybės gairių* pakeitimu.

3.2. VVĮ strategijos

VVĮ turi turėti aiškius strateginius planus, kurie tarnautų kaip komunikacijos priemonė tarp Vyriausybės, akcininko ar savininko teisės įgyvendinančios institucijos, įmonių valdybų bei vadovų. Vyriausybė yra įpareigojusi visas VVĮ rengti savo veiklos strategijas. Strategijos turėtų būti rengiamos bent trejų (VĮ atveju keturių) metų laikotarpiui ir atnaujinamos bent kartą per metus. Jose įmonės turi nurodyti kryptis, kuriomis plėtos savo veiklą, ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus bei konkrečius rodiklius, kuriais bus matuojami siekiami tikslai. Planuose taip pat turi būti nurodyta strateginių projektų įtaka įmonės vertei, jų finansavimo šaltiniai, įmonės aplinkos analizė, turimi ištekliai ir kita.

Įmonės yra įpareigosotos kasmet iki lapkričio 15 d. pateikti savo strategijos projektus Valdymo koordinavimo centrui, kuris teikia rekomendacijas ir siūlymus dėl jų tobulinimo. VKC taip pat vertina ir šiuose strateginiuose planuose išsiskirtus rodiklius bei teikia savo vertinimą Vyriausybei. Rengiant strategijas atsižvelgiama ir į VAI įmonėms pateiktus raštus dėl valstybės lūkesčių.

4. Kolegialūs valdymo organai

Siekiant pelningos ir efektyvios įmonės veiklos, vienas iš esminių veiksmų yra kompetentinga, motyvuota ir nepriklausoma valdyba arba stebėtojų taryba, jei ji sudaroma. Valdyba yra pagrindinis valdymo organas, nustatantis įmonės strateginius prioritetus, vertinantis įmonės vadovų veiklą bei užtikrinantis jų atskaitingumą.

Pasikeitus *Nuosavybės gairėms* VVĮ nebėra skirstomos į penkias kategorijas, o pradėtos taikyti kituose įstatymuose apibrėžtos viešojo intereso įmonių (t. y. VVĮ, kurios pagal įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą laikomos didelėmis) ir įmonių, kurios priskiriamos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, sąvokos. Šios viešojo intereso ir svarbios nacionaliniam saugumui užtikrinti įmonės privalo turėti veikiančius kolegialius organus. Dėl valdybų (ar stebėtojų tarybų) sudarymo kitose VVĮ sprendimą priima valstybę atstovaujanti institucija.

Pagal teisinę formą visos valstybės valdomos įmonės (VVĮ) skirstomos į **valstybės įmones (VĮ)** bei **valstybės valdomas bendroves** – akcines bendroves (AB) ir uždarąsias akcines bendroves (UAB).

VĮ yra iš valstybės turto įsteigtos arba įstatymų nustatyta tvarka valstybei perduotos įmonės, kurios nuosavybės teise priklauso valstybei ir joms perduotą ir jų įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. 2017 metų gruodžio 31 d. Lietuvoje buvo 68 VĮ, tarp jų – miškų urėdijos, VĮ „Kelių priežiūra“, VĮ Lietuvos oro uostai, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir kitos.

Valstybės valdomos AB ir UAB yra ribotos civilinės atsakomybės privatieji juridiniai asmenys, kurių visas ar dalį akcijų valdo valstybė. Lietuvoje AB teisinę formą 2017 metų pabaigoje turėjo 13 VVĮ (tarp jų – AB Lietuvos paštas, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Klaipėdos nafta“), o UAB teisinę formą – 27 VVĮ („Lietuvos energija“, UAB, UAB „EPSO-G“, UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“ ir kitos).

5. Komitetai

VVĮ, pagal Lietuvos Respublikos Finansinių ataskaitų audito įstatymą laikomos viešojo intereso įmonėmis, privalo suformuoti audito komitetus, kurie sustiprintų įmonės vidaus kontrolę – stebėtų įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, įvairių vidaus kontrolės sistemų veiksmingumą, audito atlikimo procesą ir kita. Audito komitetą privalo sudaryti ne mažiau nei trys nariai, iš kurių daugiau nei pusė turi būti nepriklausomi. Audito komiteto pirmininku renkamas nepriklausomas narys.

Kiekvienoje valstybės valdomoje bendrovėje, kuri laikoma didele pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą taip pat turi būti sudarytas atlygio komitetas, kuris rengtų pasiūlymus dėl įmonės vadovaujančių darbuotojų atlygio sistemų.

6. Atlygis

Siekiant į kolegialių organų narius pritraukti kuo daugiau nepriklausomų profesionalų, jiems už šį darbą gali būti mokamas atlygis. Kolegialių organų narių atlygio klausimas turi būti svarstomas kiekvienos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, tačiau rekomenduojama, kad valstybės valdomų bendrovių valdybų ir stebėtojų tarybų nariams būtų mokamas fiksuotas atlygis, neviršijantis 1/4 dalies bendrovės vadovui nustatyto atlygio, o valdybų ir stebėtojų tarybų pirmininkams – atlygis, neviršijantis 1/3 dalies tokio atlygio dydžio. Kolegialių organų nariams, kurie yra valstybės tarnautojai ar VAI darbuotojai atlygis nėra mokamas.

VĮ valdybos narių apmokėjimo tvarka reguliuojama atskiru nutarimu, laikantis principo, kad valdybos nariui skiriamas atlygis negali viršyti 1/5 įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Kolegialių organų nariams, kurie yra valstybės tarnautojai atlygis pervedamas į valstybės biudžetą.

Kolegialių organų atranka

2017 metų kovo mėnesį Lietuvos Respublikos Vyriausybė perkėlė VVJ kolegialių valdymo organų sudėties bei atrankos proceso reglamentavimą iš *Nuosavybės į Atrankos gaires*, bei suvienodino atrankos tvarkas tiek valstybės valdomoms bendrovėms (AB ir UAB) tiek valstybės įmonėms (VĮ). Įvykdytais pakeitimais ypač sustiprintas kolegialių organų nepriklausomumas, kadangi iki šiol nepriklausomumo reikalavimai buvo taikomi tik didžiausios VVJ. Taip pat griežtai atskirtos ūkio šakos politikos formavimo bei nuosavybės įgyvenimo funkcijos.

Atrankos gairių nuostatomis nustatomi kolegialių valdymo ir priežiūros organų sudėties formavimo principai, nepriklausomumo kriterijai, reikalavimų kandidatams principai, atrankos ir nominavimo procedūros, atrankos komisijos sudėtis. *Gairės* taikomos tik tiesiogiai VAI renkamam kolegialiam organui, nepriklausomai nuo VVJ teisinės formos ar dydžio.

1. Kolegialių organų sudėtis

Esminė *Gairių* nuostata - siekiant didesnio kolegialių organų nepriklausomumo, nemažiau nei 1/2 kolegialaus organų narių turi atitikti *Atrankos gairėse* išdėstytus nepriklausomumo kriterijus (įsigalioja nuo kolegialaus organo kadencijos pabaigos, bet ne vėliau nei iki 2018 metų sausio 1 d.), t. y. būtų nepriklausomi. Taip pat nustatyta, kad kolegialaus organo nariais negalėtų būti renkami asmenys, kurie yra politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojai) ar asmenys, atsakingi už ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, politikos formavimą. Šiuo principu atskiriamos ūkio šakos politikos formavimo funkcijos nuo nuosavybės įgyvendinimo funkcijų.

2. Reikalavimai kandidatams

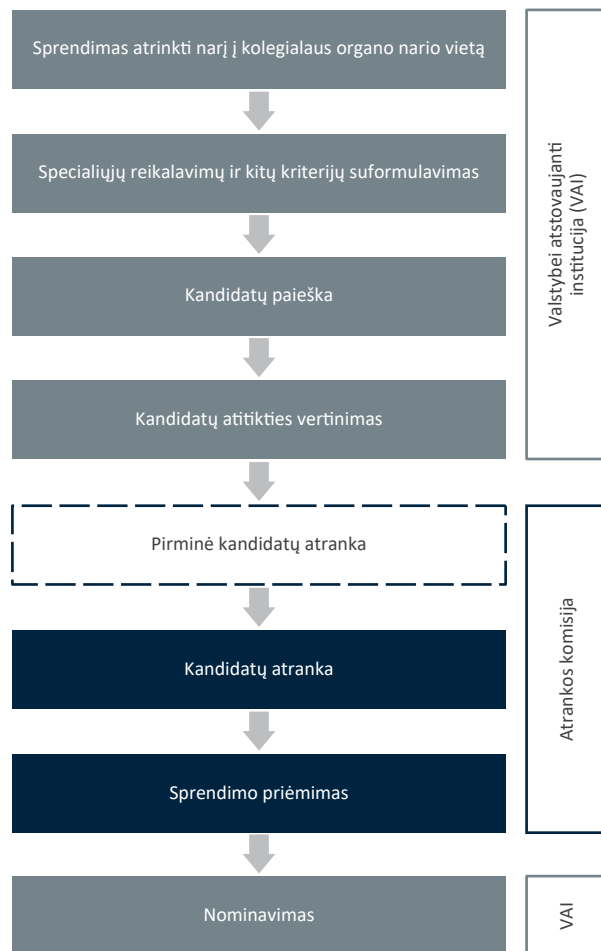
Atrankos gairių pagrindu kandidatams nustatomi bendrieji ir specialieji reikalavimai. Bendrusius reikalavimus turi atitikti kiekvienas kandidatas į VVJ kolegialaus organo narius. Bendrieji kriterijai nurodo, kad kandidatas turi turėti aukštąjį išsilavinimą, būti nepriekaištingos reputacijos, bei nebūti tos VVJ ar susijusios įmonės, į kurią kandidatuoja, akcininkas ar jo atstovas. Specialiuosius reikalavimus kandidatams nustato VAI, atsižvelgdama į konkrečios įmonės poreikius bei trūkstamas ar pageidaujamas kolegialaus valdymo organo kompetencijas.

Atrankos gairėse taip pat nustatytos kompetencijos, kurias turi turėti įmonės kolegialūs organai. Kiekvienos VVJ VAI renkamo kolegialaus organo sudėtyje turi būti asmenų, išmanančių tokias sritis kaip ūkio šaka kurioje veikia įmonė, finansai ir strateginis planavimas bei valdymas. Pavieniai kolegialaus organo nariai gali neturėti visų reikalaujamų kompetencijų, tačiau kolegialus organas kaip vienetą turi turėti jas visas.

3. Kandidatų atranka

Atrankos gairių nuostatos nurodo, kad VAI nusprendus atrinkti nepriklausomą narį į valstybės valdomos įmonės kolegialaus organo nario vietą, VAI turi informuoti valstybės valdomą įmonę apie planuojamą atranką, įvardinant į kurią konkrečią nario vietą (pagal kompetencijų sritis) bus atliekama atranka. Vykdamą atranką į nepriklausomus narius, atrankos procedūros pradedamos suformuojant reikalavimus kandidatams, paviešinant atrankos skelbimą. Kiti kolegialaus organo nariai („priklausomi“) gali būti atrinkami nesilaikant *Gairėse* nurodytų procedūrų, tačiau laikantis nustatytų reikalavimų kandidatams.

Atlikus atitikties bendriesiems ir specialiesiems reikalavimams ir nepriklausomumo kriterijams procedūras, potencialių kandidatų sąrašas perduodamas atrankos komisijai. Atrankos komisija yra įgaliota rinkti nepriklausomus kolegialių organų narius sudarant trumpąjį sąrašą bei vykdamą atrankos pokalbius su atrinktais kandidatais. Atrankos laimėtojas nustatomas remiantis *Gairėse* nustatyta balsavimo ir laimėtojo paskelbimo tvarkomis. Laimėjusį kandidatą atrankos komisija teikia VAI, kuri savo ruožtu skiria arba siūlo į kolegialaus organo narius.

Atrankos komisija sudaroma iš septynių narių VAI sprendimu. Komisiją sudaro: Ministro Pirmininko pasiūlytas narys, finansų ministro pasiūlytas narys, ūkio ministro pasiūlytas narys, VKC pasiūlytas narys bei trys VAI pasiūlyti nariai. Taip pat į atrankos pokalbius VAI sprendimu gali būti kviečiami įvairių institucijų, įstaigų ar organizacijų ekspertai, kurie turi teisę konsultuoti komisijos narius, tačiau neturi balsavimo teisės.

2018 metų balandžio 10 d. priimti Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo pakeitimai, kuriems įsigaliojus 2019 metų sausio 1 d. nepriklausomų valstybės įmonių valdybų narių paieškai bus pasitelkiamos personalo paieškos (atrankos) agentūros. Šio įstatymo pakeitimo pagrindu 2018 metais bus peržiūrimos *Atrankos gairės* ir reglamentuojamas personalo paieškos (atrankos) agentūrų dalyvavimas VVJ nepriklausomų kolegialių organų narių atrankos procese.

VĮ skaidrumas

Veiklos skaidrumas valstybės valdomoms įmonėms yra itin svarbus, nes VĮ savininkai, nors ir netiesiogiai, yra visi šalies piliečiai. Siekiant gero įmonių valdymo, būtina ne tik paskelbti aiškius tikslus VĮ ir jų vadovybei, tačiau taip pat periodiškai vertinti, kaip VĮ pasiekė tuos tikslus.

Remiantis geriausia pasaulio praktika bei EBPO *Gairėmis*, priimtos *Skaidrumo gairės*, kuriomis nustatyta, kad VĮ turi laikytis panašių skaidrumo reikalavimų, kaip ir vertybinių popierių biržoje kotiruojamos kompanijos. Taip pat rekomenduota, kad tiek VĮ apskaitos vykdymas, tiek jų metinių finansinių rinkinių auditas būtų atliekami laikantis tarptautinių standartų. *Skaidrumo gairių* nuostatomis, VĮ taip pat įpareigosios kartu su metinių finansinių ataskaitų rinkiniu teikti informaciją apie jų vykdomus specialiuosius įpareigojimus.

1. Skaidrumo gairių taikymas

Skaidrumo gairėmis privalo vadovautis visos Lietuvos VĮ, o valstybės valdomoms bendrovėms taip pat yra rekomenduojama imtis veiksmų, kad šių *Gairių* laikytųsi ir jų dukterinės bendrovės. Pastebėtina, kad visoms VĮ keliamas reikalavimas laikytis ne tik *Skaidrumo gairių*, bet ir „NASDAQ OMX Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso dėl informacijos atskleidimo – nepriklausomai nuo to, ar VĮ yra kotiruojama biržoje, ar ne. Siekiant įvertinti kaip VĮ laikosi *Skaidrumo gairių*, kitų gerosios valdysenos principų, VKC rengia VĮ gerojo valdymo indeksą, kurio rezultatai teikiami Vyriausybei bei publikuojami VKC internetinėje svetainėje.

2. Informacijos pateikimas

Valstybės valdomos bendrovės privalo rengti metinius ir pusmetinius finansinių ataskaitų rinkinius, valstybės įmonės – metinius ir ketvirtinius finansinių ataskaitų rinkinius. Visos VĮ taip pat turi rengti ir metinius pranešimus (akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės) arba metines veiklos ataskaitas (valstybės įmonės) – dokumentus, apžvelgiančius visų metų finansinius ir kitus veiklos rezultatus, socialines aplinkosaugines ir kitas iniciatyvas, metinį darbo užmokesčio fondą, vadovaujančio personalo darbo užmokesį, finansiniais metais įvykdytas, vykdomas ir planuojamas investicijas, kolegialių organų sudėtį, dividendų politiką, auditą, informaciją apie *Skaidrumo gairių* nuostatų laikymąsi ir kita. Didžiosios Lietuvos VĮ taip pat turi rengti ir tarpinius šešių mėnesių pranešimus ar tarpines veiklos ataskaitas.

Šie dokumentai turi būti pateikiami laikantis *Skaidrumo gairėse* nurodytų terminų ir skelbiami internete, kur juos galėtų lengvai pasiekti visuomenė.

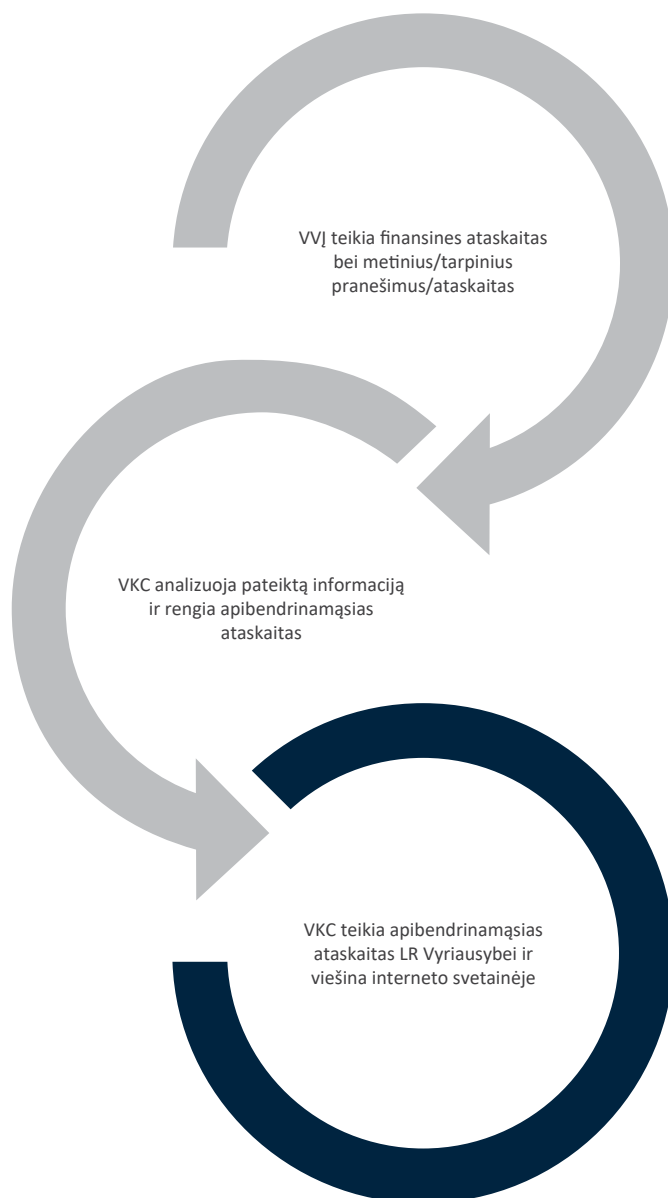
3. Apibendrintosios ataskaitos

Skaidrumo gairėse nurodyti dokumentai pateikiami Valdymo koordinavimo centrui, kuris agreguoja duomenis ir rengia apibendrintąsias ataskaitas apie VĮ. Tokiu būdu du kartus per metus visuomenei pateikiama ir bendroji VĮ veiklos apžvalga. Toks periodiškumas buvo pasirinktas siekiant įtvirtinti reguliarią viešą įmonių atskaitomybę, stebėti pokyčius VĮ portfelyje ir deramai į juos reaguoti.

Apibendrintosiose ataskaitose pateikiama finansinė informacija bei VĮ sektoriaus dinamika, aptariami šių įmonių valdymo ir nuosavybės funkcijų įgyvendinimo principai, o didžiausios ir svarbiausios įmonės apžvelgiamos atskirai. Taip pat analizuojama informacija apie specialiųjų įpareigojimų vykdymą, vadovaujančių darbuotojų darbo užmokesį. Apibendrintosios ataskaitos yra teikiamos Vyriausybei bei skelbiamos VKC interneto svetainėje (<http://vkc.sipa.lt>). Šioje interneto svetainėje yra skelbiamos ir visų VĮ finansinės ataskaitos, metiniai ir pusmetiniai pranešimai ar veiklos ataskaitos, bei kita su VĮ susijusi informacija.

4. Informacijos apie specialiuosius įpareigojimus atskleidimas

Remiantis EBPO *Gairėmis* ir siekiant didinti veiklos skaidrumą bei palengvinti finansinę analizę, VĮ, kartu su metinėmis finansinėmis ataskaitomis, įpareigosios teikti informaciją apie vykdomas nekomercines veiklas (*specialiuosius įpareigojimus*). Tai reiškia, kad VĮ turi skelbti ir visų socialinių įpareigojimų ar priimtų visuomeninių

paslaugų teikimo kaštus, įvairias gaunamas subsidijas, finansinę pagalbą, naudojamą kapitalą ir kita. Specialiųjų įpareigojimų atskyrimas ir atskleidimas ypač svarbus siekiant įvertinti vykdomos komercinės veiklos rezultatus bei nustatyti aiškius ir skaidrius nekomercinių funkcijų finansavimo mechanizmus, kurie neiškraipytų rinkos – vykdydamos komercinę veiklą VĮ privalo veikti sąžiningos konkurencijos sąlygomis.

Valdymo koordinavimo centras kartu su apibendrintosiomis metinėmis VĮ ataskaitomis yra įpareigotas teikti ir apibendrintą informaciją apie VĮ vykdomus specialiuosius įpareigojimus. Tokia analizė yra pateikiama šioje ataskaitoje, Specialieji įpareigojimai dalyje (18 psl.). Nurodytoje dalyje taip pat plačiau aptariamas ir nuo 2018 metų gegužės 9 d. įsigaliojęs naujas specialiųjų įpareigojimų apibrėžimas, tiksliau apibrėžiantis specialiųjų įpareigojimų sąvoką.

Vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimas

Vadovauti valstybės valdomoms įmonėms yra ne ką mažesnis iššūkis nei privačiam verslui, nes įmonės vadovai turi tiek sėkmingai konkuruoti su privačiu sektoriumi, tiek dažnu atveju vykdyti ir išskirtinius akcininko (savininko) iškeltus tikslus – nekomercines funkcijas. Siekiant tinkamai atlyginti vadovaujantiems darbuotojams už jų darbą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ (toliau – Nutarimas), kuris reglamentuoja VVĮ vadovų bei jų pavaduotojų darbo apmokėjimą. Šis Nutarimas yra privalomas valstybės įmonės (VĮ) teisinį statusą turinčioms įmonėms, o akcinėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms yra rekomendacinio pobūdžio.

Pagal Nutarimą, vadovaujančių darbuotojų mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies. Mėnesinės algos pastovioji dalis skaičiuojama koeficientais, remiantis Lietuvos Respublikos Seimo nustatytais Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) baziniais dydžiais, atsižvelgiant į įmonės kategoriją. Įmonės kategorija nustatoma pagal praėjusių metų pardavimo pajamų ir

vidutinio darbuotojų skaičiaus arba valdomo turto įmonėje rodiklius. Atsižvelgiant į rodiklius, įmonės yra priskiriamos I-IV kategorijai. Jei įmonė įstatymų nustatyta tvarka turi įgaliojimus atlikti viešąjį administravimą, ji priskiriama viena kategorija aukštesnei kategorijai nei būtų priskirta pagal rodiklius. Žemiau esančioje lentelėje pateikiami nustatyti koeficientai pagal įmonių kategorijas.

Kategorija	Pardavimo pajamos (eurai)	Vidutinis darbuotojų skaičius arba valdomas turtas (eurai)	Koeficientai (Lietuvos Respublikos Seimo nustatytais Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) baziniais dydžiais)
I	≥57 924 004	≥1 000 arba ≥150 000 000	19,2- 21,8
II	Pajamos ≥57 924 004 arba darbuotojų ≥1 000 arba valdomas turtas ≥150 000 000		16,2- 19,2
III	≥8 690 000	<1 000 ir <150 000 000	12,7- 16,2
IV	<8 688 601	<1 000 ir <150 000 000	9,3- 12,7

Kuo įmonės priskirta kategorija yra aukštesnė, tuo vadovų mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientas yra didesnis. Nustatytas mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios valstybės įmonės vadovui gali būti didinamas iki 75 procentų valstybės įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos motyvuotu sprendimu.

Remiantis Nutarimu, vadovaujančių darbuotojų kintamoji mėnesinės algos dalis negali viršyti 50 proc. nustatytos pastoviosios dalies dydžio ir yra nustatoma finansiniams metams, atsižvelgiant į praėjusiais finansiniais metais pasiektus konkrečius valstybės įmonės veiklos rezultatus. Mėnesinės algos kintamosios dalies dydį nustato įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos. Be to, valstybės įmonės vadovui iš valstybės įmonės pelno gali būti skiriama premija,

kurios dydis negali viršyti jo 4 mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio, arba iš sutaupytų lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, – premija, kurios dydis negali viršyti jo vienos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio.

Nors Nutarimas yra privalomas visoms valstybės įmonėms, tačiau **VĮ Ignalinos atominė elektrinė** jis yra netaikomas, atsižvelgiant į įmonės veiklos pobūdį ir į tai, kad įmonės veikla bei darbuotojų atlyginimai daugiausia finansuojami iš Europos Sąjungos lėšų.

Toliau pateikiama apibendrinta informacija apie 2017 metų VVĮ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimą. Į apibendrintą informaciją yra įtraukti 108 įmonių duomenys.

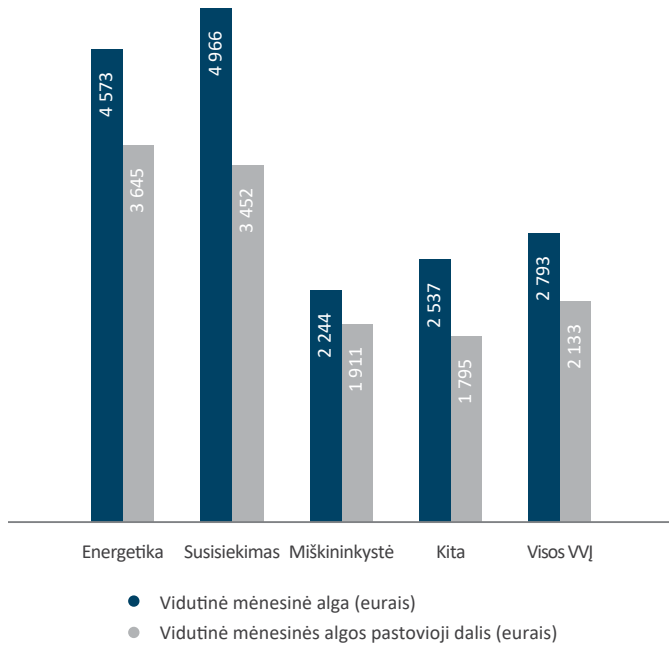
Vadovų darbo apmokėjimas pagal sektorius

Remiantis gauta informacija iš 108 įmonių, vidutinis įmonės vadovo mėnesinis atlyginimas, neatskaičius mokesčių, 2017 metais siekė 2 793 eurus, o vidutinė mėnesinė algos pastovioji dalis – 2 133 eurus. Didžiausius atlyginimus 2017 metais gavo susisiekimo sektoriaus įmonių vadovai, kurių vidutinis atlyginimas siekė beveik 5 tūkst. eurų, o pastovioji algos dalis – 3,5 tūkst. eurų. Ženkliai aukštesnius atlyginimus susisiekimo sektoriuje lėmė tai, kad šiam sektoriui priskirtos įmonės savo pajamų ir darbuotojų apimtimi yra vienos didžiausių VVĮ portfelyje. Energetikos sektoriaus įmonių vidutinis vadovų atlyginimas siekė 4,6 tūkst. eurų, o pastovioji algos dalis – 3,6 tūkst. eurų.

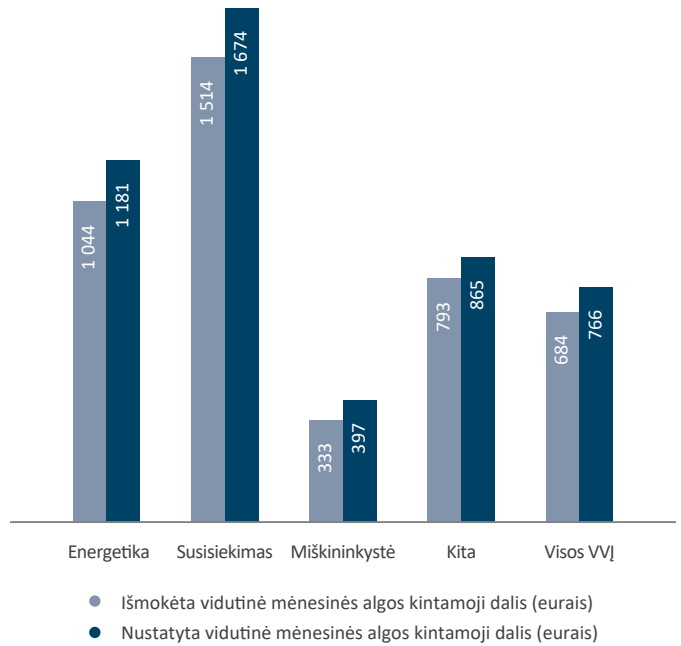
2017 metais ne visos įmonės vadovams mokėjo mėnesinės algos kintamąją dalį, tad VVĮ vadovų vidutinė mėnesinė algos kintamoji dalis pateikiama tik tų įmonių, kurios ją buvo nustačiusios. Vidutinė išmokėta algos kintamoji dalis 2017 metais valstybės valdomose įmonėse siekė 684 eurus, kai tuo tarpu nustatyta maksimali vidutinė algos kintamoji dalis buvo 82 eurai didesnė. Didžiausias procentinis skirtumas tarp nustatytos ir išmokėtos kintamosios dalies buvo miškininkystės sektoriaus įmonėse ir siekė 16,1 proc. nuo

nustatytos vidutinės algos kintamosios dalies, mažiausias (9,6 proc.) – susisiekimo sektoriaus įmonėse. Verta pastebėti, kad susisiekimo sektoriaus įmonių vadovams išmokėta vidutinė mėnesinės algos kintamoji dalis buvo didžiausia ir vidutiniškai sudarė 1 514 eurų. Mažiausia kintamoji dalis 2017 metais buvo nustatyta ir išmokėta miškininkystės sektoriuje. Vidutiniškai **VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto** vadovui ir **miškų urėdams** išmokėta mėnesinės algos kintamoji dalis siekė 333 eurus.

Vadovų atlyginimai pagal sektorius

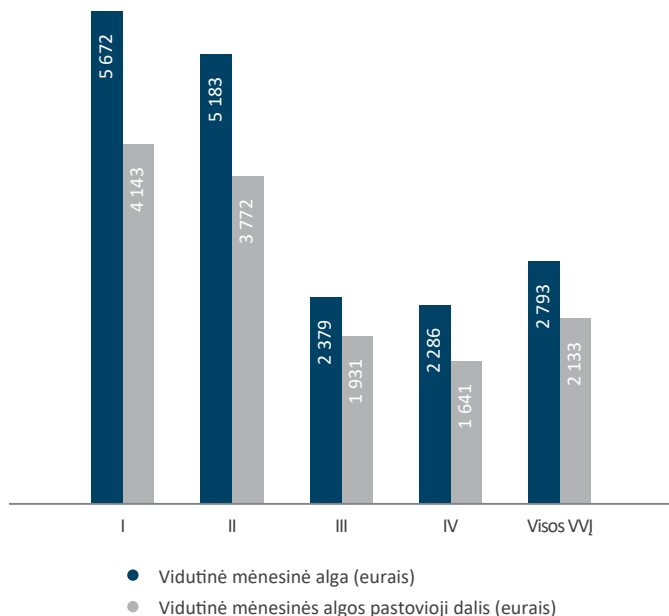
Vadovų atlyginimų kintamosios dalys pagal sektorius

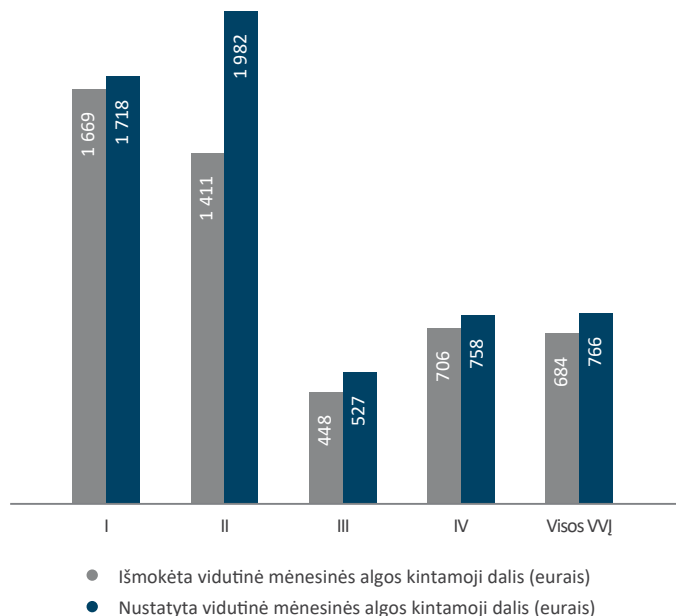
VĮ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimas pagal kategorijas

Didžiausia vadovų vidutinė mėnesinė alga bei vidutinė mėnesinės algos pastovioji dalis, kaip ir reglamentuoja Nutarimas, 2017 metais buvo I kategorijos įmonėse – vadovo vidutinė mėnesinė alga siekė 5 672 eurus. Tuo tarpu pačiose mažiausiose įmonėse, kurios priskirtos IV kategorijai, vidutinė mėnesinė alga siekė 2 286 eurus ir buvo daugiau nei du kartus mažesnė nei didžiausiose VĮ. Nors pagal Nutarimą numatyta kintamoji mėnesinės algos dalis gali sudaryti 50 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies, tačiau praktikoje dažniausiai mėnesinės algos kintamoji dalis nesiekia maksimalios vertės. Vidutiniškai 2017 metais nustatyta vidutinės mėnesinės algos kintamoji dalis siekė 32,1 proc. nuo vidutinės mėnesinės algos pastoviosios dalies. Šį rodiklį daugiausia mažino miškų urėdijos, kadangi jų vadovams nustatyta kintamoji algos dalis siekė 20,8 proc. vidutinės mėnesinės algos pastoviosios dalies. Jei neįtrauktume **miškų urėdijų**, tai 2017 metais nustatyta vidutinės mėnesinės algos kintamoji dalis siektų 45,9 proc. Taip pat verta pastebėti, kad keturios įmonės vadovams mokėjo tik pastoviąją mėnesinės algos dalį ir nebuvo nustačiusios kintamosios algos dalies.

Vadovų atlyginimai pagal darbo apmokėjimo kategorijas

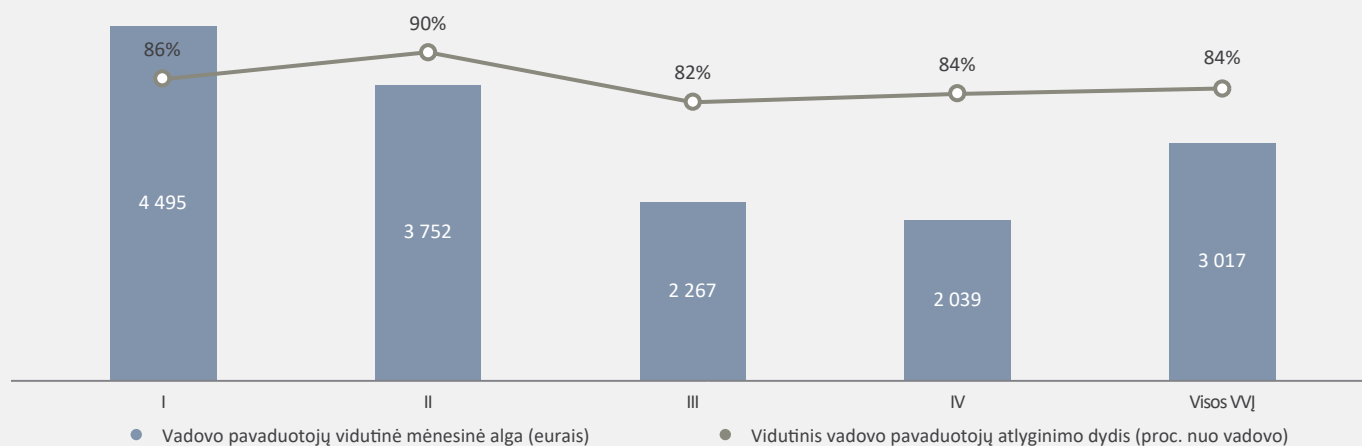
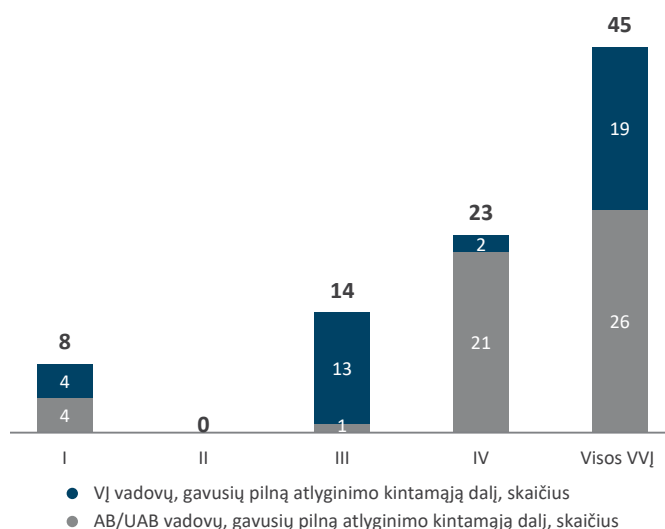

Vadovų atlyginimų kintamosios dalys pagal darbo apmokėjimo kategorijas

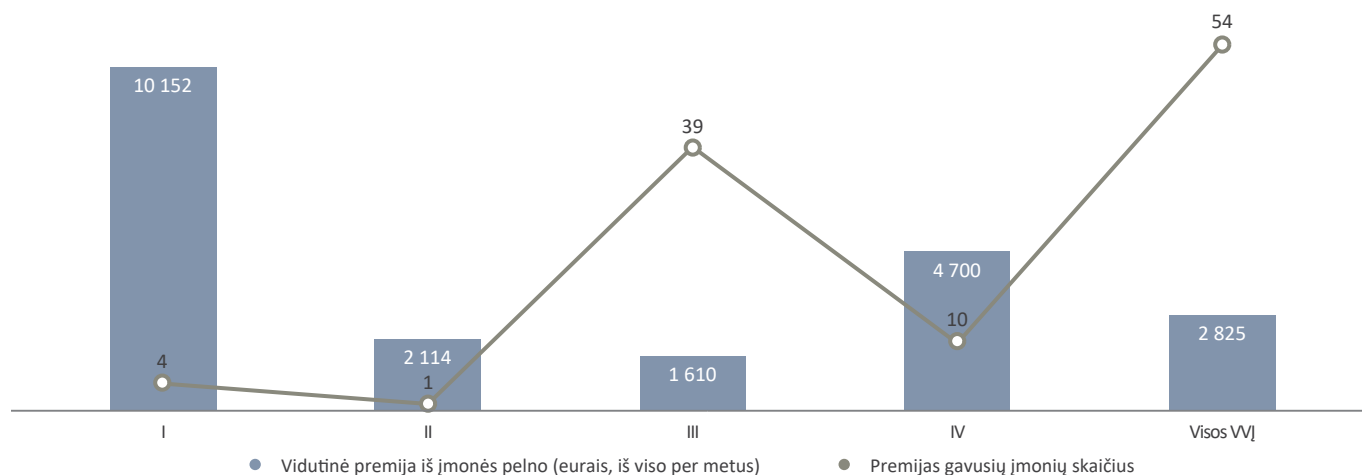
2017 metais iš 104 įmonių vadovų, kuriems savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos buvo nustačiusios kintamosios algos dydžius ir rodiklius, kuriuos įgyvendinus būtų išmokėta paskirta kintamoji mėnesinės algos dalis, maksimalią mėnesinės algos kintamąją dalį gavo 45 vadovai. Daugiausia visus numatytus veiklos rodiklius įgyvendino mažiausios (IV kategorijos) įmonės.

Remiantis įmonių pateiktais duomenimis, 2017 metais VĮ vadovo pavaduotojas vidutiniškai per mėnesį uždirbo 3 017 eurų arba 84 proc. vidutinės vadovo mėnesinės algos. Didžiausias algas vadovų pavaduotojai gavo I kategorijos įmonėse – 4 495 eurus. Verta pastebėti, kad II kategorijos įmonių vadovų pavaduotojų vidutinės mėnesinės algos procentinė išraiška buvo didžiausia lyginant su vadovų vidutiniu atlyginimu ir siekė 3 752 eurus. Mažiausią vidutinę mėnesinę algą gavo mažiausių (IV kategorijos) įmonių vadovų pavaduotojai. Jų vidutinė mėnesinė alga siekė 2 039 eurus arba 84 proc. vidutinės vadovo mėnesinės algos.

Remiantis Nutarimu, valstybės įmonės vadovui iš valstybės įmonės pelno gali būti skiriama premija, kurios dydis negali viršyti jo 4 mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio, arba iš sutaupytų lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, – premija, kurios dydis negali viršyti jo vienos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio. Remiantis surinktais duomenimis, 2017 metais 54 įmonės vadovams skyrė premijas, kurios vidutiniškai siekė

2 825 eurus. Didžiausia išmokėta premija siekė 17 tūkst. eurų, ji buvo išmokėta valstybės įmonės vadovui. Taip pat pastebima tendencija, kad daugiausiai premijų buvo išmokėta III kategorijos įmonių vadovams. Didelį III kategorijos įmonių, kurios išmokėjo premiją, skaičių lėmė tai, kad dauguma, 34 iš 42 **miškų urėdijų**, kurios yra priskirtos III kategorijai, 2017 metais miškų urėdams skyrė premijas.

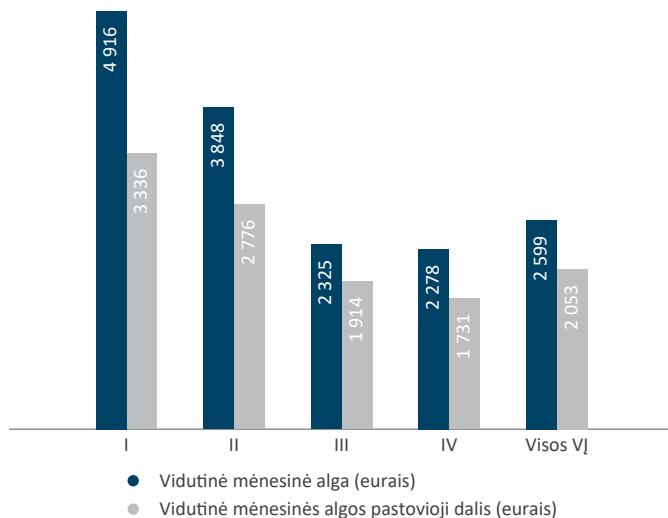
VĮ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimas pagal kategorijas

Toliau pateikiama agreguota informacija tik apie VĮ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimą, kadangi šioms įmonėms Vyriausybės Nutarimas yra privalomas. Atsižvelgiant į tai, kad **VĮ Ignalinos atominė elektrinė** Nutarimas yra netaikomas, įmonės duomenys nėra įtraukiami į valstybės įmonių statistiką.

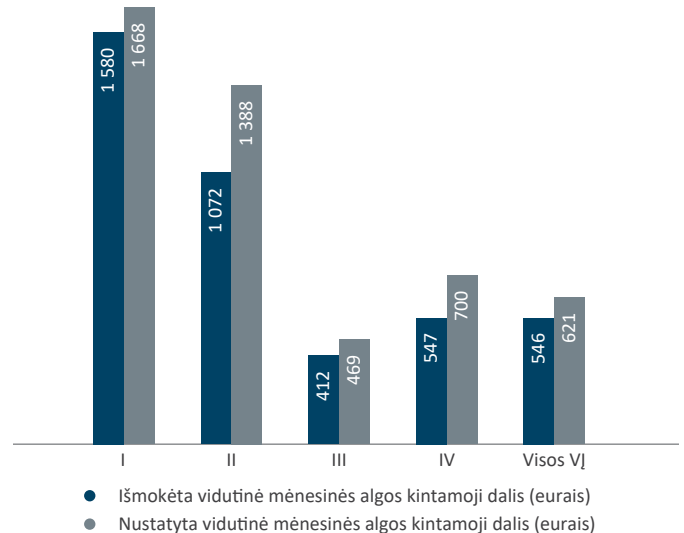
Vidutinė VĮ vadovų mėnesinė alga 2017 metais siekė 2 599 eurus, o vidutinė pastovioji dalis sudarė 2 053 eurus. Didžiausiose (I kategorijos) VĮ vidutinė vadovų mėnesinė alga siekė 4 916 eurų, kai tuo tarpu mažiausiose (IV kategorijos) įmonėse vadovai vidutiniškai uždirbdavo

2 278 eurus. Vidutinė nustatyta kintamoji mėnesinės algos dalis valstybės įmonėse siekė 621 eurą, o išmokėtos vidutinės mėnesinės kintamosios dalies dydis sudarė 546 eurus.

VĮ vadovų atlyginimai pagal darbo apmokėjimo kategorijas

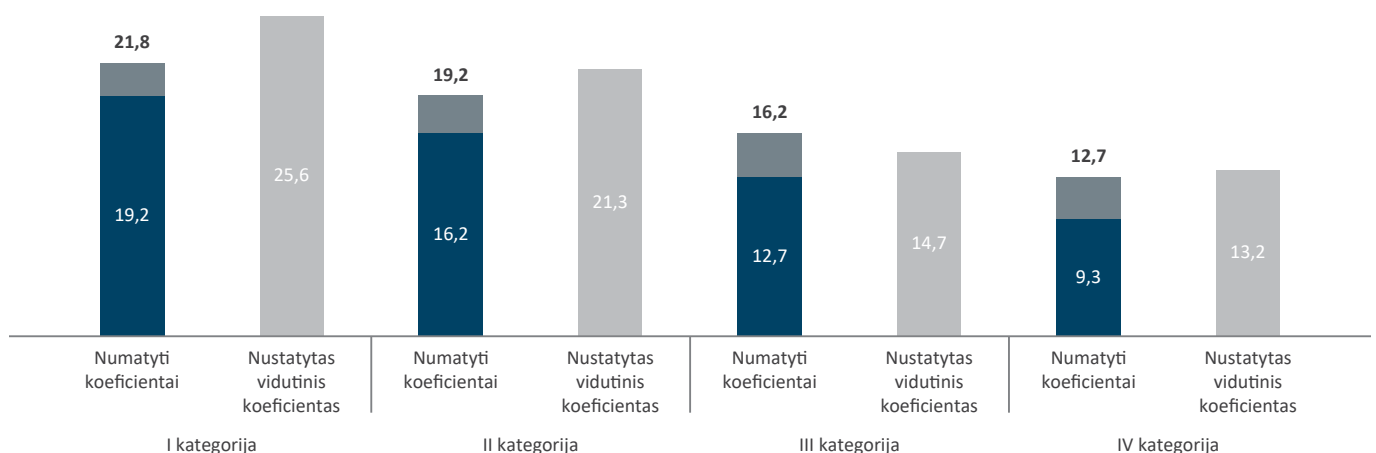

VĮ vadovų atlyginimų kintamosios dalys pagal darbo apmokėjimo kategorijas

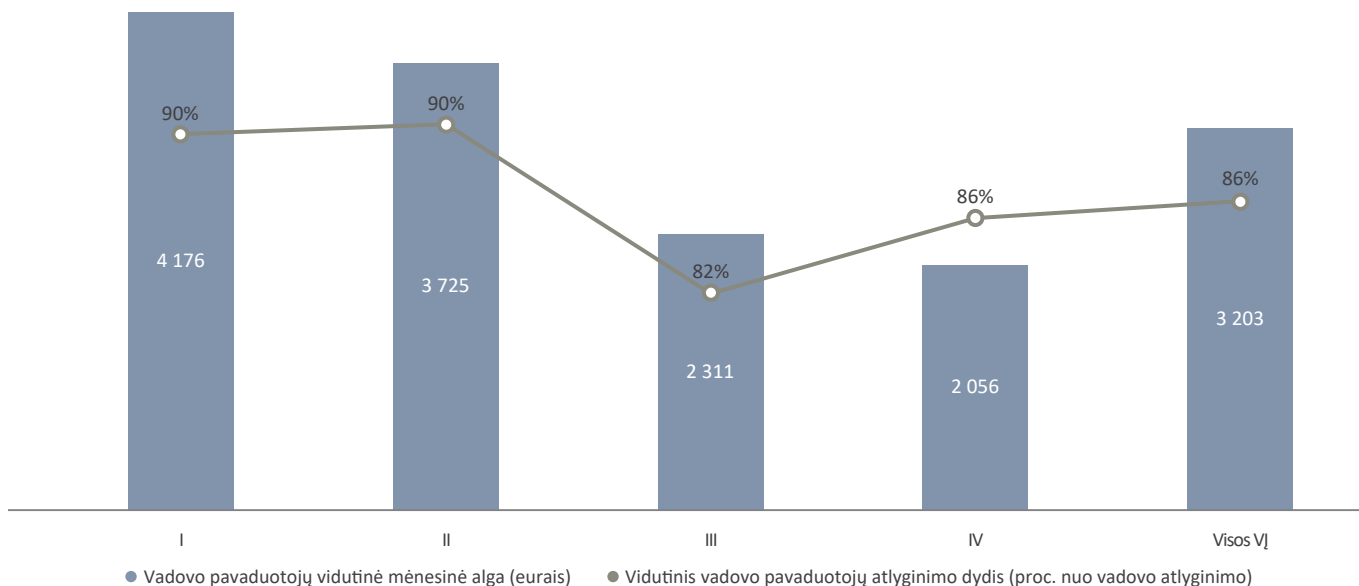
Žemiau pateiktame grafike parodoma, kokie yra numatyti minimalūs ir maksimalūs kiekvienos įmonių kategorijos galimi vidutinės mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžiai bei kokie dydžiai, vidutiniškai, buvo nustatyti įmonių vadovams. Iš surinktų duomenų matyti, kad beveik visos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos pavaldžių įmonių vadovams nustatė maksimalią leistiną vidutinės mėnesinės algos pastoviąją dalį. I, II ir IV kategorijų įmonių vidutinis

pastoviosios algos koeficientas buvo didesnis nei maksimalus leistinas, nes strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių vadovams koeficientai buvo padidinti: **VĮ „Kelių priežiūra“** (iki 28,3), **VĮ „Oro navigacija“** (iki 25,5), **VĮ Lietuvos oro uostams** (iki 32,3), **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai** (iki 32,6) ir **VĮ Vidaus vandens kelių direkcijai** (iki 15,4).

- Maksimalus koeficientas (Lietuvos Respublikos Seimo nustatytais Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) baziniais dydžiais)
- Minimalus koeficientas (Lietuvos Respublikos Seimo nustatytais Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) baziniais dydžiais)

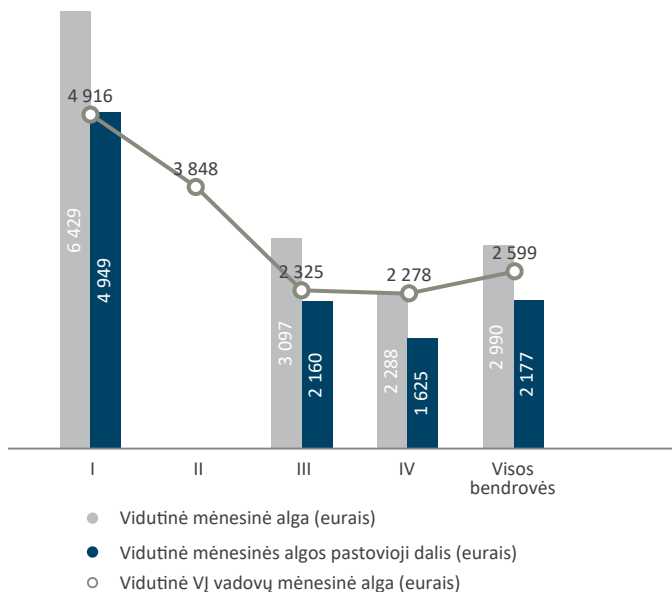
2017 metais VĮ vadovo pavaduotojas vidutiniškai per mėnesį uždirbo 3 203 eurus arba 86 proc. vidutinės vadovo mėnesinės algos. Vadovų pavaduotojai didžiausias algas gavo I kategorijos įmonėse – 4 176 eurus.

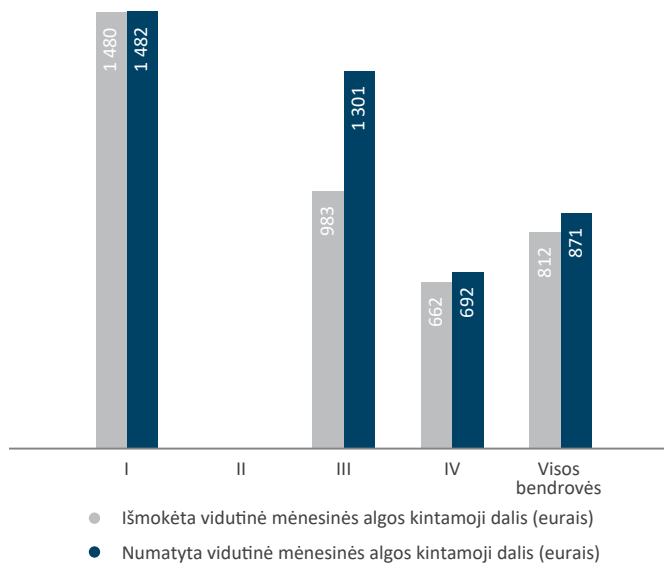
AB/UAB vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimas pagal kategorijas

Nors akcinėms ir uždarojioms akcinėms bendrovėms Nutarimo reikalavimai yra tik rekomendacinio pobūdžio, tačiau nemažai bendrovių teikiant duomenis nurodė kategoriją. Bendrovėms, kurios nenurodė savo kategorijos, Valdymo koordinavimo centras priskyrė atitinkamas kategorijas pagal Nutarime nurodytus rodiklius. II kategorijai priskirtų akcinių ar uždaryjū akcinių bendrovių nėra.

AB/UAB vadovų atlyginimai pagal darbo apmokėjimo kategorijas

AB/UAB vadovų atlyginimų kintamosios dalys pagal darbo apmokėjimo kategorijas

2017 metais bendrovių vadovų vidutinė mėnesinė alga siekė 2 990 eurų ir buvo 391 euru didesnė nei valstybės įmonių vadovų vidutinė mėnesinė alga. Ženklesni skirtumai matyti didžiausių įmonių (I kategorijos) vadovų atlyginimuose. 2017 metais bendrovių vadovų vidutinė mėnesinė alga siekė 6 429 eurus ir buvo beveik 1,5 tūkst. eurų didesnė nei tos pačios kategorijos valstybės įmonių vadovų vidutinė mėnesinė alga. Bendrovėse, kaip ir valstybės įmonėse, vadovų

darbo užmokestis priklauso nuo įmonės dydžio. Mažiausių įmonių, IV kategorijos, vadovų vidutinė mėnesinė alga buvo beveik 3 kartus mažesnė nei I kategorijos įmonių ir 2017 metais siekė 2 288 eurus. Bendrovių vadovams išmokėta vidutinė mėnesinės algos kintamoji dalis 2017 metais siekė 812 eurų, kai numatyta vidutinė mėnesinės algos kintamoji dalis buvo 59 eurai didesnė.

Apibendrinimas

- Vidutinė VĮ vadovų mėnesinė alga 2017 metais siekė 2 793 eurus. Lyginant pagal sektorius, ji svyravo nuo 5 tūkst. eurų susisiekimo sektoriuje iki 2,2 tūkst. eurų miškininkystės sektoriuje.
- Lyginant VĮ vadovams Vyriausybės nustatytus atlyginimų pastoviosios dalies rėžius su faktiškai paskirta pastoviaja dalimi, pastebėtina, kad VĮ vadovams daugeliu atveju yra nustatoma maksimali leistina vidutinė mėnesinės algos pastovioji dalis.
- Vidutinė VĮ vadovams išmokėta kintamoji mėnesinės algos dalis buvo tik 12,1 proc. mažesnė nei vidutinė nustatyta, o 19 iš 67 VĮ vadovų 2017 metais gavo maksimalią kintamąją mėnesinės algos dalį. Pastebima tendencija leidžia daryti prielaidą, kad kintamajai daliai nustatyti rodikliai nėra pakankamai ambicingi ir nemotyvuojantys siekti įmonės veiklos rezultatų gerinimo. Atskirais atvejais tai gali būti susiję su tuo, kad Vyriausybės nutarimu nustatytos darbo užmokesčio ribos neatitiko rinkos sąlygų, todėl pritraukti ir išlaikyti kompetentingus įmonių vadovus bei tuo pačiu juos motyvuoti nustatant ambicingus tikslus buvo sudėtinga.
- Nors nėra didelio skirtumo tarp vidutinės VĮ ar AB/UAB vadovo algos, tačiau matyti tendencija, kad didžiausių (I-II kategorijų) valstybės įmonių vadovai, kuriems atlyginimų rėžiai yra reglamentuojami Vyriausybės priimtu nutarimu, uždirba ženkliai mažiau nei akcinių ar uždarytųjų akcinių bendrovių vadovai, kuriems nutarimo sąlygos yra tik rekomendacinės. Tai atskirais atvejais gali būti susiję su VĮ vadovams taikomais atlyginimų apribojimais, aptartais punkte aukščiau. Šią situaciją šiek tiek keičia nuostata, kad strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioms įmonėms yra suteikta galimybė mokėti konkurencingą atlyginimą kaip ir didelių bendrovių vadovams.
- 2017 metais 54 įmonės vadovams skyrė premijas, kurios vidutiniškai siekė 2 825 eurus. Didžiausia išmokėta premija sudarė 17 tūkst. eurų. Daugiausiai tarp premijas išmokėjusių įmonių sudarė **miškų urėdijos**: 34 iš 42 urėdijų 2017 metais miškų urėdams skyrė premijas.

Specialieji įpareigojimai

Lietuvos valstybės valdomos įmonės, įgyvendindamos valstybės turto valdymo politiką, neretai vykdo tiek komercinę veiklą, tiek valstybės joms pavestas specialiąsias veiklas ir funkcijas, užtikrinančias valstybės socialinių ir strateginių tikslų įgyvendinimą ar viešųjų paslaugų teikimą (pavyzdžiui, **AB Lietuvos pašto įmonių grupė** yra įpareigota užtikrinti universaliųjų pašto paslaugų teikimą bei periodinių leidinių pristatymą kaimo vietovių prenumeratoriams). Tarp VVJ vykdomų specialių valstybinės reikšmės funkcijų yra nekomerciniai specialieji įpareigojimai (toliau – specialieji įpareigojimai), kurių vykdymas įmonei nėra pelningas, juos vykdant yra patiriami nuostoliai, kurie finansuojami iš valstybės biudžeto arba komercinių veiklų pelno.

Specialieji įpareigojimai – tai VVJ vykdomos funkcijos, kurių įmonė nesiimtų vykdyti komerciniais pagrindais (arba tai darytų už didesnę kainą nei yra nustatyta) ir kurias įmonėms pavesta vykdyti akcininko/savininko, t. y. Valstybės, sprendimu.

Specialiųjų įpareigojimų vykdymas, jeigu nėra kompensuojamas iš biudžeto, neigiamai veikia bendrus įmonės (įskaitant ir komercinę veiklą) finansinius rezultatus. To pavyzdys galėtų būti **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** vykdomas keleivių vežimas vietiniais maršrutais – ši veikla yra nuostolinga ir dengiama įmonės komercinės veiklos pelnu. Todėl vertinant VVJ ir jų valdymo organų darbą, nustatant veiklos tikslus ir reikalaujamas grąžos normas, svarbu tinkamai atskirti ir eliminuoti specialiųjų įpareigojimų įtaką finansiniams įmonės rezultatams.

Pastebima ir tokia tendencija, kad VVJ, paisydamos akcininkų interesų, vykdo įvairias nepelningas veiklas, kurios pavedamos vykdyti ne įstatymu ar Vyriausybės nutarimu, o pavedama sutartimi (pvz. **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** vykdomas keleivių vežimas) ar, netgi, neformaliai. Atsižvelgiant į šią ydingą praktiką, taip pat augančią specialiųjų įpareigojimų tinkamo įvertinimo svarbą, pvz. nustatant Vyriausybės tvirtinamus siektinos kapitalo grąžos reikalavimus, koreguojamas specialiųjų įpareigojimų apibrėžimas. Ši ataskaita yra parengta pagal ankstesnį, 2017 metais galiojusį, specialiųjų įpareigojimų apibrėžimą, tačiau nuo 2018 metų gegužės 9 d. įsigali naujas specialiųjų įpareigojimų apibrėžimas:

Laikoma, kad VVJ vykdo specialiąjį įpareigojimą, jeigu pareiga atlikti tam tikrą aiškiai apibrėžtą funkciją yra nustatyta įstatymuose arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose ir atliekant šią funkciją yra tenkinamas bent vienas iš šių kriterijų:

1. funkcijai atlikti yra skiriami valstybės biudžeto asignavimai;
2. funkcijos atlikimas finansuojamas Europos Sąjungos ir (arba) kitų fondų lėšomis;
3. funkcijos atlikimo sąnaudos yra dengiamos kitų VVJ vykdomų veiklų pajamomis;
4. su funkcijos atlikimu susijusią kainodarą reglamentuoja įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, o į nustatomą prekę ar paslaugos kainą pelno marža neįskaičiuojama arba ribojama taip, kad neleidžia padengti alternatyviųjų kaštų;
5. funkcijos atlikimas yra viešojo administravimo funkcija.

Funkcijos priskyrimas specialiesiems įpareigojimams <...> galimas tik gavus raštišką VŠĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ suderinimą. Valstybės pavesta komercinė funkcija nelaikoma specialiuoju įpareigojimu.

Šioje VVJ veiklos ataskaitos dalyje atskleista agreguota informacija apie nekomercines funkcijas leidžia įvertinti:

- valstybės pavestų nekomercinių funkcijų įtaką VVJ portfelio pelningumui bei kitiems finansiniams rodikliams;
- iš biudžeto finansuojamų ir pelno (nuostolių) ataskaitose neatspindimų nekomercinių funkcijų vykdymo sąnaudų mastą.

Finansinė informacija apie specialiuosius įpareigojimus pristatoma remiantis įmonių pateiktais duomenimis bei Valdymo koordinavimo centro analize. Pažymėtina, jog į analizę neįtrauktos valstybės įmonėms pavestos funkcijos, kurių reguliuojama kainodara užtikrina sąnaudų kompensavimą iš vartotojų, t. y. komerciniai specialieji įpareigojimai (pavyzdžiui, elektros energijos gamybos, skirstymo, perdavimo ir kitos susijusios paslaugos). Taip pat neįtrauktos funkcijos, kurios, vertinant atskirai, nėra finansiškai patrauklios, tačiau yra būtinos siekiant gauti finansinės naudos iš kitų, komercinių funkcijų (pavyzdžiui, miškų išteklių atkūrimas ir gausinimas).

VVĮ specialiųjų įpareigojimų finansiniai rezultatai

Remiantis gauta informacija, iš 105 VVĮ daugiau nei pusė vykdo specialiuosius įpareigojimus. 2017 metais specialiuosius įpareigojimus vykdė 65 įmonės, tačiau 42 iš jų yra miškų urėdijos. Taip pat iš įmonių, kurios vykdo specialiuosius įpareigojimus, 17 įmonių dėl specialiųjų įpareigojimų patirtos sąnaudos dalinai ar visiškai nebuvo apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitose, o buvo tiesiogiai kompensuotos iš valstybės biudžeto ar kitų finansavimo šaltinių, kompensacijos suma sumažinant pardavimo ar veiklos sąnaudas.

Žemiau yra pateikiama agreguota visų VVĮ finansinė informacija, išskaidyta į specialiųjų įpareigojimų ir komercinės veiklos segmentus. Pateikiama informacija apie 105 įmones, tačiau **UAB Respublikinės mokomosios sportinės bazės ir VĮ Mūsų amatai** informacija nėra audituota. Kaip ir kitose ataskaitose dalyse, nėra įtraukiama informacija apie **UAB „Geoterma“, UAB Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcioną ir VĮ Mašinų bandymo stotį**.

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2016 metai			2017 metai		
	Komercinės funkcijos	Specialieji įpareigojimai	Iš viso	Komercinės funkcijos	Specialieji įpareigojimai	Iš viso
Pardavimo pajamos	2 366 133	126 814	2 492 948	2 426 644	117 378	2 544 022
Pardavimo savikaina	1 423 037	146 236	1 569 273	1 456 983	135 197	1 592 180
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	943 097	-19 422	923 675	969 661	-17 819	951 843
Veiklos sąnaudos	688 223	39 216	727 439	719 000	39 020	758 019
Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)	254 873	-58 637	196 236	250 662	-56 839	193 823
Dotacijos, susijusios su pajamomis	2 931	2 827	5 757	2 375	2 955	5 330
Kita veikla	6 335	-301	6 033	5 252	-301	4 951
Finansinė ir investicinė veikla	-7 474	-124	-7 598	-14 710	-180	-14 890
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	256 664	-56 236	200 428	243 579	-54 364	189 215
Normalizuotas pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	280 669	-56 236	224 433	318 595	-54 364	264 231
Balansas (tūkst. eurų)	2016-12-31			2017-12-31		
Turto iš viso	7 989 579	1 187 954	9 179 250	8 185 958	1 280 123	9 466 790

Pardavimo pajamos ir pelnas

2017 metais portfelio bendros pardavimo pajamos perkopė 2,5 mlrd. eurų. Dauguma jų – 95,4 proc. – buvo uždirbtos iš komercinės veiklos. Siekiant tiksliau atskleisti specialiųjų įpareigojimų pelną (nuostolius) prieš apmokestinimą, tiek 2016 metais, tiek 2017 metais buvo normalizuoti **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** rezultatai.

2017 metais VVĮ įgyvendindamos specialiuosius įpareigojimus uždirbo 117,4 mln. eurų pardavimo pajamų, tačiau pardavimo savikaina bei veiklos sąnaudos smarkiai viršijo pajamas, dėl to įmonės iš specialiųjų įpareigojimų patyrė nuostolių prieš apmokestinimą, siekiančių 54,4 mln. eurų. Tuo metu iš komercinės veiklos gautas normalizuotas pelnas prieš apmokestinimą siekė net 318,6 mln. eurų. Normalizuotas komercinės veiklos pelnas prieš apmokestinimą 2017 metais augo – buvo 13,5 proc. didesnis nei 2016 metais, kuomet siekė 280,7

mln. eurų. **„Lietuvos energija“, UAB** bei **UAB „EPSO-G“** grupių normalizuotojo grynojo pelno (prieš mokesčius) kritimą (atitinkamai – 42,8 mln. eurų ir 7,4 mln. eurų) atsvėrė **UAB „Lietuvos geležinkeliai“** grupės komercinės veiklos normalizuoto grynojo pelno (prieš mokesčius) augimas nuo -13,6 mln. eurų 2016 metais iki 65 mln. eurų 2017 metais.

Turtas

Įmonių, kurios yra įtrauktos į portfelį, turtas 2017 metais siekė 9,5 mlrd. eurų, iš kurių 13,5 proc. (1,3 mlrd. eurų) buvo tiesiogiai priskirta specialiųjų įpareigojimų funkcijoms. 2017 metais specialiųjų įpareigojimų įgyvendinimui priskirtas turtas buvo 92,2 mln. eurų arba 7,8 proc. didesnis. 2017 metais daugiausiai specialiųjų įpareigojimų turto apskaitė **VĮ Ignalinos atominė elektrinė** – 701,4 mln. eurų.

Daugiausiai sąnaudų reikalaujantys specialieji įpareigojimai

Toliau pateikiama informacija apie specialiuosius įpareigojimus, kuriuos vykdydamos VVĮ patiria daugiausiai sąnaudų (pagal visas specialiųjų įpareigojimų sąnaudas).

Įmonė	Specialusis įpareigojimas	Šį pajamos (tūkst. eurų)	Šį patiriamos sąnaudos (tūkst. eurų)	Sąnaudos, neįtrauktos į pelno (nuostolių) ataskaitą (tūkst. eurų)	Šį grynas rezultatas (tūkst. eurų)
VĮ Ignalinos atominė elektrinė	Saugus Ignalinos atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimas	201,0	88 821,0	83 190,0	-5 430,0
VĮ „Kelių priežiūra“	Valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir eismo saugumo priemonių įgyvendinimas šiuose keliuose	68 910,0	70 700,0	0,0	-1 790,0
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	Viešosios keleivių vežimo geležinkelių transportu vietiniais maršrutais paslaugos	12 710,5	46 370,5	0,0	-33 660,0
VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	Valstybės naftos produktų atsargų pirkimas, pardavimas, atnaujinimas (keitimas)	18 722,2	21 888,9	1 300,0	-1 866,7
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	Specialiųjų įpareigojimų suma	9 539,4	16 281,0	5 486,9	-1 254,7
	Universaliosios pašto paslaugos teikimo užtikrinimas kaimo gyvenamosiose vietovėse ne mažiau nei 5 darbo dienas per savaitę	6 769,6	8 024,3	0,0	-1 254,7
	Periodinių leidinių kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams pristatymas	2 769,8	8 256,7	5 486,9	0,0
Miškų urėdijos	Miško selekcijos plėtra bei miško genetinių išteklių išsaugojimas ir miško įveisimas, miško apsauga (priešgaisrinė ir sanitarinė) bei miško pritaikymas mokslo ir visuomenės reikmėms	0,0	8 339,2	308,2	-8 031,0
VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras	Žemės ūkio registrų ir informacinių sistemų administravimas	665,3	6 555,8	5 651,0	-239,5
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	Šventosios uostas, mažųjų ir žvejybinių laivų remontas ir aptarnavimas, infrastruktūra skirta karinėms jūrų pajėgoms, susisiekimo su Kuršių nerija paslaugos, laivų statyba, laivų remontas	1 139,4	2 844,9	0,0	-1 705,5
VĮ Vidaus vandens kelių direkcija	Programos „Susisiekimo vandens keliais užtikrinimas“ vykdymas	0,0	2 537,3	1 868,0	-669,3
	Kiti specialieji įpareigojimai	8 445,8	14 727,9	6 564,7	282,6
	Specialieji įpareigojimai iš viso	120 333,6	278 555,4	104 368,8	-54 364,1

Didžiausios specialiųjų įpareigojimų sąnaudos, įskaitant į finansines ataskaitas neįtraukiamas sąnaudas, buvo patirtos **VĮ Ignalinos atominės elektrinės**, kurios eksploatacijos nutraukimo vykdymui buvo skirti net 83,2 mln. eurų, kurie nebuvo įtraukti į finansines ataskaitas. Ši suma buvo dengiama iš Tarptautinio Ignalinos atominės elektrinės nutraukimo rėmimo fondo, LR vyriausybės, specialiosios Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos ir kitų lėšų. Į finansines ataskaitas buvo įtraukti 5,6 mln. eurų specialiųjų įpareigojimų sąnaudų.

Daugiausiai į finansines ataskaitas įtraukiamų sąnaudų valstybė patiria vykdydama valstybinės reikšmės kelių priežiūrą ir eismo saugumo įgyvendinimą. Vienuolika įmonių, kurios vykdo šią veiklą ir kurios buvo sujungtos į vieną įmonę – **VĮ „Kelių priežiūra“**, 2017 metais patyrė 70,7 mln. eurų sąnaudų. Nors ši veikla yra finansuojama iš valstybės biudžeto, tačiau 2017 metais įmonės patyrė daugiau sąnaudų nei gavo finansavimo, tad specialiųjų įpareigojimų nuostolį teko dengti pelnu, uždirbtu vykdant komercinę veiklą.

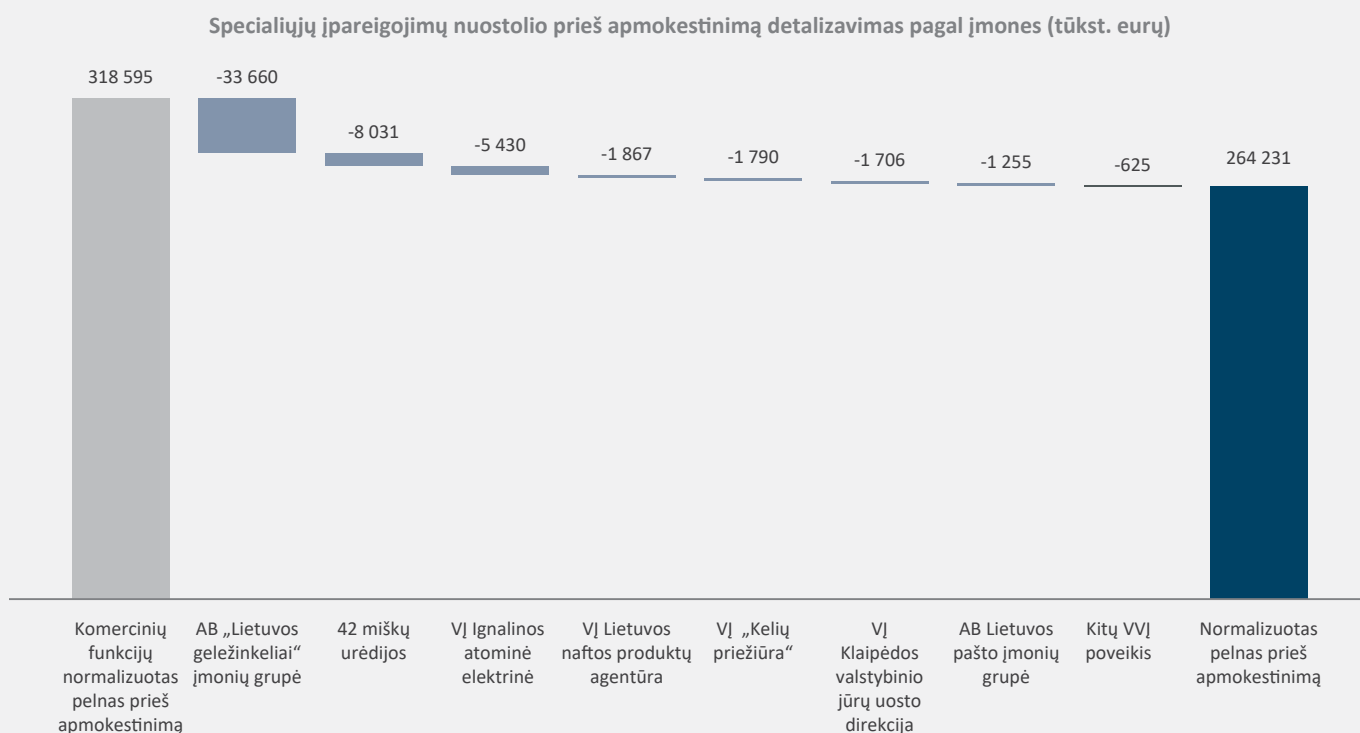
Net 46,4 mln. eurų kainavo užtikrinti keleivių susisiekimą geležinkelių transportu vietiniais maršrutais. **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė** vykdydama šią veiklą gavo tik 10,1 mln. eurų

pajamų bei 2,6 mln. eurų su pajamomis susijusių valstybės dotacijų, o likusias sąnaudas dengė pajamomis, kurias uždirbo iš komercinės veiklos – krovinių vežimo. **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė**, kaip ir dauguma kitų įmonių, nuostolius, patirtus vykdant specialiuosius įpareigojimus, dengia iš pelningos komercinės veiklos.

Vertinant lentelėje pateikiamą informaciją, svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad VVĮ patirtos sąnaudos yra apskaičiuojamos neįtraukiant pagal kapitalo kainas siektinos grąžos, t. y. adekvačios grąžos iš investicijų į turtą, kuris reikalingas specialiesiems įpareigojimams vykdyti. Tai reiškia, kad valstybei net ir visa apimtimi kompensuojant tiesiogiai patirtas sąnaudas, įmonės negaus adekvačios grąžos už specialiesiems įpareigojimams vykdyti reikalingą turtą. Taip pat pastebėtina, kad į finansines ataskaitas neįtraukiamos specialiųjų įpareigojimų sąnaudos yra finansuojamos įvairiomis dotacijomis – ne vien valstybės, tačiau ir įvairių (pvz. Europos Sąjungos) fondų lėšomis, tad vertinant valstybės patiriamas sąnaudas atitinkamų specialiųjų įpareigojimų vykdymui, jei šie nėra įtraukiami į finansines ataskaitas, turėtų būti atsižvelgiama į atitinkamai įmonei tenkančių dotacijų šaltinį.

Didžiausią įtaką portfelio pelningumui darantys specialieji įpareigojimai

Toliau pateikiama informacija apie VVĮ specialiųjų įpareigojimų portfelio pelną prieš apmokestinimą, detalizuojant jį pagal įmones, kurios vykdo specialiuosius įpareigojimus.

VVĮ normalizuotas grynasis pelnas prieš apmokestinimą iš komercinės veiklos 2017 metais sudarė 318,4 mln. eurų. Tačiau dėl nuostolių, patirtų įgyvendinant specialiuosius įpareigojimus, VVĮ portfelio normalizuotas grynasis pelnas prieš mokesčius sudarė 264,2 mln. eurų, tai yra 54,4 mln. eurų mažiau.

Daugiausiai nuostolių vykdant specialiuosius įpareigojimus patyrė **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė**. Įmonė, vykdydama keleivių vežimo vietiniais maršrutais veiklą, 2017 metais patyrė 33,7 mln. eurų grynyųjų nuostolių prieš apmokestinimą. Nuostoliai buvo kompensuojami iš komercinės veiklos (daugiausiai krovinių vežimo) pelno. Viso keleivių vežimas vietiniais maršrutais 2017 metais tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai valstybei kainavo 36,3 mln. eurų. 2017 metais valstybė **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupei** kompensavo tik 2,6 mln. eurų patirtiems nuostoliams kompensuoti ir padengti lengvatinėmis sąlygomis pervežtų keleivių bilietų nuolaidos sąnaudas.

42 miškų urėdijų nuostoliai patirti vykdant specialiuosius įpareigojimus sudarė 8,0 mln. eurų. **Miškų urėdijos** yra atsakingos už miško selekcijos plėtrą bei miško genetinių išteklių išsaugojimą ir miško įveisimą, miško apsaugą (sanitarinę ir priešgaisrinę) ir miško pritaikymą mokslo ir visuomenės reikmėms. Šio specialaus įpareigojimo įgyvendinimui **miškų urėdijos** 2017 metais panaudojo 224,5 tūkst. eurų dotacijų, kurios neatsispindi įmonių finansinėse ataskaitose. Apskaičiuotas nuostolis **miškų urėdijos** dengė iš komercinės miškų ūkio veiklos pelno.

Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė, vykdydama Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą, branduolinių ir radioaktyvių medžiagų bei atliekų tvarkymą, saugojimą ir laidojimą 2017 metais apskaitė 5,4 mln. eurų nuostolių.

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija šiemet pirmą kartą įtraukta kaip specialiuosius įpareigojimus turinti įmonė. Įmonė yra laikoma vykdančia Šventosios uosto eksploatacijos, karinėms jūrų pajėgoms skirtos infrastruktūros priežiūros, susisiekimo su Kuršių

nerija paslaugos užtikrinimo, mažųjų ir žvejybinių laivų remonto ir aptarnavimo infrastruktūros nuomos bei komerciškai nenaudingos laivų statybos ir laivų remonto infrastruktūros nuomos specialiuosius įpareigojimus. Vykdydama specialiuosius įpareigojimus 2017 metais įmonė patyrė 1,7 mln. eurų nuostolį bei šioms veikloms vykdyti turėjo priskirti 23 mln. eurų turtą.

VĮ Lietuvos naftos produktų agentūros vykdomi specialieji įpareigojimai – valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programos vykdymas bei valstybės naftos produktų atsargų pirkimas, pardavimas, atnaujinimas (keitimas) – 2017 metais įmonei sukūrė 1,9 mln. eurų nuostolio. Taip pat, vykdant valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programą 1,3 mln. eurų sąnaudų buvo tiesiogiai kompensuota, tokia suma sumažinant patirtas įmonės sąnaudas. Metinėse audituotose finansinėse ataskaitose parodomas jau sumažintos sąnaudos.

VĮ „Kelių priežiūra“, vykdydama specialiuosius įpareigojimus, 2017 metais patyrė 1,8 mln. eurų nuostolių. Pagrindiniai įmonės vykdomi specialieji įpareigojimai – valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir eismo saugumo priemonių įgyvendinimas šiuose keliuose.

AB Lietuvos pašto įmonių grupė yra įpareigota užtikrinti periodinių leidinių kaimo vietovių gyventojams pristatymą ir universaliųjų pašto paslaugų teikimą kaimo vietovėse ne mažiau nei 5 darbo dienas per savaitę. 2017 metais bendrovė patyrė 1,9 mln. eurų nuostolių iš specialiųjų įpareigojimų vykdymo. Nuostoliai susidarė iš universaliųjų pašto paslaugų teikimo kaimo vietovėse, nes periodinių leidinių pristatymo sąnaudos pilnai kompensuojamos valstybės.

Likusių 16 įmonių, įgyvendinančių specialiuosius įpareigojimus, rezultatas 626,2 tūkst. eurų sumažino VVĮ portfelio pelną (padidino nuostolius) prieš apmokestinimą. Iš šių 16 įmonių, vykdomi specialieji įpareigojimai 6 įmonėms buvo nuostolingi, kitoms pajamos atitiko sąnaudas, arba buvo nežymiai pelningi.

Specialiųjų įpareigojimų atskleidimas pagal sektorius

Toliau pateikiama specialiųjų įpareigojimų finansinė informacija, išskaidyta pagal keturis sektorius. Pateikiant finansinę specialiųjų įpareigojimų informaciją pagal sektorius, prie pardavimo savikainos, veiklos sąnaudų bei dotacijų, susijusių su pajamomis, yra pridedami patirti kaštai bei jų kompensacijos, kurios neatsispindi įmonių pelno (nuostolių) ataskaitose. Galutinis rezultatas – pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą – išlieka nepakitęs.

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	Energetika		Susisiekimas		Miškininkystė		Kita	
	2016 metai	2017 metai	2016 metai	2017 metai	2016 metai	2017 metai	2016 metai	2017 metai
Pardavimo pajamos	32 835	18 923	87 378	91 572	0	0	6 617	6 883
Pardavimo savikaina	33 053	19 177	110 150	112 936	158	122	6 228	6 530
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	-218	-253	-22 772	-21 364	-158	-122	389	353
Veiklos sąnaudos	60 866	92 448	29 979	27 117	8 023	8 218	12 384	11 930
Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)	-61 084	-92 701	-52 751	-48 481	-8 181	-8 339	-11 995	-11 577
Dotacijos, susijusios su pajamomis	56 398	85 742	10 335	10 001	445	308	11 158	11 273
Kita veikla	-445	-409	0	0	0	0	8	-1
Finansinė ir investicinė veikla	148	71	-267	-244	0	0	-4	-6
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-4 983	-7 297	-42 684	-38 724	-7 735	-8 031	-833	-312
Balansas (tūkst. eurų)	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31
Turto iš viso	738 776	795 121	339 800	340 069	2 992	3 337	107 550	142 085

Daugiausiai pardavimo pajamų – 91,6 mln. eurų arba net 78 proc. visų portfelio pajamų – 2017 metais iš specialiųjų įpareigojimų uždirbo susiekimo sektoriaus įmonės. Daugiausiai pajamų (68,9 mln. eurų) gavo **VĮ „Kelių priežiūra“**. Taip pat 9,5 mln. eurų uždirbo **AB Lietuvos pašto įmonių grupė**. Nors susiekimo sektoriaus įmonės uždirbo daugiausiai pardavimo pajamų, tačiau šio sektoriaus savikaina bei veiklos sąnaudos taip pat buvo pačios didžiausios, dėl šios priežasties sektoriaus nuostoliai prieš apmokestinimą 2017 metais siekė net 38,7 mln. eurų. Daugiausiai nuostolių patyrė **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė** – 33,7 mln. eurų. **AB Lietuvos pašto įmonių grupės** nuostoliai iš specialiųjų įpareigojimų 2017 metais siekė beveik 1,3 mln. eurų.

Miškininkystės sektoriaus įmonės iš specialiųjų įpareigojimų veiklos negavo pardavimo pajamų, o tik patyrė veiklos sąnaudų. 2017 metais **42 miškų urėdijų** (miškininkystės sektorius) veiklos sąnaudos siekė 8 mln. eurų.

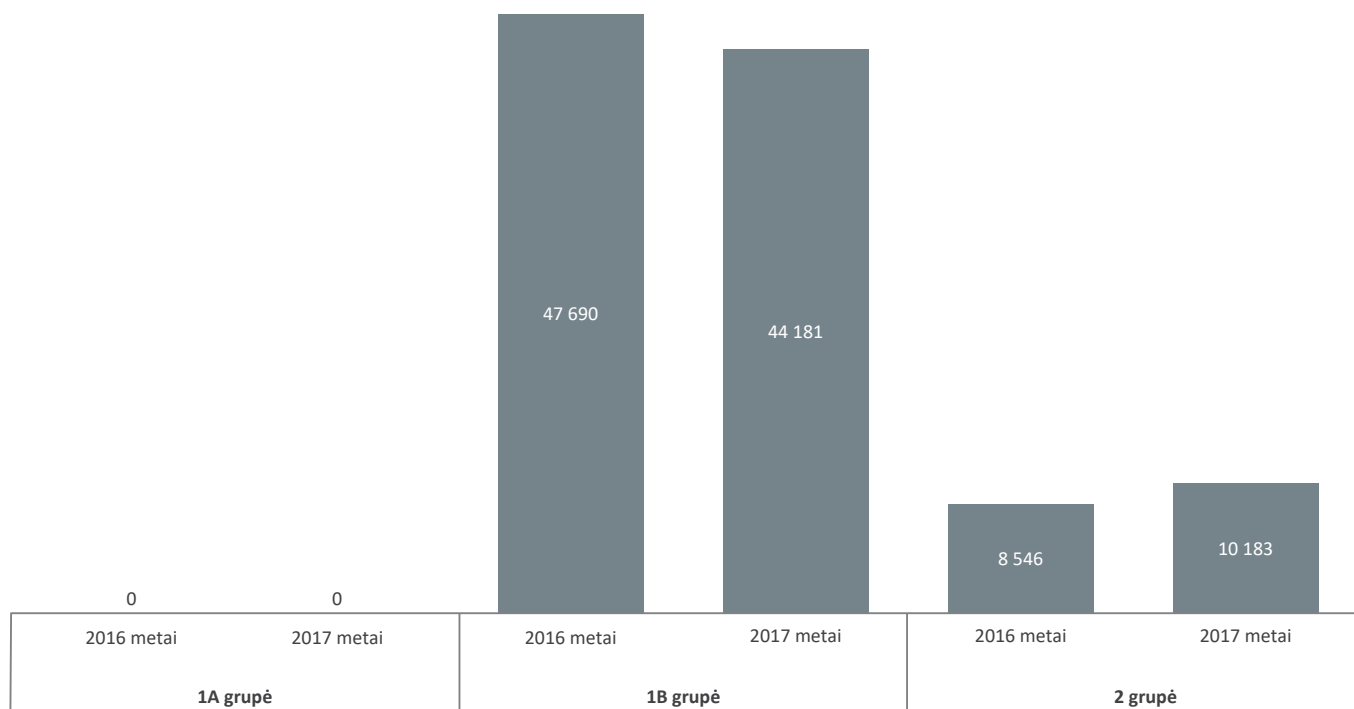
Energetikos sektoriuje bemaž visas specialiųjų įpareigojimų pardavimo pajamas uždirbo **VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra** (18,7 mln. eurų iš 18,9 mln. eurų). Daugiausiai nuostolių prieš apmokestinimą patyrė **VĮ Ignalinos atominė elektrinė** – nuostoliai prieš apmokestinimą 2017 metais siekė 5,4 mln. eurų ir **VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra** – 1,9 mln. eurų.

Įmonės, kurios nėra priskirtos prieš tai aptartiems trimis sektoriams, 2017 metais uždirbo 6,9 mln. eurų pajamų iš specialiųjų įpareigojimų veiklos. Pardavimo savikaina bei veiklos sąnaudos kartu siekė 18,5 mln. eurų, tačiau

kitų įmonių sektorius patyrė sąlyginai nedidelius nuostolius prieš apmokestinimą – 312 tūkst. eurų, nes net 11 mln. eurų savikainos ir veiklos sąnaudų buvo neįtraukta į pelno (nuostolių) ataskaitą, o buvo tiesiogiai kompensuoti iš valstybės biudžeto ar kitų finansavimo šaltinių. **VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro** veiklos sąnaudos 2017 metais buvo sumažintos 5,7 mln. eurų, **VĮ Turto banko** – 1,2 mln. eurų, **VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros** ir **VĮ Valstybės žemės fondo** – po 1 mln., o **VĮ distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „Gis-centras“** ir **UAB „Lietuvos žirgynas“** – po 0,9 mln. eurų.

Daugiausiai turto, kuris yra priskirtas specialiųjų įpareigojimų veiklai, apskaitė energetikos sektoriaus įmonės – 2017 metais šio turto vertė siekė 795,1 mln. eurų, iš kurių net 701,4 mln. eurų turto valdė **VĮ Ignalinos atominė elektrinė**. Susiekimo sektoriaus įmonės 2017 metais vykdant specialiuosius įpareigojimus disponavo 340,1 mln. eurų vertės turtu. Didžiausią dalį – 167,2 mln. eurų – sudarė **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupei** specialiesiems įpareigojimams priskiriamas turtas. Kitų įmonių sektoriaus specialiųjų įpareigojimų turtas sudarė 142,1 mln. eurų. Miškininkystės sektoriaus įmonės 2017 metais valdė 3,3 mln. eurų su specialiaisiais įpareigojimais susijusio turto. Lietuvos komercinės paskirties valstybinių miškų vertė (1 118 mln. eurų) yra priskirta prie miškų urėdijų vykdomos komercinės veiklos.

Specialiųjų įpareigojimų nuostoliai prieš apmokestinimą pagal įmonių grupes (tūkst. eurų)

Specialiųjų įpareigojimų atskleidimas pagal įmonių grupes

Iš visų į specialiųjų įpareigojimų portfelį įtrauktų įmonių, daugiausiai įmonių (56) yra priskirtos 1B grupei. Šios grupės įmonių tikslas yra verslo vertės augimas ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumas, taip pat strateginių šalies interesų užtikrinimas. Iš minėtų 56 įmonių, net 47 įmonės vykdo specialiuosius įpareigojimus, o jų patiriami nuostoliai sudaro didžiąją dalį visų specialiųjų įpareigojimų nuostolių. Tiek 2017, tiek 2016 metais 1B grupės įmonės vykdydamos specialiuosius įpareigojimus patyrė nuostolių prieš apmokestinimą – 2017 metais ši suma siekė 44,2 mln. eurų, o 2016 – 47,7 mln. eurų. Daugiausiai nuostolių apskaitė **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė** bei **42 miškų urėdijos**, atitinkamai 33,7 ir 8 mln. eurų.

Iš 31 įmonės, priskirtos 2 grupei (įmonėms, kurios turėtų vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą), 13 įmonių apžvelgiamu laikotarpiu nevykdė specialiųjų įpareigojimų, o 18 įmonių, kurios juos vykdė,

2017 metais patyrė 10,2 mln. eurų nuostolių prieš apmokestinimą. Didžiausią dalį nuostolių – net 5,4 mln. eurų – patyrė **VĮ Ignalinos atominė elektrinė**. Iš 13 įmonių, kurios nevykdo specialiųjų įpareigojimų (nekomercinių specialiųjų įpareigojimų), trys įmonės – **VĮ „Infrastruktūra“**, **UAB „Būsto paskolų draudimas“**, bei **UAB Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras** nurodė, kad jos vykdo vien tik visiškai komercinę veiklą, nors 2 grupės įmonės turėtų vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą, t. y. tokią veiklą, kurios nesiimtų vykdyti kiti pelno siekiantys ūkio subjektai, arba kurie tokią veiklą vykdytų už didesnę kainą.

Taip pat į specialiųjų įpareigojimų portfelį yra įtrauktos 18 įmonių, kurios priskirtos 1A grupei – įmonių grupei, kurių tikslas yra verslo vertės augimas ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumas. Visos šios grupės įmonės nevykdė specialiųjų įpareigojimų ir visa jų vykdoma veikla yra laikoma komercine.

Išvados

Specialieji įpareigojimai leidžia įvertinti valstybės lėšų panaudojimą. Taip pat padeda atskleisti įmonių pelningumą – didelė dalis specialiųjų įpareigojimų yra finansuojami iš įmonių komercinės veiklos, įpareigojimams vykdyti naudojamas įmonių turtas ir kapitalas. Nors šiuo metu reikšmingų paskatų adekvačiai vertinti specialiesiems įpareigojimams naudojamą turtą įmonės neturi, ateityje paskatos turėtų išaugti – vertinant siektinos nuosavo kapitalo grąžos pasiekimo rodiklius bus atsižvelgiama į vykdomus specialiuosius įpareigojimus, t. y. vykdymo metu patiriamus nuostolius ir nuosavą kapitalą, dedikuotą specialiųjų įpareigojimų vykdymui.

Daugiau nei pusė – 65 iš 105 – VĮ vykdo specialiuosius įpareigojimus. Trys įmonės, kurios yra priskirtos 2 grupei, t. y. įmonėms, kurios turėtų vykdyti daugiausiai nekomercinio pobūdžio veiklą, atskleidė, jog neturi nekomercinių funkcijų. Iš dalies, atsižvelgiant į šią ydingą įmonių priskyrimo grupėms praktiką, 2018 metų birželio 20 d. Vyriausybė pakeitė Nutarimą „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nr. 665 (Nuosavybės gaires), panaikinant VĮ priskyrimą grupėms.

Bendros specialiųjų įpareigojimų vykdymo sąnaudos 2017 metais siekė 278,6 mln. eurų. Į šią sumą įtrauktos 17 įmonių patirtos sąnaudos (104,4 mln. eurų, iš kurių 83,2 mln. eurų yra **VĮ Ignalinos atominės**

elektrinės sąnaudos), kurios neapskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitose (kompensuojamos sąnaudos jas mažinančiomis dotacijomis). 2017 metais VĮ vykdydamos specialiuosius įpareigojimus patyrė 54,4 mln. eurų nuostolį, kurį daugiausiai kompensavo komercinės veiklos pelnu. Didžiausius nuostolius patyrė **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė** bei **miškų urėdijos** – atitinkamai 33,7 ir 8 mln. eurų. Tuo metu visų VĮ normalizuotas pelnas prieš apmokestinimą iš komercinės veiklos siekė 318,6 mln. eurų. Jei specialieji įpareigojimai būtų pilnai kompensuojami ir įmonėms nereiktų nuostolių dengti komercinės veiklos pelnu, VĮ turto pelnas prieš apmokestinimą išaugtų 20,6 proc.

Siekiant didesnio specialiųjų įpareigojimų vykdymo ir valstybės lėšų panaudojimo skaidrumo, rekomenduojama įmonėms, turinčioms specialiųjų įpareigojimų, užtikrinti, jog turimos apskaitos sistemos leistų kvalifikuotai atskirti komercinėms bei nekomercinėms funkcijoms tenkančias sąnaudas bei turtą ir viešai pateikti šią informaciją. Pastebėtina, jog šiuo metu ne visos įmonės turi tinkamas apskaitos sistemas, informacija apie gaunamas dotacijas bei vykdomas nekomercines funkcijas ne visada pakankamai skaidriai atskleidžiama. Laukiama, kad 2018 – 2019 metais, sujungus miškų urėdijas, pertvarkius ar sujungus kitas įmones, specialiuosius įpareigojimus vykdančių įmonių skaičius mažės, o pats specialiųjų įpareigojimų vykdymas ir vykdymui reikalingi ištekliai bus aiškiai atskleidžiami.

VVĮ suteikta parama

2017 metų birželio 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 533 „Dėl Valstybės valdomų bendrovių paramos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris įsigaliojo 2018 metų sausio 1 d. Remiantis šiuo nutarimu, paramą teikianti bendrovė privalo vadovautis visuotinio akcininko susirinkimo patvirtintomis paramos valdymo taisyklėmis, o jeigu bendrovė paramą teikia per specialiai tam tikslui įsteigtus paramos fondus, bendrovė gali vadovautis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo nuostatas atitinkančiomis konkrečios bendrovės tam tikslui įsteigto paramos fondo paramos valdymo taisyklėmis. Bendrovė paramai per metus gali skirti ne daugiau kaip 3 proc. bendrovės ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno ir paramai skirta suma negali viršyti 500 000 eurų. Vienam paramos gavėjui per metus skiriama suma negali viršyti 300 000 eurų. Bendrovės paramos negali teikti, jeigu ataskaitiniais finansiniais metais patiria nuostolių. Informaciją apie paramą bendrovės yra įpareigosios skelbti savo interneto svetainėje. Joje turi būti skelbiamos bendrovės

paramos valdymo taisyklės arba paramos fondo paramos valdymo taisyklės, informacija apie einamaisiais metais ir ne mažiau kaip už trijų praėjusių finansinių metų laikotarpį suteiktą paramą, suteiktos ir gautos paramos, jos panaudojimo ir veiklos, susijusios su Labdaros ir paramos įstatyme nurodytų visuomenei naudingų tikslų įgyvendinimu, ataskaitos, kurias paramos teikėjai ir gavėjai teikia Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Remiantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu Nr. I-172, valstybės įmonės paramos teikti negali.

Toliau pateikiama informacija apie valstybės valdomų bendrovių 2017 metais suteiktą paramą ir nutarimo Nr. 533 nuostatų laikymąsi. Nors nutarimas privalomas nuo 2018 metų, tačiau pateikiama informaciją, kaip 2017 metų suteikta parama atitiktų naujus reikalavimus.

Įmonės pavadinimas	2017 metais suteikta parama					Informacijos viešinimas bendrovės interneto svetainėje*	
	Paramos suma (tūkst. eurų)	Gavėjų skaičius	Didžiausia parama vienam gavėjui (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2017 metais (tūkst. eurų)	Suteiktos paramos dalis, proc. nuo grynojo pelno	Bendrovės paramos valdymo taisyklės/paramos fondo paramos valdymo taisyklės	Informacija apie 2017 metais suteiktą paramą (gavėjas, paramos tikslas, suma)
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	796,1	41	119,0	93 525,0	0,85	ne	taip
AB „Klaipėdos nafta“	134,9	21	25,0	17 031,0	0,79	taip	taip
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	8,7	3	6,0	1 573,3	0,55	taip	taip
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	2,0	1	2,0	140,9	1,42	taip	taip
AB Smiltynės perkėla ¹	13,1	53	1,7	690,9	1,90	taip	taip
UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra	0,9	2	0,5	235,9	0,39	taip	taip
AB „Jonavos grūdai“	2,6	9	0,5	940,4	0,00	ne	iš dalies
UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“	0,3	1	0,3	-20,0	-	ne	taip
UAB „Šilutės polderiai“	4,2	10	1,0	44,5	9,45	taip	iš dalies
UAB „Šilutės veislininkystė“	0,5	3	0,2	8,7	5,75	n.d.	n.d.

*Pateikiama informacija, aktuali 2018 metų liepos 17 d.

¹ - Bendrovė paramos piniginėmis lėšomis neteikė, parama buvo teikta paslaugomis (keleivių ir transporto priemonių perkėlimu keltais).

Remiantis valstybės valdomų bendrovių pateiktais duomenimis, 2017 metais paramą suteikė 10 iš 38 į portfelį įtrauktų valstybės valdomų bendrovių. 2017 metais daugiausiai paramos suteikė **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė**, kuri paramai skyrė 796,1 tūkst. eurų arba 0,85 proc. ataskaitinio laikotarpio grynojo pelno. Daugiau nei 3 proc. bendrovės grynojo pelno paramai skyrė **UAB „Šilutės polderiai“** (paramai skyrė 9,45 proc. grynojo pelno) ir **UAB „Šilutės veislininkystė“** (paramai skyrė 5,75 proc. grynojo pelno). 2017 metais **UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“** paramai skyrė 300 eurų, nepaisant to, kad įmonė ataskaitiniu laikotarpiu patyrė grynąjį nuostolį.

Visos 2017 metais paramą teikusios įmonės, informaciją apie 2017 metais suteiktą paramą bent iš dalies skelbia savo interneto svetainėje. Bendrovių paramos valdymo taisyklių ar paramos fondo paramos valdymo taisyklių savo interneto svetainėje neskelbia trys iš 2017 metais paramą teikusios įmonių, tarp jų **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė**, kurios valdyba nusprendė nuo 2018 metų paramos neskirti ir inicijuoti paramos fondo veiklos nutraukimą.

VĮ portfelio rezultatų apžvalga

Valstybės valdomų įmonių portfelio apskaičiuota rinkos vertė 2017 metu pabaigoje sudarė 5,9 mlrd. eurų ir valstybei uždirbo 5,1 proc. nuosavo kapitalo grąžos. Bendrai visos VĮ per metus sukūrė 1,2 mlrd. eurų pridėtinės vertės – 3,3 proc. bendrojo vidaus produkto. 2017 metų pabaigoje VĮ dirbo 36 tūkst. darbuotojų – 2,7 proc. visų Lietuvos užimtų gyventojų.

VĮ skaičius per metus sumažėjo – valstybė valdo 108 įmones

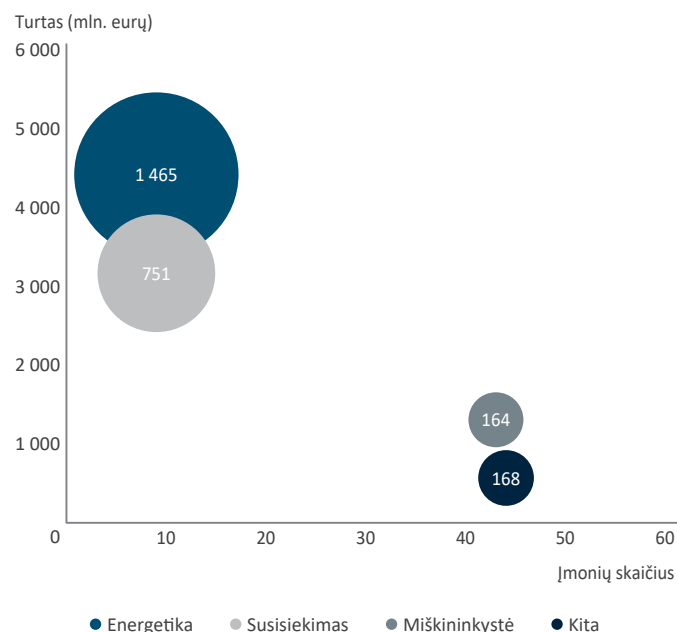
2017 metų gruodžio 31 d. valstybė valdė 108 įmones, kai prieš metus – 118. Valstybės valdomų įmonių skaičius sumažėjo, nes nuo 2017 metų lapkričio mėnesio **regioninės kelių priežiūros veiklą vykdančios įmonės** buvo prijungtos prie **VĮ „Kauno regiono keliai“**, kuri buvo pervadinta į **VĮ „Kelių priežiūra“**. Taip pat pažymėtina, kad 2017 metais priimtas sprendimas jungti miškų urėdijas, kuris įgyvendintas 2018 metų sausio 8 d.

Iš viso į šioje ataskaitoje apžvelgiamą VĮ portfelį įtraukti 105 VĮ finansiniai rezultatai. **UAB „Geoterma“**, **VĮ Mašinų bandymo stoties** bei **UAB Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas** finansiniai rezultatai nebuvo įtraukti, nes nepateikė visų reikiamų duomenų. Taip pat svarbu paminėti, kad į portfelį įtraukti **UAB Respublikinės mokomosios sportinės bazės** ir **VĮ Mūsų amatų** finansiniai duomenys yra neaudituoti.

Visos VĮ yra suskirstytos į keturis sektorius: susisiekimo, energetikos, miškininkystės ir kitų įmonių. Pastarajam sektoriui priklauso įmonės, nepriskirtos nė vienam iš trijų pirmųjų sektorių. Energetikos sektorių sudaro devynios VĮ, kurios valdo didžiausią dalį portfelio turto – 46,7 proc. (4,4 mlrd. eurų). Šio sektoriaus pardavimo pajamos per 2017 metus sudarė 57,5 proc. (1,5 mlrd. eurų) visų portfelio pajamų. Susisiekimo sektoriui yra priskirtos taip pat devynios įmonės, kurios valdo 33,5 proc. portfelio turto (3,2 mlrd. eurų), kuriuo disponuojant per 2017 metus uždirbta 29,5 proc. (751,5 mln. eurų) portfelio pajamų. Miškininkystės sektoriui priklauso **42 miškų urėdijos** ir **VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas**. Šių įmonių turtas sudaro 13,8 proc. (1,3 mlrd. eurų, įskaitant Valdymo koordinavimo centro įvertintus komercinės paskirties miškus) analizuojamų VĮ turto, o uždirbtos pajamos – 6,4 proc. (164,3 mln. eurų) viso portfelio apyvartos. Kitų įmonių sektoriui priskirtos 44 įmonės, bendrosios jų pardavimo pajamos sudarė 6,6 proc. (168,3 mln. eurų) portfelio pajamų, o disponuojamas turtas – 6,0 proc. (568,6 mln. eurų) viso portfelio turto.

Žemiau esančiame grafike palyginamas sektorius sudarančių įmonių skaičius, disponuojamo turto bei pajamų apimtys. Skritulių dydis atitinka pardavimo pajamų dydį (mln. eurų), įrašytą pačiuose skrituliuose.

Įmonių skaičius, turtas ir pajamos pagal sektorius (mln. eurų)

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

2 271 2 482 2 499 2 549

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

277,9

226,8

206,6

279,7

2014

2015

2016

2017

Turto perkainojimas ir kiti vienkartiniai įvykiai dvejoje įmonių grupėse darė įtaką VVĮ portfelio rezultatams

„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės 2016 metų rezultatams ženklų įtaką turėjo grupės įmonių taikoma dujų kainos nuolaida buitiniams ir nebutiniams vartotojams (neigiamas poveikis 24,6 mln. eurų); 2017 metais dujų kainos nuolaidos įtaka buvo mažesnė ir siekė 7,4 mln. eurų. 2017 metais ilgalaikį materialųjį turtą sumažino **„Lietuvos energija“, UAB** dukterinė įmonė **„Lietuvos energijos gamyba“, AB**. Ši įmonė 2017 metais į veiklos sąnaudas įtraukė 27,7 mln. eurų nuostolių dėl ilgalaikio turto vertės sumažėjimo ir tai buvo pagrindinė priežastis, dėl kurios 2017 metais įmonė apskaitė 19,5 mln. eurų mažiau grynąjo pelno nei 2016 metais, kuriais šis siekė 40 mln. eurų.

UAB „EPSO-G“ įmonių grupės rezultatams įtaką darė jos dukterinės įmonės, **AB „Amber Grid“**, turto perkainojimo rezultatai. **AB „Amber**

Grid“ 2017 metais perkainojo turtą, kurio vertės sumažinimas lėmė 30,2 mln. eurų nuostolį. Taip pat **UAB „EPSO-G“ įmonių grupei** turėjo ir kitos dukterinės – **LITGRID AB** – įsigijimo kainos priedo perskaičiavimo efektas, padidinęs grynąjį pelną 0,8 mln. eurų. Taip pat atsižvelgta į atidėtąjį pelno mokestį, kuris padidino grynąjį pelną 5,1 mln. eurų.

Atsižvelgus į aukščiau įvardintų vienkartinių veiksnių įtakos mastą ir poveikį rezultatams, toliau VVĮ portfelio rezultatų apžvalgoje skaičiuojamas normalizuotas grynasis rezultatas. Normalizuotas grynasis pelnas/nuostoliai yra apskaičiuoti eliminavus netipinių mokesčių valstybei įtaką, o taip pat atėmus **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** ir **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** turto perkainojimo nuostolius bei kitus vienkartinius netipinių veiksnių rezultatus.

Ketvirtus metus iš eilės mažėjo VVĮ darbuotojų skaičius

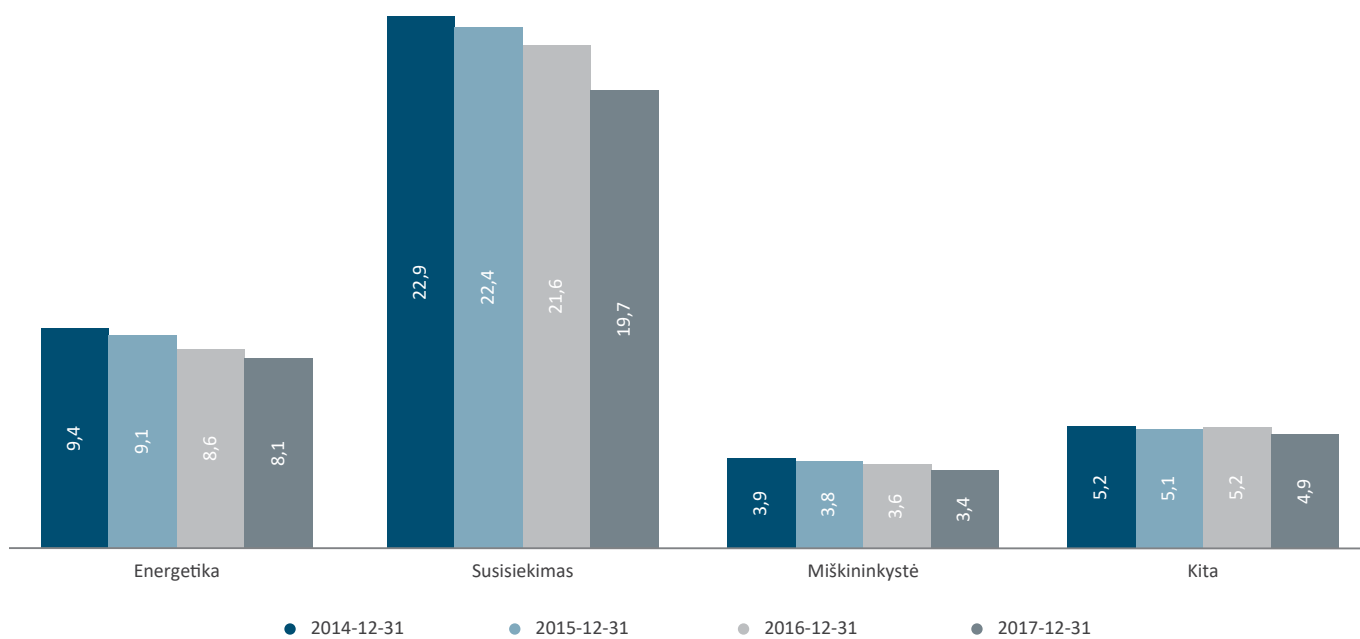
2017 metų pabaigoje VVĮ dirbo 36 053 darbuotojai – 2 908 darbuotojais mažiau nei prieš metus. Daugiau nei pusė (54,5 proc.) darbuotojų dirbo susisiekimo sektoriuje, o trys didžiausi darbdaviai – įmonių grupės **AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Lietuvos paštas“** ir **„Lietuvos energija“, UAB** – kartu įdarbino 55,2 proc. (19 896) visų VVĮ darbuotojų.

Energetikos sektoriaus įmonėse 2017 metų pabaigoje dirbo 8 142 darbuotojai – palyginti su 2016 metais darbuotojų skaičius sumažėjo 4,8 proc. Daugiausiai darbuotojų skaičius mažėjo **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupėje**.

Susisiekimo sektoriaus įmonėse 2017 metų pabaigoje dirbo 9 proc. mažiau darbuotojų (19 654) nei prieš metus. Daugiausiai darbuotojų skaičius šiame sektoriuje mažėjo dėl **AB „Lietuvos geležinkeliai“** darbuotojų skaičiaus kitimo – analizuojamo laikotarpio pabaigoje šioje įmonėje dirbo 9 968 darbuotojai, t. y. net 1 564 darbuotojais mažiau nei prieš metus.

Miškininkystės sektoriaus įmonių darbuotojų skaičius sumažėjo 6,3 proc. 2017 metų pabaigoje šiame sektoriuje buvo įdarbinti 3 366 darbuotojai. Kitų įmonių sektoriuje darbuotojų skaičius mažėjo 6,1 proc., iki 4 891 darbuotojų.

Darbuotojai (tūkst.)

VVĮ portfelio rinkos vertė

VVĮ portfelio rinkos vertė išaugo 5,6 proc.

VVĮ portfelio rinkos vertė 2017 metų pabaigoje siekė 5,9 mlrd. eurų ir, palyginti su 2016 metų pabaiga, padidėjo 5,6 proc. Portfelio vertei teigiamos įtakos turėjo energetikos sektoriaus rinkos vertės akcijų biržoje augimas 0,8 proc., iki 1,8 mlrd. eurų. Per 2017 metus visų sektorių bendra rinkos vertė augo: energetikos sektoriaus rinkos vertė išaugo 6,6 proc., iki 2,4 mlrd. eurų, susisiekimo sektoriaus bendra rinkos vertė augo 3,6 proc., iki 2 mlrd. eurų, miškininkystės sektoriaus rinkos vertės augimas siekė 5,5 proc., iki 1,3 mlrd. eurų, o kitų įmonių sektoriaus – 15,1 proc. ir siekė 0,2 mlrd. eurų. Nuosavo kapitalo apskaitinė vertė sudarė 3 mlrd. eurų ir, palyginti su 2016 metais, padidėjo 8,7 proc.

2017-12-31 turto vertinimas (tūkst. eurų)	Rinkos vertė akcijų biržoje	Pinigų srautų metodas	Apskaitinė vertė	Apskaičiuota rinkos vertė iš viso
Energetika	1 837 343	0	543 203	2 380 546
<i>Pokytis nuo 2016-12-31</i>	<i>0,8%</i>		<i>32,3%</i>	<i>6,6%</i>
Susisiekimas	0	0	2 022 910	2 022 910
<i>Pokytis nuo 2016-12-31</i>			<i>3,6%</i>	<i>3,6%</i>
Miškininkystė	0	1 117 647	160 949	1 278 596
<i>Pokytis nuo 2016-12-31</i>		<i>6,1%</i>	<i>1,3%</i>	<i>5,5%</i>
Kita	0	0	242 722	242 722
<i>Pokytis nuo 2016-12-31</i>			<i>15,1%</i>	<i>15,1%</i>
Iš viso	1 837 343	1 117 647	2 969 784	5 924 774
<i>Pokytis nuo 2016-12-31</i>	<i>0,8%</i>	<i>6,1%</i>	<i>8,7%</i>	<i>5,6%</i>

VVĮ rinkos vertė „NASDAQ OMX Vilnius“ akcijų biržoje

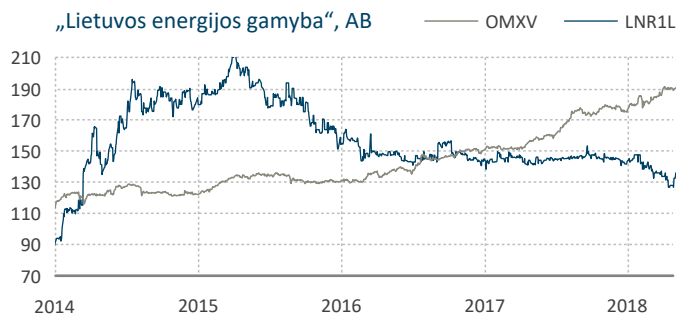
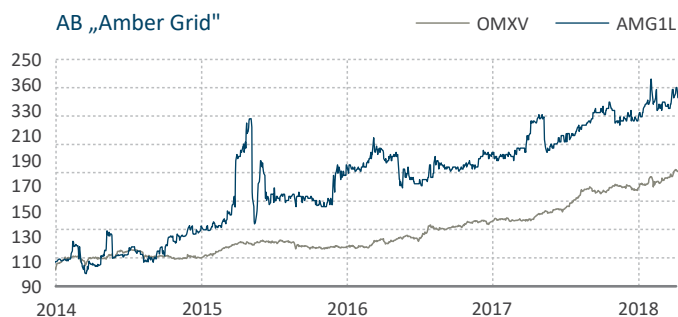
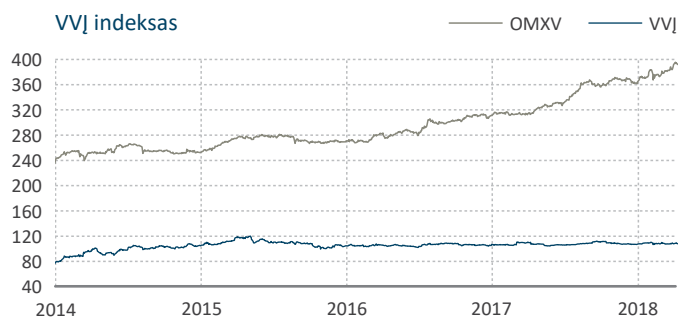
Listinguojamų VVĮ rinkos vertė augo nežymiai

2017 metais į „NASDAQ OMX Vilnius“ akcijų prekybos sąrašą buvo įtrauktos penkios valstybės valdomos bendrovės ir jų dukterinės kompanijos. Visų šių bendrovių rinkos vertė, priklausanti valstybei, 2017 metų pabaigoje sudarė 1 837 mln. eurų ir buvo 0,8 proc. didesnė nei 2016 metų pabaigoje.

2017-12-31 rinkos vertė akcijų biržoje	Akcijų vertė (tūkst. eurų)	Valstybės dalis		Valstybės dalies vertė 2017-12-31		Akcijų vertės pokytis nuo 2016-12-31	Valstybės dalies pokytis nuo 2016-12-31
		2016-12-31	2017-12-31	(tūkst. eurų)	Dalis nuo visos vertės		
AB „Energetikos skirstymo operatorius“	769 382	94,98%	94,98%	730 780	39,8%	-0,2%	-0,2%
LITGRID AB įmonių grupė	354 041	97,50%	97,50%	345 199	18,8%	-0,4%	-0,4%
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	395 657	96,13%	96,13%	380 351	20,7%	-0,5%	-0,5%
AB „Klaipėdos nafta“	193 348	72,32%	72,32%	139 823	7,6%	-5,6%	-5,6%
AB „Amber Grid“	249 736	96,58%	96,58%	241 191	13,1%	12,9%	12,9%
VVĮ	1 962 163	-	-	1 837 343	100%	0,6%	0,8%
Visų akcijų OMXV indeksas							17,0%

Didžiausią dalį (39,8 proc.) valstybės turimų VVJ akcijų rinkos vertės 2017 metais sudarė **AB „Energijos skirstymo operatorius“** (730,8 mln. eurų), o mažiausią (7,6 proc.) – **AB „Klaipėdos nafta“** (139,8 mln. eurų), kurios akcijų kaina sumažėjo labiausiai – 5,6 proc. Šios įmonės akcijų kaina labiausiai mažėjo pirmąjį pusmetį, dėl paskelbtų prastesnių 2016 metų rezultatų. **AB „Amber Grid“** akcijų kaina kilo 12,9 proc., iki 241,2 mln. eurų valstybės akcijų dalies vertės. Kitų įmonių akcijų kainos išliko panašiam lygyje – mažėjimas siekė iki 0,5 proc.

Iš valstybei priklausančių VVJ akcijų sudarytas indeksas parodo biržoje kotiruojamo valstybės valdomo turto vertės pokyčius nuo 2016 metų pabaigos. VVJ indeksas nuo 2016 metų pabaigos iki 2017 metų pabaigos išaugo 0,8 proc. Per tą patį laikotarpį „NASDAQ OMX Vilnius“ akcijų indekso vertė padidėjo 17 proc.

P/E rodiklis

Daugumos listinguojamų VVJ akcijos yra santykinai pigesnės nei užsienio sektorių vidurkiai

Siekiant nustatyti listinguojamų Lietuvos VVJ sąlyginę akcijų vertę buvo apskaičiuotas jų P/E rodiklis. Šis įmonių rinkos kapitalizacijos ir uždirbto pelno santykis atspindi investuotojų lūkesčius ir įmonės perspektyvų vertinimą, tačiau tai yra veikiau orientacinis rodiklis, prasmingas tik lyginant jo dydį tiek laiko perspektyvoje, tiek panašių įmonių kontekste. Palyginamajai analizei atlikti buvo panaudoti atitinkamuose sektoriuose veikiančių besivystančių šalių įmonių P/E rodikliai.

Listinguojamų Lietuvos VVJ, priskiriamų tiems patiems sektoriams, P/E rodikliai gana ženkliai skiriasi, atspindėdami fundamentalius įmonių veiklos aspektus. Energetikos sektoriuje veikiančios **AB „Energijos skirstymo operatorius“** akcijų P/E rodiklis 2017 metų vertinamas 9,9 ir yra 3 kartus mažesnis nei užsienio įmonių energetikos sektoriaus vidurkis (30,1), todėl **AB „Energijos skirstymo operatorius“** akcijos galėtų būti vertinamos kaip pigios. Nors ir brangesnės, tačiau gana pigiomis gali būti laikomos ir **„Lietuvos energijos gamyba“**, **AB** akcijos, kurios P/E rodiklis siekė 19,3. Tame pačiame sektoriuje

veikiančios **LITGRID AB įmonių grupės** akcijos vertinamos kaip brangiausios iš pateiktų Lietuvos įmonių, kurios P/E rodiklio reikšmė 2017 metais viršijo užsienio įmonių vidutinį P/E įvertį ir siekė 36,9.

Naftos ir dujų skirstymo sektoriui priskiriamos **AB „Klaipėdos nafta“** P/E rodiklis siekė 11,4. Palyginti su šiuo sektoriuje veikiančių užsienio įmonių vidurkiu (38,2), **AB „Klaipėdos nafta“** akcijos vertinamos kaip 3 kartus pigesnės.

Listinguojamos Lietuvos VVJ	P/E				Palyginamieji užsienio sektoriai*	P/E 2017
	2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai		
AB LESTO	-	7,7	-	-	Energetika	30,1
LITGRID AB įmonių grupė	-	252,5	19,9	36,9	Energetika	30,1
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	14,8	-	9,9	19,3	Energetika	30,1
AB „Klaipėdos nafta“	12,8	6,4	14,8	11,4	Naftos ir dujų skirstymas	38,2
AB „Lietuvos dujos“	32,2	16,0	-	-	Naftos ir dujų skirstymas	38,2
AB „Amber Grid“	-	13,3	10,6	-	Naftos ir dujų skirstymas	38,2
AB „Energijos skirstymo operatorius“	-	-	8,3	9,9	Energetika	30,1

* Palyginimo tikslams naudojami sektorių, kuriems priskiriamos Lietuvos listinguojamos VVJ, įmonių besivystančiose šalyse, esančiose tokiuose regionuose kaip Rytų Europa, Azija, Lotynų Amerika, vidurkiai.

2015 metų pabaigoje **AB „Energijos skirstymo operatorius“** ir **„Lietuvos energijos gamyba“**, **AB** patyrė nuostolius, 2017 metų pabaigoje nuostolius patyrė **AB „Amber Grid“**, todėl jų P/E rodiklių už tuos metus apskaičiuoti negalima. Kadangi **AB „Energijos skirstymo**

operatorius“ veiklą pradėjo 2016 metų sausio 1 d., reorganizavus elektros tiekimo ir skirstymo bendrovę **LESTO** bei gamtinių dujų skirstymo operatorių **AB „Lietuvos dujos“** sujungimo būdu, šių įmonių P/E skaičiuojamas tik už jų veiklos metus.

Agreguota VVĮ finansinė informacija

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama apibendrinta visų VVĮ finansinė informacija, remiantis 2017 metų finansinių ataskaitų duomenimis.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	2 498 700	2 549 353
Pardavimo savikaina	1 569 272	1 592 180
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	929 427	957 173
Veiklos sąnaudos	727 438	758 019
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	6 036	4 951
Veiklos pelnas (nuostoliai)	208 026	204 105
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>8,3%</i>	<i>8,0%</i>
EBITDA	560 566	614 233
<i>EBITDA marža</i>	<i>22,4%</i>	<i>24,1%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	-7 598	-14 890
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	200 428	189 215
Pelno mokestis	38 618	-130
Grynasis pelnas (nuostoliai)	161 810	189 345
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	15 696	9 894
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	206 646	279 656
<i>Normalizuoto grynojo pelno marža</i>	<i>8,3%</i>	<i>11,0%</i>
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Nematerialus turtas	76 580	81 079
Materialus turtas	6 018 826	6 006 658
Finansinis turtas	127 853	70 371
Kitas ilgalaikis turtas	265 326	231 891
Biologinis turtas	1 054 185	1 118 953
Ilgalaikis turtas	7 542 770	7 508 952
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	503 712	545 735
Per vienerius metus gautinos sumos	550 431	615 568
Kitas trumpalaikis turtas	90 585	153 816
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	491 752	642 719
Trumpalaikis turtas	1 636 479	1 957 837
Turto iš viso	9 179 249	9 466 789
Nuosavas kapitalas	5 357 343	5 547 380
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	121 683	117 463
Dotacijos, subsidijos	1 505 933	1 489 306
Ilgalaikiai įsipareigojimai	1 353 019	1 416 315
Trumpalaikiai įsipareigojimai	962 954	1 013 788
Įsipareigojimai	1 259 279	2 430 103
Finansiniai įsipareigojimai	1 258 964	1 371 879
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	9 179 249	9 466 789
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	2,2%	3,0%
Normalizuotas ROE	3,9%	5,1%
D/E	23,5%	24,7%
GRĄŽA VALSTYBEI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	113 383	130 668
Paskirtos pelno įmokos	7 785	42 184
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	121 168	172 853
Turto mokestis	6 939	7 060
Žaliavos mokestis	21 665	22 521
Iš viso	149 772	202 434
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	38 961	36 053
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	378	315

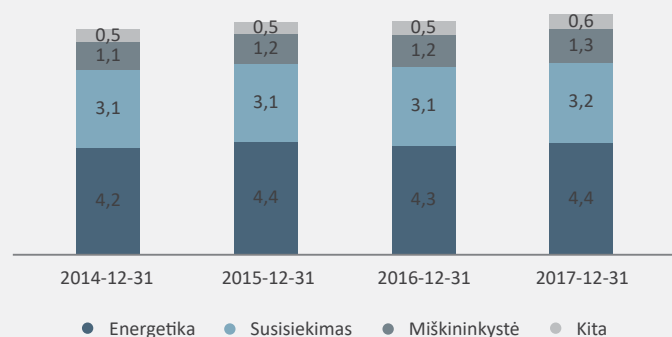
Turtas ir investicijos

2017 metų pabaigoje VĮ apskaitinė turto vertė siekė 9,5 mlrd. eurų – 3,1 proc. daugiau nei 2016 metų pabaigoje. Energetikos sektoriaus apskaitinė turto vertė padidėjo 2,8 proc., iki 4,4 mlrd. eurų ir sudarė kiek mažiau nei pusę viso VĮ turto vertės. Susisiekimo sektoriaus įmonių apskaitinė turto vertė išaugo nežymiai – 1,5 proc. arba 46 mln. eurų, miškininkystės sektoriaus turto vertė padidėjo 5,5 proc. ir siekė 1,3 mlrd. eurų. Kitų įmonių sektoriaus įmonių apskaitinė turto vertė išaugo 10,1 proc. ir 2017 metų pabaigoje siekė 568,6 mln. eurų.

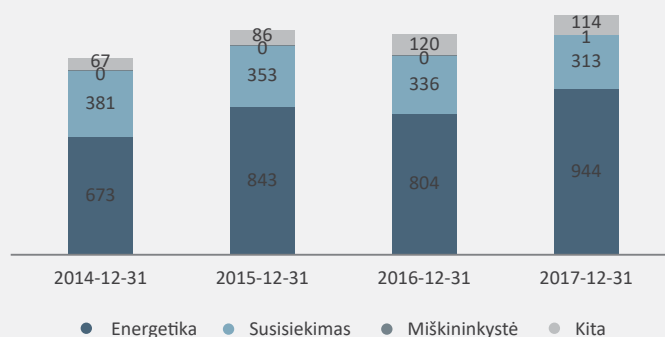
Finansiniai įsipareigojimai 2017 metais išaugo 8,9 proc., iki 1 371,9 mln. eurų. VĮ portfelio finansinių įsipareigojimų augimą sąlygojo energetikos sektoriaus įmonių finansinių įsipareigojimų augimas 17,4 proc. 2017 metais energetikos sektoriaus įmonių finansinės skolos siekė 943,9 mln. eurų ir sudarė 68,8 proc. viso portfelio finansinių įsipareigojimų vertės. Didžiausia finansinių įsipareigojimų apimtimi energetikos sektoriuje išsiskyrė „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė, kurios finansiniai įsipareigojimai per 2017 metus išaugo 119,7 mln. eurų ir siekė 613,9 mln. eurų. Finansinių įsipareigojimų

augimu pasižymėjo ir miškininkystės sektorius. Šio sektoriaus įmonių įsipareigojimai išaugo nuo 414,5 tūkst. eurų iki 1 293,5 tūkst. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu susisiekimo sektoriaus ir kitų įmonių sektoriaus finansiniai įsipareigojimai sumažėjo atitinkamai 6,8 proc. ir 4,8 proc. Susisiekimo sektoriaus finansinių įsipareigojimų sumažėjimui daugiausiai įtakos turėjo AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės finansinių skolų sumažėjimas 32,9 mln. eurų, kitų įmonių sektoriaus – VĮ Turto banko finansinių įsipareigojimų sumažėjimas 19,4 mln. eurų.

Turtas (mlrd. eurų)

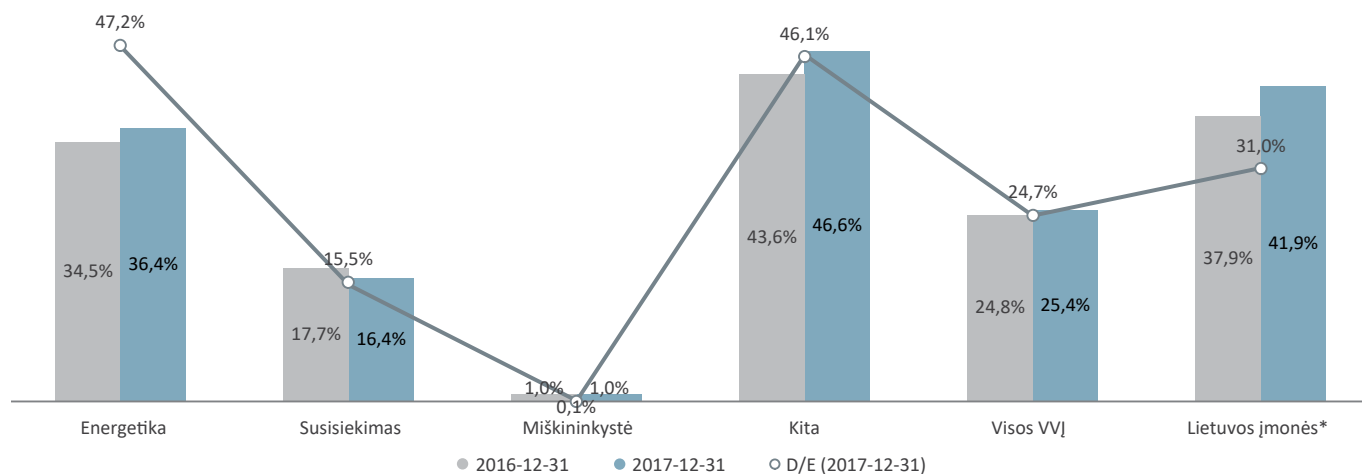
Finansiniai įsipareigojimai (mln. eurų)

VĮ įsipareigojimų ir turto santykis per metus išaugo 0,6 procentinio punkto ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 25,4 procentus bei, lyginant su visų Lietuvos įmonių finansiniais rodikliais, buvo 16,5 proc. mažesnis (Lietuvos statistikos departamento duomenys). Didžiausią įsipareigojimų dalį turte apskaitė kitų įmonių sektorius. Šio sektoriaus įsipareigojimų ir turto santykis Lietuvos įmonių vidurkį viršijo 4,7 proc. Kitų įmonių sektoriaus sudėtyje yra finansinės paslaugas teikiančios bei

nuostolingai veikiančios įmonės, kurios ir lėmė aukštą įsipareigojimų santykį. Energetikos sektoriaus įmonių įsipareigojimai 2017 metų pabaigoje sudarė 36,4 proc. šio sektoriaus įmonių turto. Susisiekimo sektoriaus rodiklis 2017 metais sumažėjo 1,3 proc., ir metų pabaigoje buvo daugiau nei perpus mažesnis už energetikos sektoriaus rodiklį. Miškininkystės sektoriaus įsipareigojimai vis dar išlieka itin maži – 97,9 proc. šio sektoriaus įmonių turto padengta nuosavu kapitalu.

Įsipareigojimų ir turto santykis

*Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

VĮ portfelio apskaitinė nuosavo kapitalo vertė per 2017 metus didėjo 3,5 proc. iki 5 547 mln. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu sparčiausiai augo kitų įmonių sektoriaus nuosavo kapitalo vertė, kuri išaugo 15,1 proc., arba 32,4 mln. eurų. Nuosaukiausiai augo miškininkystės ir susisiekimo sektoriaus įmonių nuosavo kapitalo vertė – atitinkamai 5,5 proc. ir 3,6 proc. Energetikos sektoriaus nuosavas kapitalas išliko beveik nepakitęs

– augo 1 proc. ir metų pabaigoje siekė 1 999,2 mln. eurų. Viso VĮ portfelio nuosavo kapitalo vertė ataskaitiniu laikotarpiu išaugo 3,5 proc. arba 190 mln. eurų ir laikotarpio pabaigoje siekė 5 547,4 mln. eurų. VĮ portfelio dotacijų ir subsidijų suma 2017 metais sumažėjo 1,1 proc., iki 1 489,3 mln. eurų. Didžiausia dalis dotacijų ir subsidijų ataskaitiniu laikotarpiu teko energetikos sektoriui, kurio dotacijos

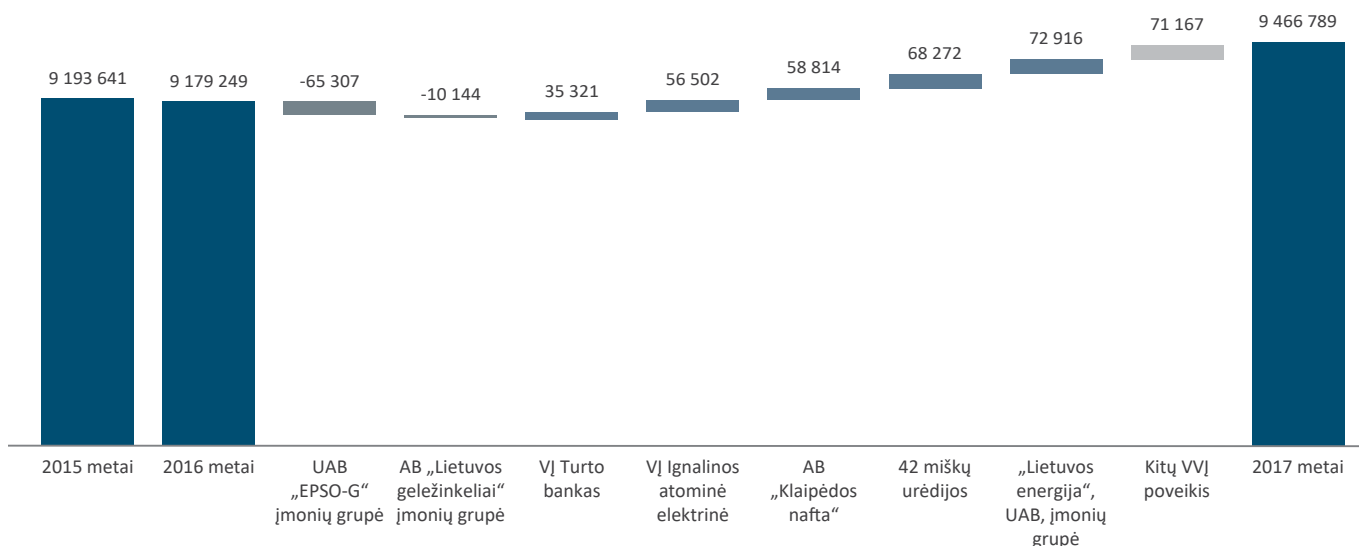
sumažėjo 2,9 proc. arba 24,7 mln. eurų. Šį sumažėjimą lėmė „Lietuvos energija“ UAB, įmonių grupei skirtų dotacijų vertė, kuri sumažėjo 84,6 mln. eurų.

2017 metų pabaigoje VĮ finansinių įsipareigojimų ir nuosavybės santykis siekė 24,7 proc. ir, palyginti su 2016 metais, išaugo 1,2 proc. Lyginant su visų Lietuvos įmonių rodikliu, VĮ įsiskolinimo lygis išliko konservatyvus ir ataskaitinių metų pabaigoje buvo 6,3 proc. mažesnis (Lietuvos statistikos departamento duomenys). Didžiausias nuosavo ir skolinto kapitalo santykis 2017 metų pabaigoje fiksuotas energetikos

ir kitų įmonių sektoriuose – atitinkamai 47,2 ir 46,1 procentinio punkto. Miškininkystės sektoriaus finansinių įsipareigojimų ir nuosavybės santykis, kaip ir praėjusiais metais, išlieka artimas nuliui (įskaitant nuosavą kapitalą didinančią apskaičiuotą komercinės paskirties miško vertę).

Toliau pateikiama informacija apie VĮ portfelio apskaitinės turto vertės pokyčius detalizuojant juos pagal įmones, kurios turėjo didžiausios įtakos viso portfelio rezultatams.

VĮ portfelio turto pokyčio detalizavimas pagal įmones (tūkst. eurų)

↑ **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** apskaitinė turto vertė per ataskaitinį laikotarpį išaugo 72,9 mln. eurų ir 2017 metų pabaigoje siekė 2 505,1 mln. eurų. Turto padidėjimą daugiausia lėmė trumpalaikio turto augimas 10,9 proc., iki 410,3 mln. eurų, dėl augusių atsargų bei išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų vertės. Taip pat 2017 metais 78,4 mln. eurų išaugo ilgalaikio turto, skirto perparduoti, vertė.

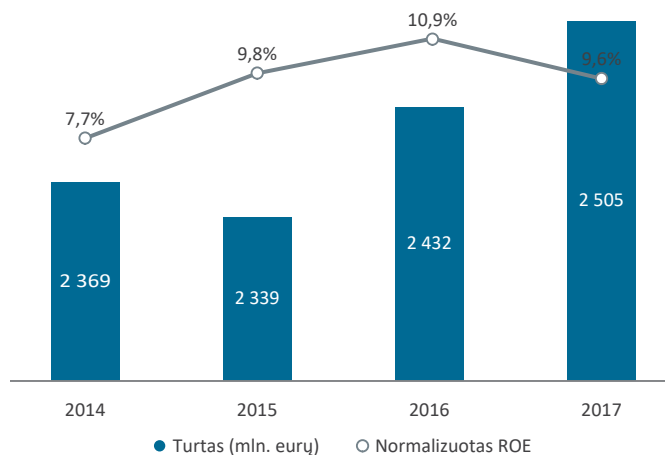
↑ **Miškų urėdijų** turto vertė ataskaitiniu laikotarpiu išaugo 68,3 mln. eurų arba 5,5 procentinio punkto. Šį padidėjimą lėmė išaugusi diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuota miškų vertė, kuri, remiantis 2018 metų pradžioje atliktu Valdymo koordinavimo centro vertinimu, siekė 1 117,6 mln. eurų ir, palyginti su 2016 metais, buvo 6,1 proc. didesnė. Urėdijų valdomų miškų vertės padidėjimą lėmė didesnis metinis miškų prieaugis bei padidėjusi apvaliosios medienos kaina.

↑ **AB „Klaipėdos nafta“** turtas per ataskaitinį laikotarpį išaugo 34,7 proc. ir metų pabaigoje siekė 301,2 mln. eurų. Pagrindinė pokyčio priežastis – beveik dvigubai išaugusi bendrovės pinigų ir pinigų ekvivalentų vertė, kuri per 2017 metus išaugo nuo 42,1 mln. eurų iki 81,7 mln. eurų. 2017 metų pabaigoje 65 mln. eurų šios vertės sudarė bendrovės turimi trumpalaikiai termintuoti indėliai.

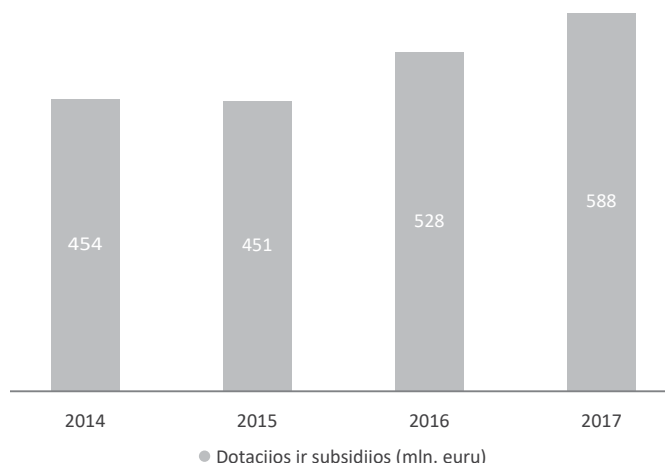
↑ **VĮ Ignalinos atominės elektrinės** turtas 2017 metais išaugo 8,8 proc. ir metų gale siekė 701,4 mln. eurų. Turto augimui didžiausią įtaką darė 60,4 mln. eurų išaugusios dotacijos bei subsidijos. Iš jų stambiausią dalį sudarė 58,2 mln. eurų augusios gautinos dotacijos ir subsidijos bei 119 mln. eurų didėjusios ilgalaikio turto dotacijos. Ataskaitiniu laikotarpiu, palyginti su 2016 metais, reikšmingai, 91,6 mln. eurų, sumažėjo dotacijos, skirtos statybos darbams.

↑ **VĮ Turto bankas** 2017 metų gruodžio 31 d. valdė 194,8 mln. eurų vertės turtą, tai 22,2 proc. daugiau nei 2016 metų pabaigoje. Turto pokyčiui didžiausią įtaką turėjo ilgalaikio materialiojo turto, skirto perparduoti, padidėjimas 5 mln. eurų ir valdomo investicinio turto vertės padidėjimas 25,4 mln. eurų.

„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė

VĮ Ignalinos atominė elektrinė

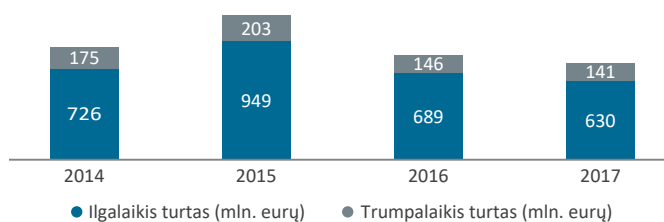

↓ **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** turtas per ataskaitinį laikotarpį smuko 65,3 mln. eurų ir 2017 metų pabaigoje sudarė 770,5 mlrd. eurų. Turto pokytį lėmė 59,8 mln. eurų sumažėjęs grupės ilgalaikis turtas. Grupės ilgalaikio turto mažėjimą sąlygojo atsižvelgiant į grupėje taikomus vienodus ilgalaikio turto apskaitos principus atliktas patronuojamos **AB „Amber Grid“** turto vertinimas, kurio metu nustatytas 35,5 mln. eurų turto vertės sumažėjimas. Ataskaitiniu laikotarpiu mažėjo ir įmonių grupės trumpalaikis turtas, kuris sumažėjo 5,5 mln. eurų. Reikšmingos įtakos grupės trumpalaikio turto mažėjimui turėjo daugiau nei perpus sumažėjusi pinigų ir pinigų ekvivalentų vertė - nuo 16,7 mln. eurų iki 8,1 mln. eurų.

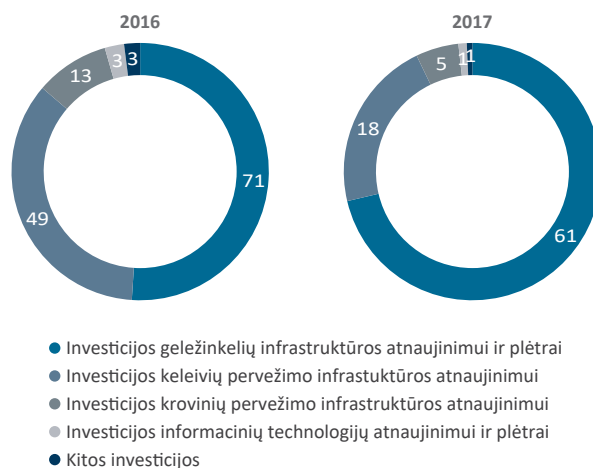
↓ **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** turtas 2017 metų pabaigoje siekė 2 067,6 mln. eurų ir, lyginant su 2016 metais, sumažėjo 10,1 mln. eurų. Turto sumažėjimą daugiausiai lėmė investicijų sumažėjimas 38,9 proc. 2017 metais reikšmingiausių investicijų dalį sudarė investicijos skirtos geležinkelių infrastruktūros atnaujinimui ir plėtrai bei investicijos, skirtos keleivių pervežimo infrastruktūros atnaujinimui, kurios, lyginant su 2016 metais, sumažėjo atitinkamai 14,6 proc. ir 62,6 proc.

↑ **Likusių VVĮ** turtas per metus padidėjo 71,2 mln. eurų ir taip pat prisidėjo prie bendro VVĮ portfelio turto augimo. Iš 57 įmonių, kurių turto pokyčiai nebuvo paaiškinti detaliau, 27 įmonių apskaitinė turto vertė paaugo, 30 – mažėjo.

UAB „EPSO-G“ įmonių grupė

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės investicijos (mln. eurų)

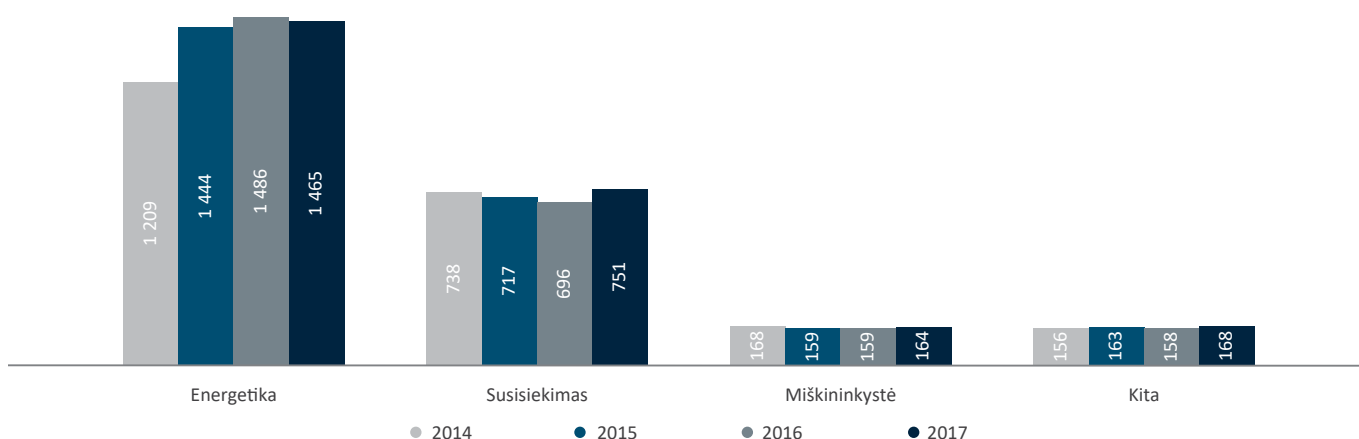

Pardavimo pajamos

VVĮ pajamos augo 2 proc.

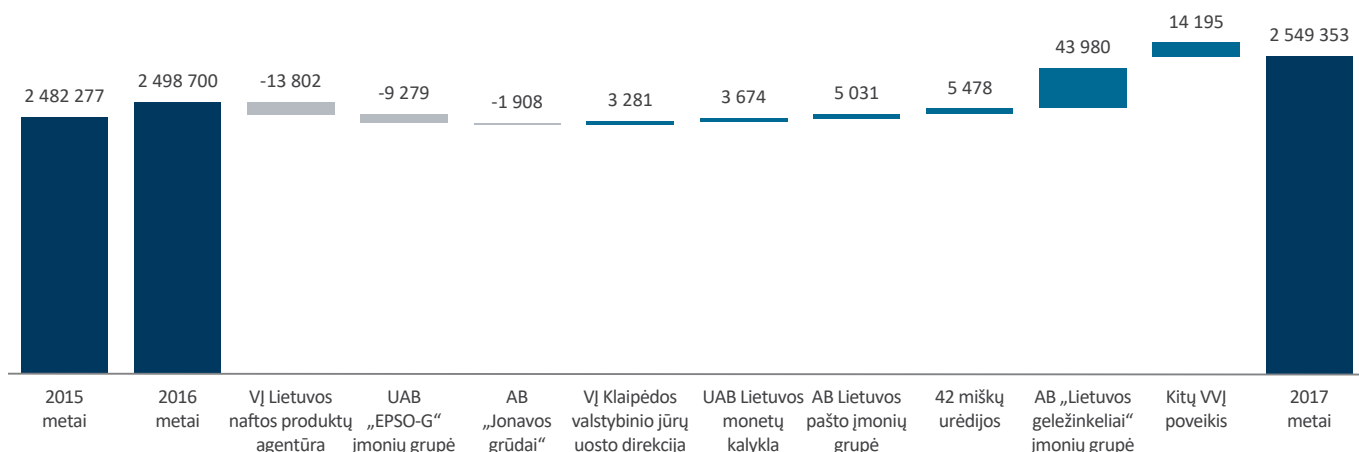
VVĮ portfelio pardavimo pajamos 2017 metų pabaigoje sudarė 2 549,4 mln. eurų ir, palyginti su 2016 metų rezultatais, išaugo 2 proc. Portfelio pajamų bendrą kilimą lėmė 8 proc. padidėjusios susisiekimo sektoriaus pajamos, išaugusios nuo 696 iki 751,5 mln. eurų. Šiam pokyčiui didelę įtaką padarė 10,9 proc. padidėjusios **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** ir 5 mln. eurų padidėjusios **AB Lietuvos pašto įmonių grupės** pardavimo pajamos. Pardavimo pajamos augo ir kitose sektoriuose: kitų įmonių sektoriaus pajamų augimas siekė 6,2 proc. (nuo 158,5 mln. eurų iki 168,3 mln. eurų), o miškininkystės sektoriaus pardavimo pajamų augimas siekė 3,6 proc. Priešingai nei 2016 metais, kai didžiausio VVĮ sektoriaus – energetikos – pajamos buvo vienintelės augusios, 2017 metais užfiksuotas šio sektoriaus pardavimo pajamų sumažėjimas, siekęs 1,4 proc. Energetikos sektoriaus pajamos 13,8 mln. eurų mažino **VĮ Lietuvos naftos produktų agentūros** ir **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** pardavimo pajamų sumažėjimas, siekęs 4 proc.

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

Toliau pateikiama informacija apie VVĮ portfelio pardavimo pajamų pokyčius detalizuojant juos pagal įmones, kurios turėjo didžiausią įtaką viso portfelio rezultatams.

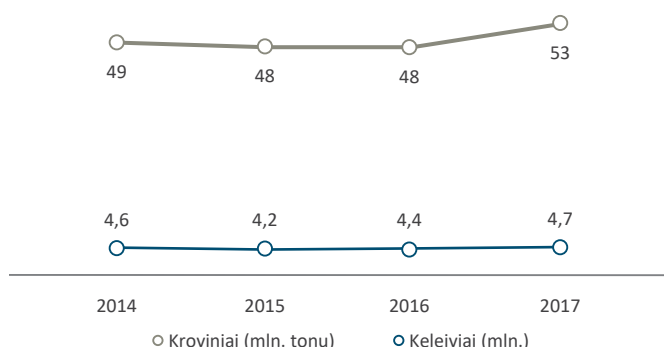
VVĮ portfelio pardavimo pajamų pokyčio detalizavimas pagal įmones (tūkst. eurų)

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės pajamos padidėjo 10,9 proc., iki 448,1 mln. eurų. Pajamų augimui 2017 metais daugiausiai įtakos turėjo 10,9 proc. padidėjusios krovinių gabenimo ir naudojimosi geležinkelio infrastruktūra pajamos, sudariusios 85,2 proc. visų grupės pardavimo pajamų. Šių pajamų augimą lėmė 10,5 proc., iki 52,6 mln. tonų, išaugusios krovinių vežimo apimtys – tarptautinių pervežimų apimtys, sudariusios 70,5 proc. visų krovinių vežimų augo 13,8 proc., vietiniai krovinių pervežimai augo 3,3 proc.

42 miškų urėdijų pajamos augo 3,5 proc. arba 5,5 mln. eurų ir siekė 161,6 mln. eurų. Pardavimo pajamų augimą lėmė 4,1 proc. išaugusios apvaliosios medienos pardavimo pajamos dėl padidėjusios jos kainos.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos statistika

↑ **AB Lietuvos pašto įmonių grupės** pardavimo pajamų augimas siekė 6,9 proc. ir sudarė 5 mln. eurų. 2017 metais įmonė uždirbo 76,9 mln. eurų pardavimo pajamų, iš kurių 62,5 proc. sudarė pašto paslaugų teikimo pajamos, padidėjusios 11,3 proc. dėl fiziniams asmenims suteiktų daiktų siuntimo paslaugų pajamų augimo. Finansinės paslaugos, sudarančios 15,7 proc. pardavimo pajamų struktūroje didėjo 3,7 proc. Šį augimą lėmė pašto perlaidų pajamų padidėjimas 17,7 proc. dėl suteiktų perlaidų paslaugų augimo 15,1 proc.

↑ **UAB „Lietuvos monetų kalykla“** pardavimo pajamos per 2017 metus padidėjo 88,3 proc., arba 3,7 mln. eurų ir siekė 7,8 mln. eurų. 2017 metų pajamų augimą labiausiai lėmė išaugęs apyvartinių ir kolekcinų (proginų) apyvartinių monetų poreikis, lėmęs šių monetų pardavimo pajamų augimą nuo 0,5 iki 3,5 mln. eurų. Kolekcinų (proginų) monetų pardavimai augo 20,4 proc. ir siekė 3,5 mln. eurų. Pardavimo pajamų augimas pagrįstas buvo fiksuojamas Europos Sąjungos šalyse (augimas siekė 3,6 mln. eurų arba 141,8 proc.), kai trečiojoje šalyse pardavimo pajamos augo 3,4 proc.

↑ **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos** pardavimo pajamos 2017 metais padidėjo 5,8 proc. ir siekė 59,8 mln. eurų. Didžiausios įtakos pardavimo pajamų augimui turėjo uosto rinkliavų, sudariusių 87,5 proc. visų pardavimo pajamų, augimas 6,2 proc. Tam įtakos turėjo 7,6 proc. išaugusi Klaipėdos uosto krova, iš viso 2017 metais krauta 43,2 mln. tonų jūrinių krovinių, t. y. 3 mln. tonų daugiau nei 2016 metais.

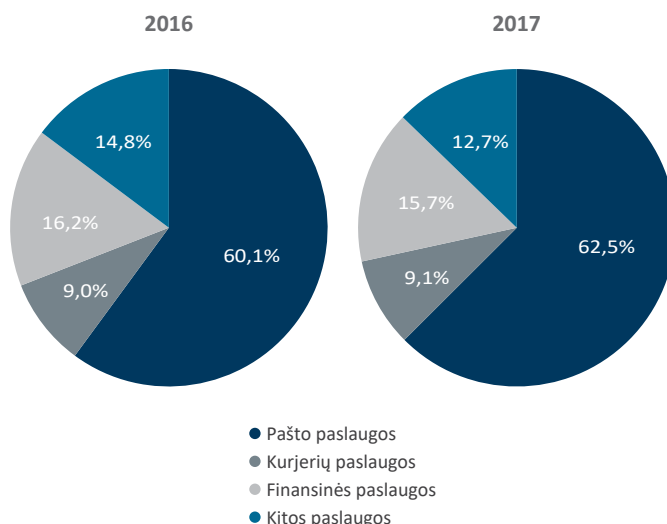
↓ **VĮ Lietuvos naftos produktų agentūros** pardavimo pajamų mažėjimas siekė 13,8 mln. eurų ir, lyginant su 2016 metais uždirbtomis pajamomis, sumažėjo 41 proc. Tam daugiausiai įtakos turėjo valstybės atsargų pardavimo pajamų (keitimo) sumažėjimas 42,6 proc. dėl sumažėjusio benzino pardavimo pajamų nuo 13,5 mln. eurų iki 2,1 mln. eurų.

↓ **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** pardavimo pajamų sumažėjimas 4 proc. portfelio pardavimo pajamas, lyginant su 2016 metais, mažino 9,3 mln. eurų, 8,6 mln. eurų arba 25,4 proc. iki 42,5 mln. eurų padidėjusios sisteminių paslaugų pajamos bei 0,3 mln. eurų išaugusio elektros perdavimo pajamos neatsvėrė bendro pardavimo pajamų mažėjimo, kuriam reikšmingos įtakos turėjo nuo 2017 metų sumažintos elektros ir dujų perdavimo paslaugų kainos Lietuvos vartotojams. Dujų transportavimo pajamos, sudariusios 25 proc. visų pardavimo pajamų, sumažėjo 5,9 proc. ir sudarė 56,2 mln. eurų, o elektros balansavimo pajamų mažėjimas siekė 4,3 mln. eurų.

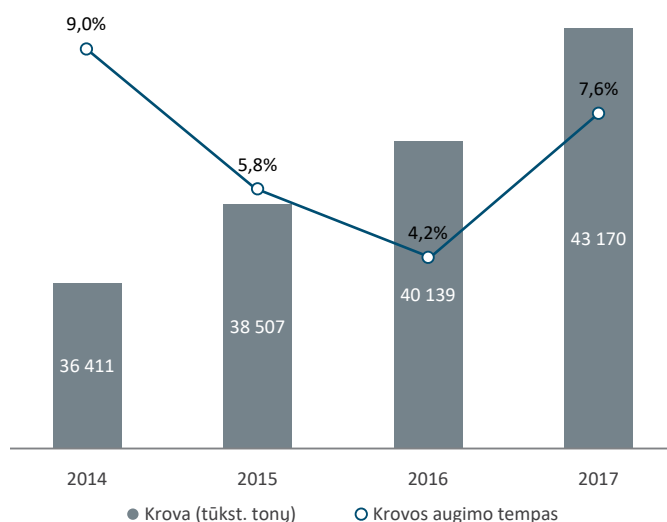
↓ **AB „Jonavos grūdai“** pardavimo pajamos sumažėjo 1,9 mln. eurų ir tai sudarė 25,1 proc. Pardautų grūdų pajamos, sudariusios reikšmingiausią dalį – 54,1 proc. – bendroje pardavimo pajamų struktūroje, sumažėjo 42,4 proc. dėl beveik perpus (47,7 proc.) sumažėjusių grūdų pardavimų 2017 metais ir tai tapo pagrindine pardavimo pajamų mažėjimo priežastimi. Sumažėjo ir pajamos už grūdų saugojimą 5,4 proc.

↑ **Likusių VVĮ** pajamos 2017 metais buvo 14,2 mln. eurų didesnė nei 2016 metų pabaigoje ir taip didino bendras VVĮ portfelio pardavimo pajamų apimtį. Iš 56 įmonių, kurių pardavimo pajamų pokyčiai nebuvo paaiškinti detaliau, 25 įmonių pajamos didėjo, 30 įmonių pardavimo pajamos mažėjo, o VĮ Vidaus vandens kelių direkcija, kurios veikla finansuojama tiesioginėmis valstybės dotacijomis ir subsidijomis, kaip ir 2016 metais pardavimo pajamų neapskaitė.

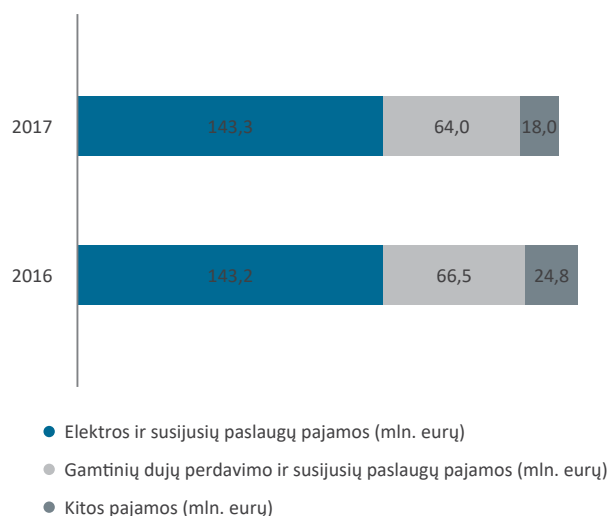
AB Lietuvos pašto įmonių grupės pajamų struktūra

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto krova

UAB „EPSO-G“ įmonių grupės pajamų struktūra

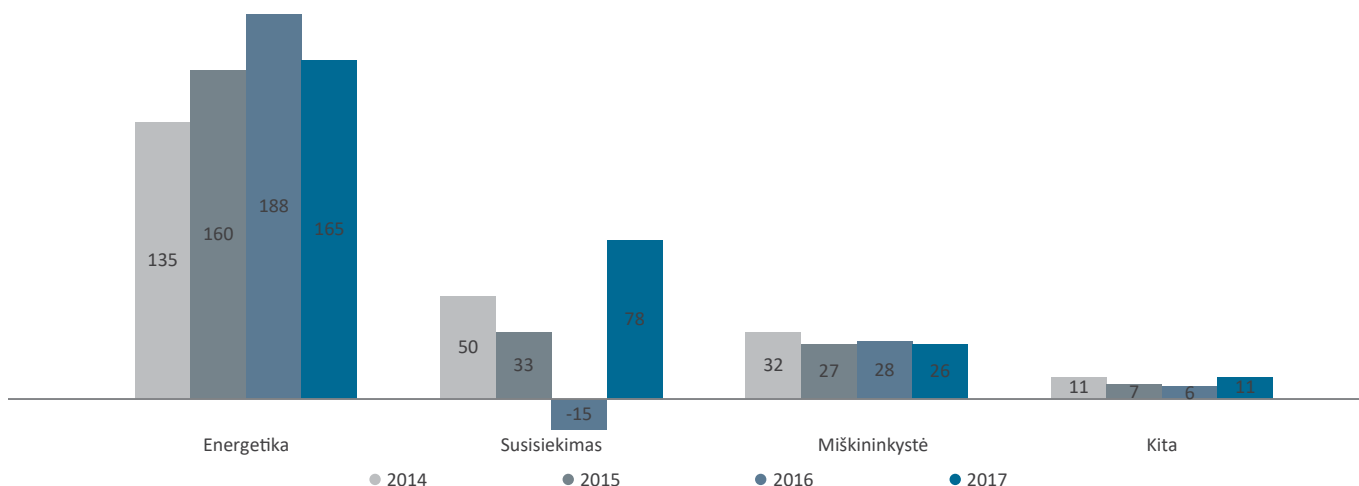
Normalizuotas grynasis pelnas

Normalizuotas grynasis pelnas išaugo 35,3 proc.

Valstybės valdomos įmonės per 2017 metus uždirbo 279,7 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno – tai 35,3 proc. daugiau nei 2016 metais. Portfelio normalizuoto grynojo pelno augimui daugiausia įtakos turėjo 92,6 mln. eurų, iki 77,5 mln. eurų, padidėjęs susisiekimo sektoriaus įmonių, ypač **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** bei **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos**, normalizuotas grynasis pelnas. Kitų įmonių sektoriaus normalizuotas grynasis pelnas

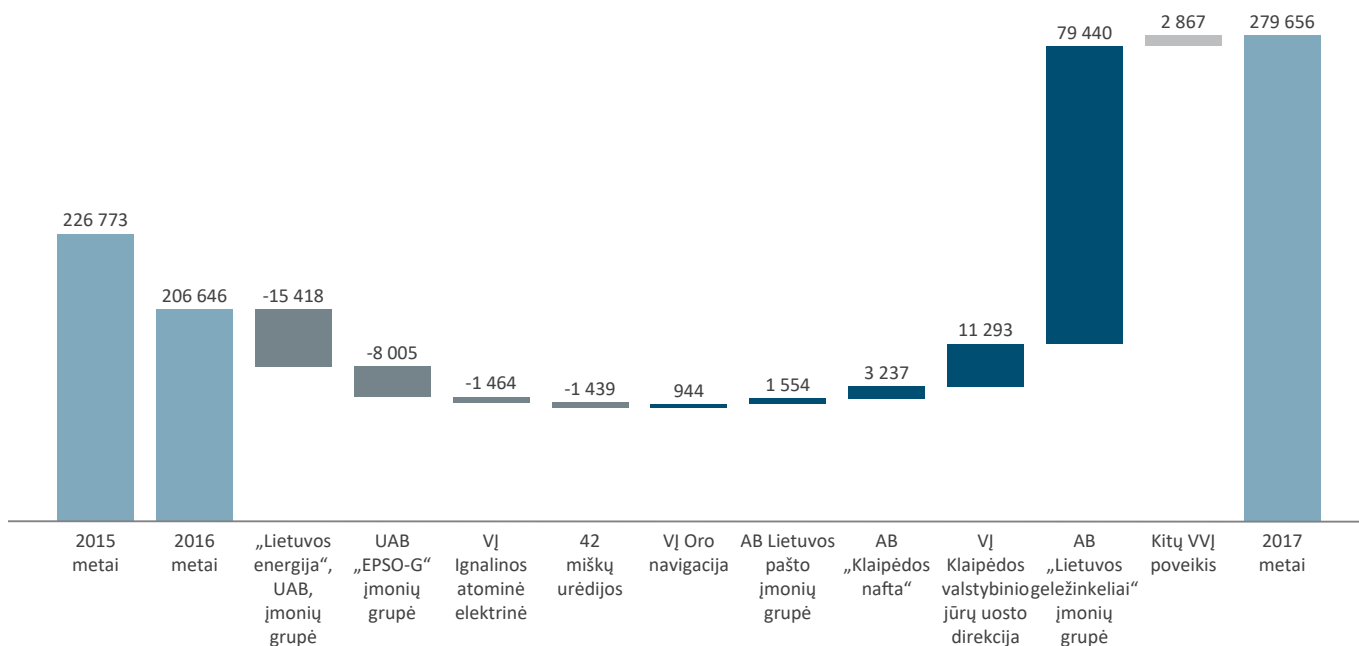
augo 68,7 proc., iki 10,6 mln. eurų. Energetikos įmonių sektoriaus normalizuotas grynasis pelnas pastebimai sumažėjo, šių įmonių grynasis pelnas susitraukė 12 proc., tai yra 22,5 mln. eurų. Didžiausią įtaką šiems pasikeitimams padarė sumažėję **„Lietuvos energija“, UAB** ir **UAB „EPSO-G“ įmonių grupių** normalizuoti grynieji pelnai. Miškininkystės sektoriaus rezultatai susitraukė 5,2 proc., iki 26,4 mln. eurų.

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

Toliau pateikiama informacija apie VĮ portfelio normalizuoto grynojo pelno pokyčius detalizuojant juos pagal įmones, kurios turėjo didžiausios įtakos viso portfelio rezultatams.

VĮ portfelio normalizuoto grynojo pelno pokyčio detalizavimas pagal įmones (tūkst. eurų)

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės grynasis pelnas 2017 metais išaugo 79,4 mln. eurų, nuo 52,5 mln. eurų nuostolio 2016 metais iki 27 mln. eurų grynojo pelno 2017 metais. Krovinių vežimo pajamų augimas buvo pagrindinis įmonės komercinės veiklos veiksnys, prisidėjęs prie ženkliai išaugusio grynojo pelno. Šios veiklos pajamos išaugo 37,4 mln. eurų arba 10,9 proc., lyginant su 2016 metais,

iki 381,5 mln. eurų. Kitas aktualus veiksnys buvo 2016 metais veiklos sąnaudoms (atidėjinių padidėjimui) priskirta Europos Komisijos bauda dėl Mažeikių – Rengės ruožo išardymo, siekusi 27,9 mln. eurų. 2016 metais atidėjiniai padidinti iš viso 36,7 mln. eurų, šis padidėjimas apskaitytas kaip į finansines ataskaitas įtraukiamos veiklos sąnaudos, mažinusios 2016 metų pelną (didinusios nuostolį).

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija 2017 metais uždirbo 38,9 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, 40,9 proc. daugiau nei 2016 metais. Didėjo visų krovinių tipų krova, tarp kurių išsiskyrė biriųjų krovinių krova, padidėjusi 15,8 proc. Dėl augusios krovos išaugus pajamoms įmonės pajamos pasiekė 59,8 mln. eurų, 5,8 proc. daugiau nei 2016 metais. Sąnaudų grupėms nesikeitus ar mažėjus, pavyko sutaupyti 9,5 proc. sąnaudų ir pasiekti 4,6 mln. eurų uosto grynojo pelno prieš mokesčius augimo. Grynąjį pelną taip pat padidino 6,6 mln. eurų atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

AB „Klaipėdos nafta“ 2017 metais uždirbo 17 mln. eurų grynojo pelno, tai yra 3,2 mln. eurų daugiau nei ankstesniu laikotarpiu. Ženklausią įtaką pokyčiui padarė 2,5 proc. (2,6 mln. eurų) išaugusios pajamos, kurias didino naftos likučių Subačiaus kuro bazėje realizavimas bei SGD terminalo pardavimo pajamos. Dar 0,8 mln. eurų grynąjį pelną, lyginant su 2016 metų rezultatu, didino investicinių projektų pelno mokesčio lengvata.

AB Lietuvos pašto įmonių grupės grynasis pelnas augo 1,6 mln. eurų, lyginant su 2016 metais, kuomet įmonių grupės pelnas siekė vos 18,9 tūkst. eurų. Pagrindinė šio pokyčio priežastis – 7 proc. (5 mln. eurų) augusios pardavimo pajamos. Šis augimas buvo pasiektas didinus fiziniams asmenims suteiktų daiktų siuntimo paslaugų apimtį – šios paslaugų grupės pajamos augo 17,9 proc. iki 14,5 mln. eurų. Kiek mažiau, 8 proc., augo pajamos už kurjerio paslaugas ir siekė 7 mln. eurų.

VĮ Oro navigacijos normalizuotas grynasis pelnas augo 0,9 mln. eurų, nuo 2,2 mln. eurų 2016 metais iki 3,1 mln. eurų 2017 metais. Remiantis finansinėmis ataskaitomis iki normalizavimo, įmonės grynasis pelnas buvo 0,3 mln. eurų mažesnis, tačiau, normalizuojant grynąjį pelną atsižvelgus į 1,3 mln. eurų turto perkainojimą, fiksuotas įmonės rezultatų augimas.

„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė per 2017 metus uždirbo 126,7 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, tai yra 10,8 proc. mažiau nei 2016 metais. Pardavimo pajamos išliko panašios, tačiau bendrovė identifikavo reikšmingus grupės įmonių reguliuojamų pajamų perskaičiavimus, didinančius skirtumus tarp metinių pelningumų, galinčius paaiškinti iki 27,8 mln. eurų skirtumą tarp 2016 ir 2017 metų grynojo pelno. Kadangi tarifų perskaičiavimai yra būdingi reguliuojamų įmonių veiklai, jie nėra normalizuojami ir atskleidžia veiklos ciklišumą.

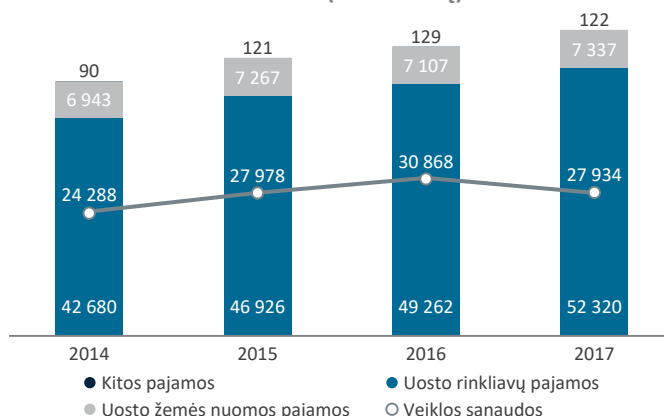
UAB „EPSO-G“ įmonių grupė 2017 metais uždirbo 26,9 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, 8 mln. eurų mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2016 metais. Atsižvelgiant į tai, kad 2017 metų AB „Amber Grid“ turto perkainojimas, turėjęs įtakos grupės grynajam pelnui buvo normalizuotas, didžiausią įtaką sumažėjusiam grupės normalizuotam grynajam pelnui turėjo 4 proc. arba 9,3 mln. eurų sumažėjusios pardavimo pajamos. Jas labiausiai paveikė balansavimo (reguliavimo) elektros energijos ir gamtinių dujų pardavimo pajamos, atitinkamai mažėjusios 19,4 proc. ir 5,9 proc.

VĮ Ignalinos atominė elektrinė atskaitiniu laikotarpiu patyrė 5,4 mln. eurų normalizuoto grynojo nuostolio, 1,5 mln. eurų arba 36,9 proc. daugiau. Atsižvelgiant į tai, kad didžioji sąnaudų dalis yra dengiama iš įvairių dotacijų – biudžeto, fondų lėšų, o pardavimo pajamos 2017 metais siekė vos 201 tūkst. eurų, 35,1 proc. (iki 5,4 mln. eurų) išaugusios bendrosios ir administracinės (veiklos) sąnaudos tiesiogiai lėmė normalizuoto grynojo nuostolio augimą.

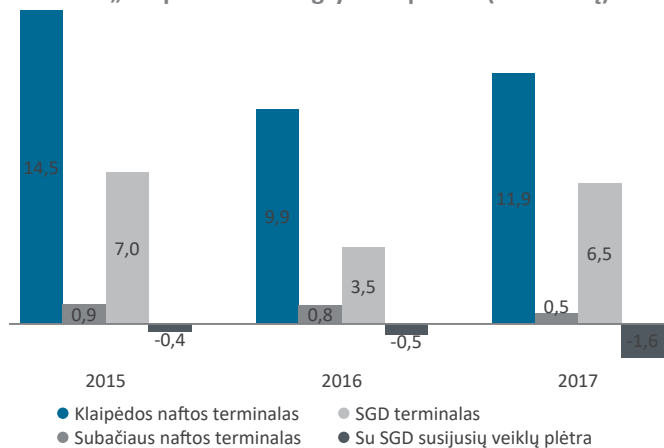
42 miškų urėdijos 2017 metais uždirbo 1,4 mln. eurų mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2016 metais. Nors augus medienos kainoms pardavimo pajamos padidėjo 3,5 proc. iki 161,6 mln. eurų, pardavimo savikaina atsiliko neženkliai ir padidėjo 1,9 proc., iki 63,9 mln. eurų. Tačiau didžiausią įtaką mažėjusiam pelnui darė veiklos sąnaudos, kurios, iš dalies dėl urėdijų reorganizavimo, augo sparčiai – 7,3 proc., iki 91,9 mln. eurų. Prie augusių sąnaudų taip pat prisidėjo ekologinės bei socialinės veiklos vykdymo išlaidos, šios augo 3,9 proc., iki 8 mln. eurų.

Kitos VĮ 2017 metais uždirbo 2,9 mln. eurų daugiau normalizuoto grynojo pelno nei 2016 metais ir šia suma didino bendrą VĮ portfelio normalizuotą grynąjį pelną. Iš 55 įmonių, kurių pokyčiai nebuvo detaliau aprašyti, 33 įmonių normalizuotas grynasis pelnas augo, 22 – mažėjo.

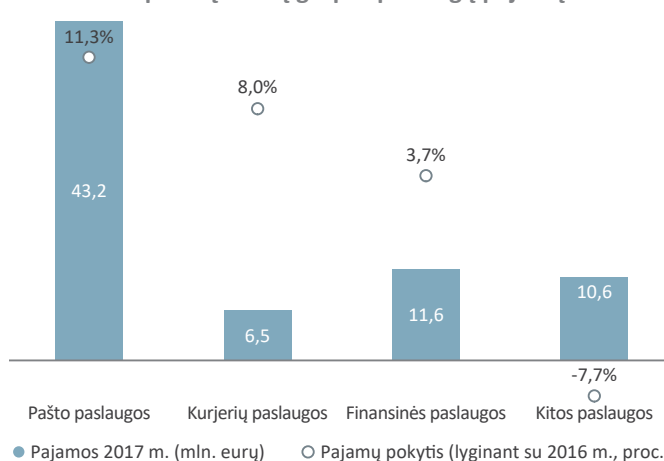
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos veiklos rezultatai (tūkst. eurų)

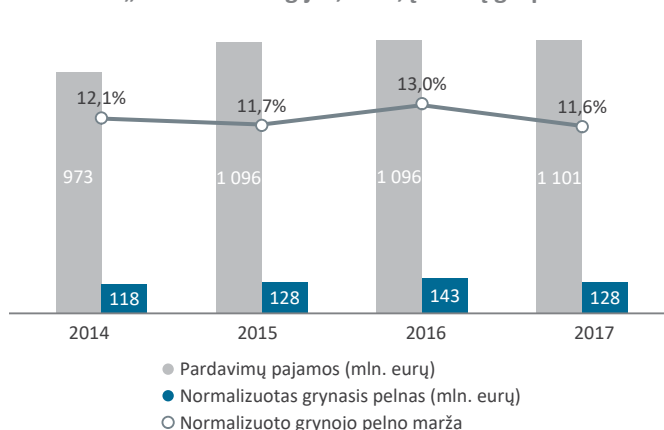
AB „Klaipėdos nafta“ grynasis pelnas (mln. eurų)

AB Lietuvos pašto įmonių grupės paslaugų pajamų struktūra

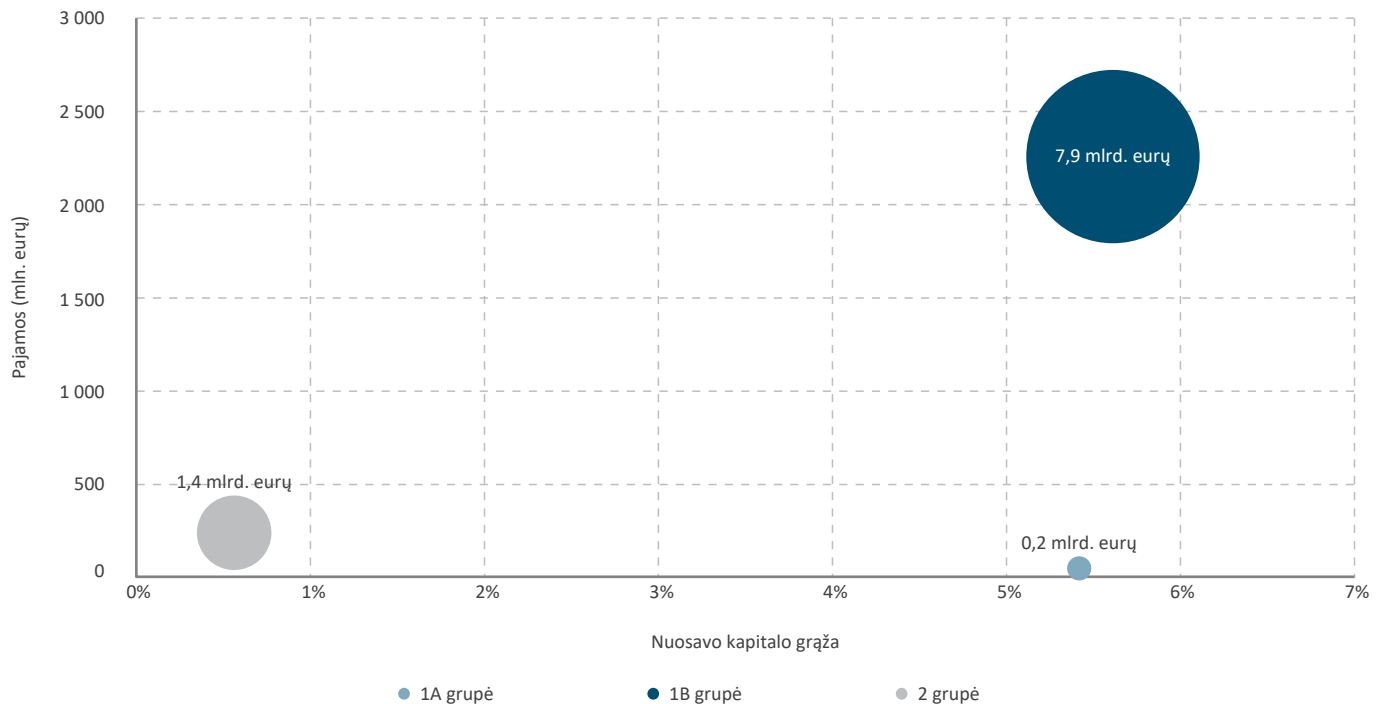
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė

Valstybės tikslų įgyvendinimas

Vyriausybės patvirtintose Nuosavybės gairėse visos VĮ suskirstytos į tris grupes: 1A, 1B ir 2. 1A grupės įmonės vykdo išskirtinai komercinę veiklą ir iš jų valstybė tikisi verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumo. 1B grupės įmonėms keliami dvejoji tikslai: šios įmonės turi siekti didinti verslo vertę ir įgyvendinti valstybės joms iškeltus socialinius ar politinius tikslus, užtikrinti strateginius valstybės interesus ir t. t. 2 grupės įmonės visų pirma turi siekti valstybės socialinių ir politinių tikslų įgyvendinimo ir vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą, tačiau, siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą, jos turi veikti nenuostolingai.

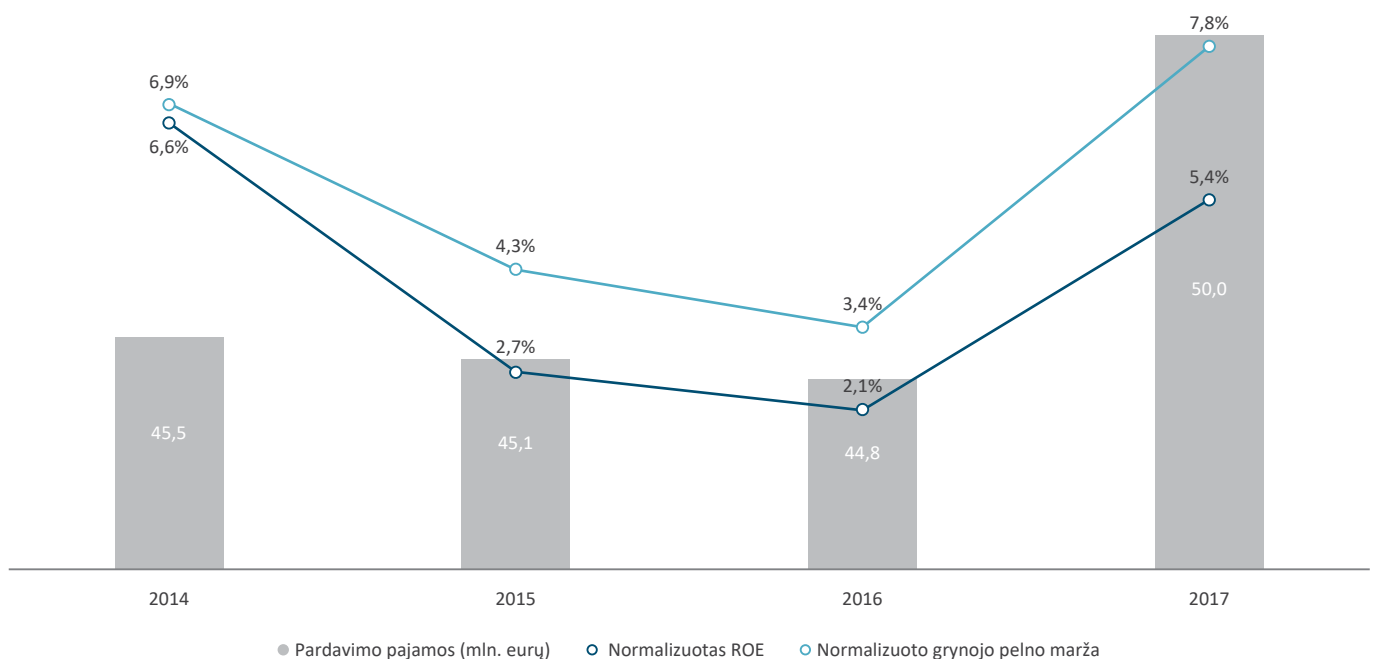
VĮ grupės pagal Nuosavybės gaires

1A grupę sudaro 18 į portfelį įtrauktų įmonių, iš jų didžiausios – **VĮ „Visagino energija“**, **UAB „Toksika“** ir **AB Giraitės ginkluotės gamykla**. Ši grupė pagal turto ir pajamų vertę yra mažiausia: bendroji 1A grupės įmonių turto vertė 2017 metais sudarė 152,7 mln. eurų, pajamos – 50 mln. eurų. Nors iš šios grupės įmonių tikimasi didžiausio pelningumo ir indėlio į valstybės biudžetą dividendų forma, šios įmonės pagal nuosavybės grąžos rodiklį atsiliko nuo 1B grupės įmonių.

2017 metais 1A grupei priklausančių įmonių normalizuotas ROE rodiklis siekė 5,4 proc. Daugiausiai normalizuoto grynojo pelno 2017 metais šioje grupėje uždirbo **AB „Problematika“** ir **AB Informacinio verslo paslaugų įmonė**, atitinkamai 1,6 mln. eurų ir 1 mln. eurų. **AB „Problematika“** normalizuotas nuosavo kapitalo grąžos rodiklis siekė 19,5 proc., **AB Informacinio verslo paslaugų įmonė** – 89,7 proc.

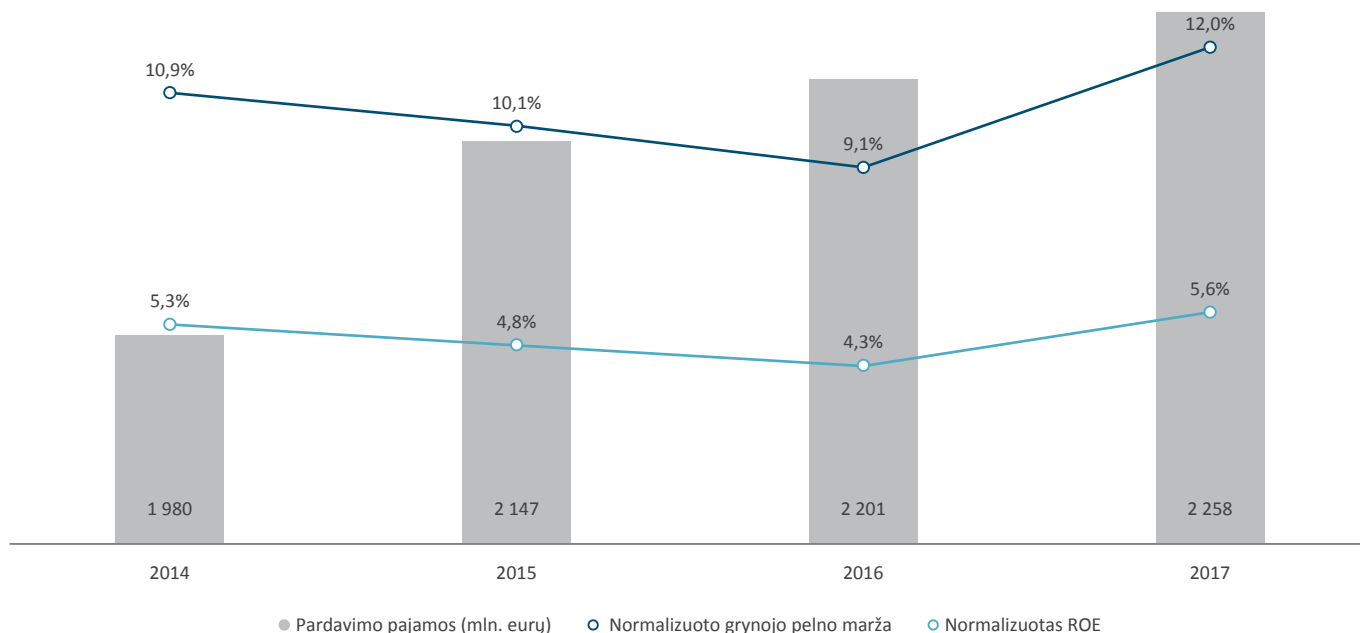
1A grupės įmonės

1B įmonių grupė, vertinant pagal pajamas ir turtą, yra pati didžiausia. Jai priskirtos 56 į VĮ portfelį įtrauktos įmonės, kurių bendroji apskaitinė turto vertė 2017 metais sudarė 7,9 mlrd. eurų (83,1 proc. VĮ portfelio turto vertės), o pajamos siekė 2,3 mlrd. eurų (88,6 proc. VĮ portfelio pajamų). Šiai grupei priskirtos svarbiausios energetikos ir susisiekimo sektorių VĮ – „Lietuvos energija“, UAB, įmonių

grupė, AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, AB Lietuvos pašto įmonių grupė, AB „Klaipėdos nafta“, VĮ Lietuvos oro uostai, UAB „EPSO-G“ įmonių grupė ir kitos. Taip pat šiai grupei priskirtos 42 miškų urėdijos.

1B grupės įmonės

1B grupės įmonių pelningumą vertinti sudėtingiausia, nes šioms įmonėms keliama ir komercinės veiklos, ir nekomerciniai, valstybės interesų įgyvendinimo užtikrinimui reikalingi tikslai. Nepaisant priskirtų specialiųjų įpareigojimų vykdymo, grupės nuosavo kapitalo grąža per pastaruosius ketverius metus išaugo. Lyginant su 2016 metais, 1B grupės įmonių grąža išaugo 1,3 procentinio punkto ir 2017 metais siekė 5,6 proc.

1B grupės įmonės 2017 metais kartu uždirbo 271,4 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno (eliminavus vienkartinį turto perkainavimo nuostolius, netipinius mokesčius valstybei ir t. t.) – tai 35,6 proc. daugiau nei 2016 metais. Grupės pelningumo augimui didžiausios įtakos turėjo AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės veiklos rezultatai. 2017 metais AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė uždirbo 27 mln. eurų grynojo pelno, kai tuo tarpu 2016 metais dėl Europos Komisijos paskirtos baudos už geležinkelių bėgių išardymą geležinkelių atkarpoje Mažeikiai - Rengė patyrė 52,5 mln. eurų nuostolį.

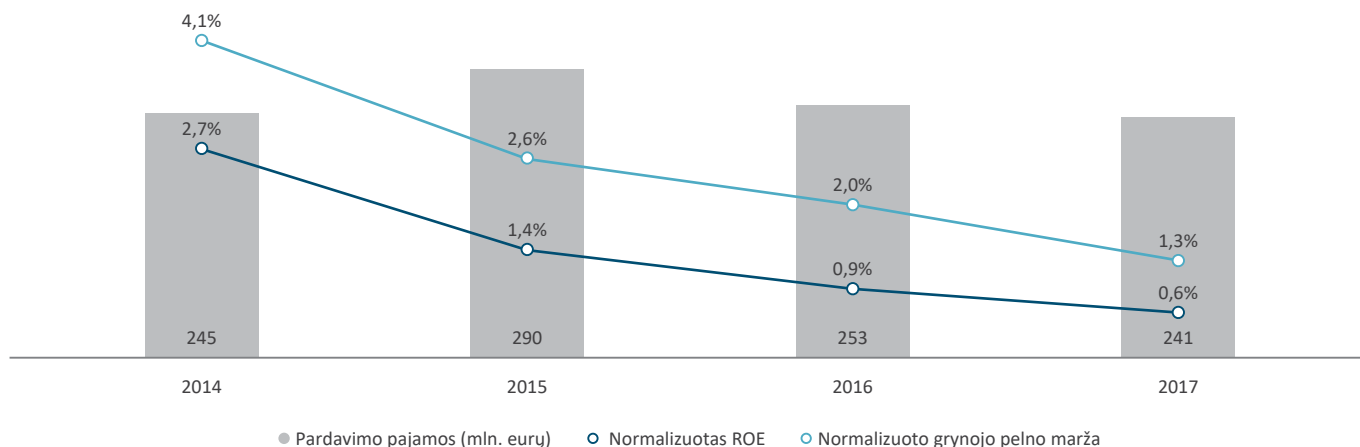
1B grupės įmonių bendrajai grąžos rodikliui įtakos turi tai, kad miškų urėdijų nuosavo kapitalo grąža apskaičiuota į nuosavo kapitalo vertę įtraukiant diskontuotų pinigų srautų metodu nustatytą komercinės

paskirties miško vertę. Remiantis 2017 metų pradžioje Valdymo koordinavimo centro atliktu vertinimu, komercinio miško vertė 2017 metų pabaigoje siekė 1 117,6 mln. eurų ir sudarė 87,5 proc. visos miškų urėdijų nuosavo kapitalo vertės. Įtraukiant apskaičiuotą miško vertę, nuosavybės grąža 2017 metais siekė 2,1 proc. Priėmus politinį sprendimą įtraukti miškų vertę į urėdijų balansus ir atlikus nepriklausomą jų vertės nustatymą, šių įmonių grąžos rodikliai galėtų pasikeisti priklausomai nuo nustatytos miškų vertės.

2017 metais visos į portfelį įtrauktos 1B grupei priklausančios įmonės veikė pelningai. Iš didžiausių šios grupės įmonių geriausių pelningumo rodiklių pasiekė UAB „EPSO-G“ įmonių grupė (normalizuotas ROE rodiklis 2017 metais – 11,3 proc.), „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė (normalizuotas ROE siekė 9,6 proc.) bei AB „Klaipėdos nafta“ (normalizuotas ROE rodiklis 2017 metais – 8,7 proc.).

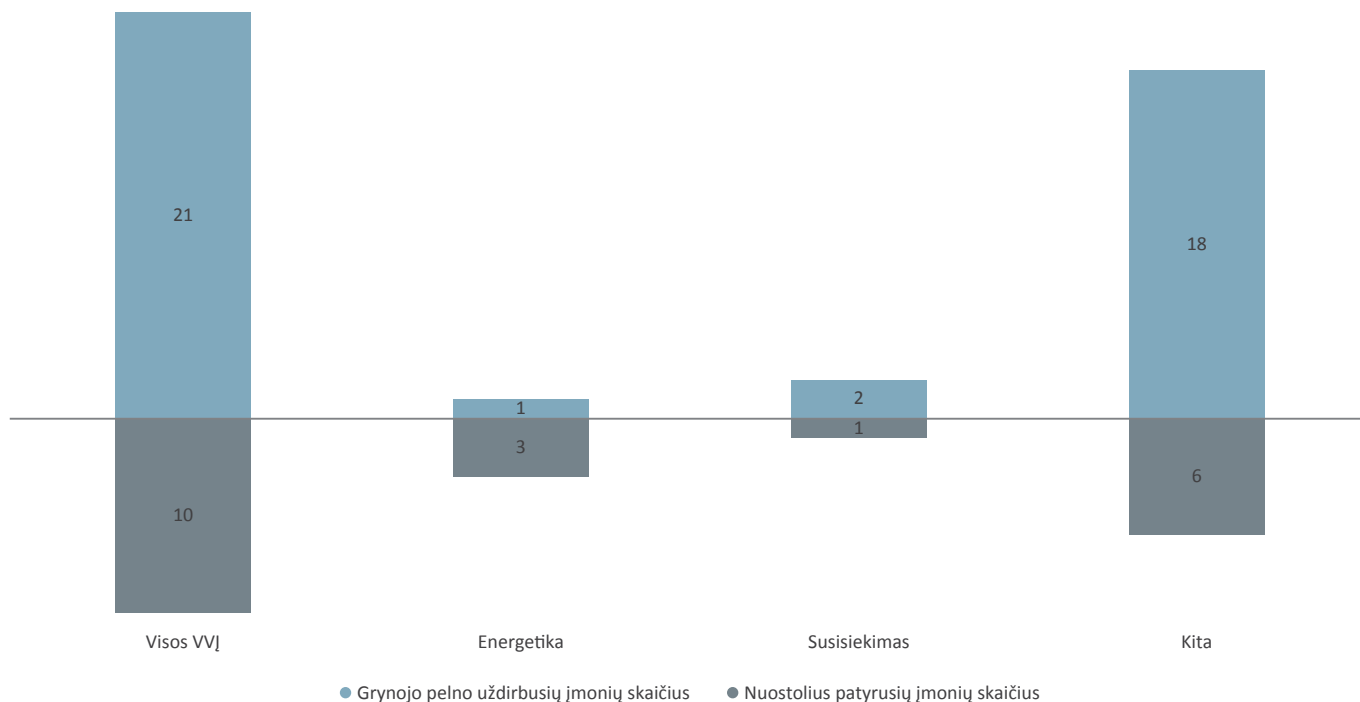
2 grupei priskirta 31 į VĮ portfelį įtraukta įmonė. Šios grupės apskaitinė turto vertė 2017 metais sudarė 1,4 mlrd. eurų, pajamos – 241,2 mln. eurų. Šiai grupei priklausančios didžiausios įmonės – VĮ „Kelių priežiūra“, VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra, VĮ „Oro navigacija“, VĮ Registų centras ir VĮ „Regitra“.

2 grupės įmonės

Pastebėtina, kad šios grupės įmonių nuosavo kapitalo grąžos rodiklis 2017 metais siekė 0,6 proc. Toks grąžos rodiklis iš esmės atitinka šiai grupei valstybės keliamus tikslus (siekti pelningos veiklos).

2 grupės įmonės

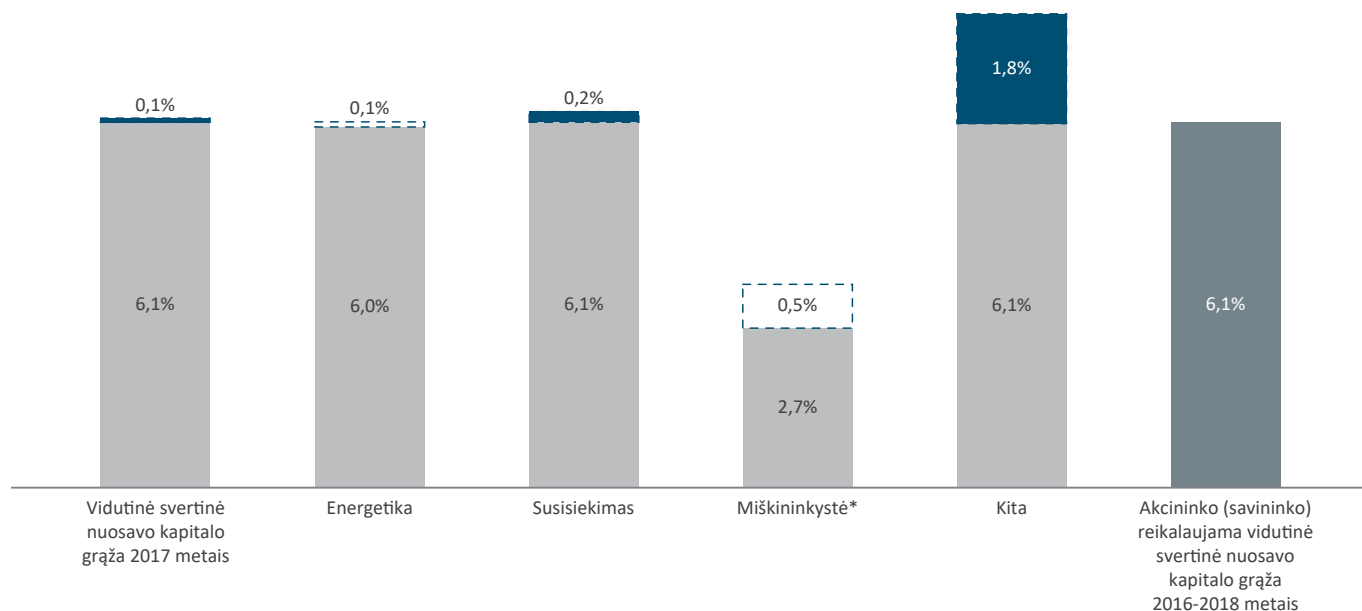

Didžiausią pelną 2 grupėje apskaitė VĮ „Kelių priežiūra“ ir VĮ „Oro navigacija“, uždirbusios atitinkamai 3,8 mln. eurų ir 3,1 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno ir kurių normalizuotas ROE siekė

atitinkamai 3,2 ir 6,8 proc. 2017 metais šioje grupėje veiklą nuostolingai vykdė dešimt įmonių, daugiausiai nuostolių patyrė VĮ Ignalinos atominė elektrinė (5,4 mln. eurų).

Vyriausybės numatytų reikalavimų įgyvendinimas

2016 metais Vyriausybė nustatė, kad komercinę veiklą vykdančios (1A ir 1B grupėms priskirtos) įmonės 2016–2018 metų laikotarpiu turės siekti individualiai kiekvienai įmonei nustatytos vidutinės metinės nuosavo kapitalo grąžos, o miškų urėdijos per šį laikotarpį turės siekti kartu uždirbti ne mažiau nei vidutiniškai 40 mln. eurų grynojo pelno (iš veiklos sąnaudų atėmus turto ir žaliavos mokesčius valstybei ir specialiųjų įpareigojimų iš ekologinės bei socialinės veiklos sąnaudų sumą, sumažintą pelno mokesčio dalimi) per metus.

* Miškų urėdijoms nėra taikomas nuosavo kapitalo grąžos reikalavimas, todėl jų rezultatai neįtraukti į vidutinę svertinę 2016–2018 metų nuosavo kapitalo grąžą.

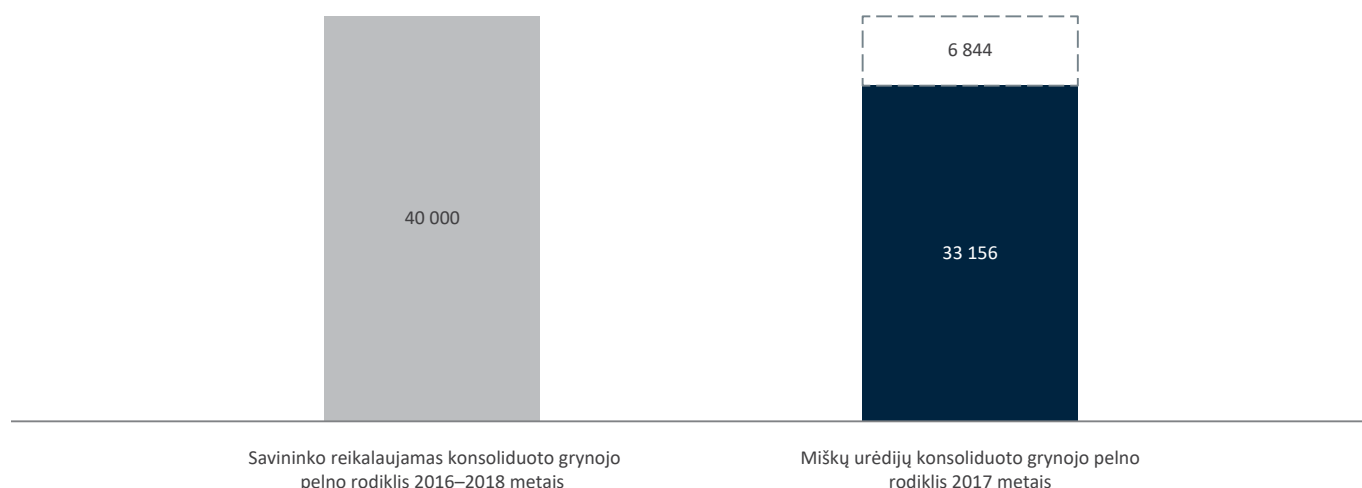
Vertinant valstybės valdomų įmonių nuosavo kapitalo grąžą yra eliminuojami turto ir žaliavos mokesčiai valstybei bei specialiųjų įpareigojimų įtaka, sumažinti pelno mokesčio dalimi. Vienkartiniai veiksniai, tokie kaip turto perkainojimas, nėra eliminuojami.

2017 metais 1A ir 1B grupių įmonių vidutinė svertinė nuosavo kapitalo grąža siekė 6,2 proc. – tai 0,1 procentiniu punktu daugiau nei nustatytas Vyriausybės reikalavimas. Vyriausybės nustatytą rodiklį pasiekė 8 iš 17 1A grupės įmonių ir 11 iš 16 1B grupės įmonių (į šį skaičių nėra įtraukiamos 42 miškų urėdijos, priklausančios 1B grupei, nes joms yra nustatomas konsoliduoto grynojo pelno rodiklio reikalavimas). Į nuosavo kapitalo grąžos vertinimą nėra įtraukta **UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė** dėl neigiamo nuosavo kapitalo 2016 metais. 2017 metais geriausią rezultatą pasiekė kitų įmonių sektoriaus įmonės, kurių vidutinis svertinis

nuosavo kapitalo grąžos rodiklis siekė 7,9 proc., tai 1,8 procentinio punkto daugiau nei nustatytas Vyriausybės reikalavimas. Ataskaitiniu laikotarpiu didesnę nei nustatytą grąžą pasiekė ir susisiekimo sektoriaus įmonės, kurių vidutinė svertinė nuosavo kapitalo grąža sudarė 6,3 proc., tuo tarpu energetikos sektoriaus kapitalo grąžą siekė 6 proc. ir buvo 0,1 procentiniu punktu mažesnė nei Vyriausybės reikalavimas.

Miškų urėdijoms nėra taikomas nuosavo kapitalo grąžos reikalavimas. Vadovaujantis Vyriausybės reikalavimais, miškų urėdijos per 2016–2018 metus turi kasmet uždirbti ne mažiau 40 mln. eurų konsoliduoto grynojo pelno. 2017 metais šios įmonės kartu uždirbo 33,2 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, 17,1 proc. mažiau nei Vyriausybės nustatytas reikalavimas. **Miškų urėdijų** vidutinė nuosavo kapitalo grąža 2017 metais sudarė 2,7 proc.

Miškų urėdijoms numatytų Vyriausybės reikalavimų įgyvendinimas (tūkst. eurų)

Toliau pateikiama individualių įmonių nuosavo kapitalo grąža 2017 metais (pateikiama grąža eliminavus netipinius mokesčius valstybei bei specialiųjų įpareigojimų įtaką).

Įmonės pavadinimas	Grupė	Normalizuotas ROE 2017 metais	Akcininko (savininko) reikalaujamas vidutinis ROE 2016-2018 metais
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	1B	7,0	5,7
UAB „EPSO-G“	1B	-1,2	8,8
AB „Klaipėdos nafta“	1B	8,7	5,9
VĮ „Visagino energija“	1A	1,9	5,2
UAB „Geoterma“	1A	n. d.	5,8
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	1B	5,6	5,5
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	1B	17,5	7,3
AB Smiltynės perkėla	1B	9,9	6,0
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	1B	8,5	7,5
VĮ Lietuvos oro uostai	1B	2,4	5,7
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	1B	0,4	5,9
VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	1A	8,1	5,5
UAB „Projektų ekspertizė“	1A	10,4	5,6
VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras	1B	12,4	6,6
VĮ „Mūsų amatai“	1B	2,1	6,2
UAB „Lietuvos kinas“	1A	30,4	5,9
UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė ¹	1A	-	5,7
UAB Lietuvos monetų kalykla	1B	5,8	5,5
AB Informacinio verslo paslaugų įmonė	1A	89,7	6,6
AB „Detonas“	1B	15,4	5,6
AB „Problematika“	1A	19,5	5,6
UAB Universiteto vaistinė	1A	2,6	7,4
AB Giraitės ginkluotės gamykla	1A	5,7	6,6
UAB „Toksika“	1A	1,0	6,3
UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	1A	5,7	5,7
UAB poilsio namai „Baltija“	1A	-10,4	6,4
AB Vilniaus metrologijos centras	1B	8,3	6,6
VĮ „Infrastruktūra“	1B	4,1	6,6
AB „Jonavos grūdai“	1B	13,5	7,0
UAB „Panevėžio veislininkystė“	1A	-76,8	4,6
UAB „Šilutės polderiai“	1A	5,6	5,9
UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“	1A	9,4	5,6
UAB Aerogeodezijos institutas	1A	-40,6	5,6
UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis	1A	3,5	5,1
UAB Upytės eksperimentinis ūkis	1A	8,5	4,3

¹ – UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė 2016 metais turėjo neigiamą nuosavą kapitalą, todėl nuosavo kapitalo grąža nebuvo skaičiuojama.

VVĮ grąža valstybei

2017 metų VVĮ grąža valstybei sudarė 202,4 mln. eurų – tai 35,2 proc. daugiau nei 2016 metais. Iš jų valstybei paskirtų dividendų ir pelno įmokų suma sudarė 172,9 mln. eurų ir, palyginti su 2016 metais, išaugo 42,7 proc. Netipinių mokesčių dalis valstybei augo 3,4 proc. ir 2017 metais sudarė 29,6 mln. eurų.

Energetikos sektoriaus įmonės už ataskaitinį laikotarpį valstybei paskyrė 91,3 mln. eurų dividendų, tai 15,7 proc. mažiau nei 2016 metais. Pokyčiui didžiausią įtaką darė 22,3 proc. sumažėjusi „**Lietuvos energija**“, UAB paskirtų dividendų suma, kuri 2017 metais siekė 78,3 mln. eurų ir sudarė 85,3 proc. energetikos sektoriaus dividendų. Taip pat reikšmingą dalį sudarė AB „**Klaipėdos nafta**“ paskirti dividendai, siekė 12,3 mln. eurų. UAB „**EPSO-G**“ už 2017 metus paskyrė 682 tūkst. eurų dividendų. UAB „**EPSO-G**“ dividendams skyrė 0,5 proc. paskirstytinojo grynojo pelno, kadangi dėl turimų skolinių įsipareigojimų „**Lietuvos energija**“, UAB, už įsigytas iš jos LITGRID AB ir AB „**Amber Grid**“ akcijas būtų finansiškai nepajėgi mokėti teisės aktais nustatytų pilno dydžio dividendų (60 proc. bendrovės paskirstytinojo pelno).

Susisiekimo sektoriaus įmonės į valstybės biudžetą už 2017 metus paskyrė 65,7 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų, tai 62,7 mln. eurų daugiau nei už 2016 metus. 51,8 proc. (34 mln. eurų) susisiekimo sektoriaus dividendų ir pelno įmokų sumos 2017 metais sudarė AB „**Lietuvos geležinkeliai**“ paskirti dividendai, kurių už 2016 metus dėl sukauptų nuostolių įmonių grupė nepaskyrė. Susisiekimo sektoriaus rezultatui taip pat didelę įtaką darė pirmą kartą po 7 metų pertraukos VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija paskirta 22,3 mln. eurų sudaranti pelno įmoka. Lyginant su 2016 metais, ženkliai išaugo VĮ „**Kelių priežiūra**“ ir VĮ „**Lietuvos oro uostai**“

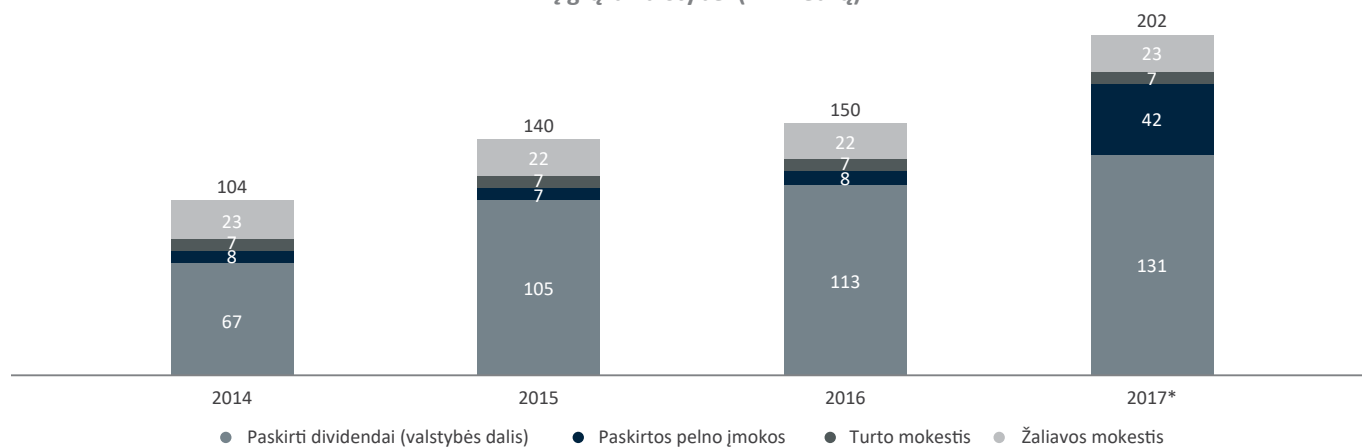
paskirtos pelno įmokos, siekiančios atitinkamai 4,5 mln. eurų (2016 metais **kelių priežiūros įmonės** į biudžetą paskyrė 667 tūkst. eurų) ir 3,4 mln. eurų (2016 metais – 1,7 mln. eurų).

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas už 2017 metų veiklos rezultatus valstybės biudžetą papildys 62,2 tūkst. eurų pelno įmoka, **miškų urėdijos** planuoja paskirti apie 4,4 mln. eurų sudarančią pelno įmoką.

Kitų įmonių sektoriaus paskirta dividendų ir pelno įmokų suma siekia 11,5 mln. eurų arba 78,8 proc. daugiau nei už 2016 metus. Didžiausią dalį šio sektoriaus paskirtų dividendų ir pelno įmokų sumos sudarė VĮ „**Regitra**“ pelno įmoka, kuri 2017 metais siekė 4,8 mln. eurų ir buvo 3,4 mln. eurų didesnė nei už 2016 metus. Reikšmingą indėlį į valstybės biudžetą už 2017 metus skyrė AB „**Problematika**“, kurios paskirti dividendai siekė 1 244 tūkst. eurų, ir VĮ Registrų centras, paskyręs 1 111 tūkst. eurų siekiančią pelno įmoką.

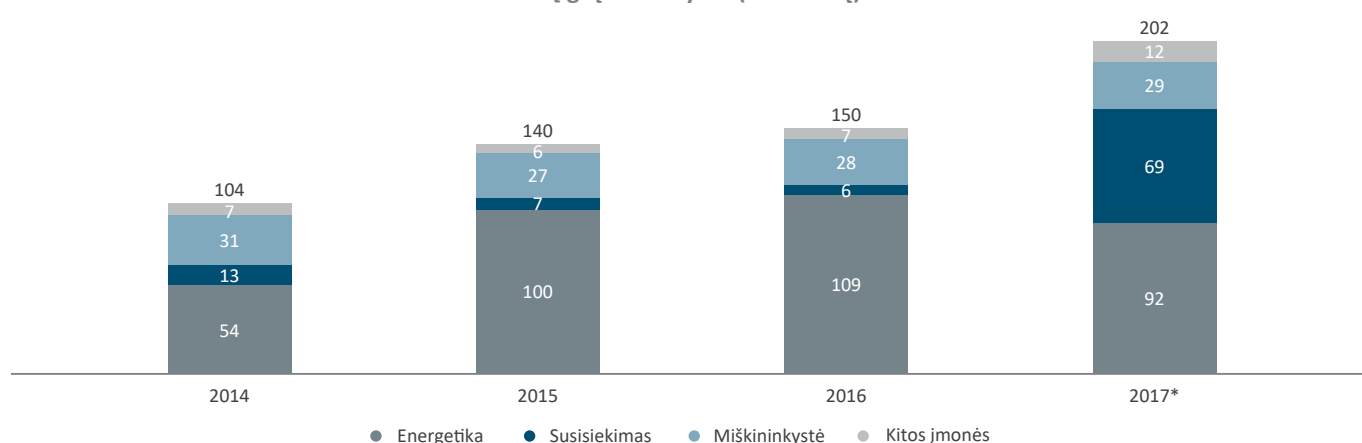
Netipiniai mokesčiai, kuriuos VVĮ sumokėjo 2017 metais buvo 978 tūkst. eurų didesni nei 2016 metais ir siekė 29,6 mln. eurų. Didžiausią netipinių mokesčių dalį sumokėjo **miškų urėdijos**: 22,5 mln. eurų žaliavos mokesčio ir 2,3 mln. eurų turto mokesčio. Turto mokesčio daugiausiai sumokėjo susisiekimo sektoriaus įmonės (3,4 mln. eurų, iš kurių 2,2 mln. eurų – VĮ „**Kelių priežiūra**“).

VVĮ grąža valstybei (mln. eurų)

* Miškų urėdijų 2017 metų pelno paskirstymas nepatvirtintas, todėl į paskirtų pelno įmokų už 2017 metus sumą įtrauktos miškų urėdijų planuojamos mokėti pelno įmokos.

VVĮ grąža valstybei (mln. eurų)

* Miškų urėdijų 2017 metų pelno paskirstymas nepatvirtintas, todėl į paskirtų pelno įmokų už 2017 metus sumą įtrauktos miškų urėdijų planuojamos mokėti pelno įmokos.

VVJ pridėtinė vertė

Pridėtinė vertė (PV) parodo, kiek vertės sukurama bendromis įmonės kapitalo savininkų, vadovybės bei darbuotojų pastangomis. Šioje dalyje atskleidžiamas tiesioginis įmonių indėlis į šalies biudžetą, taip pat įvertinama, kaip sukurta pridėtinė vertė paskirstoma tarp suinteresuotųjų šalių – akcininkų (savininko), kreditorių, darbuotojų bei valstybės, kuriai tenka įmonių mokesčiai. PV vertinimas yra ypač aktualus VVJ, kadangi nemaža dalis jų turi suderinti tikslą siekti pelno su pavestų specialiųjų įpareigojimų vykdymu ir viešųjų interesų tenkinimu. Be to, VVJ teikia finansinę grąžą akcininkui ne tik grynojo pelno, bet ir į biudžetą sumokamų mokesčių forma, todėl PV analizė padeda įvertinti bendrą šių įmonių valstybei sukuriamą vertę.

Į VVJ portfelį įtrauktų įmonių pridėtinė vertė apskaičiuota remiantis audituotomis VVJ 2017 metų metinėmis finansinėmis ataskaitomis (išskyrus VĮ „Mūsų amatai“ ir UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė) ir įmonių pateikta informacija apie darbuotojų

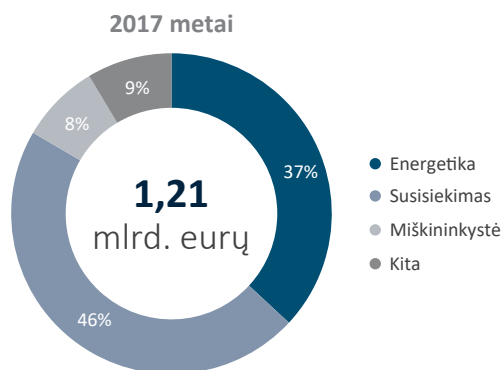
darbo apmokėjimo lėšas, sumokėtus mokesčius ir palūkanų sąnaudas. Skaičiuojant įmonių pridėtinę vertę buvo eliminuota turto perkainojimo vienkartiniai įvykiai, kurie įvardyti VVJ portfelio rezultatų aprašymo pradžioje, įtaka įmonių finansiniams rezultatams.

Pridėtinė vertė (mln. eurų)	2015 metai	2016 metai	2017 metai
Pagrindinės veiklos pajamos	2 410	2 499	2 549
Kitos veiklos pajamos	15	10	8
Prekių ir paslaugų įsigijimo sąnaudos	1 341	1 376	1 351
Pridėtinė vertė prieš finansinę veiklą	1 085	1 132	1 206
Finansinės veiklos rezultatas	4	11	4
Paskirstytina pridėtinė vertė	1 088	1 144	1 210

Pridėtinės vertės paskirstymas (mln. eurų)	2015 metai	2016 metai	2017 metai
Kapitalo savininkams	133	143	197
Dividendai ir pelno įmokos valstybei	110	121	173
Dividendai smulkiesiems akcininkams	5	3	5
Palūkanos kreditoriams	17	19	19
Darbuotojams	566	604	607
Atlyginimai	360	385	383
Socialinio draudimo mokesčiai	158	170	176
Darbuotojų išlaikymo sąnaudos, kompensuojamos ir valstybės biudžeto, struktūrinių ES ar kitų fondų lėšomis	47	48	48
LR biudžeto ir ES lėšos, kuriomis kompensuojamos darbuotojų išlaikymo sąnaudos	-47	-48	-48
Mokesčiai valstybei	57	75	48
Įmonės investicijoms tenkančios lėšos	380	370	407
Nusidėvėjimas	294	312	331
Grynojo pelno dalis	85	58	76
Sukurta pridėtinė vertė	1 088	1 144	1 210

2017 metais visų VVJ sukurta pridėtinė vertė siekė 1,21 mlrd. eurų ir buvo 5,8 proc. didesnė nei prieš metus. Pagrindinės veiklos pajamos augo 2 proc. (50,7 mln. eurų), o pridėtinės vertės sukūrimo sąnaudos sumažėjo 1,9 proc. (arba 25,6 mln. eurų). Finansinės veiklos rezultatas kito reikšmingai – sumažėjo 65,7 proc. (nuo 11,2 mln. eurų, iki 3,8 mln. eurų).

Apžvelgiant VVJ sektorius, susisiekimo įmonių pridėtinė vertė 2017 metais išaugo iki 558,6 mln. eurų ir buvo 104,8 mln. eurų arba 23,1 proc. didesnė nei 2016 metais. Energetikos sektoriaus įmonių indėlis į šalies ekonomiką sumenko ir 2017 metų pabaigoje siekė 451,1 mln. eurų, 9,2 proc. mažiau nei prieš metus. Miškininkystės ir kito sektoriaus įmonės sukūrė atitinkamai 97,9 mln. (0,9 proc. daugiau) ir 102,7 mln. eurų (7,1 proc. daugiau) pridėtinės vertės.

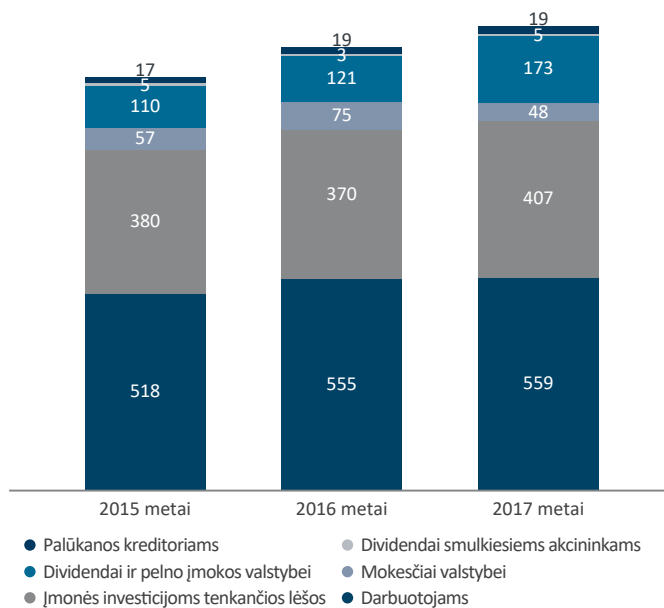

Lyginant VVĮ pridėtinę vertę su Lietuvos BVP, apskaičiuota, kad VVĮ indėlis į valstybės ūkį sudarė 3,3 proc., t. y. 0,2 procentinio punkto mažiau nei 2016 metais. Reikšmingiausia sukuriama vertės dalis teko kelioms didžiausioms VVĮ: **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** sukurta pridėtinė vertė siekė 342,3 mln. eurų, **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** – 307,3 mln. eurų, **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** – 98,6 mln. eurų. Šių trijų įmonių grupių bendras indėlis į šalies BVP 2017 metais sudarė 2 proc.

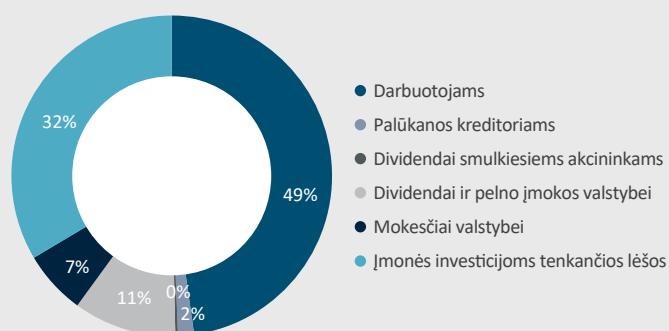
Iš visos 2017 metais sukurtos pridėtinės vertės 46,2 proc. paskirta darbuotojų išlaikymui – darbuotojų atlyginimams, socialinio draudimo mokesčiams bei kitoms išmokoms. Į šį skaičių neįtraukta 48,2 mln. eurų (3,9 proc. visos pridėtinės vertės) darbuotojų išlaikymo sąnaudų, kompensuojamų valstybės biudžeto ar ES lėšomis, kurios neatsispindi įmonių pelno (nuostolio) ataskaitose. Šios sąnaudos tėra lėšų perskirstymas tarp skirtingų suinteresuotųjų šalių (nacionalinių bei supranacionalinių institucijų ir VVĮ darbuotojų) ir nekeičia paskirstytinos pridėtinės vertės dydžio.

Kapitalo savininkams (valstybei, smulkiesiems akcininkams ir kreditoriams) iš viso paskirta 16,3 proc. sukurtos pridėtinės vertės, arba 197 mln. eurų. VVĮ dividendai bei pelno įmokos už 2017 metus siekė 172,9 mln. eurų (14,3 proc. visos sukurtos pridėtinės vertės). Kreditoriams palūkanų forma atiteks 18,7 mln. eurų.

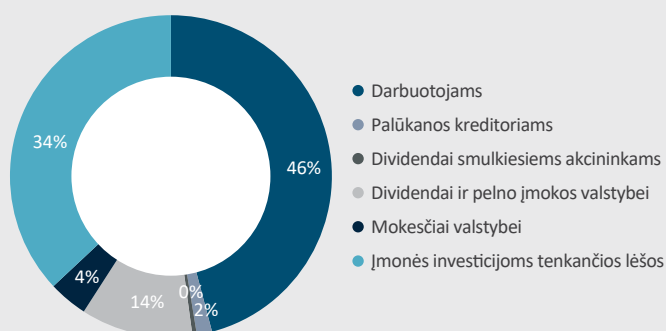
Sukurta pridėtinė vertė (mln. eurų)

2016 metai

2017 metai

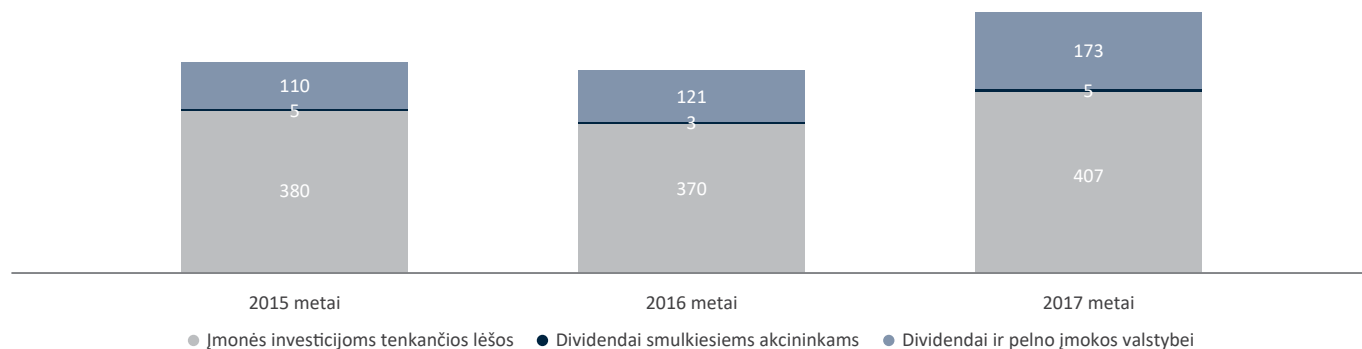

Pridėtinės vertės valstybė taip pat gauna ir surenkamų mokesčių pavidalu. Ši dalis 2017 metais sumažėjo nuo 6,6 iki 4 proc. visos sukurtos pridėtinės vertės ir sudarė 47,9 mln. eurų. Dalį visų valstybei sumokamų mokesčių sudaro netipiniai mokesčiai (žaliavos ir turto). VVĮ 2017 metais sumokėti netipiniai mokesčiai valstybei siekė 29,6 mln. eurų, 1 mln. eurų daugiau nei prieš metus. Daugiausia jų sumokėjo miškininkystės sektoriaus įmonės – 24,8 mln. eurų, kurių didžiąją dalį (22,5 mln. eurų) sudarė miškų urėdijų mokamas žaliavos mokestis. Daugiausia turto mokesčio sumokėjo susisiekimo sektoriaus įmonės

– 3,4 mln. eurų. Energetikos įmonės sumokėjo 0,5 mln. eurų turto mokesčio, kitų įmonių sektorius – 0,8 mln. eurų.

Paskirsčius pridėtinę vertę visoms suinteresuotoms šalims, 32,3 proc. 2017 metais sukurtos pridėtinės vertės (406,8 mln. eurų) galėtų likti įmonėms. Tai lėšos, skirtos plėtrai, turto nusidėvėjimą atstatančioms investicijoms, paskolų grąžinimui, apyvartinio kapitalo finansavimui bei kitoms įmonių reikmėms. Palyginti su 2016 metais ši suma išaugo 10 proc.

Pridėtinės vertės pasidalijimas tarp įmonės ir akcininkų (mln. eurų)

Veiklos efektyvumas

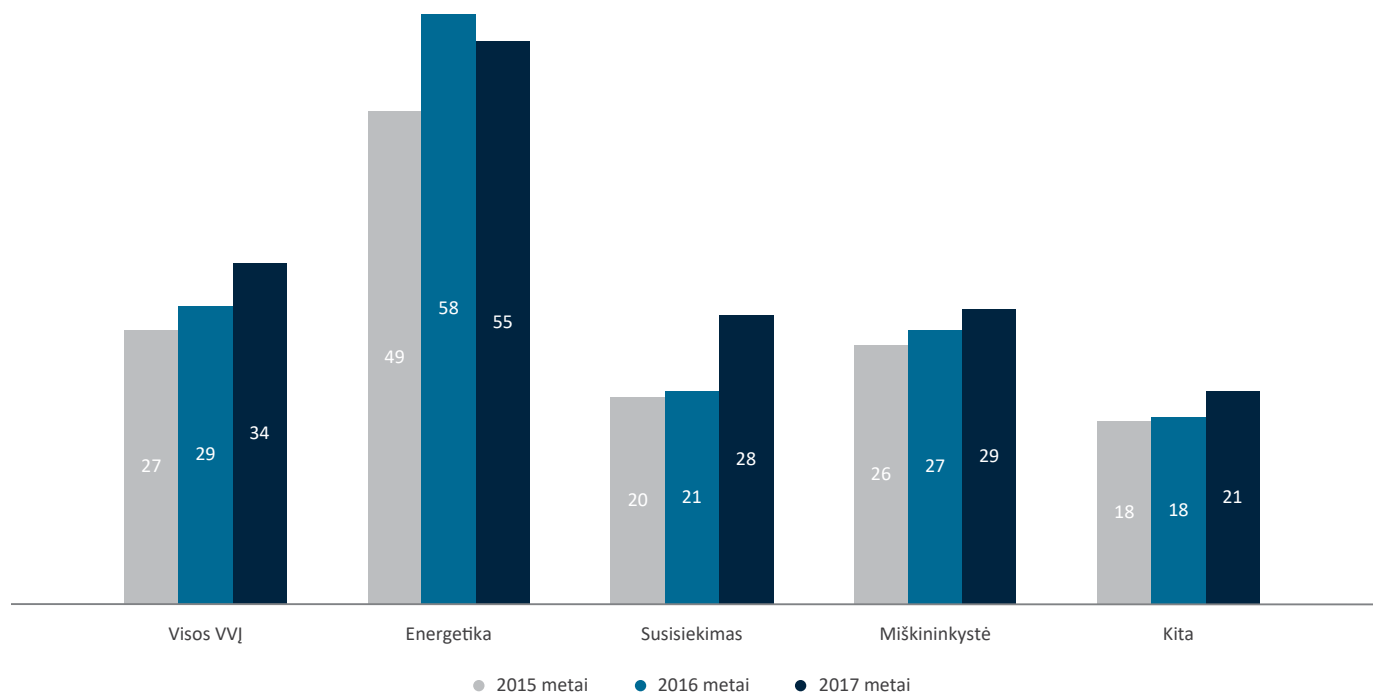
VVĮ veiklos efektyvumas išaugo 14,4 proc.

Šioje VVĮ portfelio apžvalgos dalyje įmonių efektyvumas vertinamas skaičiuojant VVĮ sukuriama pridėtinę vertę vienam darbuotojui. Tai leidžia vertinti įmonių veiklos efektyvumą gerokai plačiau – ne tik matuojant įmonių uždirbamas pajamas ar pelną, bet įtraukiant ir darbuotojams tenkančią pridėtinę vertę.

Absoliučiai pridėtinei vertei padidėjus, o darbuotojų skaičiui sumažėjus, VVĮ vieno darbuotojo sukurta pridėtinė vertė 2017 metais, palyginti su 2016 metais, paaugo 14,4 proc. ir sudarė 33,6 tūkst. eurų. Pagal VVĮ sektorius didžiausia pridėtinė vertė darbuotojui (55,4 tūkst. eurų – 4,6 proc. mažiau nei prieš metus) tenka sąlyginai didesnį materialiojo kapitalo ir mažesnį žmogiškųjų išteklių poreikį turinčiose energetikos įmonėse. Susisiekimo sektoriuje pridėtinė vertė vienam darbuotojui

augo labiausiai nuo 21 tūkst. eurų 2016 metais iki 28,4 tūkst. eurų 2017 metais, t. y. net 35,3 proc. Kitų įmonių sektoriuje pridėtinė vertė vienam darbuotojui augo 14,1 proc., tačiau išliko mažiausia – 21 tūkst. eurų. Miškininkystės sektoriuje pridėtinė vertė vienam darbuotojui taip pat augo ir 2017 metais siekė 29,1 tūkst. eurų – 7,7 proc. daugiau nei 2016 metais.

Pridėtinė vertė, tenkanti vienam VVĮ darbuotojui (tūkst. eurų)

Nuosavybės grąža pagal DuPont analizę

VVJ portfelio nuosavo kapitalo grąža siekė 5,1 proc.

2017 metų pabaigoje VVJ portfelio normalizuota nuosavo kapitalo grąža siekė 5,1 proc. ir, palyginti su 2016 metų finansiniais rezultatais, išaugo 1,2 procentinio punkto. Portfelio pajamų bei normalizuoto grynojo pelno augimas lėmė 2,7 procentinio punkto didesnę VVJ normalizuoto grynojo pelno maržą, kuri 2017 metų pabaigoje siekė 11,0 proc. Ataskaitiniu laikotarpiu augus tiek pardavimo pajamoms, tiek ir įmonių turtui, turto apyvartumas nesikeitė ir išliko lygus 0,27. VVJ portfelio įmonių nuosavam kapitalui bei turtui 2017 metais augus atitinkamai 3,2 proc. ir 1,5 proc. finansinio sveto rodiklis, neženkliai mažėjo ir siekė 1,71.

Reikšmingiausios įtakos portfelio rezultatams turėjo energetikos ir susisiekimo sektoriai, kuriems priklauso didžiausios VVJ. Šiems sektoriams priklausančių įmonių turtas kartu sudarė 80,5 proc., normalizuotas grynasis pelnas – 86,8 proc., pardavimo pajamos – 87,0 proc., o nuosavas kapitalas – 72,9 proc. viso VVJ portfelio atitinkamų dydžių.

DuPont analizė

DuPont analizė – pripažinta ir praktikoje plačiai naudojama įmonių veiklos rezultatų analizės rūšis, leidžianti išskaidyti nuosavo kapitalo grąžos rodiklį į jo komponentus, nustatyti grąžos šaltinius, įvertinti jų įtaką rezultatui bei identifikuoti veiklos gerinimo potencialą. Taip išskaidyta nuosavo kapitalo grąža (ROE) yra veiklos efektyvumo, matuojamo grynojo pelno marža, turto panaudojimo efektyvumo, matuojamo turto apyvartumo rodikliu, bei įmonės finansinio sveto sandauga:

$$\text{ROE} = \text{Grynojo pelno marža} \times \text{Turto apyvartumas} \times \text{Finansinis svetas}$$

(Grynasis pelnas/Pardavimo pajamos) (Pardavimo pajamos/Turtas) (Turtas/Nuosavas kapitalas)

VVJ portfelio normalizuotas ROE	Energetikos normalizuotas ROE	Susisiekimo normalizuotas ROE	Miškininkystės normalizuotas ROE	Kitų įmonių normalizuotas ROE
2016 metai: 3,9% 2017 metai: 5,1%	2016 metai: 9,6% 2017 metai: 8,3%	2016 metai: -0,8% 2017 metai: 3,9%	2016 metai: 2,4% 2017 metai: 2,1%	2016 metai: 3,0% 2017 metai: 4,6%
Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža
2016 metai: 8,3% 2017 metai: 11,0%	2016 metai: 12,6% 2017 metai: 11,3%	2016 metai: -2,2% 2017 metai: 10,3%	2016 metai: 17,6% 2017 metai: 16,1%	2016 metai: 3,9% 2017 metai: 6,3%
Turto apyvartumas	Turto apyvartumas	Turto apyvartumas	Turto apyvartumas	Turto apyvartumas
2016 metai: 0,27 2017 metai: 0,27	2016 metai: 0,34 2017 metai: 0,34	2016 metai: 0,22 2017 metai: 0,24	2016 metai: 0,13 2017 metai: 0,13	2016 metai: 0,32 2017 metai: 0,31
Finansinis svetas	Finansinis svetas	Finansinis svetas	Finansinis svetas	Finansinis svetas
2016 metai: 1,74 2017 metai: 1,71	2016 metai: 2,24 2017 metai: 2,19	2016 metai: 1,61 2017 metai: 1,58	2016 metai: 1,02 2017 metai: 1,02	2016 metai: 2,34 2017 metai: 2,35

Energetikos sektoriaus įmonių normalizuota nuosavo kapitalo grąža analizuojamu laikotarpiu buvo 1,3 procentinio punkto mažesnė nei 2016 metais. Grąžos sumažėjimui daugiausiai įtakos turėjo 12 proc. susitraukęs sektoriaus normalizuotas grynasis pelnas. Nežymiai sumažėjus sektoriaus pajamoms bei turtui, turto apyvartumas nekito ir išliko lygus 0,34. Finansinio sveto rodiklis dėl skolinio kapitalo grąžinimo 2017 metais sumažėjo nuo 2,24 iki 2,19.

Susisiekimo sektoriaus įmonių normalizuota nuosavo kapitalo grąža 2017 metais tapo teigiama ir, išaugusi 4,7 procentiniais punktais, 2017 metais pasiekė 3,9 proc. Susisiekimo įmonėms ataskaitiniu laikotarpiu uždirbus daugiau normalizuoto grynojo pelno, normalizuoto grynojo pelno marža padidėjo 12,6 procentinio punkto ir metų pabaigoje siekė 10,3 proc. Sektoriaus įmonių nuosavam kapitalui augus sparčiau nei turtui, finansinio sveto vertė nukrito nuo 1,61 iki 1,58. Turto apyvartumo rodiklis kito mažai ir siekė 0,24.

Miškininkystės sektoriaus normalizuota nuosavo kapitalo grąža 2017 metais nežymiai sumažėjo ir siekė 2,1 proc. Įmonių pajamoms išaugus 3,6 proc., tačiau normalizuotam pelnui smukus 5,2 proc., normalizuoto grynojo pelno marža 2017 metais sumažėjo 1,5 procentinio punkto. Pardavimo pajamoms bei įmonių turtui augus panašiu greičiu, turto apyvartumo rodiklis išliko nepakitęs ir siekė 0,13. Ataskaitiniu laikotarpiu dėl nereikšmingo įmonių finansinių įsipareigojimų pokyčio, finansinio sveto rodiklis nekito ir išliko lygus 1,02.

Kitų įmonių normalizuota nuosavo kapitalo grąža 2017 metais išaugo 1,6 procentiniu punktu ir laikotarpio pabaigoje siekė 4,6 proc. Pokytį lėmė 68,7 proc. išaugęs sektoriaus įmonių normalizuotas grynasis pelnas. Ataskaitiniu laikotarpiu įmonėms uždirbus daugiau pajamų ir išaugus jų valdomo turto vertei, turto apyvartumo rodiklis bemaž nesikeitė nuo 0,32 2016 metais iki 0,31 2017 metais. Įmonių nuosavam kapitalui augus kiek lėčiau nei turtui, finansinio sveto rodiklis pakilo 0,01, iki 2,35. Grynojo pelno marža ataskaitiniu laikotarpiu pasiekė 6,3 proc.

Susisiekimas

Patogi geografinė padėtis, priėjimas prie Baltijos jūros, išvystyta kelių ir geležinkelių infrastruktūra nulemia susisiekimo sektoriaus įtaką šalies ekonomikai. Šiame sektoriuje veikiančios VVĮ, kaip infrastruktūros valdytojos, yra vienas iš esminių tolesnės susisiekimo sektoriaus raidos elementų.

Valstybė 2017 metais valdė 9 susisiekimo sektoriaus kelių priežiūros, geležinkelių, vandens transporto, oro uostų, pašto ir telekomunikacijų paslaugas teikiančių įmonių, kurios kartu 2017 metais valdė 33,5 proc. viso VVĮ turto ir uždirbo 29,5 proc. visų VVĮ pajamų. Įmonių

skaičius, lyginant su 2016 metais, sumažėjo, nes buvo reorganizuotos sujungimo būdu 11 regioninių kelių priežiūros įmonių, įsteigiant **VĮ „Kelių priežiūra“**, kuri nuo 2017 metų lapkričio 1 dienos veikia kaip viena įmonė su 11 filialų.

Įmonė	Veiklos sritis	2017 metų apyvarta (tūkst. eurų)	Turtas 2017 metų pabaigoje (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2017 metų pabaigoje	Valstybei priklausanti dalis
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	Keleivių ir krovinių transportavimas	448 100	2 067 572	9 968	100,0%
VĮ „Kelių priežiūra“	Valstybinės reikšmės kelių priežiūra	80 055	128 526	2 600	100,0%
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	Pašto ir pasiuntinių, finansinių paslaugų teikimas	76 940	72 059	5 415	100,0%
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	Klaipėdos uosto infrastruktūros valdymas	59 795	582 528	242	100,0%
VĮ Lietuvos oro uostai	Vilniaus, Kauno bei Palangos oro uosto eksploatavimas	33 130	187 208	619	100,0%
VĮ „Oro navigacija“	Specializuotų paslaugų šalies oro erdvėje teikimas	28 757	55 170	313	100,0%
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	Radio ir televizijų programų siuntimas	19 854	38 569	321	100,0%
AB Smiltynės perkėla	Keleivių ir transporto priemonių perkėlimas keltais per Kuršių marias	4 836	8 691	78	100,0%
VĮ Vidaus vandens kelių direkcija	Vidaus vandens kelių priežiūra ir eksploatavimas	0	28 146	98	100,0%

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

738

717

696

751

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

49,9

32,6

-15,1

77,5

2014

2015

2016

2017

Finansiniai rezultatai

Susisiekimo sektoriaus įmonės per 2017 metus uždirbo 751,5 mln. eurų pajamų – 8 proc. arba 55,5 mln. eurų daugiau nei per 2016 metus. Didžiausią įtaką bendram susisiekimo sektoriaus pajamų augimui turėjo **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė**, kurios pajamos išaugo 10,9 proc. (44 mln. eurų) ir siekė 448,1 mln. eurų. Tam įtakos turėjo pajamų augimas iš krovinių vežimo, sudarančių 85,2 proc. visų įmonių grupės pajamų. Augimą nulėmė 10,9 proc. išaugusios krovinių vežimo pajamos, siekusios 381,5 mln. eurų. Reikšmingai augo ir kitų sektoriaus įmonių pardavimo pajamos: **AB Lietuvos pašto įmonių grupės** pajamos augo 7 proc. (5 mln. eurų), **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija** uždirbo 5,8 proc. (3,3 mln. eurų) daugiau pajamų, o **VĮ Lietuvos oro uostų** pajamų augimas siekė 10,8 proc. (3,2 mln. eurų). Neigiamas pardavimo pajamų pokytis užfiksuotas tik **VĮ „Kelių priežiūra“** įmonėje, kur pardavimo pajamų metinis pokytis siekė -1,9 proc. arba -1,6 mln. eurų.

Sektoriaus savikaina 2017 metais augo 3,9 proc. ir siekė 462,2 mln. eurų. Daugiausia įtakos turėjo **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** 6,1 proc. (20,3 mln. eurų) išaugusi savikaina dėl augusių pardavimų. Tuo metu sektoriaus veiklos sąnaudų mažėjimas siekė 19,4 proc. dėl daugiau nei perpus (51,4 proc.) sumažėjusių **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** sąnaudų.

2017 metais susisiekimo sektoriaus įmonių normalizuotas grynasis pelnas išaugo nuo 15,1 mln. eurų nuostolio, patirto 2016 metais iki 77,5 mln. eurų pelno. 2017 metais iš susisiekimo sektoriaus įmonių didžiausią normalizuotą grynąjį pelną uždirbo **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija**, uždirbusi 38,9 mln. eurų grynąjį pelną, kuris, lyginant su 2016 metais pasiektu rezultatu, išaugo 40,9 proc. arba 11,3 mln. eurų. Prie sektoriaus normalizuoto pelno augimo ženkliai prisidėjo ir **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė**, uždirbusi 27 mln. eurų grynąjį pelną, kai 2016 metais patyrė 52,5 mln. eurų grynąjį nuostolį. To priežastis – 2016 metais **AB „Lietuvos geležinkeliai“** paskirta

27 873 tūkst. eurų Europos Komisijos bauda konkurencijos byloje dėl geležinkelių bėgių išardymo geležinkelių atkarpoje Mažeikiai – Rengė, sąlygojusi reikšmingą atidėjinių pasikeitimą ir veiklos sąnaudų augimą. **VĮ Lietuvos oro uostai** uždirbo 2,8 mln. eurų, t. y. 25,4 proc. arba 1 mln. eurų mažiau nei 2016 metais ir tai turėjo didžiausią neigiamą poveikį sektoriaus rezultatams. 2017 metais neigiamą grynąjį rezultatą pasiekė tik viena įmonė – **VĮ Vidaus vandens kelių direkcija**, kurios nuostolis, lyginant su 2016 metais, buvo 2,6 karto didesnis ir siekė 0,6 mln. eurų.

2017 metais susisiekimo sektoriaus įmonių valdomo turto apskaitinė vertė išaugo 1,5 proc. ir siekė 3,2 mlrd. eurų. Didžiausią įtaką augimui turėjo **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija**, kurios turtas padidėjo 6,1 proc. arba 33,5 mln. eurų. Turto augimą lėmė 64,7 proc. dėl padidėjusių trumpalaikių investicijų (augimas siekė 11 mln. eurų) bei pinigų ir pinigų ekvivalentų (augimas siekė 17,1 mln. eurų), išaugęs trumpalaikis turtas. Reikšmingos įtakos portfelio turto vertės augimui turėjo ir **VĮ Lietuvos oro uostų** turto vertės padidėjimas 11,9 proc., kuris sudarė 19,9 mln. eurų. Tai lėmė ilgalaikio turto vertės padidėjimas 13,7 proc. dėl nebaigtos statybos. **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** turtas, sudaręs 66,3 proc. viso sektoriaus turto, 2017 metais sumažėjo 0,5 proc. (10,1 mln. eurų).

Nuosavo kapitalo grąža, išaugus tiek susisiekimo sektoriaus įmonių normalizuotam grynajam pelnui, tiek nuosavam kapitalui, 2017 metais siekė 3,9 proc. ir buvo viena žemiausių iš visų VĮ sektorių, aplenkdamas tik miškininkystės sektoriaus nuosavo kapitalo grąžą. Finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis 2017 metais siekė 15,5 proc. – 1,7 procentinio punkto mažiau nei prieš metus. Finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis mažėjo daugiausiai dėl sumažėjusių finansinių įsipareigojimų ir padidėjusio nuosavo kapitalo. Portfelio nuosavą kapitalą labiausiai didino **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija** (+38,7 mln. eurų), **AB „Lietuvos geležinkeliai“**

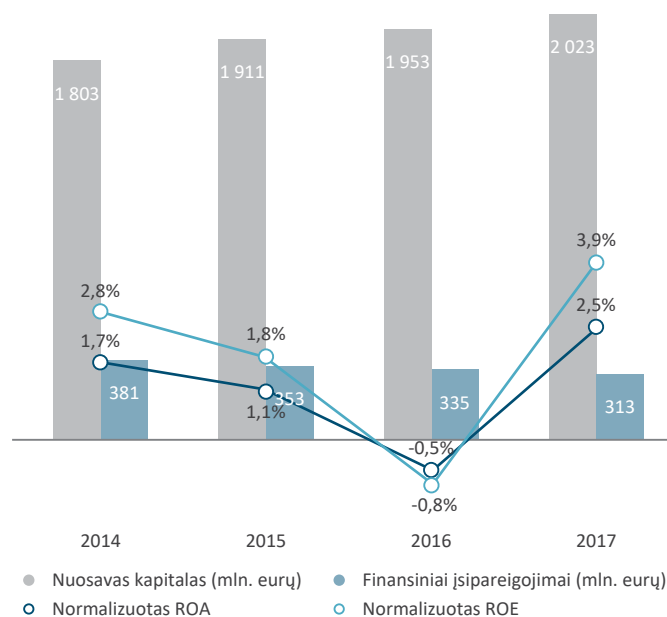
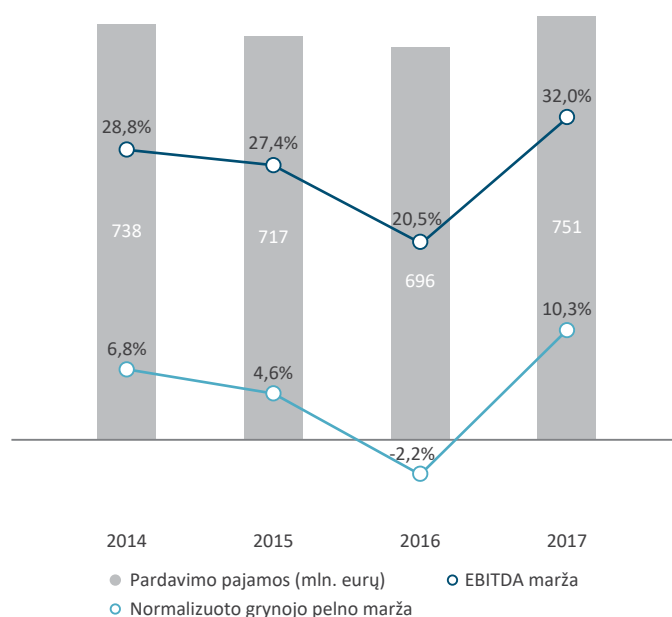
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	696 005	751 467
Pardavimo savikaina	444 932	462 235
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	251 072	289 232
Veiklos sąnaudos	265 064	213 540
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	4 957	2 417
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-9 034	78 110
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>-1,3%</i>	<i>10,4%</i>
EBITDA	142 389	240 786
<i>EBITDA marža</i>	<i>20,5%</i>	<i>32,0%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	-5 960	-5 900
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-14 995	72 210
Pelno mokestis	3 121	-1 009
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-18 116	73 219
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	4	7
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	-15 083	77 549
<i>Normalizuoto grynojo pelno marža</i>	<i>-2,2%</i>	<i>10,3%</i>
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Nematerialus turtas	33 488	31 815
Materialus turtas	2 783 429	2 771 571
Finansinis turtas	22 774	5 257
Kitas ilgalaikis turtas	1 587	8 339
Biologinis turtas	0	0
Ilgalaikis turtas	2 841 278	2 816 982
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	69 480	66 868
Per vienerius metus gautinos sumos	82 956	63 964
Kitas trumpalaikis turtas	23 046	23 394
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	105 683	197 262
Trumpalaikis turtas	281 165	351 488
Turto iš viso	3 122 443	3 168 470
Nuosavas kapitalas	1 952 518	2 022 981
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	69	71
Dotacijos, subsidijos	616 730	626 016
Ilgalaikiai įsipareigojimai	325 810	303 236
Trumpalaikiai įsipareigojimai	227 385	216 237
Įsipareigojimai	553 194	519 473
Finansiniai įsipareigojimai	335 632	312 925
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	3 122 443	3 168 470
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	-0,5%	2,5%
Normalizuotas ROE	-0,8%	3,9%
D/E	17,2%	15,5%
GRAŽA VALSTYBEI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	578	34 848
Paskirtos pelno įmokos	2 400	30 805
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	2 978	65 653
Turto mokestis	3 430	3 448
Iš viso:	6 408	69 100
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	21 602	19 654
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	84	39

įmonių grupė (+27 mln. eurų), **VĮ Lietuvos oro uostai** (+1,9 mln. eurų), **AB Lietuvos pašto įmonių grupė** (+1,6 mln. eurų). Sektoriaus finansinius įsipareigojimus labiausiai sumažino **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė** (-32,9 mln. eurų), **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija** (-2 mln. eurų) ir **AB Smiltynės perkėla** (-1 mln. eurų).

Lyginant su 2016 metais, 2017 metais sektoriaus įmonių paskirtų dividendų ir pelno įmokų valstybei suma ženkliai išaugo – nuo 3 mln. eurų iki 65,7 mln. eurų. Didžiąją dalį visos paskirtų dividendų ir pelno įmokų sumos sudarė **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** paskirti dividendai – 34 mln. eurų, **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos** paskirta pelno įmoka siekė 22,3 mln. eurų,

VĮ Lietuvos oro uostai paskyrė beveik du kartus didesnę pelno įmoką nei 2016 metais, siekusią 3,4 mln. eurų. Dividendus ir pelno įmokas taip pat skyrė **VĮ „Kelių priežiūra“** – 4,5 mln. eurų (2016 metais – 0,7 mln. eurų), **VĮ „Oro navigacija“** ir **AB Smiltynės perkėla** paskyrė po 0,5 mln. eurų, o **AB Lietuvos radijo ir televizijos centro** paskirti dividendai siekė 0,3 mln. eurų. Pelno įmokų ir dividendų nemokėjo dvi sektoriaus įmonės: **AB Lietuvos pašto įmonių grupė** ir **VĮ Vidaus vandens kelių direkcija**.

Sektoriaus pardavimo pajamų, nuosavo kapitalo, finansinių įsipareigojimų ir pelningumo pokyčiai 2014–2017 metais pateikti toliau esančiose diagramose.

Geležinkeliai

Lietuvą kerta du tarptautiniai geležinkelių tinklo koridoriai: rytų – vakarų IX koridoriaus atšakos, jungiančios Ukrainą ir Baltarusiją su Klaipėdos jūrų uostu, bei Kauną su Kaliningradu ir šiaurės – pietų I koridorius, jungiantis Helsinkį ir Varšuvą. Rytų – vakarų koridorius strategiškai svarbus dėl iš Baltarusijos gabenamų krovinių į Klaipėdos jūrų uostą. Tuo tarpu šiaurės – pietų koridorius kol kas nėra integruotas dėl naudojamų skirtingų vėžių, tačiau iki 2020 metų turėtų pilnai sujungti Baltijos šalis su europiniu tinklu.

Siekiant užtikrinti sėkmingą darbą Europos geležinkelių sistemoje, teikiamas prioritetas geležinkelių infrastruktūros renovacijai ir modernizavimui tarptautiniuose transporto koridoriuose. Plėtojant geležinkelių infrastruktūrą, pagrindinis dėmesys yra skiriamas techninės sąveikos tarp Lietuvos ir Europos geležinkelių užtikrinimui, šiuolaikinių saugos ir aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimui, geležinkelio kelių apkrovos ir traukinių važiavimo greičio didinimui, kombinuotų vežimų skatinimui.

2015 metų spalį sėkmingai baigta tiesti pirmoji tarptautinio projekto „Rail Baltica“ geležinkelio atkarpa nuo Lietuvos ir Lenkijos valstybių sienos iki Kauno. Tarptautinėje „Rail Baltica“ 120 km ilgio atkarpoje buvo nutiesta nauja Europos standarto vėžė (1 435 mm pločio), o šalia jos atnaujinta esama plačiosios geležinkelio vėžės linija (1 520 mm). Visoje trasoje iš viso paklota 233 km naujų bėgių 1 435 mm ir 1 520 mm pločio keliams, įskaitant kelynus stotyse.

2016 birželio mėnesį pradėtas reguliarusis susisiekimas europine „Rail Baltica“ vėže maršrutu Kaunas – Balstogė – Kaunas. Šiuo maršrutu

savaitygaliais kursuoja modernūs lenkiški 2-jų vagonų traukiniai, turintys 127 sėdimas vietas. Iš Varšuvos keleiviai priderintais traukiniais gali tęsti keliones į Berlyną, Vieną, Pragę ir kitus Europos miestus.

2017 metų rugsėjo mėnesį **Lietuvos geležinkelių** iniciatyva pirmą kartą surengtos hibridinės saugumo pratybos, įtraukusios daugiau nei 10 valstybinių institucijų ir 1 000 įmonės darbuotojų. Pratybų metu išbandytos galimybės apsiginti nuo kibernetinių išpuolių ir eliminuoti grėsmes bendradarbiaujant su specialiomis tarnybomis, vertintas tarpinstitucinio bendradarbiavimo veiksmingumas.

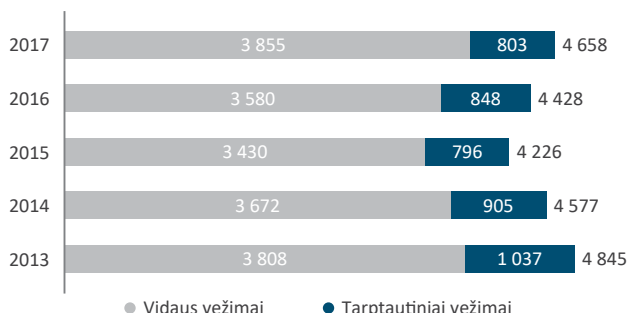
2017 metais Europos Komisija baigė tyrimą dėl 2008 metais išardytos **AB „Lietuvos geležinkeliai“** priklausiusios atkarpos Mažeikiai–Rengė. Europos Komisija Lietuvos geležinkeliams skyrė 27 873 000 EUR baudą už tai, kad, išardžiusi bėgių kelių tarp Lietuvos ir Latvijos, įmonė sudarė konkurencijos kliūtis krovinių vežimo geležinkeliais rinkoje ir pažeidė ES antimonopolines taisykles.

Bendras Lietuvos geležinkelių eksploatacinių kelių tinklo ilgis 2017 metų pabaigoje siekė 1 911,3 km ir, lyginant su 2016 metų duomenimis, liko nepakitęs. Didžiąją dalį tinklo sudaro NVS ir Baltijos šalyse naudojama 1 520 mm pločio vėžė. Elektrifikuotos vėžės ilgis 2017 metais padidėjo 24,9 proc. ir siekė 152,4 km. Lietuvos geležinkelių tinklo infrastruktūrą patikėjimo teise valdo ir paslaugas teikia valstybės kontroliuojama bendrovė „**Lietuvos geležinkeliai**“.

Keleivių vežimas

2017 metais geležinkelių transportu vežta 4,7 mln. keleivių – 5,2 proc. daugiau nei 2016 metais. Pervežimai vietinio susisiekimo maršrutais išaugo 7,7 proc. – iki 3,9 mln. keleivių ir sudarė 82,8 proc. visų keleivių vežimų. Keleivių skaičiaus augimą lėmė atnaujinamas keleivinių riedmenų parkas, padidintas traukinių važiavimo dažnis bei greitis, siūlomos naujos paslaugos (jungtiniai maršrutai Vilnius – Palanga, Vilnius – Nida), keleivinių traukinių eismo tvarkaraščių patobulinimas (bendradarbiaujant su regionų ir miestų savivaldybėmis suderinti traukinių maršrutai pagrindinėse traukinių stotyse, suderintas susisiekimas traukiniais ir autobusais), taikomos rinkodaros priemonės – bilietų pardavimo kanalų plėtojimas ir kt. Populiariausiais maršrutais išlieka Naujoji Vilnia – Vilnius – Kaunas (34,8 proc. visų vežimų), Vilnius – Klaipėda (13,8 proc.) bei Vilnius – Ignalina – Turmantas (12,8 proc.).

Keleivių vežimas Lietuvos geležinkeliais (tūkst.)

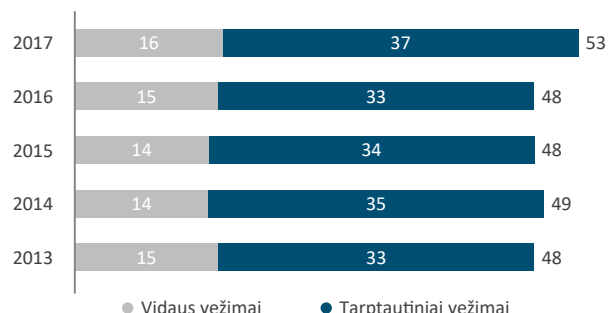

Šaltinis: AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė

Pervežimai tarptautinio susisiekimo maršrutais 2017 metais sumažėjo 5,3 proc. ir siekė 0,8 mln. keleivių. 2017 metais baigus įgyvendinti maršruto Vilnius – Minskas elektrifikavimo projektą, tikimasi padidinti šio maršruto patrauklumą. Dėl reikšmingai sumažėjusių keleivių srautų, buvo panaikintas maršrutas Vilnius – Maskva, o 2018 metų pradžioje buvo pradėti vykdyti vežimai maršrutu Vilnius – Daugpilis.

Keleivių vežimas geležinkeliais išlieka nuostolingas, tačiau nepaisant to **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė** privalo užtikrinti šių paslaugų teikimą patenkinant visuomenės poreikius.

Krovinių vežimas Lietuvos geležinkeliais (mln. tonų)

Šaltinis: AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė

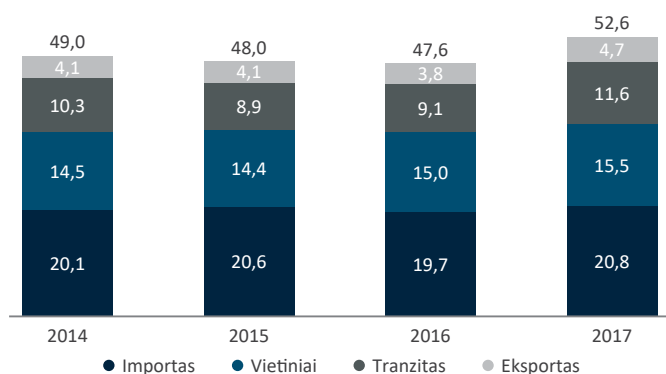
Krovinių vežimas

Krovinių vežimas sudaro didžiąją dalį geležinkeliais generuojamų pajamų. 2017 metais pajamos iš krovinių gabenimo ir naudojimosi geležinkelių infrastruktūra sudarė 85,2 proc. visų **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** pajamų, kurios augo 10,9 proc. 2017 metais krovinių vežimo apimtys augo 10,5 proc. ir siekė 52,6 mln. tonų. Svarbu paminėti tai, jog nepaisant krovinių vežimo apimčių augimo Lietuvoje, krovinių vežimo apimtys kaimyninėse Baltijos valstybėse mažėjo: 8,4 proc. Latvijoje ir 0,8 proc. Estijoje. Iš viso Lietuvoje gabentų krovinių kiekio vietiniais maršrutais pervežta 29,5 proc. arba 15,5 mln. tonų krovinių. Pervežimų vietiniais maršrutais apimtys augo 3,3 proc. Kaip ir ankstesniais metais, vietinių pervežimų geležinkelių transportu rinka išlieka priklausoma nuo kelių Lietuvos didžiųjų gamyklų rezultatų: AB „ORLEN Lietuva“, AB „Lifosa“, AB „Achema“, AB „Akmenės cementas“ ir AB „Dolomitas“.

2017 metais 28,8 proc. išaugo tranzitinių krovinių vežimo apimtys, kurios sudarė 22,1 proc. visų krovinių dalies. Krovinių importo ir eksporto apimtys augo atitinkamai 5,4 proc. ir 21,5 proc. ir bendrai kartu sudarė 25,5 mln. tonų arba 48,3 proc. viso 2017 metais geležinkeliais vežto krovinių kiekio. Tarptautiniai pervežimai augo 13,8 proc. ir tai lėmė krovinių gabenimo tranzitu per Kaliningrado sritį augimas 29 proc. Krovinių gabenimas per Klaipėdos jūrų uostą augo 8 proc. dėl trąšų gabenimo iš Baltarusijos.

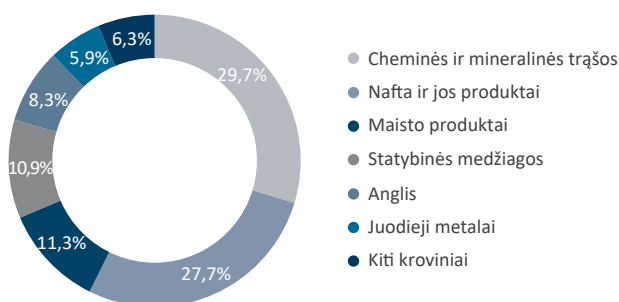
Apžvelgiant 2017 metais gabentų krovinių struktūrą, pažymėtina, kad cheminės ir mineralinės trąšos sudarė didžiausią gabenamų krovinių dalį – 29,7 proc. arba 15,6 mln. tonų, nedaug atsiliko naftos ir jos produktų dalis bendroje gabentų krovinių struktūroje, kuri siekė 27,7 proc. ir sudarė 14,6 mln. tonų. Sparčiausiai, 61,7 proc., 2017 metais augo gabentos anglies apimtys, sudariusios 8,3 proc. krovinių struktūroje. Maisto produktai sudarė 11,3 proc., statybinės medžiagos – 10,9 proc., juodieji metalai – 5,9 proc., o kiti kroviniai – 6,3 proc. visų 2017 metų pervežimų.

Lietuvos geležinkeliais vežamų krovinių struktūra (mln. tonų)

Šaltinis: AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė

Lietuvos geležinkeliais vežamų krovinių struktūra 2017 metais

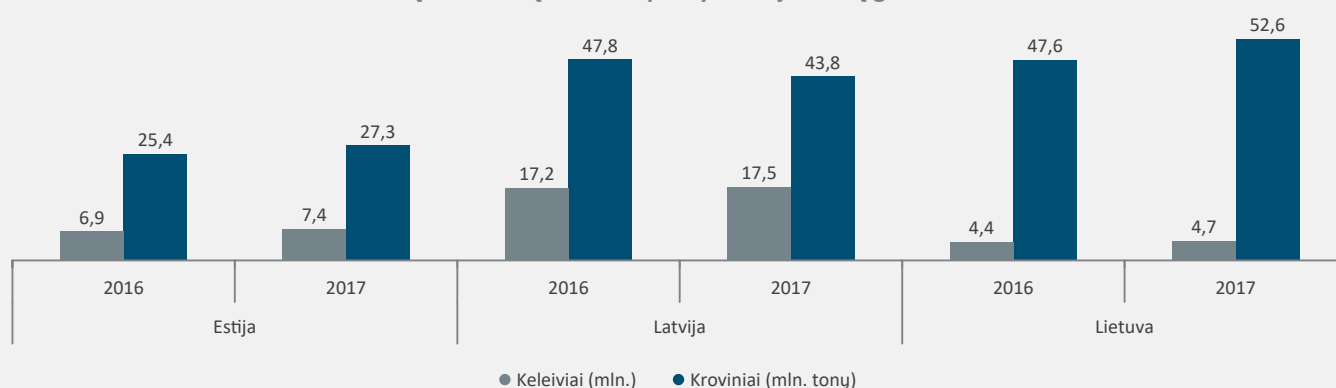

Šaltinis: AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė

Lyginant Lietuvos geležinkeliais keliaujančių keleivių ir krovinių apimtį su kitomis Baltijos valstybėmis išsiskiria Latvijos geležinkeliai, 2017 metais pervežę 17,5 mln. keleivių (beveik 4 kartus daugiau nei Lietuvoje). Estijoje taip pat vežta daugiau keleivių – 7,4 mln., 7,2 proc. daugiau nei

2016 metais (2013-2014 metais Estijoje buvo visiškai atnaujintas keleivių traukinių parkas). Pagal pervežtą krovinių kiekį tarp Baltijos šalių 2017 metais daugiausiai vežta Lietuvos geležinkeliais – 52,6 mln. tonų. Estijoje tuo tarpu pervežta mažiausiai – 27,3 mln. tonų.

Keleivių ir krovinių vežimo apimtys Baltijos šalių geležinkeliais

Šaltinis: AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė, Latvijos geležinkeliai, Latvijos statistikos departamentas ir Estijos statistikos departamentas

Jūrų transportas

Lietuvos jūrų transporto sistemą sudaro Lietuvos jūrų prekybinis laivynas, Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, Šventosios valstybinis jūrų uostas ir „ORLEN“ Lietuva Būtingės naftos terminalas bei kitos laivus aptarnaujančios įmonės ir agentūros. Klaipėdos valstybinis jūrų uostas ir Šventosios valstybinis jūrų uostas valdomas **VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos**. Uostas per metus gali perkrauti apie 65 mln. tonų krovinių ir aptarnauti 13,8 m gramzdos laivus.

2017 metais Klaipėdos uoste buvo perkrauta 40,2 mln. tonų krovinių – 7,6 proc. daugiau nei 2016 metais. Augimas daugiausia fiksuotas dėl 15,8 proc., iki 19,2 mln. tonų, išaugusių biriųjų krovinių krovos apimčių. Skystųjų ir generalinių krovinių apimtys atitinkamai augo 2,8 proc. (iki 11,5 mln. tonų) ir 0,7 proc. (iki 12,4 mln. tonų). Lyginant su Rygos uosto krovos rezultatais, pastebima, kad Klaipėdos uoste krova yra labiau diversifikuota, kai tuo tarpu Rygos uoste 62 proc. krovos sudarė skystieji kroviniai, per metus sumažėję 6,6 proc., tačiau labiausiai sumažėjusią Rygos uosto krovą lėmė biriųjų krovinių krovos apimčių sumažėjimas 29,9 proc. (2,5 mln. tonų).

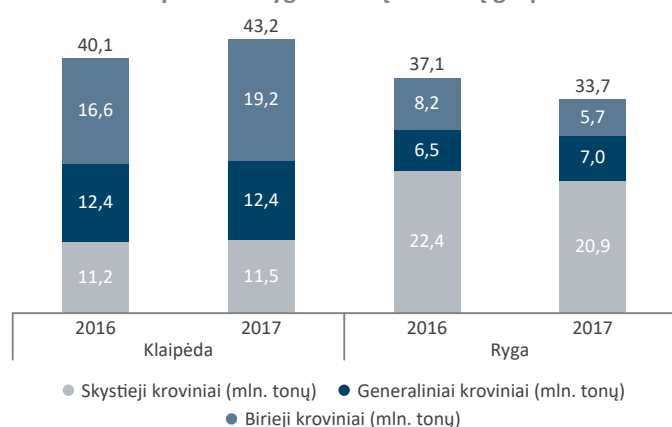
2017 metais Klaipėdos uoste apsilankė 369,7 tūkstančiai keleivių – 5,4 proc. arba 19,1 tūkst. keleivių daugiau, nei prieš metus. Pastaraisiais metais ypač augo keleivių skaičius iš kruizinių laivų, 2017 metais atvyko 74,7 tūkst. keleivių arba 16,2 proc. daugiau nei 2016 metais ir net 2,3 karto daugiau nei 2013 metais. Prisišvartavusių kruizinių laivų skaičius taip pat ženkliai išaugo – nuo 52 iki 63 laivų per metus – 21,2 proc. daugiau nei 2016 metais.

Krovinių krova Klaipėdos uoste (mln. tonų)

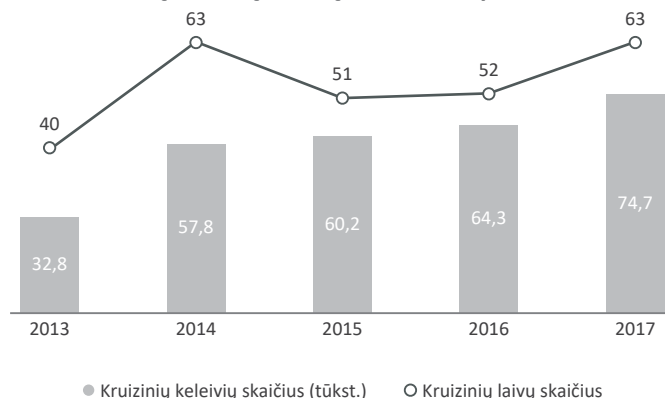
Šaltinis: VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

Klaipėdos ir Rygos uostų krovinių grupės

Šaltinis: VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Rygos uostas

Kruizinių keleivių ir laivų skaičius Klaipėdos uoste

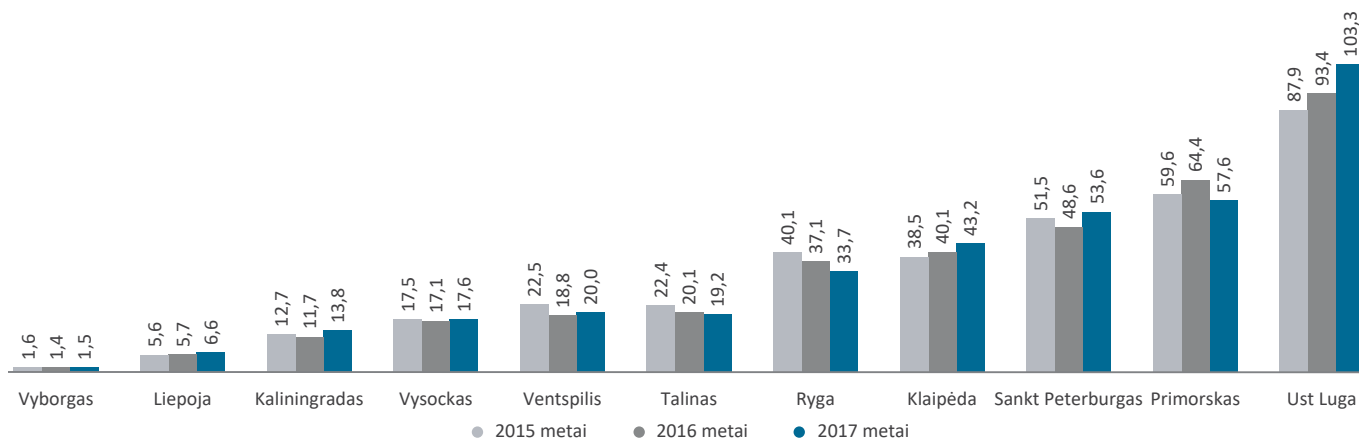
Šaltinis: VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

Baltijos jūros pakrantės uostai

Bendra Baltijos jūros rytinės pakrantės uostų krova 2017 metais išaugo 3,3 proc., iki 379,9 mln. tonų. Lyderiais išliko Rusijai priklausantys Ust Lugos (103,3 mln. tonų), Primorsko (57,6 mln. tonų) ir Sankt Peterburgo (53,6 mln. tonų) uostai. Šių uostų krova augo daugiau nei 10 proc., išskyrus Primorsko uostą, kurio krova sumažėjo 10,5 proc. Klaipėdos uostas jau antrus metus iš

eilės užima ketvirtą vietą pagal krovos apimtį, kurios per metus padidėjo 7,6 proc. (3 mln. tonų). Rygos ir Talino uostų krova atitinkamai sumažėjo 9,2 proc. ir 4,7 proc., tuo tarpu išaugo Klaipėdos uosto rinkos dalis Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose nuo 10,9 proc. 2016 metais iki 11,4 proc. 2017 metais.

Krova Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose (mln. tonų)

Šaltinis: VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

Oro uostai

2017 metais Lietuvoje veikė trys tarptautiniai keleiviniai oro uostai: Vilniaus, Kauno ir Palangos (vidutinės ir mažos klasės orlaivių aptarnavimas), bei daugiausia karinės aviacijos tikslais naudojamas Šiaulių oro uostas, priklausantis Šiaulių savivaldybei. Keleivinių oro uostų infrastruktūra patikėjimo teise nuo 2014 metų liepos 1 d. perduota valdyti **VĮ Lietuvos oro uostai**. Oro eismo reguliavimo, ryšių ir skrydžių valdymo paslaugas teikia valstybės įmonė „**Oro navigacija**“. Lietuvos oro uostų žemėlapy 2017 metais kryptį

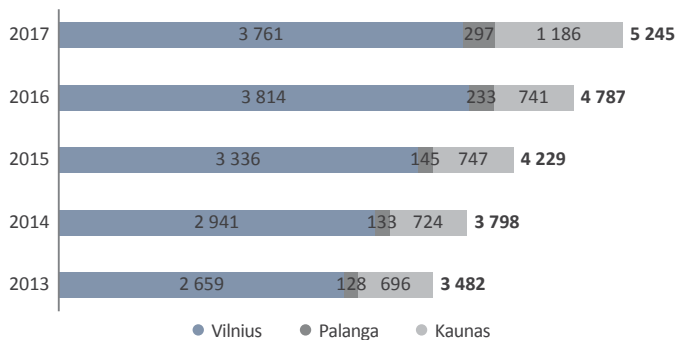
skaičius siekė 92: Vilniaus oro uoste 63, Kauno oro uoste 18, o Palangos oro uoste 11. Tiesioginiai skrydžiai buvo vykdomi į 28 šalis.

Atsižvelgiant į EBPO rekomendacijas dėl ekonominę veiklą vykdančių valstybės įmonių bei siekiant didinti Lietuvos oro uostų veiklos efektyvumą, 2017 metais pradėtas Lietuvos oro uostų pertvarkymo į akcinę bendrovę projekto įgyvendinimas, kurį planuojama baigti iki 2019 metų pirmojo ketvirčio pabaigos.

Veiklos rezultatai

2017 metais visi trys civiliniai Lietuvos oro uostai aptarnavo 55,5 tūkst. skrydžių – tai 5 proc. daugiau nei 2016 metais. Šių oro uostų paslaugomis 2017 metais pasinaudojusių žmonių srautas išaugo 9,6 proc., iki 5,2 mln. keleivių. Augimą labiausiai lėmė augantis oro bendrovių siūlomų vietų skaičius – didėja skrydžių, kryptų skaičius bei maršrute naudojami didesni orlaiviai. Pasiūlytų vietų skaičius Lietuvos oro uostose, lyginant su 2016 metais, augo 9 proc., o orlaivių užpildymo rodikliai išliko gana aukšti. Tam įtakos turėjo ir tai, kad Lietuvos aviacijos rinka vis dar yra besivystanti ir paklausa nėra pilnai užpildyta. Pastarųjų penkių metų Lietuvos oro uostuose aptarnautų keleivių ir skrydžių augimas iš esmės nulėmtas tik išaugusiais Vilniaus oro uosto rezultatais – nuo 2013 metų aptarnautų keleivių skaičius šiame oro uoste išaugo 41,5 proc., skrydžių – 19,7 proc. Nepaisant to, 2017 metais Vilniaus filiale keleivių skaičius sumažėjo 1,4 proc. (iki 3,8 mln. keleivių), kai tuo tarpu Kauno oro uoste šis skaičius išaugo 60,2 proc. (iki 1,2 mln. keleivių), dėl Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcijos metu daugumos skrydžių nukreipimo į Kauno oro uostą. Palangos oro uoste keleivių skaičiaus augimas siekė 2,7 proc. (iki 297 tūkst. keleivių).

Keleivių skaičius Lietuvos oro uostuose (tūkst.)

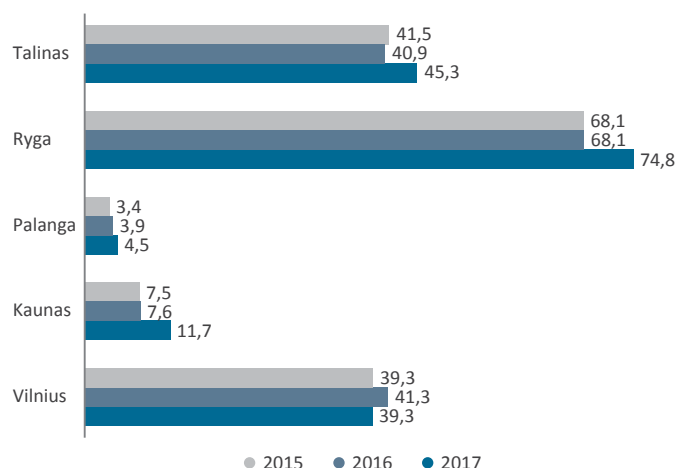

Šaltinis: VĮ Lietuvos oro uostai

Lyginant Lietuvos oro uostus su kitais Baltijos šalių oro uostais, Ryga išlieka aiškiu lyderiu tiek pagal aptarnautų skrydžių, tiek keleivių skaičių – atitinkamai 74,8 tūkst. ir 6,1 mln. Talino oro uostą (45,3 tūkst. skrydžių ir 2,6 mln. keleivių) Vilniaus oro uostas jau gana ženkliai lenkia pagal keleivių skaičių (1,1 mln. daugiau). Po 2016 metų, kai Vilniaus filialas pirmą kartą per pastaruosius trejus metus aplenkė Talino oro uostą ir pagal aptarnautų skrydžių skaičių, 2017 metais atsiliko (6 tūkst. skrydžių mažiau). Pastebima, kad **VĮ Lietuvos oro uostai** rinkos dalis

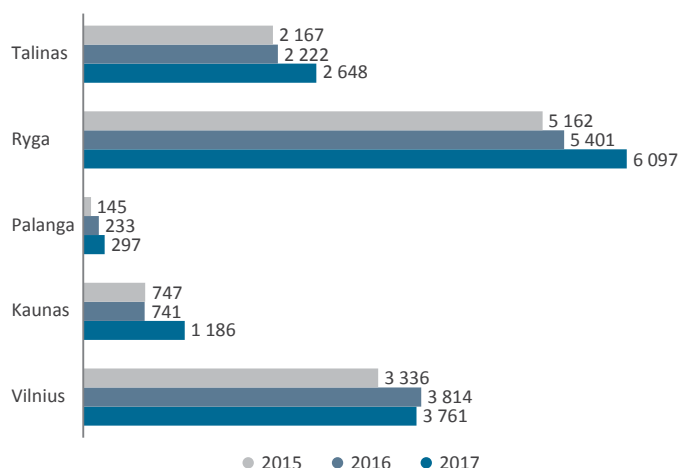
per pastaruosius trejus metus auga. Pastebima stipri Lietuvos oro uostų pozicija regione, Vilnius kasmet nuosaikiai didina kryptių skaičių tokiu būdu artėdamas prie regiono lyderio pozicijos. Pagal ACI (Tarptautinės oro uostų tarybos) pasiekiamumo indeksą, fiksuojamas Lietuvos pasiekiamumo rodiklio reikšmingas kasmetinis augimas (2016/2017 pasiekiamumas: tiesioginiais skrydžiais +12 proc. jungiamais skrydžiais +41 proc.).

Skrydžių skaičius Baltijos šalių oro uostuose (tūkst.)

Šaltinis: VĮ Lietuvos oro uostai, Rygos oro uostas, Talino oro uostas

Keleivių skaičius Baltijos šalių oro uostuose (tūkst.)

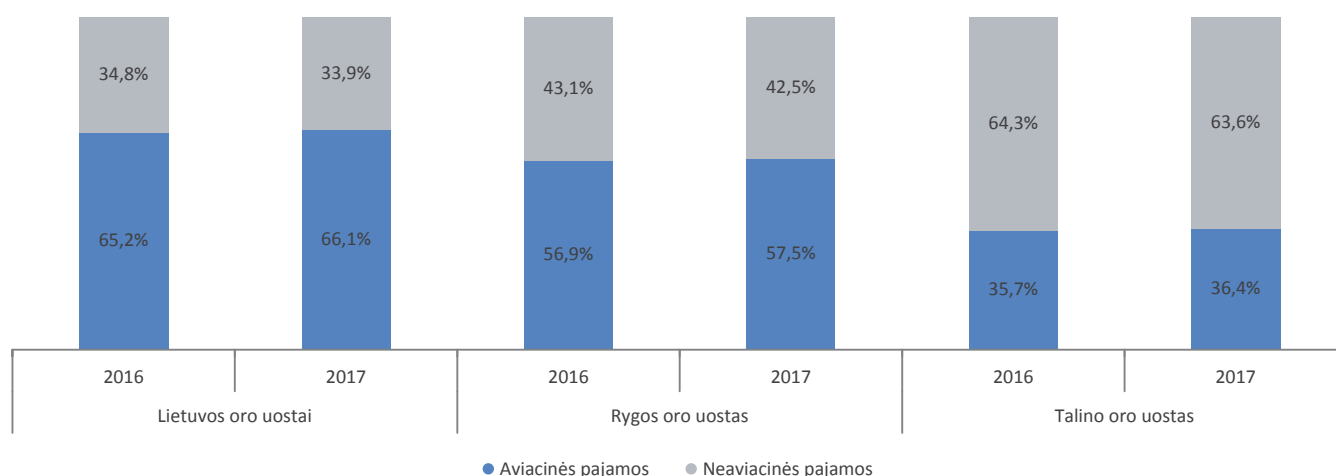

Šaltinis: VĮ Lietuvos oro uostai, Rygos oro uostas, Talino oro uostas

Pagrindinėmis skrydžių bendrovėmis 2017 metais Lietuvos oro uostuose išliko pigių skrydžių avialinijos – „Ryanair“ ir „Wizz Air“, 2017 metais atitinkamai užėmusios 30 proc. ir 25 proc. Latvijoje ir Estijoje rinkos lyderiai buvo nacionaliniai vežėjai, atitinkamai – airBaltic (50,2 proc. rinkos) ir Nordica (17 proc.). Pigių skrydžių avialinijos čia sudaro gerokai mažesnę skrydžių dalį nei Lietuvoje. Populiariausios skrydžių kryptys Lietuvos oro uostose išlieka Londonas: Lutono oro uostui tenka 10 proc. keleivių, Stanstedo oro uostui – 4 proc. keleivių, Kopenhaga (6 proc. keleivių) bei Frankfurtas (4 proc. keleivių).

2017 metais neaviacinių pajamų dalis **VĮ Lietuvos oro uostai** sudarė 33,9 proc. visų pajamų, 2016 metais siekė 34,8 proc., o 2015 metais – 37,6 procentinio punkto. Neaviacinių pajamų struktūra tarp Lietuvos oro uostų filialų ženkliai skiriasi dėl skirtingos kainodaros ir rinkliavų įkainių. Lyginant su kitais Baltijos šalių oro uostais, **VĮ Lietuvos oro uostai** neaviacinių pajamų dalis ženkliai mažesnė tiek už Talino, tiek už Rygos oro uosto neaviacines pajamas, kurios atitinkamai 2017 metais sudarė 63,6 proc. ir 42,5 proc.

Baltijos šalių oro uostų pajamų struktūra

Šaltinis: VĮ Lietuvos oro uostai, Rygos oro uostas, Talino oro uostas

Energetika

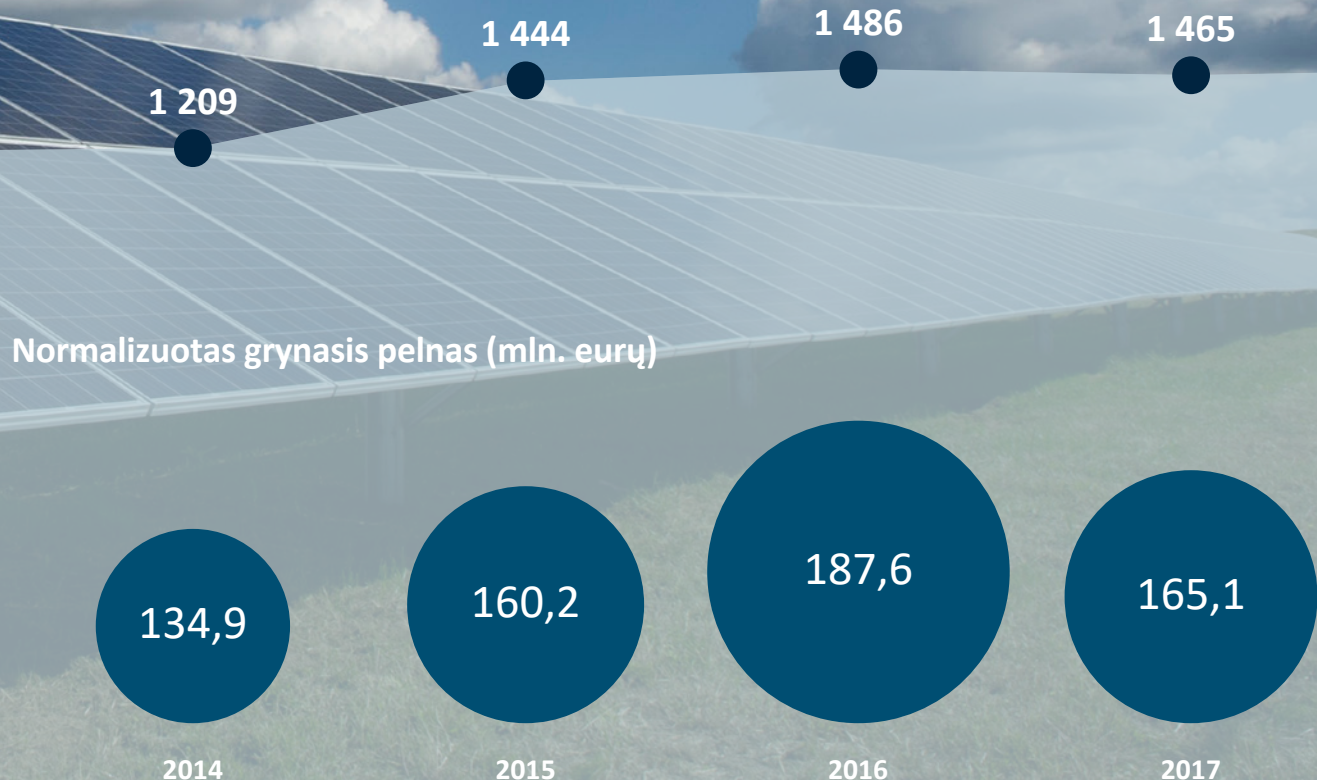
Energetikos sektoriaus VĮ pagamina beveik dešimtadalį šalies suvartojamos elektros energijos, valdo elektros ir dujų perdavimo ir skirstymo tinklus. Liberalizavus elektros ir dujų rinkas, atskirtos gamybos, perdavimo ir skirstymo veiklos, sukurta laisvoji elektros rinka. Įgyvendinti SGD terminalo, kuris 2017 metais tenkino daugiau nei pusę viso Lietuvos gyventojų gamtinių dujų poreikio, ir tarpvalstybinių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija projektai užtikrina tarptautinę energetikos sistemų integraciją, skatina sektoriaus efektyvumą, skaidrumą, saugumą ir energetinę nepriklausomybę.

Energetikos sektoriuje veikiančios VĮ gamina ir tiekia elektros energiją bei šilumą vartotojams ir teikia įvairias susijusias paslaugas. Be to šiam sektoriui priskiriama **AB „Klaipėdos nafta“**, teikianti naftos ir jos produktų perkrovimo paslaugas, yra atsakinga už suskystintųjų

gamtinių dujų (SGD) terminalo Lietuvoje eksploataciją. Viso energetikos sektoriuje 2017 metais veikė devynios VĮ, nurodytos žemiau esančioje lentelėje (išskyrus **UAB „Geoterma“**, kuri dėl duomenų trūkumo neįtraukta į VĮ portfelio rezultatus).

Įmonė	Veiklos sritis	2017 metų apyvarta (tūkst. eurų)	Turtas 2017 metų pabaigoje (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2017 metų pabaigoje	Valstybei priklausanti dalis
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	„Lietuvos energija“, UAB įmonių grupei priklauso „Lietuvos energijos gamyba“, AB, „Energijos skirstymo operatorius“. Grupės veikla apima elektros ir šilumos energijos gamybą, tiekimą, elektros energijos prekybą ir skirstymą, prekybą gamtinėmis dujomis, jų skirstymą	1 100 831	2 505 068	4 513	100,0%
UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	Bendrovė kontroliuoja Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorių LITGRID bei gamtinių dujų sistemos operatorių „Amber Grid“	225 246	770 456	1 014	100,0%
AB „Klaipėdos nafta“	Naftos produktų eksportas ir importas, SGD terminalo eksploatavimas	106 484	301 245	389	72,3%
VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	Naftos produktų saugojimas	19 839	93 200	7	100,0%
VĮ „Visagino energija“	Šilumos energijos ir vandens tiekimas, nuotekų valymas	12 663	49 519	195	100,0%
VĮ Ignalinos atominė elektrinė	Ignalinos atominės elektrinės eksploataavimo nutraukimas	201	701 370	1 983	100,0%
VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra	Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas ir laidojimas	26	338	23	100,0%
VĮ Energetikos agentūra	Nacionalinės energetikos strategijos ir kitų valstybės programų įgyvendinimas	6	1 116	18	100,0%

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

Finansiniai rezultatai

Energetikos sektoriaus pajamos mažėjo 1,4 proc.

2017 metais energetikos įmonių pardavimo pajamos siekė 1 465,3 mln. eurų ir, palyginti su 2016 metų rezultatais, sumažėjo 1,4 proc. Šį sumažėjimą daugiausia lėmė per ataskaitinį laikotarpį daugiau nei 41 proc., iki 19,8 mln. eurų kritusios **VĮ Lietuvos naftos produktų agentūros** pajamos. Taip pat per 2017 metus daugiau nei 9 mln. eurų sumenko **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** pajamos. Pagrindinė įmonių grupės pajamų sumažėjimo priežastis buvo 2017 metais kritusios elektros ir dujų paslaugų kainos Lietuvos vartotojams, atitinkamai 2,8 ir 7,8 proc. Tuo pačiu metu perduotos elektros energijos kiekis išaugo 2,7 proc. Prie sektoriaus pajamų mažėjimo taip pat prisidėjo kritusios **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** pajamos – jos ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo 0,1 proc. arba beveik 1 mln. eurų. Tuo tarpu **AB „Klaipėdos nafta“** pajamos per 2017 metus išaugo 2,5 proc. ir siekė 106,5 mln. eurų. Pajamos labiausiai augo SGD terminalo bei naftos terminalo veiklos segmentuose – atitinkamai 1,8 ir 4,1 proc.

Energetikos sektoriaus įmonių bendroji pardavimų savikaina reikšmingai nekito ir, kaip ir ankstesniais metais, siekė 941 mln. eurų. Tuo tarpu veiklos sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu išaugo 21,9 proc., iki 416,2 mln. eurų. Sektoriaus savikainai didžiausią įtaką darė **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** savikaina, ataskaitiniu laikotarpiu išaugusi 13,2 mln. eurų arba 1,8 proc. 2017 metais įmonių grupės savikainą reikšmingiausiai didino 15,1 mln. eurų arba 6,4 proc. išaugusios dujų ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos, nulemtos padidėjusio dujų pardavimo kiekio bei įsigijimo kainos. Tuo pačiu

laikotarpiu **VĮ Lietuvos naftos produktų agentūros** savikaina mažėjo nuo 33 mln. eurų 2016 metais iki 19,4 mln. eurų 2017 metais ir kompensavo **„Lietuvos energija, UAB, įmonių grupės** savikainos augimo įtaką energetikos sektoriaus rezultatams. **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės, AB „Klaipėdos nafta“** bei **VĮ „Visagino energija“** pardavimo savikaina ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingai nekito ir, kaip ir ankstesniais metais, siekė atitinkamai 88 mln., 83 mln. ir 10 mln. eurų.

Energetikos sektoriaus veiklos sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu išaugo 21,9 proc. arba 74,8 mln. eurų, daugiausia dėl vienkartinio sąnaudų, tokių kaip turto perkainojimo, poveikio. Didžiausią įtaką veiklos sąnaudų didėjimui turėjo 16 proc. išaugusios **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** sąnaudos, 2017 metais pasiekusios 263,2 mln. eurų. Veiklos sąnaudos didėjo dėl ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo, kuris sudarė 33,4 mln. eurų bei ilgalaikio turto perkainojimo rezultato, sudariusio 7,1 mln. eurų. Ankstesniais metais šios sąnaudos sudarė atitinkamai 0,6 mln. ir -0,3 mln. eurų (0,3 mln. eurų pajamos). Veiklos sąnaudas taip pat didino 8,8 mln. eurų išaugusios nusidėvėjimo bei amortizacijos sąnaudos. Kitos veiklos sąnaudos 2017 metais mažėjo. **UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** veiklos sąnaudos 2017 metais, palyginus su ankstesniais, išaugo 35,7 mln. eurų. Sąnaudos augo dėl vienkartinio **AB „Amber Grid“** turto perkainojimo poveikio. Kitų energetikos sektoriaus įmonių veiklos sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu reikšmingai nekito ir išliko panašiam lygį kaip ir 2016 metais.

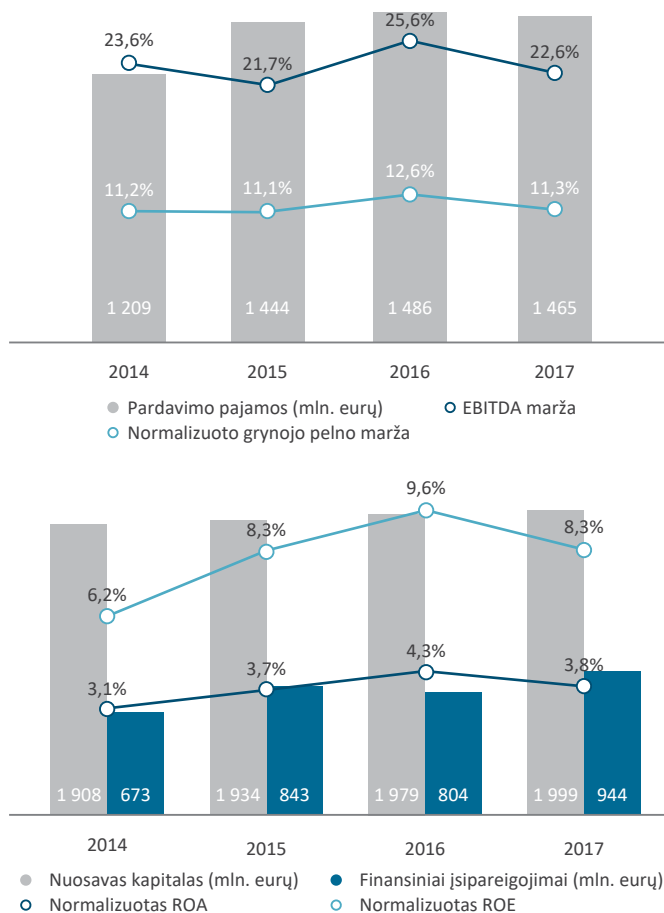
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	1 485 627	1 465 296
Pardavimo savikaina	941 571	941 224
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	544 056	524 072
Veiklos sąnaudos	341 412	416 229
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	-304	-195
Veiklos pelnas (nuostoliai)	202 340	107 648
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>13,6%</i>	<i>7,3%</i>
EBITDA	380 060	331 560
<i>EBITDA marža</i>	<i>25,6%</i>	<i>22,6%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	-3 137	-9 303
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	199 203	98 345
Pelno mokestis	32 456	-2 545
Grynasis pelnas (nuostoliai)	166 717	100 890
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	15 385	9 092
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	187 575	165 108
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>12,6%</i>	<i>11,3%</i>
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Nematerialus turtas	34 937	41 617
Materialus turtas	2 954 497	2 925 689
Finansinis turtas	11 838	5 076
Kitas ilgalaikis turtas	262 054	221 448
Biologinis turtas	0	0
Ilgalaikis turtas	3 263 325	3 193 829
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	267 929	290 028
Per vienerius metus gautinos sumos	439 129	504 626
Kitas trumpalaikis turtas	35 110	105 591
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	295 781	328 238
Trumpalaikis turtas	1 037 948	1 228 483
Turto iš viso	4 301 273	4 422 311
Nuosavas kapitalas	1 978 770	1 999 188
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	118 102	113 499
Dotacijos, subsidijos	839 119	814 400
Ilgalaikiai įsipareigojimai	930 944	1 019 677
Trumpalaikiai įsipareigojimai	552 440	589 046
Įsipareigojimai	1 483 384	1 608 723
Finansiniai įsipareigojimai	803 724	943 890
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	4 301 273	4 422 311
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	4,3%	3,8%
Normalizuotas ROE	9,6%	8,3%
D/E	40,6%	47,2%
GRAŽA VALSTYBEI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	108 197	91 264
Paskirtos pelno įmokos	0	0
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	108 197	91 264
Turto mokestis	534	534
Iš viso	108 731	91 798
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	8 554	8 142
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	139	138

Sektoriaus normalizuotas ROE siekė 8,3 proc.

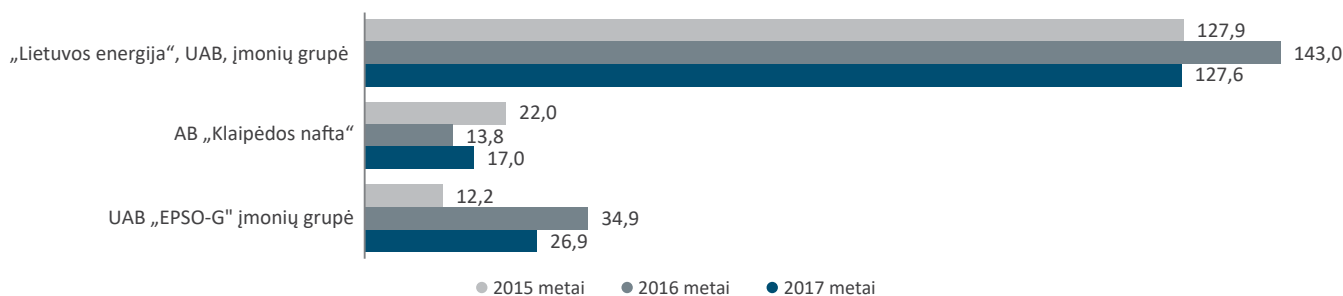
Energetikos sektoriaus įmonių normalizuoti grąžos rodikliai, palyginti su 2016 metais, mažėjo. Sektoriaus normalizuota turto grąža 2016 metais siekusi 4,3 proc., 2017 metais nukrito iki 3,8 proc. Tuo tarpu normalizuota nuosavo kapitalo grąža per metus nukrito nuo 9,6 proc. iki 8,3 proc. Eliminavus vienkartinį veiksmų įtaką, „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės normalizuota nuosavo kapitalo grąža 2017 metais, dėl sumažėjusio grynojo pelno ir išaugusios nuosavo kapitalo vertės, sumažėjo nuo 10,9 proc. iki 9,6 proc., normalizuota turto grąža – nuo 6 proc. iki 5,2 proc. UAB „EPSO-G“ įmonių grupės normalizuota nuosavo kapitalo grąža per tą patį laikotarpį smuko nuo 15,8 proc. iki 11,3 proc. Normalizuota turto grąža, 2016 metais siekusi 3,5 proc., ataskaitiniais metais sumažėjo iki 3,3 proc. Pagrindinė šių pokyčių priežastimi laikytina sparčiau nei nuosavas kapitalas mažėjęs įmonės normalizuotas grynasis pelnas. Tuo tarpu AB „Klaipėdos nafta“ grąža 2017 metais, lyginant su 2016, išaugo – nuosavo kapitalo grąža padidėjo 1,6 proc., nuo 7,1 proc. iki 8,7 proc., turto grąža – 0,6 proc., nuo 7,1 proc. iki 8,7 proc. Grąžos augimą daugiausia lėmė daugiau nei 23 proc. išaugęs įmonės grynasis pelnas ir tik 7,4 mln. eurų arba 3,8 proc. išaugęs nuosavas kapitalas.

Energetikos sektoriaus įmonių už 2017 metus paskirta dividendų ir pelno įmokų suma, papildysianti valstybės biudžetą, lyginant su 2016 metais sumažėjo 15,7 proc., nuo 108,2 mln. eurų iki 91,3 mln. eurų. Didžiąją dalį, 78,3 mln. eurų, sudarė „Lietuvos energija“, UAB paskirti dividendai. Likusią dividendų dalį paskyrė AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „EPSO-G“, atitinkamai 12,3 mln. eurų ir 0,7 mln. eurų. UAB „EPSO-G“ dividendai sumažinti dėl didelių įmonės finansinių skolų, atsiradusių iš „Lietuvos energija“, UAB perėmus LITGRID AB akcijų paketą. Kitos sektoriaus įmonės neprisidėjo prie įplaukų į valstybės biudžetą dividendų ar pelno įmokų forma.

Sektoriaus pardavimo pajamų, nuosavo kapitalo, finansinių įsipareigojimų ir pelningumo pokyčiai 2014 – 2017 metais pateikti toliau esančiuose grafikuose.

Didžiausių energetikos sektoriaus įmonių normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

Elektros energetikos sektorius

Pagal ES trečiojo energetikos paketo reikalavimus, siekiant efektyvinti elektros energetikos sektoriaus veiklą, užtikrinti vienodas rinkos sąlygas ir skatinti konkurenciją, 2010 metais pradėta jo restruktūrizacija išskirstė sektorių į atskirus elementus, atliekančius skirtingas funkcijas: elektros gamybą, perdavimą bei skirstymą.

Pagal ES trečiojo energetikos paketo reikalavimus, siekiant efektyvinti elektros energetikos sektoriaus veiklą, užtikrinti vienodas rinkos sąlygas ir skatinti konkurenciją, 2010 metais pradėta jo restruktūrizacija išskirstė sektorių į atskirus elementus, atliekančius skirtingas funkcijas: elektros gamybą, perdavimą bei skirstymą.

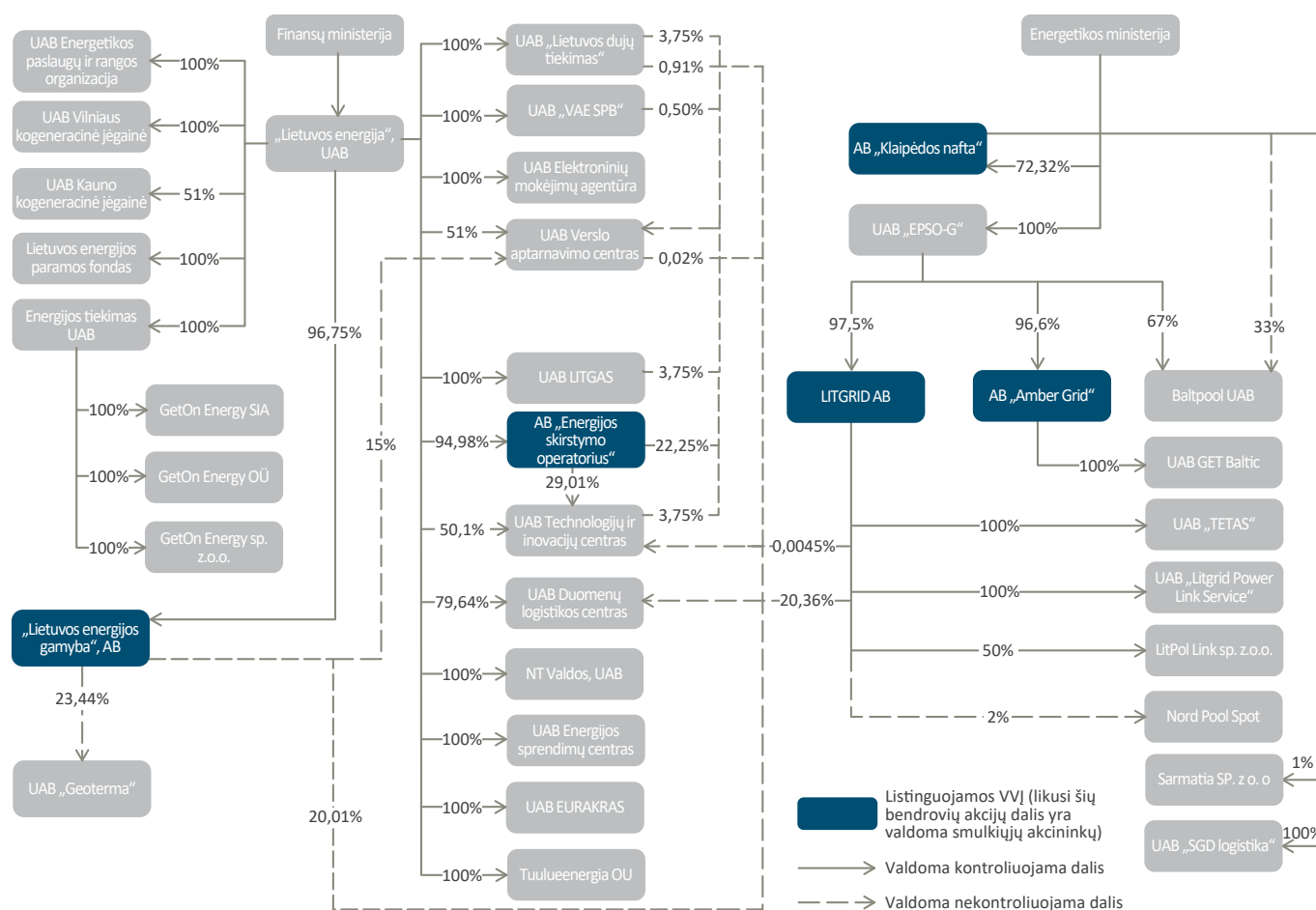
Elektros gamybos funkcijas atlieka „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė, kuri per savo dukterinę bendrovę „Lietuvos energijos gamyba“, AB valdo tris gamybos padalinius: Elektrėnų

kompleksą su rezervine elektrine ir kombinuoto ciklo bloku, Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę be Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinę. Šių trijų elektrinių pajėgumai užtikrina šalies energetinį saugumą – jų gamyba 2017 metais sudarė 1,15 TWh, t. y. apie 9,2 proc. šalies vartotojų poreikio. Už elektros energijos perdavimą yra atsakinga valstybės valdoma UAB „EPSO-G“ įmonių grupė, kuri per savo dukterinę įmonę LITGRID AB palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. LITGRID AB

atsako už Lietuvos elektros energetikos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. Už elektros energijos persiuntimą šalies vartotojams skirstymo tinklais yra atsakinga **AB „Energijos skirstymo operatorius“**, priklausanti **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupei**. ES trečiajame energetikos pakete apibūdinama restruktūrizacija buvo baigta 2012 metų rugsėjį.

Kitas elektros ūkio pertvarkos aspektas – nuo 2010 metų įkurta laisvoji elektros rinka, kurioje šiuo metu elektros energiją gali įsigyti tiekėjai, visi juridiniai asmenys bei kiti nebuitiniai vartotojai, o elektros kaina nėra kontroliuojama VKEKK. 2012 metų birželį Lietuva tapo „Nord Pool Spot“ (Šiaurės ir Baltijos šalių elektros biržos) prekybos zona ir taip paspartino integraciją į Europos šalių elektros rinkas.

Energetikos sektoriaus valstybės valdomos bendrovės, jų dukterinės ir asocijuotos įmonės 2017 finansinių metų pabaigoje

Elektros energijos gamyba

Lietuvos elektros energijos gamybos bloko pagrindą sudaro **„Lietuvos energijos gamyba“, AB** kontroliuojami gamybos padaliniai – Elektrėnų komplekse esantis kombinuoto ciklo blokas ir rezervinė elektrinė, Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė bei Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinė. Ši strategiškai svarbi, netiesiogiai valstybės valdoma įmonė vykdo elektros energijos ir šilumos gamybos, importo bei eksporto, ir prekybos vidaus rinkoje funkcijas (prekybą didmeninėje rinkoje pagal sutartį vykdo Energijos tiekimas, UAB) bei yra sutelkusi didelius Lietuvos elektros energijos gamybos pajėgumus.

Remiantis VKEKK duomenimis, 2017 metais elektros energijos gamyba Lietuvoje mažėjo nuo 4 TWh iki 3,9 TWh. Pagaminto elektros energijos kiekio mažėjimą lėmė 16,4 proc. sumažėjusios **„Lietuvos energijos gamyba“, AB** pagamintos elektros energijos apimtys – ypač Elektrėnų komplekse, kuriame pagamintas elektros energijos kiekis, dėl žemų elektros kainų biržoje ir alternatyvos importuoti pigesnė energiją, ataskaitiniais metais buvo 71,8 proc. mažesnis nei 2016 metais. Tuo tarpu kitose įmonių grupės valdomose elektrinėse,

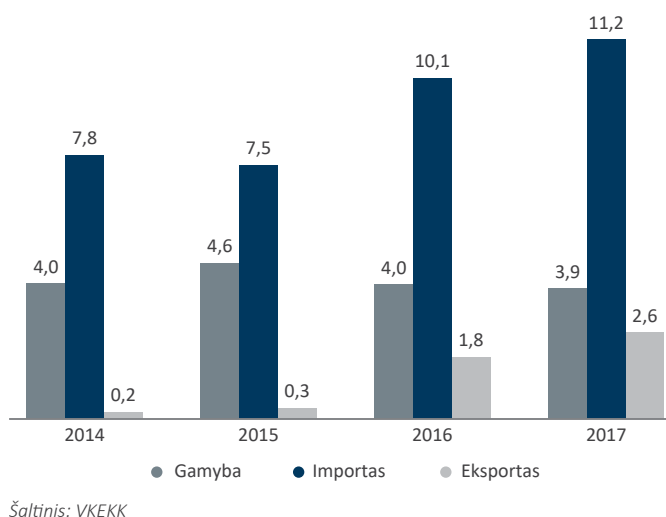
dėl išaugusio kritulių kiekio, pagamintos elektros energijos kiekis augo. Lietuvoje pagamintos elektros energijos kiekio mažėjimą kompensavo energijos importas, kuris išaugo 10,9 proc., iki 11,2 TWh.

2016 metais pradėjus veikti naujoms jungtims su Švedija ir Lenkija, elektros energijos eksportas, kaip ir ankstesniais metais augo – 2017 metais šis augimas siekė 39,6 proc. Ataskaitiniais metais daugiausia

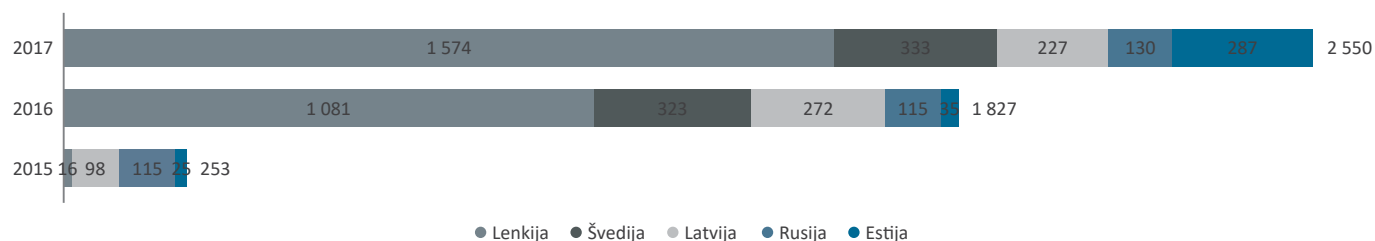
elektros energijos eksportuota į Lenkiją (1,6 TWh), Švediją (0,3 TWh) ir Estiją (0,3 TWh). Didžiausią kiekį pagamintos elektros energijos Lietuva, kaip ir ankstesniais metais, importavo iš Latvijos (3,8 TWh). Tačiau 2017 metais, reikšmingai išaugus importuojamam elektros energijos kiekiui iš Švedijos (3,3 TWh), Rusija 2016 metais dar buvusi antruoju didžiausiu elektros energijos eksportuotoju į Lietuvą, buvo išstumta į trečiąją vietą. Iš jos Lietuva ataskaitiniu laikotarpiu importavo 3,2 TWh elektros energijos.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB indėlis į bendrą Lietuvoje pagamintos elektros energijos kiekį 2017 metais sudarė 29,4 proc. Palyginus su 2016 metais, ši dalis sumažėjo 5,6 proc. Iš 1,15 TWh bendrovės pagamintos elektros energijos 0,14 TWh (2016 metais – 0,49 TWh) buvo pagaminta Elektrėnų komplekse, 0,55 TWh (2016 metais – 0,52 TWh) – Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje, 0,46 TWh (2016 metais – 0,36 TWh) – Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinėje. Iš viso 2017 metais Lietuvoje pagaminta 3 TWh elektros energijos (įtraukiant Kruonio Hidroakumuliacinėje elektrinėje pagamintą elektros energiją) iš atsinaujinančių energetikos šaltinių. Remiantis VKEKK duomenimis, didžioji dalis elektros energijos Lietuvoje pagaminta iš atsinaujinančių energetikos šaltinių.

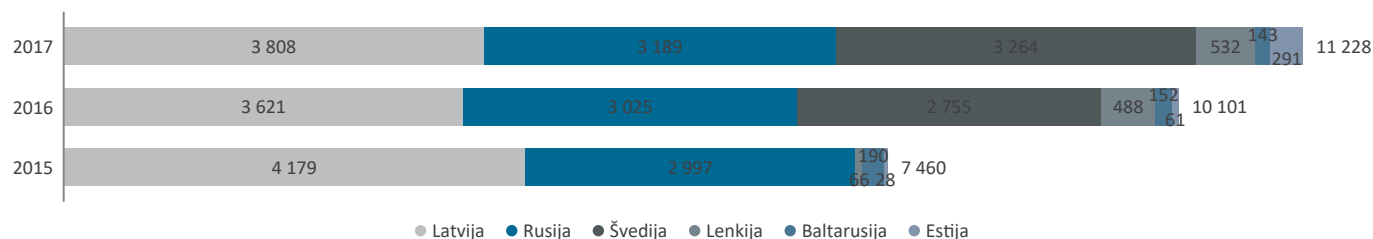
Elektros gamyba, eksportas ir importas Lietuvoje (TWh)

Elektros energijos eksporto struktūra pagal šalis (GWh)

Elektros energijos importo struktūra pagal šalis (GWh)

Persiuntimas

Perdavimo ir skirstymo tinklų operatoriai – tai įmonės, teikiančios elektros persiuntimo nuo gamintojo iki vartotojo paslaugas.

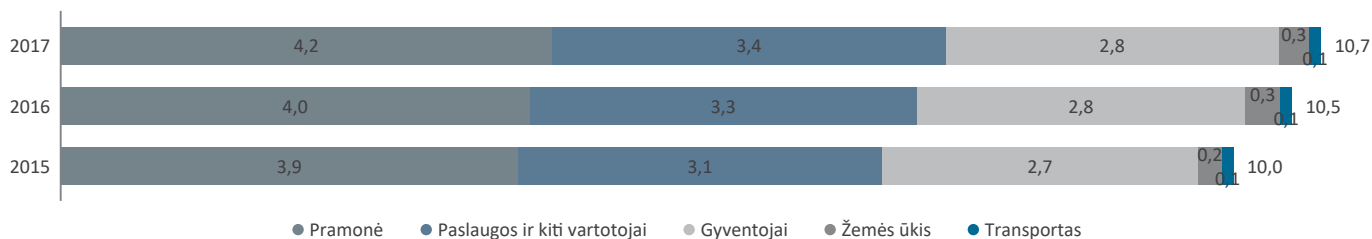
Galutinis elektros energijos suvartojimas augo 2 proc.

Elektros perdavimo paslauga, arba jos persiuntimas aukštos įtampos (330–110 kV) įrenginiais iš gamintojų tiekėjams ar vartotojams, yra Lietuvos perdavimo operatoriaus **LITGRID AB** atsakomybė. Vienintelė šioje rinkoje veikianti įmonė valdo aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą, užtikrina kokybišką, patikimą ir efektyvų elektros energijos perdavimą, administruoja viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP), prekiauja balansavimo ir reguliavimo energija bei rezervine galia, užsiima energijos sistemos balansavimu. **LITGRID AB** duomenimis, 2017 metais aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinklais perduotos energijos kiekis

augo 2,7 proc., iki 10 TWh. Iš jų **AB „Energijos skirstymo operatorius“** vartotojams perduota 9 TWh (2016 metais – 8,8 TWh) elektros energijos, kitiems vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo – 1 TWh (2016 metais – 0,9 TWh).

Elektros energijos suvartojimas augo beveik visuose vartotojų segmentuose. Didžiausias augimas 2017 metais buvo žemės ūkio sektoriuje – 4,4 proc. bei pramonės sektoriuje – 3,9 proc. Transporto sektoriuje elektros energijos suvartojimas beveik nekito, sumažėjo 0,1 proc.

Galutinis elektros energijos suvartojimas Lietuvoje (TWh)

Šaltinis: VKEKK

Elektros energija daugumą vartotojų pasiekia žemos ir vidutinės įtampos tinklais, kuriuos valdančios įmonės yra vadinamos skirstomojo tinklo operatoriais (STO). Lietuvoje skirstomojo tinklo operatoriaus funkciją atlieka netiesiogiai valstybės valdoma, 2016 metų sausio 1 dieną įkurta bendrovė **AB „Energijos skirstymo operatorius“** (iki 2015 metų gruodžio 31 dienos šią veiklą vykdė **AB LESTO**). Be jos, elektros skirstymo licencijas turi ir savo įmonių teritorijose energiją skirsto dar penki rinkos dalyviai – AB „Achema“, AB „Lifosa“, AB „Akmenės

cementas“, UAB „E Tinklas“ ir UAB „Dirbtinis pluoštas“. **AB „Energijos skirstymo operatorius“** užtikrina skirstomųjų tinklų eksploatavimą, plėtrą ir techninę priežiūrą, jų saugumą ir patikimumą, tenkina kitus vartotojų poreikius bei efektyviai prijungia naujus vartotojus. Bendrovė turi gerai išvystytą visos šalies plotą apimančią infrastruktūrą ir, 2017 metų pabaigos duomenimis, aptarnavo 1,6 mln. klientų visoje Lietuvoje.

Tiekimas

Po 2010 metų pertvarkos Lietuvoje, kaip ir kitose ES šalyse, buvo pradėtas elektros energijos persiuntimo ir tiekimo atskyrimas. Taigi, liberalizuotoje tiekimo rinkoje, šalia visuomeninio tiekėjo, atsirado daug nepriklausomų elektros tiekėjų. 2017 metų pabaigoje nepriklausomo elektros tiekimo licencijas turinčių rinkos dalyvių skaičius siekė 37, iš jų 24 buvo užregistruoti kaip vykdytys veiklą ir atliekantys savo funkciją – pirkti elektrą iš gamintojų bei importuotojų ir parduoti ją laisviesiems vartotojams (turintiems teisę pasirinkti nepriklausomą tiekėją). Kol kas visiems reguliuojamiems, bet nepriklausomo tiekėjo nepasirinkusiems ar pradedusiems vartotojams parduoti elektrą privalo visuomeninis tiekėjas, kurio funkciją Lietuvoje vykdo **AB „Energijos skirstymo operatorius“**.

2017 metais elektros energijos tiekėjai pardavė 0,3 TWh daugiau nei 2016 metais

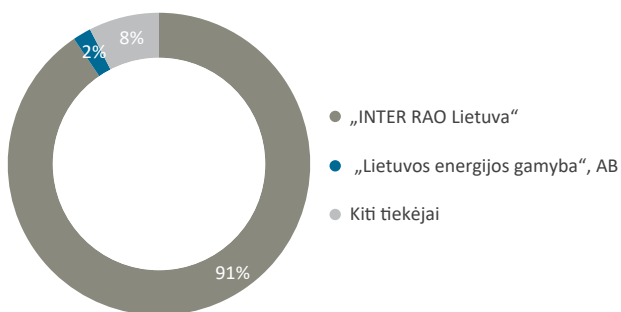
2017 metų pabaigoje, elektros biržoje „Nord Pool Spot“, kurios prekybos zona Lietuva tapo 2012 metais, buvo registruota 380 dalyvių iš 20 šalių, iš kurių dalis yra Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys. 2017 metais, kaip ir ankstesniais, didžiausią pardavimų rinkos dalį biržoje Lietuvoje užėmė „INTER RAO Lietuva“ – 95 proc.

2017 metais mažmeninėje elektros prekybos rinkoje elektros energijos tiekėjai pardavė 9,6 TWh elektros energijos, 0,3 TWh daugiau nei 2016 metais. Ataskaitiniais metais **AB „Energijos skirstymo operatorius“** rinkos dalis per metus, lyginant su praėjusiu laikotarpiu, reikšmingai

nekitė ir sudarė 33 proc. Tarp nepriklausomų energijos tiekėjų reikšmingai išaugo AB „INTER RAO Lietuva“ rinkos dalis, nuo 13 proc. 2016 metais iki 18 proc. 2017 metais. Tuo pačiu laikotarpiu mažėjo UAB „Enerty“, „Elektrum Lietuva“, UAB ir Energijos tiekimas UAB rinkos dalys, atitinkamai 3 proc., 2 proc. ir 2 proc.

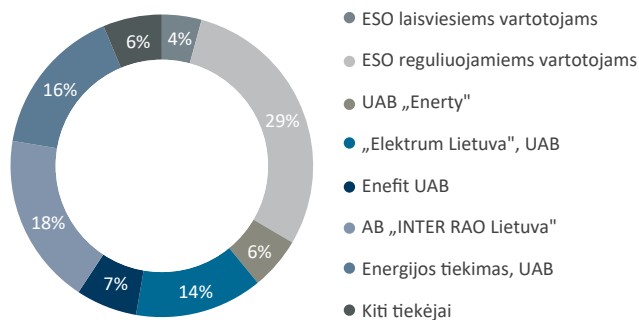
Bendras elektros energijos poreikis bei galutinis suvartojimas Lietuvoje, palyginti su 2016 metais, išaugo ir siekė atitinkamai 12,5 TWh ir 10,7 TWh.

Pardavimų rinkos struktūra biržoje 2017 metais (proc.)

Šaltinis: VKEKK

Mažmeninės elektros energijos rinkos struktūra 2017 metais (proc.)

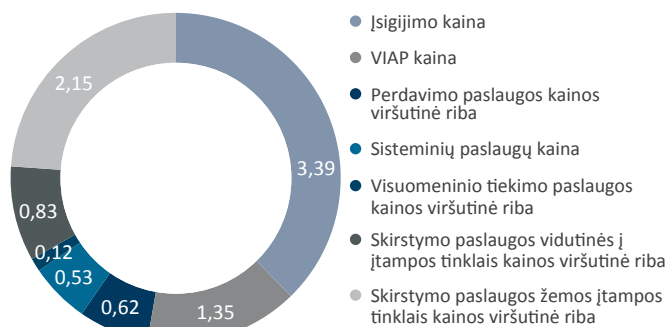
Šaltinis: VKEKK

Elektros energijos kaina

Galutinį elektros energijos tarifą vartotojui sudaro dvi dalys – viena jų įkainoja elektrą kaip prekę ir gali kisti dėl galimybės pasirinkti nepriklausomą tiekėją laisvojoje rinkoje, o kita apmokestina elektros perdavimą ir skirstymą. Antroji dalis yra mokama elektros energijos perdavimo ir skirstymo operatoriams, o ją, atsižvelgdama į elektros energijos persiuntimo sąnaudas, kiekvienais metais nustato VKEKK. Ši dalis taip pat yra skirstoma į perdavimo, skirstymo, tiekimo kainos ir sisteminių paslaugų bei VIAP kainą. Šias kainas reguliuoja VKEKK. Vidutinė visuomeninės elektros energijos kaina, kurią VKEKK nustatė 2017 metams buvo 9,09 ct/kWh be PVM, tuo tarpu 2018 metais ji sieks 8,98 ct/kWh be PVM. Jos kainodara yra pateikta dešinėje pusėje esančiame grafike.

Elektros energijos įsigijimo kainai mažėjus 7,9 proc., elektros energijos vidutinė kaina galutiniams vartotojams 2018 metams mažėja 1,2 proc. 2018 metais VIAP kaina mažėja 4 ct/kWh ir siekia 1,35 ct/kWh, bendra skirstymo vidutiniais ir žemos įtampos tinklais išauga 0,16 ct/kWh, sisteminių paslaugų kaina per metus išauga 0,14 ct/kWh. Perdavimo aukštos įtampos elektros tinklais paslaugos sumažėjo 0,05 ct/kWh.

Vidutinės elektros energijos kainos sandara 2018 metais (ct/kWh be PVM)

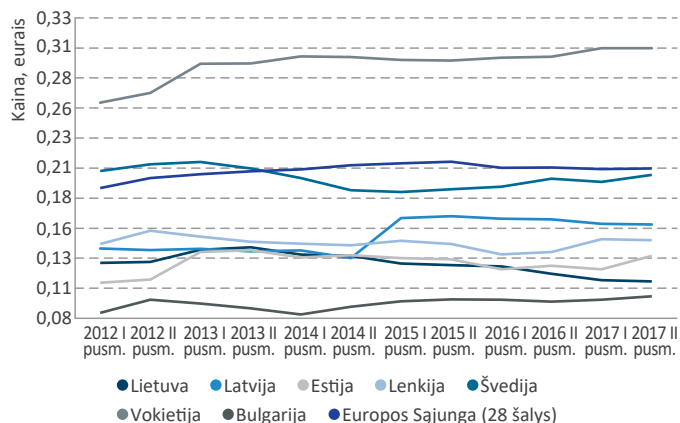
Šaltinis: VKEKK

Elektros kainos ES šalių gyventojams

ES statistikos tarnybos „Eurostat“ duomenimis, Lietuvoje buitiniai vartotojai su ūkine ir komercine veikla nesusijusiomis reikmėmis 2017 metų antrąjį pusmetį už elektros energiją mokėjo 30 proc. mažiau nei Latvijoje ir 16,1 proc. mažiau nei Estijoje. Ši kaina, palyginus su atitinkamu laikotarpiu 2016 metais, mažėjo Lietuvoje ir Latvijoje, atitinkamai 5,5 proc. ir 2,6 proc. Tuo pačiu laikotarpiu Estijoje elektros

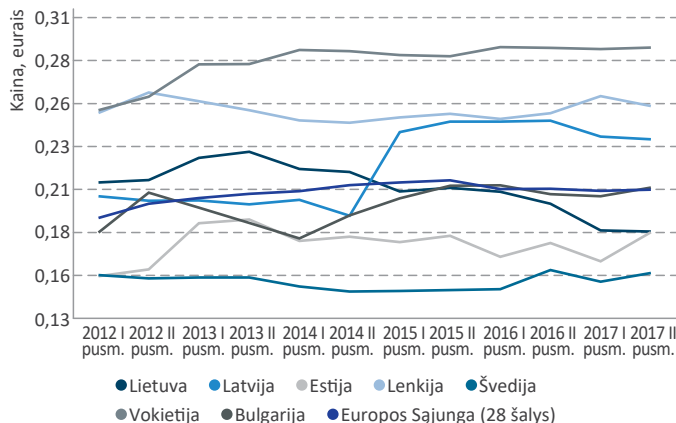
energijos kainos buitiniams vartotojams augo 6,5 proc. Palyginti su ES šalių vidurkiu (20,5 ct/kWh), elektros energijos kaina Lietuvoje 2017 metų antrąjį pusmetį buvo 46 proc. mažesnė (11,1 ct/kWh). Brangiausia energija gyventojams 2017 metų antrojoje pusėje buvo Vokietijoje (30,5 ct/kWh), pigiausia – Bulgarijoje (9,8 ct/kWh).

Elektros energijos kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse (su mokesčiais, eurai/kWh)

Šaltinis: „Eurostat“

Elektros energijos kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse įvertinus perkamąją galią (su mokesčiais, eurai/kWh)

Šaltinis: „Eurostat“

Gamtinių dujų sektorius

Lietuvos dujų sektoriuje, kaip ir elektros energijos sektoriuje, veiklos yra suskirstytos į dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo sektorius. 2014 metais baigtas įgyvendinti Europos Sąjungos III paketo reikalavimas atskirti gamtinių dujų tiekimo ir prekybos bei skirstymo veiklas. Remiantis šiuo reikalavimu, 2013 metais buvo įkurtas dujų perdavimo sistemos operatorius AB „Amber Grid“, o nuo 2014 metų lapkričio 1 d. gamtinių dujų tiekimo veiklą pradėjo nauja „Lietuvos energija“,

UAB priklausanti bendrovė UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, atskirta nuo AB „Lietuvos dujos“, kuri tapo atsakinga už dujų skirstymo veiklą, o nuo 2016 metų sujunta su AB LESTO į AB „Energinės skirstymo operatorius“. Dukterinė „Lietuvos energija“, UAB bendrovė UAB „LITGAS“ yra paskirtoji SGD tiekėja, kuri patiekia dujas šilumos gamintojams miestuose.

Skirstymo operatoriaus funkcijas 2017 metų pabaigoje Lietuvoje atliko penkios skirstymo licencijas turinčios dujų įmonės: **AB „Energijos skirstymo operatorius“**, AB agrofirma „Josvainiai“, AB „Achema“, UAB „Intergas“ ir UAB „Fortum Heat Lietuva“. Iš viso 2017 metų pabaigoje perdavimo veiklą vykdė viena įmonė – **AB „Amber Grid“**, tiekimo veiklą vykdančių įmonių skaičius siekė 11. Rinkos operatoriaus veiklą Lietuvoje vykdo **UAB „Get Baltic“** gamtinių dujų birža.

2014 metų pabaigoje pirmą kartą į Lietuvos rinką pateko gamtinės dujos ne iš Rusijos. Pradėjus valstybei priklausančios **AB „Klaipėdos nafta“** valdomo SGD terminalo paleidimą, paskirtojo tiekėjo misiją atliekanti „Lietuvos energija“, **UAB** priklausanti bendrovė **UAB „LITGAS“** atgabeno SGD iš Norvegijos „Statoil“. Nuo 2015 metų pradžios, **UAB „LITGAS“** užtikrinant būtiną minimaliai veiklai dujų srautą per terminalą, Lietuva ir kitos Baltijos šalys įgijo prieigą prie pasaulinės SGD rinkos ir galimybės pasinaudoti lankstesnės ir

įvairesnės kainodaros, neatidėliotųjų sandorių rinkos privalumais. Tuo pačiu reikšmingai išaugo dujų tiekimo ir bendras energetinis Baltijos šalių saugumas.

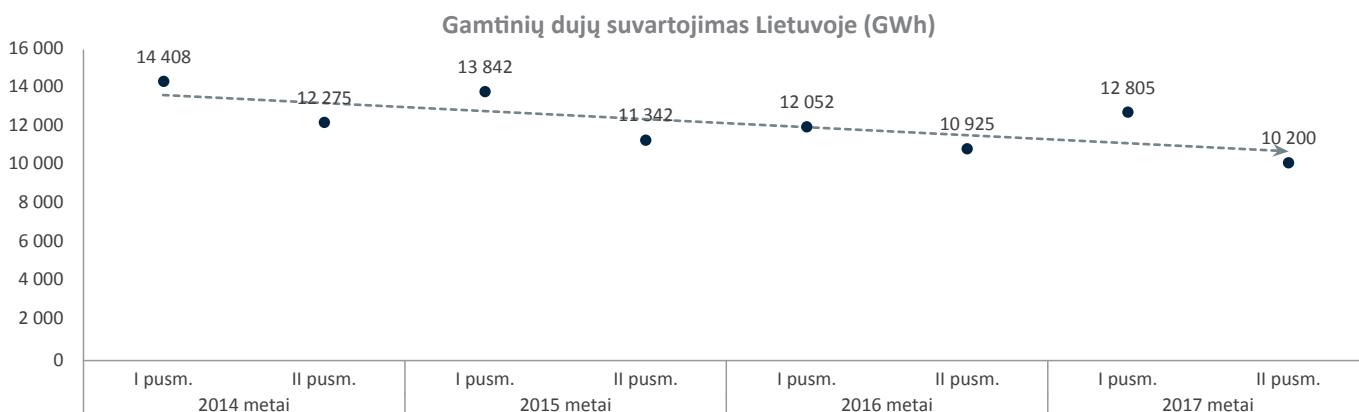
Remiantis **AB „Klaipėdos nafta“** duomenimis, per 2017 metus SGD terminale priimta 15 dujovežių, vienu mažiau nei 2016 metais, bei išdujinta ir į gamtinių dujų sistemą perduota 1,1 mlrd. nm³ (2016 metais – 1,2 mlrd. nm³) gamtinių dujų. 2017 metais terminale, kaip ir ankstesniais, veikė trys naudotojai – **UAB „Lietuvos dujų tiekimas“**, **UAB „LITGAS“** ir AB „Achema“. Į gamtinių dujų sistemą perduotas SGD kiekis 2017 metais, pagal faktiškai Lietuvoje suvartotų dujų kiekį sudarė apie 51 proc. bendro Lietuvos gamtinių dujų poreikio.

VKEKK duomenimis, gamtinių dujų tranzitas Lietuvoje 2017 metais išaugo 9,2 proc. ir siekė 25,7 TWh bei sudarė 51,4 proc. (2016 metais – 50,2 proc.) viso gamtinių dujų sistema transportuoto dujų kiekio.

Gamtinių dujų vartojimo tendencijos

Gamtinių dujų vartojimas reikšmingai nekito

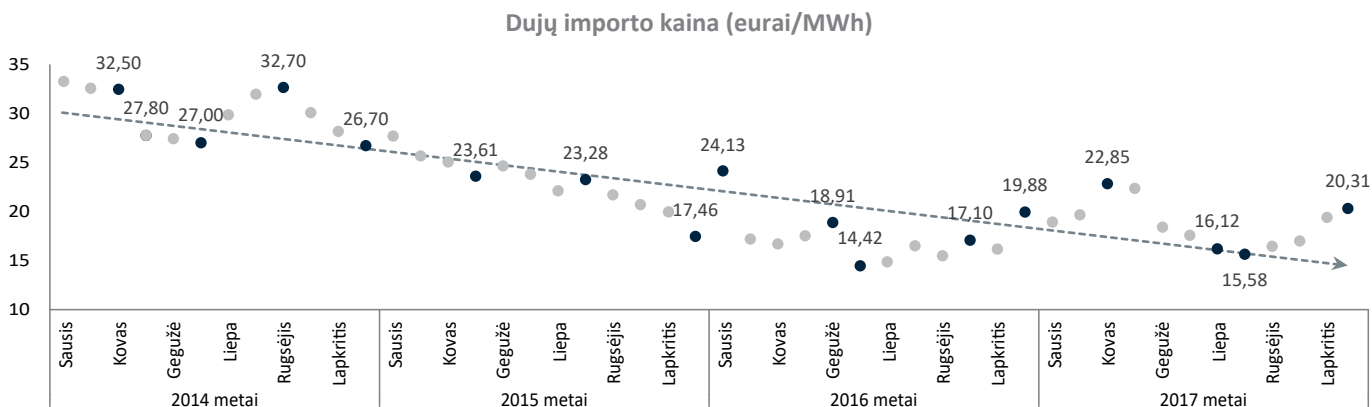
Lietuvoje 2017 metais buvo suvartota 23 TWh gamtinių dujų. Tai reiškia, jog šalyje suvartota beveik tiek pat dujų, kiek ir 2016 metais ir 8,7 proc. mažiau, nei 2015 metais. Ataskaitiniais metais gamtinių dujų suvartojimas Lietuvoje stabilizavosi daugiausia dėl dujų poreikio augimo trąšų gamybos sektoriuje.

Šaltinis: VKEKK

Remiantis VKEKK duomenimis, 2017 metais importuotų dujų kiekis siekė 27,4 TWh – 11,4 proc. daugiau nei prieš metus. Iš penkių 2017 metais dujas importavusių įmonių, daugiausia įtakos importo pokyčiui turėjo, palyginus su 2016 metais, beveik 43 proc. išaugęs **UAB „Lietuvos dujų tiekimas“** importuotų gamtinių dujų kiekis. Taip pat pastebimai, 15,4 proc., išaugo AB „Achema“ importuotų dujų

kiekis, metų gale siekęs beveik 15 TWh ir sudaręs daugiau nei pusę viso importuoto dujų kiekio. Tuo tarpu 2017 metais net 57 proc. sumažėjo UAB „Hauptas“ importuotų dujų kiekis, **UAB „LITGAS“** kiekis mažėjo 21 proc. UAB „Grata group“ ataskaitiniais metais importuotas dujų kiekis palyginus su ankstesniais beveik nekito ir siekė apie 100 GWh.

Šaltinis: VKEKK

Gamtinių dujų kaina tiesiogiai priklauso nuo alternatyvių kuro rūšių kainų, visų pirma – naftos kainos, kuri 2017 metais ir toliau augo – 52,14 eurų iki 55,97 eurų už barelį arba 7,4 proc. („Europe Brent Spot Price FOB“, konvertavus kainą JAV doleriais į eurus, pagal atitinkamų dienų kursą). Kadangi JAV dolerio kursas euro atžvilgiu 2017 metais silpnėjo, krito 11,6 proc., naftos kainos eurais neaugo taip sparčiai, kaip JAV doleriais. Naftos kainų augimo įtaką dujų kainoms iš dalies kompensavo aktyvi konkurencija Lietuvos dujų rinkoje – veikiantis SGD terminalas bei rinkoje esantis pakankamas alternatyvių tiekėjų

skaičius. Dėl šių veiksnių dujų importo kaina Lietuvoje per 2017 metus kito nežymiai.

Alternatyvus būdas dujoms įsigyti ar parduoti yra gamtinių dujų birža – šiuo metu Lietuvoje veikia tik viena gamtinių dujų prekybos birža – **UAB „Get Baltic“**. Iš viso per 2017 metus biržoje suprekiauta 437,2 GWh gamtinių dujų arba 46,2 proc. daugiau nei prieš metus, biržos apyvarta siekė 7,7 mln. eurų, 48,1 proc. daugiau nei 2016 metais.

Gamtinių dujų kaina gyventojams

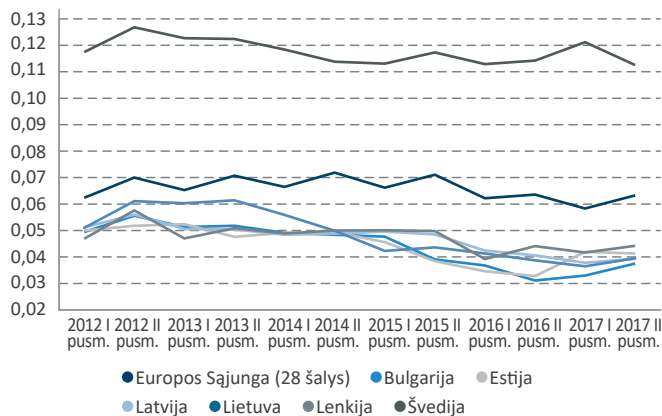
Gamtinių dujų kaina buitiniams vartotojams yra sudaryta iš dviejų dalių: pastovaus dydžio mėnesinio mokesčio, mokamo už dujų sistemos palaikymą, galios užtikrinimą ir priežiūros paslaugas, ir kintamosios dalies, kurios dydis priklauso nuo suvartoto dujų kiekio. **UAB „Lietuvos dujų tiekimas“** klientai priskiriami I grupės vartotojams (suvartojantys iki 500 kubinių metrų dujų per metus) 2018 metų pirmąjį pusmetį mokėjo 0,56 euro per mėnesį fiksuotąją dalį. II ir III grupės vartotojai, suvartojantys daugiau nei 500 ir daugiau nei 20 tūkst. kubinių metrų dujų per metus, fiksuotoji dalis buvo 3,99 euro per mėnesį.

Lyginant 2018 metų pirmojo pusmečio dujų kainas I grupės vartotojams struktūrą su 2017 metų atitinkamu laikotarpiu, 1 euro centu sumažėjo PVM mokesčio dalis, dujų tiekimo kaina bei kainų skirtumas pagal Komisijos metodiką. Reikšmingai, net 7 euro centais mažėjo skirstymo kaina. Tuo tarpu Tiekimo saugumo kaina išaugo 1 euro centu, perdavimo kaina reikšmingai nekito. 2018 metų pirmojo pusmečio dujų kainos kainodaroje taip pat neliko dedamosios dėl sutarties pakeitimo, kuri dujų kainą 2017 metų pirmąjį pusmetį mažino 4 euro centais.

Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams Europos Sąjungos šalyse 2017 metų antrąjį pusmetį, palyginus su 2016 metų atitinkamu laikotarpiu, reikšmingai nekito ir siekė 6 euro centus už kilovatvalandę. Didžiausios dujų kainos buitiniams vartotojams 2017 metų antrąjį pusmetį buvo Švedijoje ir siekė 11 euro centų už kilovatvalandę, mažiausios – Bulgarijoje – 0,03 eurai/kWh.

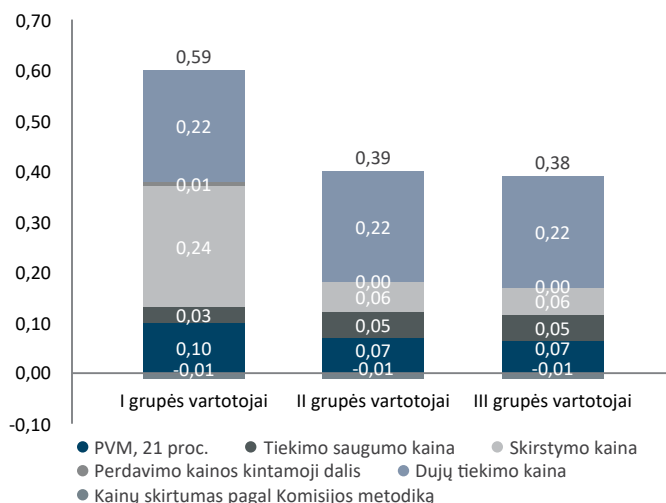
2017 metų antrąjį pusmetį vidutinė gamtinių dujų kaina Europos Sąjungos šalių gyventojams buvo 38 proc. didesnė nei Lietuvoje. Tačiau įvertinus šalių perkamąją galią (panaikinus šalių kainų lygių skirtumus), dujų kainos Lietuvos gyventojams viršijo ES vidurkį beveik 2 proc. Šiuo laikotarpiu, pagal gamtinių dujų kainas, pakoreguotas atsižvelgiant į perkamąją galią, Lietuva buvo keturiolikta tarp Europos Sąjungos šalių, kurių gyventojai moka brangiausiai už gamtines dujas.

Gamtinių dujų kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse (su mokesčiais, eurai/kWh)

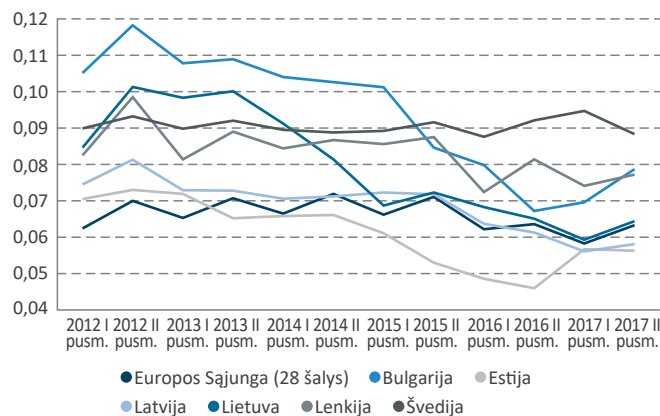
Šaltinis: „Eurostat“

2018 m. I pusm. tarifo už gamtinių dujų kubinį metrą struktūra (eurai/m³)

Šaltinis: VKEKK

Elektros energijos kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse įvertinus perkamąją galią (su mokesčiais, eurai/kWh)

Šaltinis: „Eurostat“

Miškininkystė

2018 metų sausio 8 d. VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas ir 42 VĮ miškų urėdijos prijungimo būdu buvo reorganizuotos į vieną įmonę – VĮ Valstybinių miškų urėdiją.

Miškų plotas užima apie trečdalį Lietuvos teritorijos, iš kurių beveik pusę sudaro valstybiniai miškai. Miškininkystės sektoriaus įmonės valdo 13,8 proc. VĮ portfelio turto vertės. Šio sektoriaus pajamos sudaro 6,4 proc. VVI portfelio pajamų.

Miškininkystės sektorių 2017 metais sudarė 43 valstybės įmonės – **42 miškų urėdijos**, patikėjimo teise valdžiusios ir naudojusios joms skirtus valstybinius miškus, taip pat juose vykdžiusios kompleksinę miškų ūkio veiklą, ir **VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas**, vykdeš miškotvarkos darbus, žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo

ir įgyvendinimo darbus. **Miškų urėdijų** valdomas turtas sudarė 99,9 proc. viso sektoriaus turto, pajamos – 98,5 proc. **Miškų urėdijose** dirba 97,6 proc. visų miškininkystės sektoriaus darbuotojų. Valstybės valdomų miškininkystės sektoriaus įmonių vienintelė savininkė yra valstybė.

Įmonė	Veiklos sritis	2017 metų apyvarta, tūkst. eurų	Turtas 2017 metų pabaigoje, tūkst. eurų*	Darbuotojų skaičius 2017 metų pabaigoje
VĮ Tauragės miškų urėdija	Kompleksinė miškų ūkio veikla	6 661	8 156	144
VĮ Ukmergės miškų urėdija		6 131	5 966	121
VĮ Jurbarko miškų urėdija		6 260	7 234	89
VĮ Švenčionių miškų urėdija		5 975	6 163	109
VĮ Kretingos miškų urėdija		5 680	8 847	140
VĮ Panevėžio miškų urėdija		5 375	8 957	128
VĮ Šakių miškų urėdija		5 260	4 392	119
VĮ Trakų miškų urėdija		5 176	5 881	88
VĮ Nemenčinės miškų urėdija		5 119	4 187	73
VĮ Biržų miškų urėdija		4 676	4 346	87
VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	Miškotvarkos projektai	2 404	1 219	81

* Į pateikiamus VĮ miškų urėdijų balansų duomenis nėra įtraukta šių urėdijų valdomų miškų vertė.

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

168

159

159

164

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

32,3

26,6

27,9

26,4

2014

2015

2016

2017

Finansiniai rezultatai

Miškininkystės sektoriaus įmonės 2017 metais uždirbo 164,3 mln. eurų pajamų, kurios lyginant su 2016 metais išaugo 3,6 proc. Pardavimo pajamų augimui didžiausios įtakos turėjo pabrangusi apvalioji mediena, kurios vidutinė kaina augo nuo 38,1 eurų už kubinį metrą 2016 metais iki 40,5 eurų už kubinį metrą 2017 metais. Augant kainai parduotas apvaliosios medienos kiekis mažėjo 2,1 proc. Iš viso 2017 metais buvo parduota 3,7 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos.

Pardavimo savikaina 2017 metais padidėjo 2,2 proc. iki 65,8 mln. eurų daugiausiai dėl rangos darbų pabrangimo. Veiklos sąnaudos augo 7,2 proc., iki 92,3 mln. eurų. Padidėjimą lėmė išlaidos susijusios su miškų urėdijų reorganizavimu. Taip pat nuo 24,3 mln. eurų 2016 metais iki 25,1 mln. eurų 2017 metais augo ir veiklos mokesčių sąnaudos. Be to, vykdančios ekologinę bei socialinę veiklą 2017 metais, lyginant su 2016 metais, buvo patirta 3,4 proc. daugiau sąnaudų, kurios siekė 7,97 mln. eurų.

Miškininkystės sektoriuje veikiančių įmonių grynasis pelnas, dėl padidėjusios pardavimų savikainos, sumažėjo 28,9 proc. ir sudarė 5,4 mln. eurų. EBITDA rezultatas smuko 10,4 proc. ir siekė 18,7 mln. eurų. Eliminavus **miškų urėdijų** ir **VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto** mokamus netipinius mokesčius valstybei grynasis pelnas (normalizuotas) sudarė 26,4 mln. eurų ir, palyginti su 2016 metų rezultatu, buvo 5,2 proc. mažesnis.

Miškų urėdijos, vykdydamos apskaitą pagal verslo apskaitos standartus, naudojasi **miškų urėdijoms** taikoma išimtimi ir miško (biologinio turto) vertės neapskaito. Siekiant palyginamumo su privačių miškų valdytojais bei užsienio valstybinių miškų valdytojais, kurie biologinio turto vertę apskaito, VKC diskontuotų pinigų srautų metodu kasmet perskaičiuoja **miškų urėdijų** biologinio turto vertę. VKC skaičiavimu, **miškų urėdijos** 2017 metų gruodžio 31 dienai valdė biologinio turto už 1 118 mln. eurų, tai 6,1 proc. daugiau nei prieš

metus. Biologinio turto vertės kilimą lėmė išaugusi vidutinė apvaliosios medienos kaina, kuri yra skaičiuojama penkerių metų laikotarpyje. Taip pat miškų vertę didino gerėjanti miškų kokybė.

Miškininkystės sektoriaus turtas nuo 2017 metų pradžios išaugo 5,5 proc. ir 2017 metų pabaigoje sudarė 1,3 mlrd. eurų. Turto vertės augimui daugiausiai įtakos turėjo biologinio turto vertės padidėjimas. Miškininkystės įmonių agreguotos ilgalaikis finansinis turtas išaugo 6,5 proc. ir siekė 9,3 mln. eurų.

Per 2017 metus 1 proc. iki 28 mln. eurų išaugo miškininkystės įmonių atsargos, ženkliai, 36,6 proc. iki 5,6 mln. eurų sumažėjo gautinos sumos, o pinigų ir jų ekvivalentų augimas siekė 67,8 proc., iki 37,9 mln. eurų. Trumpalaikis turtas augo 9,3 proc. ir sudarė 76,5 mln. eurų. Didelis trumpalaikis turtas leidžia užtikrinti aukštus miškininkystės įmonių likvidumo rodiklius, kurie išlieka ženkliai aukštesni nei privačiame sektoriuje. Kritinis likvidumas, kuris parodo įmonės gebėjimą greitai realizuojamam turtui padengti įmonės trumpalaikius įsipareigojimus, Lietuvos miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje sudaro apie 1,49 (2016 metų išankstiniai Statistikos departamento duomenys), kai **miškų urėdijų** ir **miškotvarkos instituto** kritinis likvidumas 2016 metų gruodžio 31 dienos duomenimis buvo 3,27, o 2017 metų pabaigoje – 3,74 ir ženkliai viršijo šalies likvidumo rodiklį. Tuo metu valstybės įmonių, priskiriamų miškininkystės sektoriui, absoliutus likvidumas (pinigų ir trumpalaikių įsipareigojimų santykis) 2017 metų gruodžio 31 d. buvo 2,92. Pinigų ir jų ekvivalentų kiekis, viršijantis trumpalaikius įsipareigojimus, praktikoje vertinamas, kaip neišnaudotas potencialas įmonės vertės kūrimui didinti.

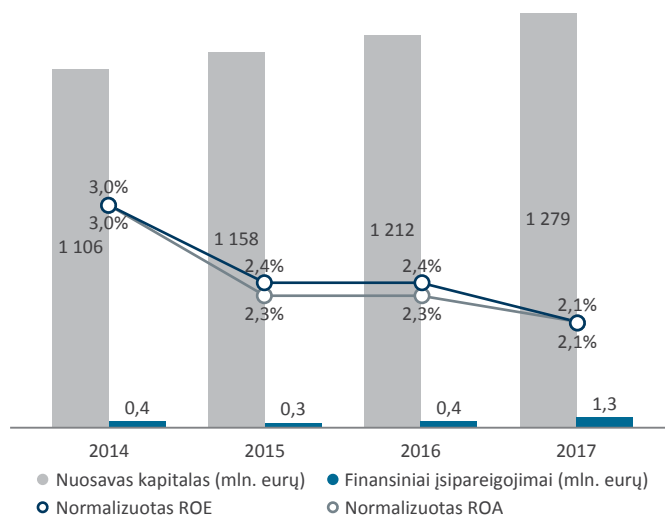
Miškininkystės įmonių nuosavas kapitalas daugiausiai dėl ženkliai išaugusios biologinio turto vertės padidėjo 5,5 proc. ir sudarė 1,3 mlrd. eurų. Taip pat 7,5 proc. daugiau (15,3 mln. eurų) apskaityta dotacijų ir subsidijų. Įsipareigojimai, sudarantys 1 proc. viso turto arba

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	158 603	164 266
Pardavimo savikaina	64 409	65 814
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	94 194	98 452
Veiklos sąnaudos	86 077	92 285
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	690	584
Veiklos pelnas (nuostoliai)	8 807	6 751
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>5,6%</i>	<i>4,1%</i>
EBITDA	20 895	18 721
<i>EBITDA marža</i>	<i>13,2%</i>	<i>11,4%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	224	114
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	9 031	6 865
Pelno mokestis	1 484	1 499
Grynasis pelnas (nuostoliai)	7 548	5 366
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	27 901	26 448
<i>Normalizuoto grynojo pelno marža</i>	<i>17,6%</i>	<i>16,1%</i>
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Nematerialus turtas	2 499	2 465
Materialus turtas	104 490	101 193
Finansinis turtas	8 773	9 346
Kitas ilgalaikis turtas	237	223
Biologinis turtas	1 052 996	1 117 647
Ilgalaikis turtas*	1 168 995	1 230 874
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	27 784	28 050
Per vienerius metus gautinos sumos	8 850	5 612
Kitas trumpalaikis turtas	10 849	5 003
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	22 569	37 880
Trumpalaikis turtas	70 053	76 545
Turto iš viso	1 239 047	1 307 419
Nuosavas kapitalas*	1 211 860	1 278 596
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	0	0
Dotacijos, subsidijos	14 203	15 264
Ilgalaikiai įsipareigojimai	76	608
Trumpalaikiai įsipareigojimai	12 908	12 951
Įsipareigojimai	12 984	13 559
Finansiniai įsipareigojimai	415	1 294
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1 239 047	1 307 419
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	2,3%	2,1%
Normalizuotas ROE	2,4%	2,1%
D/E	0,0%	0,1%
GRAŽA VALSTYBEI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirtos pelno įmokos	3 571	4 454
Turto mokestis	2 281	2 282
Žaliavos mokestis	21 665	22 521
Iš viso	27 516	29 257
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	3 594	3 366
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	50	46

*Miškų ūrėdijų konsoliduotos ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo apskaitinės vertės padidintos diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuota miškų verte (biologinis turtas), kuri, remiantis atliktu vertinimu 2017 metų pabaigoje, sudarė 1 118 mln. eurų. Rodikliai apskaičiuoti remiantis padidintomis ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo vertėmis.

13,6 mln. eurų, išaugo 4,4 proc. dėl iki 607,6 tūkst. eurų išaugusių ilgalaikių įsipareigojimų. Sektoriaus finansiniai įsipareigojimai 2017 metais sudarė 1,3 mln. eurų ir, lyginant su 2016 metų finansiniais įsipareigojimais, buvo 3,1 karto didesni. Finansiniai įsipareigojimai augo šiose **miškų urėdijose: VĮ Panevėžio** (iki 789 tūkst. eurų), **VĮ Alytaus** (iki 53 tūkst. eurų). **VĮ Druskininkų miškų urėdija** finansinius įsipareigojimus sumažino nuo 188 tūkst. eurų iki 101 tūkst. eurų, **VĮ Marijampolės miškų urėdijoje** šie įsipareigojimai mažėjo nuo 92 tūkst. iki 50 tūkst. eurų. **VĮ Kuršėnų miškų urėdija**, 2016 metų pabaigoje turėjusi 109 tūkst. eurų finansinių įsipareigojimų, per 2017 metus juos visus įvykdė ir nebeapskaitė. Kitos miškininkystės įmonės finansinių įsipareigojimų neturi. Jos turtą finansuoja tik nuosavu kapitalu ir dotacijomis. Aukštas miškininkystės įmonių kreditingumo lygis (mažas skolos lygis) suteikia įmonėms galimybę investicijoms naudoti pigesnę skolintą kapitalą.

Uždirbtas mažesnis normalizuotas grynas pelnas paveikė ir sektoriaus grąžos rodiklius. Normalizuoti turto grąžos bei nuosavo kapitalo grąžos rodikliai analizuojamu laikotarpiu sumažėjo ir sudarė 2,1 proc.

Miškų sektoriaus įmonių indėlis į valstybės biudžetą

Miškų sektoriaus įmonės už 2017 metų veiklos rezultatus į valstybės biudžetą paskyrė 29,3 mln. eurų – tai 6,1 proc. arba 1,7 mln. eurų daugiau nei prieš metus. Miškų sektoriaus įmonių indėlis į valstybės biudžetą susideda iš pelno įmokų ir netipinių mokesčių.

Miškų sektoriaus įmonės už 2017 metus vykdytą komercinę veiklą disponuojant valstybės turtu, planuojama paskirti grynojo pelno įmoka už ataskaitinius finansinius metus siekė 4,5 mln. eurų. 2016 metais ši suma siekė 3,6 mln. eurų. Sektoriaus pelno įmokų augimui daugiausiai įtakos turėjo pasikeitęs pelno įmokų teisinis reglamentavimas.

2017 metais miškų sektoriaus įmonės apskaitė 24,8 mln. eurų netipinių mokesčių (2016 metais – 23,9 mln. eurų). Už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įmonės sumokėjo 2 proc., t. y. 2,3 mln. eurų, turto mokesčio. Tuo tarpu privalomieji atskaitymai (15 proc.) nuo žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pardavimo pajamų (žaliavų mokestis) sudarė 22,5 mln. eurų. Netipiniai mokesčiai įtraukiami skaičiuojant įmonių indėlį į valstybės biudžetą, nes šie mokesčiai yra netaikomi privačių miškų valdytojams.

Lietuvos miškų plotai

Pagrindiniai miškų rodikliai sausio 1 d.	2013 metai	2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai
Miško žemė pagal valstybinę miškų apskaitą, tūkst. ha	2 128,9	2 130,2	2 220,5	2 198,5	2 179,0
Miškingumas, proc.	33,3	33,3	33,4	33,5	33,5
Miško plotas, tenkantis vienam gyventojui, ha	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Bendras medienos tūris (su žieve), mln. kub. m	510	521	529	537	543
Einamasis metinis medienos prieaugis 1 ha, kub. m	8,5	8,7	8,9	9,2	9,3

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Lietuvoje miškai sudaro 2 189 tūkst. ha. Nuo 2003 metų miško plotas padidėjo 144,3 tūkst. ha, o šalies miškingumas 2,2 procentinio punkto ir šiuo metu sudaro 33,5 proc. Didžiausią dalį (55,6 proc. arba 1 145,1 tūkst. ha) miškų ploto Lietuvoje užima spygliuočių medynai, kurie nuo 2003 metų sumažėjo 14,9 tūkst. ha.

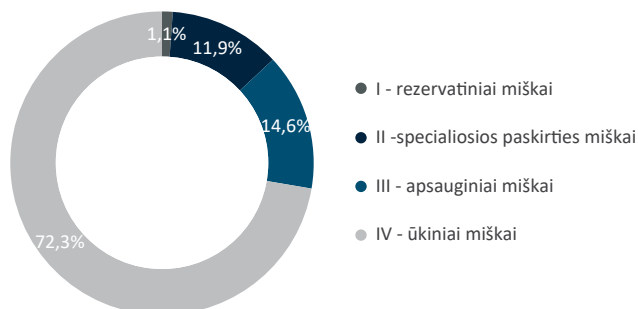
2017 metų pradžioje 72,3 proc. Lietuvos miškų ploto sudaro IV grupės (ūkiniai) miškai, dar 14,6 proc. – III grupės (apsauginiai) miškai. Likusi dalis miško yra rezervatiniai (I grupė) ir specialiosios paskirties (II grupė) miškai, kuriuose yra draudžiama komercinė miško veikla.

Beveik pusę (49,7 proc.) Lietuvos miškų ploto užima valstybinės reikšmės miškai, kurie sudaro 1 089 tūkst. ha. 40,3 proc. arba 883 tūkst.

ha miško valdo privatūs savininkai, kurių Lietuvoje 2017 metų sausio 1 d. buvo 250,1 tūkst. ir kurie vidutiniškai valdo 3,4 ha miško. 10 proc. miškų ploto yra rezervuoti nuosavybės teisės atkūrimui. Pastaroji miško dalis nuo 2016 metų pradžios sumažėjo 3,1 procento.

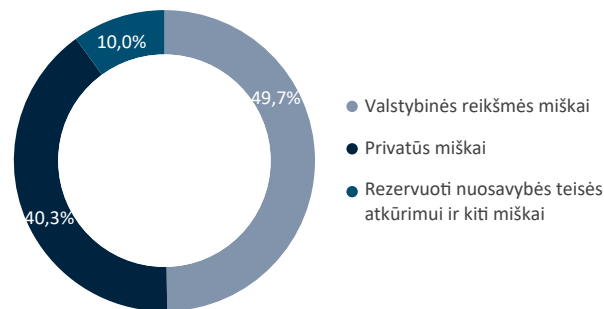
Miškų urėdijos valdo 1,05 mln. ha Lietuvos miškų ploto, iš kurio apie 0,78 mln. ha arba 73,7 proc. sudaro ūkinės paskirties miškai. Vidutiniškai viena urėdija valdo 25 tūkst. ha miškų ploto. Didžiausios yra **Švenčionėlių** (41,9 tūkst. ha), **Kretingos** (41,8 tūkst. ha) ir **Panevėžio** (37,9 tūkst. ha) **miškų urėdijos**. Mažiau nei 15 tūkst. ha valdo **Kupiškio** (12,2 tūkst. ha), **Dubravos** (13,7 tūkst. ha) ir **Zarasų** (14,4 tūkst. ha) **miškų urėdijos**.

Miško žemė pagal grupes

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Miško žemės pasiskirstymas pagal nuosavybę

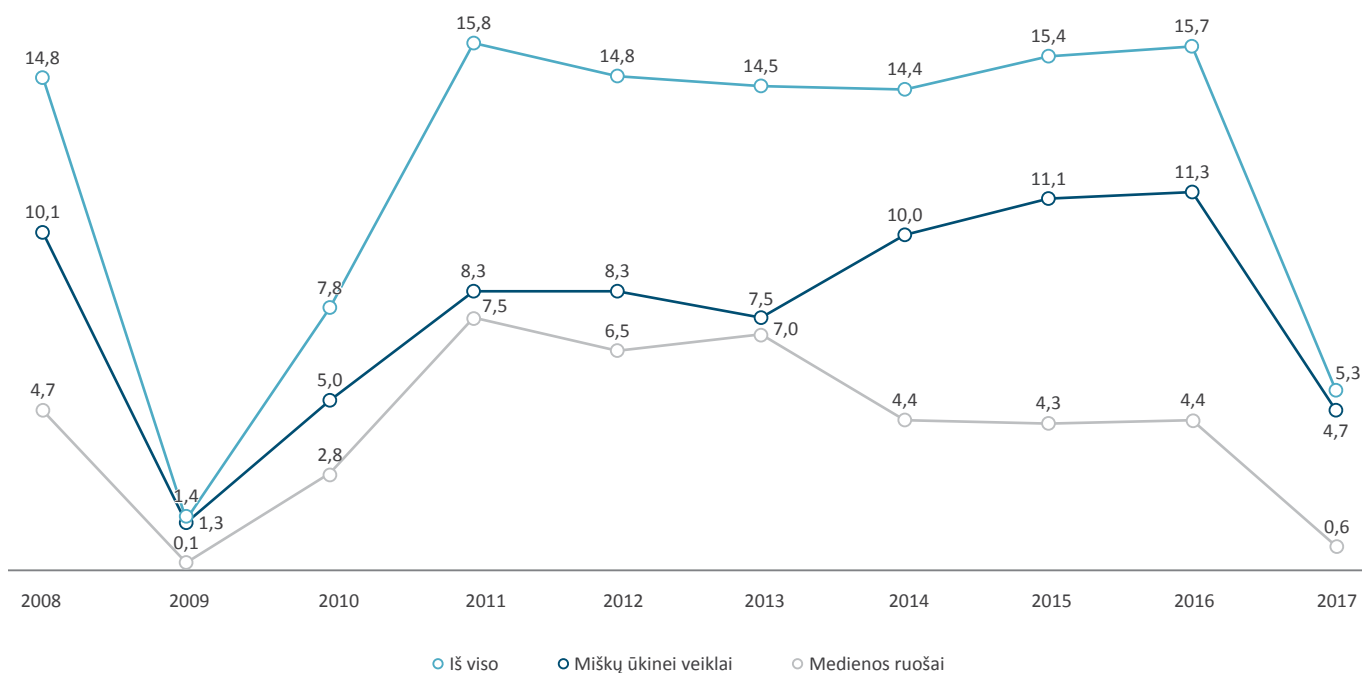
Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Investicijos ir miško kelių tiesimas

2008–2016 metų laikotarpiu **miškų urėdijos** kasmet investicijoms į miškų ūkinę veiklą, medienos ruošą skyrė nuo 14 mln. eurų iki beveik 16 mln. eurų nuosavų lėšų, neskaitant dėl finansų krizės 2009 ir 2010

metais ženkliai sumažintų investicijų masto. **Miškų urėdijų** investicijos iš nuosavų lėšų 2017 metais sudarė 5,3 mln. eurų, iš kurių 0,6 mln. eurų skirta medienos ruošai ir 4,7 mln. eurų skirta miškų ūkinei veiklai.

Miškų urėdijų investicijos (nuosavos lėšos) (mln. eurų)

Šaltinis: VĮ Valstybinių miškų urėdija

Investicijos miškų ūkinei veiklai apima vietinės reikšmės vidaus kelių miškuose tiesimo ir rekonstravimo, remonto bei priežiūros darbus. Miško keliai yra vienas svarbiausių infrastruktūros veiksnių efektyviam miškininkystės plėtojimui. Jie naudojami miško želdinimo, priežiūros, sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos, aplinkosauginių ir rekreacinių objektų įrengimo ir tvarkymo darbams atlikti, taip pat miškų ūkio gamybinei veiklai organizuoti, vietinių gyventojų susisiekimui ir kitoms reikmėms tenkinti. VĮ Valstybinių miškų urėdijos duomenimis, **miškų urėdijų** valdomuose valstybiniuose miškuose yra apie 24 tūkst. km vietinės reikšmės vidaus miško kelių.

2017 metais **miškų urėdijos** nuosavomis lėšomis nutiesė ir rekonstravo 26,3 km, suremontavo 817 km ir prižiūrėjo (greideriavo, valė sniegą ir kt.) 12,9 tūkst. km miško kelių. Viso miško kelių tvarkymo darbams panaudota 8,7 mln. eurų. Palyginimui 2016 metais **miškų**

urėdijos nuosavomis lėšomis nutiesė ir rekonstravo 59,4 km, suremontavo 1 077,5 km ir prižiūrėjo (greideriavo, valė sniegą ir kt.) 11,7 tūkst. km miško kelių, o miško kelių tvarkymo darbams panaudojo 12,6 mln. eurų. Valstybinės reikšmės miškuose 2017 metais iš viso buvo nutiesta (rekonstruota) 63,2 km miško kelių, suremontuota 849,4 km miško kelių, prižiūrėta 12 880 km miško kelių.

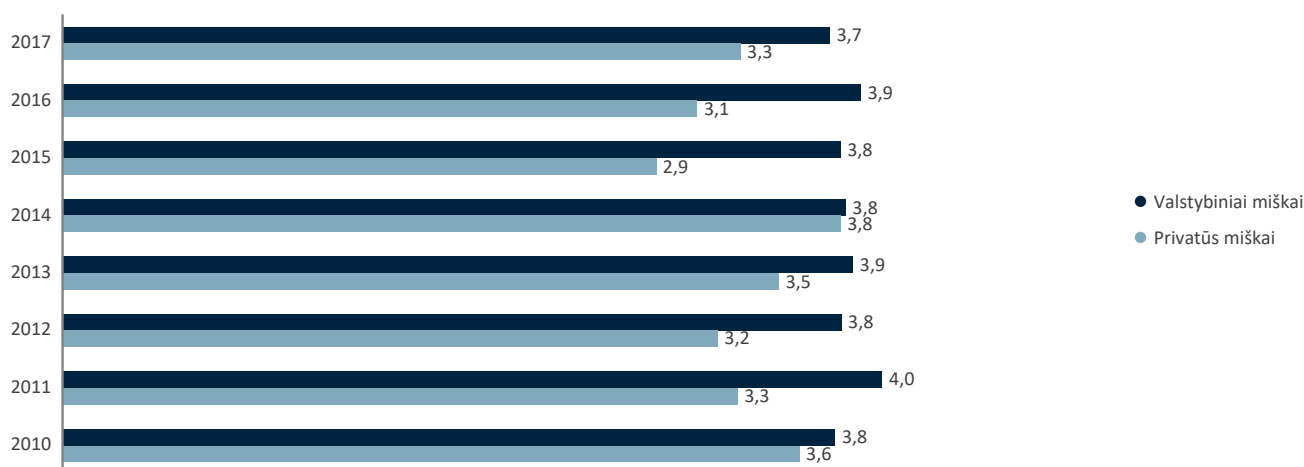
Visos kelių tiesimo (rekonstrukcijos), remonto (kapitalinio ir einamojo) ir priežiūros išlaidos valstybinės reikšmės miškuose sudarė 10,37 mln. eurų, iš jų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos 1,69 mln. eurų.

Miškų urėdijos 2017 metais privačiuose ir valstybiniuose miškuose Bendrųjų miško ūkio reikmių finansavimo programos lėšomis suremontavo 690,3 km. Iš viso panaudojo 3,2 mln. eurų Bendrųjų miško ūkio reikmių finansavimo programos lėšų.

Miško kirtimai ir apvaliosios medienos pardavimai

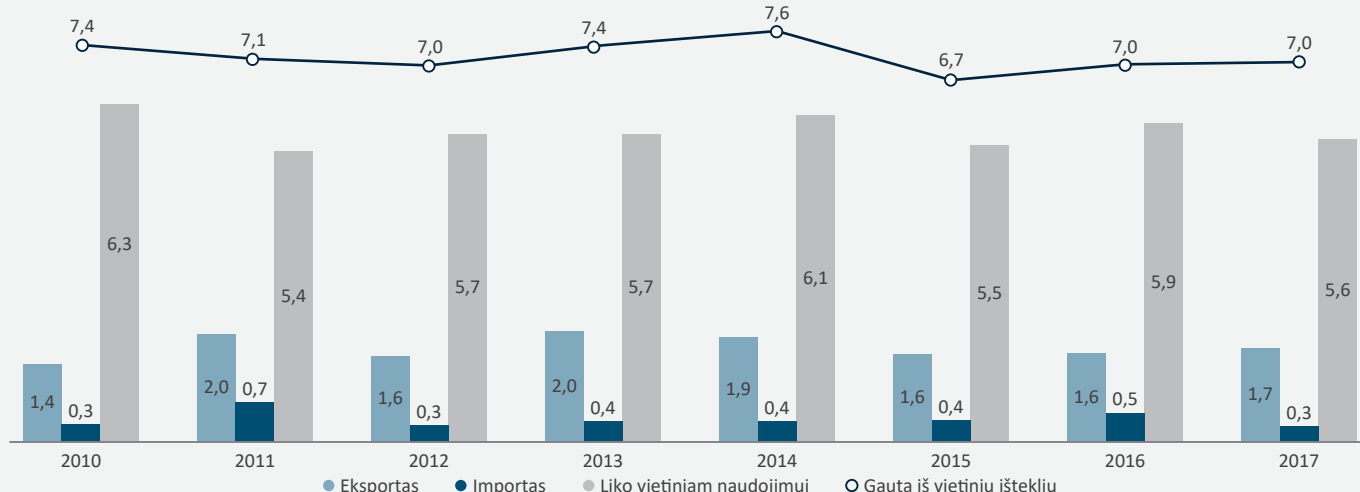
2017 metais išskirsta 7 mln. kubinių metrų. Valstybiniuose miškuose išskirsta 3,7 mln. kubinių metrų ir palyginti su 2016 metais šis kiekis sumažėjo 3,9 proc. Privačiuose miškuose kirtimai 2017 metais siekė 3,3 mln. kubinių metrų ir per metus kirtimų apimtys padidėjo 6,8 proc.

Kirtimai miškuose pagal nuosavybės formą (mln. kub. m)

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Apvaliosios medienos ruoša ir prekyba apvaliąja mediena (mln. kub. m)

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

2017 metais sumažėjo apvaliosios medienos kiekis, likęs vietiniam vartojimui. 2017 metais vidaus rinkoje liko 5,6 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos – tai 5,1 proc. mažiau nei prieš metus. Taip pat 46,2 proc. sumažėjo apvaliosios medienos importas, kuris siekė 0,3 mln. kub. metrų, kai tuo tarpu eksportas, siekiantis 1,7 mln. kub.

metrų, išaugo 5,7 proc. Daugiausiai apvaliosios padarinės medienos yra eksportuojama į kaimyninę Latviją – 2017 metais eksportuota 0,86 mln. kubinių metrų, 10,9 proc. daugiau nei 2016 metais. Iš šio kiekio net 0,74 mln. kubinių metrų (86,7 proc.) sudaro spygliuočių eksportas.

Apvaliosios padarinės medienos eksportas (tūkst. kub. m)

Šalis	2017 metai			2016 metai		
	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso
Latvija	742	114	856	636	136	772
Lenkija	116	175	292	133	135	268
Kinija	173	23	196	154	17	172
Švedija	15	72	87	23	144	168
Suomija	43	11	54	41	21	62
Kitos	61	14	74	24	9	31
Iš viso	1 150	409	1 559	1 011	462	1 473

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Kasmet į Lietuvą įvežama vidutiniškai apie 0,3–0,5 mln. kubinių metrų apvaliosios padarinės medienos. Vertinant paskutinių dviejų metų rezultatus, didžiausią dalį sudaro iš Baltarusijos importuojamos apvaliosios padarinės medienos kiekis. 2017 metais importas iš

Baltarusijos, lyginant su 2016 metais, smuko nuo 323 tūkst. kubinių metrų iki 96 tūkst. kubinių metrų labiausiai dėl sumažėjusių lapuočių importo, kuris siekė 35 tūkst. kubinių metrų, kai prieš metus 215 tūkst. kubinių metrų.

Apvaliosios padarinės medienos importas (tūkst. kub. m)

Šalis	2017 metai			2016 metai		
	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso
Baltarusija	61	35	96	108	215	323
Latvija	3	78	81	16	69	85
Lenkija	72	0	72	62	0	62
Rusija	0	22	22	0	22	22
Kitos	2	1	3	55	1	1
Iš viso	139	136	274	186	307	493

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Miškų urėdijos 2017 metais pardavė 3,69 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos, tai 3,4 proc. daugiau nei 2016 metais. Padarinės medienos pardavimai sudarė 3,08 mln. tonų kubinių metrų, o malkinės medienos parduota 0,61 mln. tonų kubinių metrų. Palyginti su 2016 metais padarinės medienos vidaus rinkoje parduota 2,2 proc. mažiau, malkinės medienos – 3,2 proc. mažiau.

Daugiausiai apvaliosios medienos iš **miškų urėdijų** 2017 metais supirko UAB „Juodeliai“ (331,9 tūkst. kubinių metrų arba 9 proc. viso parduoto kiekio), UAB „IKEA Industry Lietuva“ (297,7 tūkst. kubinių metrų arba 8,1 proc. viso parduoto kiekio) ir UAB „Targirė“ (231,5 tūkst.

kubinių metrų, sudariusių 6,3 proc. parduoto kiekio). UAB „IKEA Industry Lietuva“ 2017 metais daugiausiai pirkė pigesnės medienos – plokščių medienos bei malkinės medienos. Tuo tarpu UAB „Juodeliai“ iš **miškų urėdijų** daugiausiai pirkė pjautinuosius rąstus.

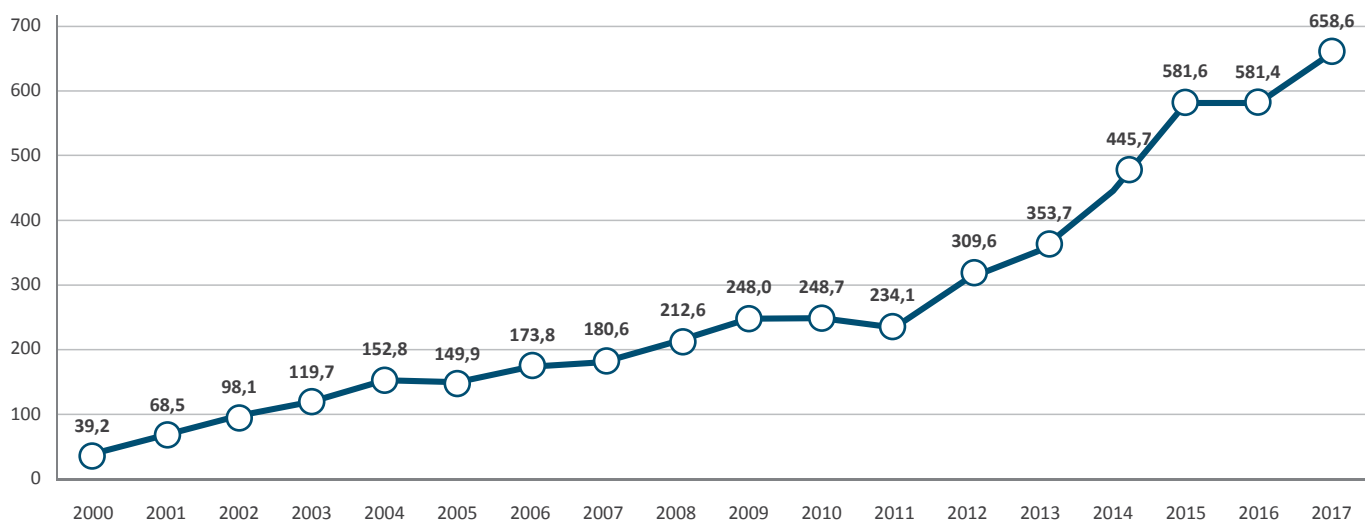
Atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvoje nėra stambių medienos supirkėjų, didžiausi urėdijų klientai superka apie 6 - 7 proc. viso apvaliosios medienos kiekio. Tai galimai susiję su tuo, kad tol, kol Lietuvoje veikė 42 smulkios **miškų urėdijos**, kiekviena urėdija prekiaavo individualiai ir stambesnių užsakovų aptarnauti nepajėgė dėl mažų pardavimų apimčių. Tokia situacija neigiamai veikė ir urėdijų konkurencingumą.

Kietojo biokuro rinka

Vienas iš svarbiausių ES šalių energetikos strategijos prioritetų išlieka atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo skatinimas. Didžiausią AEI potencialą turi kietasis biokuras (malkos ir medienos atliekos, šiaudai ir energetiniai augalai), kuris daugiausiai naudojamas elektrai ir centralizuotai teikiamai šilumai (CŠT) gaminti. 2017 metais elektrai ir centralizuotai teikiamai šilumai gaminti kietojo biokuro

suvertota 658,6 tūkst. tonų naftos ekvivalento, 13,3 proc. daugiau nei prieš metus, kai buvo suvertota 581,4 tūkst. tonų naftos ekvivalento. Lietuvoje per 18 metų kietojo biokuro suvartojimas centralizuotai šilumai teikti buvo beveik 17 kartų didesnis nei 2000 metais. Augant biokuro naudojimui CŠT sektoriuje, prognozuojama, kad kietojo biokuro paklausa ir toliau augs.

Kietojo biokuro suvartojimas centralizuotai šilumai teikti (tūkst. TNE)

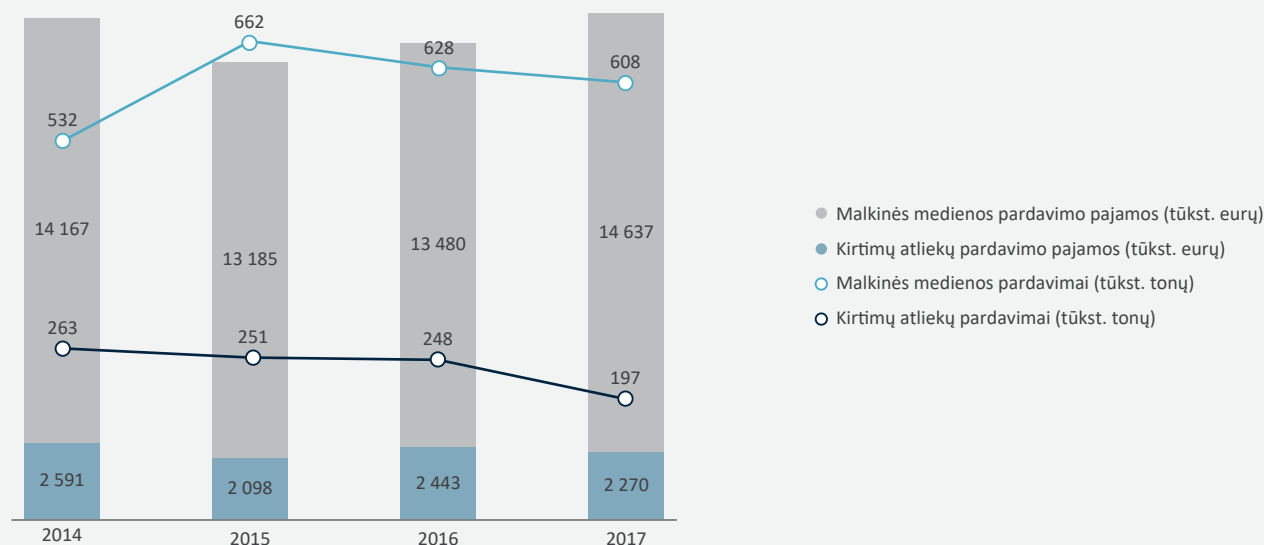
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Nuo 2010 metų vienas iš Generalinės miškų urėdijos, o nuo 2018 metų sausio 8 d. prijungimo būdu reorganizavus 42 miškų urėdijas ir įsteigus **VĮ Valstybinių miškų urėdija**, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Aplinkos ministerija, Aplinkos ministerijos veiklos prioritetų yra didinti žaliavos biokurui valstybiniuose miškuose gamybą. Nuo 2010 metų, kuomet miško kirtimų atliekų buvo parduota tik 75 tūkst. kubinių metrų, miško kirtimų atliekų pasiūla ir pardavimai išaugo. 2017 metais miško kirtimų atliekų buvo parduota 196,8 tūkst. kub. metrų, 20,6 proc. mažiau nei prieš metus. Daugiausiai kirtimų atliekų 2017 metais pardavė **Kretingos, Telšių ir Šakių miškų urėdijos** – atitinkamai 10,1 tūkst. kubinių metrų, 7,9 tūkst. kubinių metrų ir 7,8 tūkst. kubinių metrų. Tuo metu **Valkininkų, Zarasų ir Raseinių miškų urėdijos** pardavė atitinkamai tik 0,7 tūkst. kubinių metrų, 1,2 tūkst. kubinių metrų ir 1,9 tūkst. kubinių metrų miško kirtimų atliekų.

Miškų urėdijos malkinės medienos 2017 metais pardavė 3,2 proc. mažiau nei prieš metus (608,4 tūkst. kubinių metrų už 14,6 mln. eurų). Daugiausiai malkinės medienos pardavė **Radviliškio, Šakių ir Raseinių miškų urėdijos** – atitinkamai 35,8, 29,8 ir 28,5 tūkst. kubinių metrų, mažiausiai – **Švenčionėlių, Veisiejų ir Druskininkų miškų urėdijos** – 1,3, 2,0 ir 2,1 tūkst. kubinių metrų.

Ženklius žaliavos biokurui pardavimų skirtumus tarp urėdijų iš dalies yra susiję su Aplinkos ministerijos nustatytais miško kirtimų ir kirtimų atliekų gamybos normomis. Taip pat įtakos turi konkrečioje urėdijoje vyraujanti kertamų medžių rūšis bei biokuro paklausa.

Miškų urėdijų biokuro pardavimai

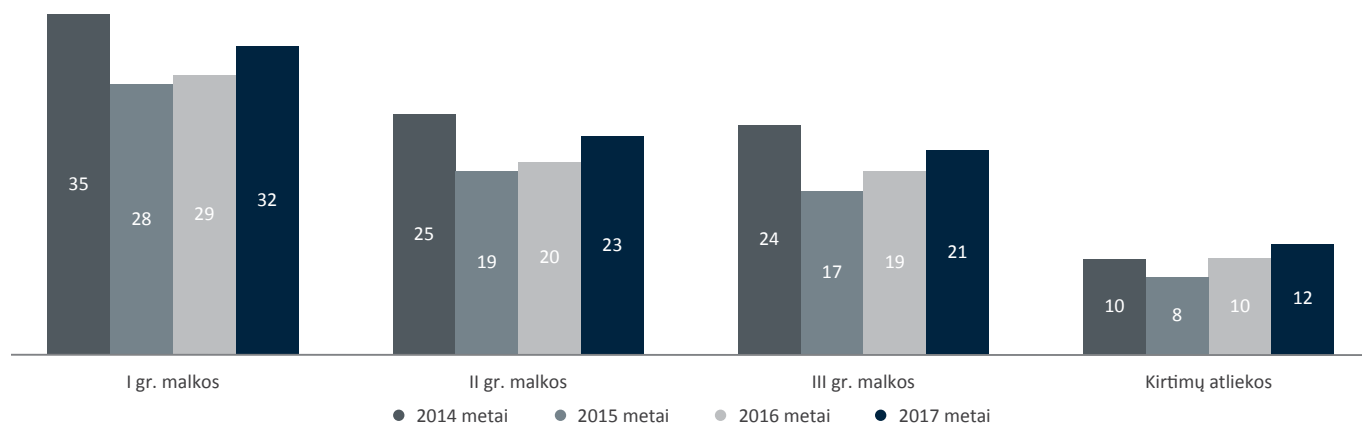

Šaltinis: VĮ Valstybinių miškų urėdija

2017 metais kietojo biokuro parduota 8 proc. mažiau, tačiau pajamos, dėl išaugusių malkinės medienos ir miško kirtimo atliekų kainų, iš biokuro pardavimo išaugo 6 proc. ir sudarė 16,9 mln. eurų. Malkinės

medienos vidutinė kaina, lyginant su 2016 metais, padidėjo beveik 3 Eur/m³. 2017 metais miško kirtimų atliekų vidutinė kaina siekė 12 Eur/m³ ir, lyginant su 2016 metais, padidėjo 2 eurai (buvo 10 Eur/m³).

Miškų urėdijų parduodamos malkinės medienos ir miško kirtimo atliekų kainos (Eur/m³)

Šaltinis: VĮ Valstybinių miškų urėdija

Nuo 2014 metų urėdijų vienas iš veiklos prioritetų yra skiedros gamyba ir pateikimas biokuro biržai konkurencingomis kainomis. 2014 metų pradžioje **miškų urėdijos** pradėjo dalyvauti biokuro žaliavų biržoje „Baltpool“. 2017 metais sudaryta sandorių 10 668 tne kiekio pardavimui. Sandorių vertė 1,5 mln. eurų. 2016 metais sudaryta sandorių 9 924 tne kiekio pardavimui. Sandorių vertė 1,37 mln. eurų. Daugiausiai Energijos išteklių biržoje pardavė **VĮ Švenčionėlių** (sudarytų sandorių kiekis, 4 026 tne), **VĮ Valkininkų** (3 408 tne), **VĮ Tauragės** (2 886 tne) **miškų urėdijos**. **VĮ Valstybinių miškų urėdijos** teigimu, pastarųjų

miškų urėdijų parduoto biokuro kiekis sudarė beveik 97 proc. nuo bendro visų miškų urėdijų parduoto biokuro kiekio dėl to, kad **VĮ Švenčionėlių, Tauragės ir Valkininkų miškų urėdijos** yra įsigijusios biokuro gamybos ir pagaminto biokuro transportavimo mechanizmus, darbuotojai įgavo patirties, sudarant biokuro pardavimo sandorius biokuro žaliavų biržoje „Baltpool“. Atsižvelgiant į 2017 metų ir 2016 metų prekybos biokuru rezultatus, prognozuojama, kad 2018 metais parduoto biokuro kiekis nežymiai didės.

Kitos įmonės

Valstybės valdomos įmonės, kurios nepriskiriamos atskirai nagrinėtiems sektoriams, padengia platų veiklos spektrą nuo draudimo paslaugų iki žemės ūkio. Sektoriui priskiriamos 47 VĮ, kurių skaičius kasmet mažėja, o generuojamos, į VĮ portfelį patenkančių įmonių pajamos, sudaro 6,6 proc. viso VĮ portfelio pajamų.

VĮ, kurios nėra priskirtos trimis prieš tai aprašytiems sektoriams, vykdo įvairias valstybei svarbias funkcijas: kaldina monetas, teikia prabavimo ir kalibravimo paslaugas, vertina statybų projektus, rūpinasi kultūriniais objektais ir kita. Nemažai šio sektoriaus įmonių vienintelės Lietuvoje vykdo tokią veiklą ir neturi konkurentų

privačiame sektoriuje. Penkios įmonės – **AB „Detonas“**, **VĮ „Infrastruktūra“**, **VĮ Registrų centras**, **AB „Jonavos grūdai“** ir **AB Giraitės ginkluotės gamykla** – įstatymu yra priskirtos įmonėms, turinčioms strateginės reikšmės nacionaliniam saugumui arba svarbioms nacionaliniam saugumui užtikrinti.

2017 metais likviduotos dvi sektoriaus įmonės

Įmonė	Veiklos sritis	2017 metų apyvarta (tūkst. eurų)	Turtas 2017 metų pabaigoje (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2017 metų pabaigoje	Valstybei priklausanti dalis
VĮ Registrų centras	Nekilnojamojo turto, juridinių asmenų ir kitų registrų tvarkymas	39 122	29 989	1 611	100,0%
VĮ „Regitra“	Kelių transporto priemonių ir jų vairuotojų registro tvarkymas	26 495	22 754	566	100,0%
UAB Lietuvos monetų kalykla	Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių apyvartinių ir kolekcinį monetų gamyba	7 836	7 503	59	100,0%
AB „Problematika“	Kelių statybinių medžiagų, gaminių ir dirbinių laboratoriniai bandymai ir analizė, automobilių kelių ir jų statinių techninė kokybės kontrolė ir techninė priežiūra ir kita	6 938	9 567	107	100,0%
VĮ „Mūsų amatai“	Įvairių baldų, stelažų, metalinių dirbinių gamyba	6 908	6 636	122	100,0%
AB Giraitės ginkluotės gamykla	Šaudmenų gamyba	6 899	19 671	72	100,0%
VĮ „Lietuvos paminklai“	Kultūros paveldo objektų ir vietovių tvarkymas	6 555	676	45	100,0%
UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	Posėdžių ir verslo renginių organizavimas, salių ir konferencijų salių nuoma	6 068	20 386	113	98,8%
VĮ „Infrastruktūra“	Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų ir interneto paslaugų teikimas	6 065	6 336	56	100,0%
AB „Jonavos grūdai“	Didmeninė prekyba grūdais ir rapsais	5 700	6 918	53	70,1%

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

156

163

158

168

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

10,7

7,3

6,3

10,6

2014

2015

2016

2017

Kitų įmonių sektoriui priskirtos 47 VĮ. Į sektoriaus įmonių vertinimą nėra įtraukiami įmonių **UAB Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas** ir **VĮ Mašinų bandymo stotis** finansiniai rezultatai. 2017 metų balandžio 10 d. buvo likviduota valstybės įmonė **Seimo leidykla „Valstybės žinios“**, o 2017 metų vasario 24 d. likviduota **UAB „Mokslas ir technika“**.

Iš kitų įmonių sektoriui priskiriamų įmonių 8 yra akcinės bendrovės, 24 – uždarnosios akcinės bendrovės, o 15 – valstybės įmonės. Didžiausia šio sektoriaus įmonė pagal apyvartą bei darbuotojų skaičių yra **VĮ Registrų centras**, 2017 metais suteikęs paslaugų už 39,1 mln. eurų. Dešimt didžiausių šio sektoriaus įmonių nurodytos ankstesniame puslapyje esančioje lentelėje.

Finansiniai rezultatai

Sektoriaus pardavimo pajamos augo 6,2 proc.

Kitų įmonių sektoriaus pajamos 2017 metais augo 6,2 proc. ir sudarė 168,3 mln. eurų. **VĮ Registrų centras** gavo daugiausia pajamų – 39,1 mln. eurų (6 proc. daugiau nei prieš metus). Šios įmonės pardavimo pajamų augimą lėmė 7,8 proc. išaugusios nekomercinių paslaugų pajamos, iš kurių 69,2 proc. sudarė nekilnojamo turto registro pajamos, augusios 2,3 proc. Sektoriaus pardavimo pajamų augimui reikšmingos įtakos turėjo **VĮ „Regitra“** pardavimo pajamų, sudariusių 15,7 proc. visų

sektoriaus pardavimo pajamų, augimas 4 proc. Labiausiai, 88,3 proc., išaugo **UAB „Lietuvos monetų kalykla“** pajamos, kurios 2017 metais sudarė 4,7 proc. sektoriaus pardavimo pajamų. Ryškiausią pardavimo pajamų mažėjimą 2017 metais patyrė **UAB Aerogeodezijos institutas**, kuris siekė 91,4 proc. (nuo 464 tūkst. eurų iki 40 tūkst. eurų). Šį mažėjimą lėmė teikiamų paslaugų pajamų, sudarančių 94,4 proc. įmonės pajamų struktūroje, mažėjimas, atitinkamai siekęs 91,9 proc.

Kitų įmonių sektoriaus normalizuotas grynasis pelnas augo 68,7 proc.

Reikšmingiausią įtaką sektoriaus grynajam pelnui turėjo **VĮ „Regitra“** grynasis pelnas, sudaręs reikšmingą (28 proc.) viso sektoriaus pelno dalį. **VĮ „Regitra“** normalizuotas grynasis pelnas per metus išaugo 2 proc. **AB „Problematika“** grynasis pelnas, sudaręs 14,9 proc. sektoriaus

grynojo rezultato, augo 59,4 proc. dėl uždirbtų 32,8 proc. didesnių kelių kokybės kontrolės ir laboratorinių tyrimų darbų pajamų. Sektoriaus grynojo pelno pokyčiui įtakos turėjo ir ryškus **AB Informacinio verslo paslaugų įmonės** grynojo pelno pokytis. Įmonė 2017 metais uždirbo

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	158 465	168 325
Pardavimo savikaina	118 360	122 907
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	40 105	45 418
Veiklos sąnaudos	34 886	35 965
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	694	2 144
Veiklos pelnas (nuostoliai)	5 913	11 597
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>3,7%</i>	<i>6,9%</i>
EBITDA	17 222	23 166
<i>EBITDA marža</i>	<i>10,9%</i>	<i>13,8%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	1 276	199
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	7 189	11 795
Pelno mokestis	1 528	1 925
Grynasis pelnas (nuostoliai)	5 660	9 870
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	307	795
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	6 253	10 550
<i>Normalizuoto grynojo pelno marža</i>	<i>3,9%</i>	<i>6,3%</i>
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Nematerialus turtas	5 656	5 183
Materialus turtas	176 409	208 205
Finansinis turtas	84 468	50 692
Kitas ilgalaikis turtas	1 448	1 882
Biologinis turtas	1 190	1 306
Ilgalaikis turtas	269 172	267 267
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	138 518	160 789
Per vienerius metus gautinos sumos	19 497	41 366
Kitas trumpalaikis turtas	21 580	19 828
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	67 719	79 339
Trumpalaikis turtas	247 314	301 322
Turto iš viso	516 485	568 589
Nuosavas kapitalas	214 194	246 614
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	3 512	3 892
Dotacijos, subsidijos	35 880	33 626
Ilgalaikiai įsipareigojimai	96 189	92 795
Trumpalaikiai įsipareigojimai	170 222	195 554
Įsipareigojimai	266 411	288 348
Finansiniai įsipareigojimai	119 509	113 770
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	516 485	568 589
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	1,3%	1,9%
Normalizuotas ROE	3,0%	4,6%
D/E	55,8%	46,1%
GRAŽA VALSTYBEI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	4 608	4 556
Paskirtos pelno įmokos	1 814	6 925
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	6 423	11 482
Turto mokestis	694	797
Iš viso:	7 117	12 279
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	5 211	4 891
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	105	92

987 tūkst. eurų dydžio grynąjį pelną, kai 2016 metais grynas pelnas siekė 103 tūkst. eurų. Reikšmingai sektoriaus grynąjį pelną mažino **VĮ Valstybės žemės fondo** patirtas nuostolis, siekęs 403 tūkst. eurų. Taip

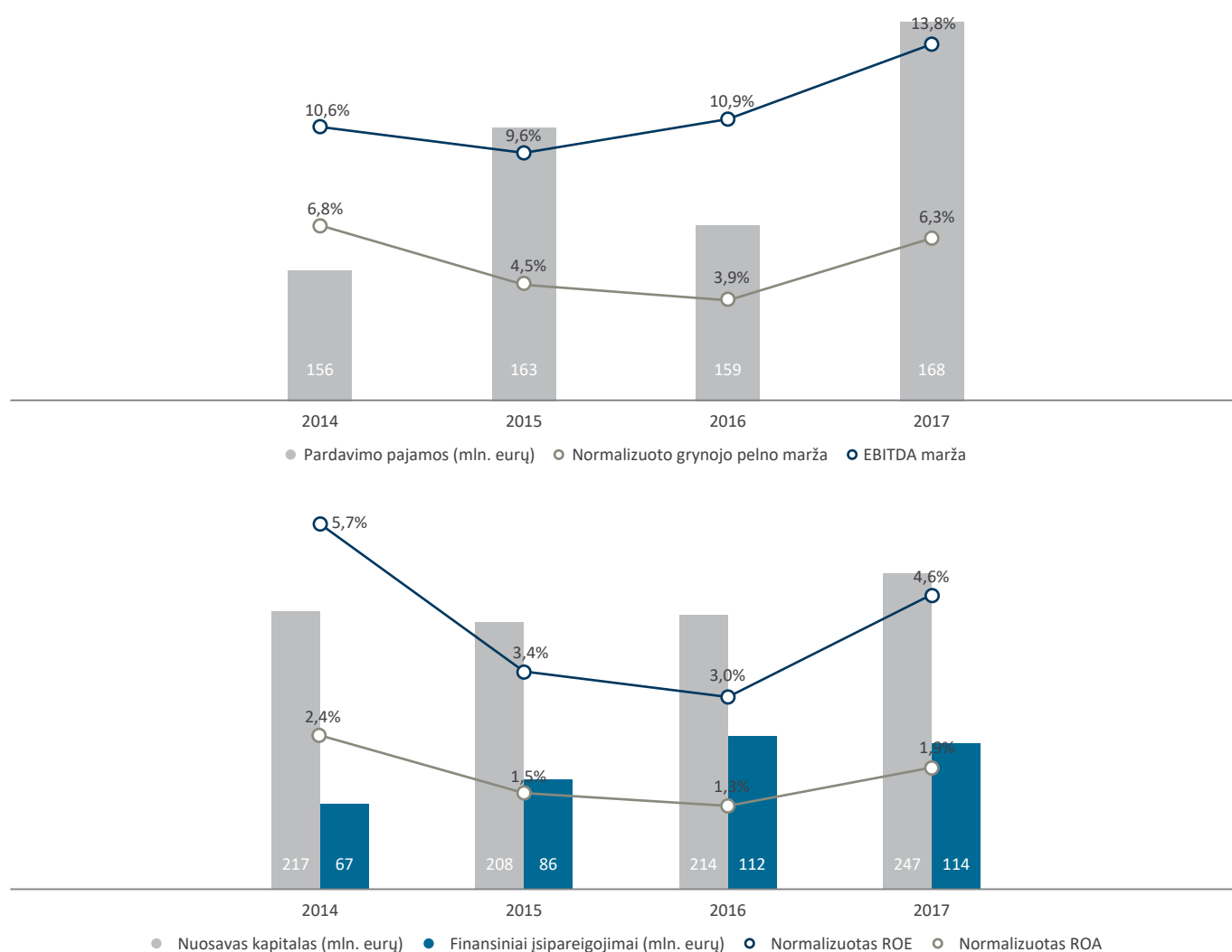
pat sektoriaus grynąjį pelną mažino ir kitų įmonių patirti nuostoliai: **UAB poilsio namai „Baltija“** (393 tūkst. eurų nuostolis), **UAB Aerogeodezijos institutas** (338 tūkst. eurų nuostolis).

Sektoriaus turtas ir nuosavas kapitalas didėjo atitinkamai 10,1 proc. ir 15,1 proc.

Kitų įmonių sektoriaus turto ir nuosavo kapitalo vertės pokyčiui didelės įtakos turėjo **VĮ Turto bankas**. Pastarosios turtas padidėjo 22,2 proc., nuo 159,5 mln. eurų iki 194,8 mln. eurų dėl 70,5 proc. augusio materialaus turto vertės (74,8 proc. augo investicinio turto vertė, 183,2 proc. išaugo žemės vertė bei 44,4 proc. padidėjo pastatų vertė) ir 34,2 proc. išaugusio trumpalaikio turto (12,6 karto išaugo per vienerius metus gautinos sumos). **VĮ Turto bankas** nuosavo kapitalo augimas siekė 63,1 proc. ir nuo 40,7 mln. eurų išaugo iki 66,3 mln. eurų. Tam daugiausiai įtakos turėjo 73,9 proc. padidėjęs centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkantis kapitalas. Taip pat reikšmingos įtakos sektoriaus turto ir nuosavo kapitalo vertės pokyčiui turėjo **VĮ „Regitra“** turto padidėjimas 11,1 proc., nuo 20,5 mln. eurų iki 22,8 mln. eurų bei nuosavo kapitalo padidėjimas 13,3 proc., nuo 19,5 mln. eurų iki 22,1

mln. eurų. Nuosavas kapitalas ir turtas išaugo dėl 2017 metų gruodžio 31 d. LR Nutarimu įmonei perduoto žemės sklypo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise valstybinėms funkcijoms įgyvendinti, kurio vertė siekė 1 155,3 tūkst. eurų. Nuosavo kapitalo augimą lėmė ir rezervų padidėjimas 15,5 proc.

Kitų įmonių sektoriaus grąža valstybei už 2017 metus sudarė 12,3 mln. eurų, kurių 56,4 proc. buvo gauta pelno įmokų, o 37,1 proc. – dividendų pavidalu. Didžiausią dalį šios grąžos sudarė už 2017 metus paskirta **VĮ „Regitra“** pelno įmoka (4,8 mln. eurų) ir **AB „Problematika“** bei **VĮ Registrų centras** dividendai ir pelno įmoka, atitinkamai sudarė 1,2 mln. ir 1,1 mln. eurų.

Svarbiausi kitų įmonių sektoriaus įvykiai trumpai.

- 2016 metų gegužės 25 d. vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 24 straipsnio 2 dalimi Vyriausybė nutarė nutraukti valstybės įmonės **Seimo leidyklos „Valstybės žinios“** veiklą. Nuo 2014 metų Seimo ir kitų valdžios institucijų teisės aktai yra skelbiami Seimo elektroniniame teisės aktų registre, todėl „Valstybės žinių“ pagrindinė veikla, kuri buvo oficialių valstybės teisės aktų spausdinimas, tapo nereikalinga. **2017 metų balandžio 10 d. valstybės įmonė Seimo leidykla „Valstybės žinios“** buvo likviduota.
- 2017 metų vasario 24 d. likviduota UAB „Mokslas ir technika“.**

Įmonių aprašymai

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	81
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	82
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	83
VĮ Lietuvos oro uostai	84
VĮ „Oro navigacija“	85
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	86
VĮ „Kelių priežiūra“	87
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	88
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	89
AB „Energijos skirstymo operatorius“	90
UAB „EPSO–G“ įmonių grupė	91
LITGRID AB įmonių grupė	92
AB „Amber Grid“	93
AB „Klaipėdos nafta“	94
Miškų urėdijos	95
VĮ Registrų centras	96
VĮ „Regitra“	97
VĮ Ignalinos atominė elektrinė	98
VĮ Turto bankas	99

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė

www.litrail.lt

Krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugos, geležinkelių tinklo administravimas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas, priežiūra ir plėtra

AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdo UAB „Geležinkelio tiesimo centras“, UAB „Vilniaus lokomotyvų remonto depas“, UAB „Gelsauga“, LUAB „Geležinkelių aplinkosaugos centras“ ir UAB „Rail Baltica statyba“ 100 proc. akcijų, 56,66 proc. BAB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ akcijų, 79,61 proc. VŠĮ „Geležinkelių logistikos parkas“ kapitalo ir 34 proc. Lietuvos ir Austrijos UAB „voestalpine VAE Legetecha“ akcijų.

- Pervežtas krovinių kiekis augo 10,5 proc.
- Pervežtų keleivių skaičius išaugo 5,2 proc.
- Grupė 2017 metais uždirbo 27 mln. eurų grynojo pelno

Per 2017 metus AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė pervežė 52,6 mln. tonų krovinių – 10,5 proc. daugiau nei atitinkamu laikotarpiu praėjusiais metais. Lyginant su 2016 metais, tarptautinių krovinių, kurie 2017 metais sudarė 70,5 proc. visų vežtų krovinių kiekio, išaugo 13,8 proc. Pokytį labiausiai sąlygojo tranzitinių krovinių apimtys didėjimas, ypač 29 proc. augusi krovinių apimtis į Kaliningradą dėl anglies ir naftos transportavimo apimtys didėjimo. Pervežimai per Klaipėdos uostą 2017 metais išaugo 8 proc., labiausiai dėl trąšų iš Baltarusijos pervežimo. Vietiniais maršrutais pervežta 15,5 mln. tonų krovinių, tai 3,3 proc. daugiau nei 2016 metais Geležinkelių pervežimuose 2017 metais dominavo cheminės ir mineralinės trąšos, sudariusios 29,7 proc. visų vežtų krovinių kiekio.

Pervežtų keleivių skaičius augo 5,2 proc., iki 4 658 tūkst. Vietiniais maršrutais pervežta 7,7 proc. daugiau keleivių nei per 2016 metus. Keleivių skaičiaus augimui įtakos turėjo atnaujintas keleivinių riedmenų parkas, atskiruose maršrutuose padidintas traukinių vežimo dažnis, tvarkaraščio tobulinimas, jungtinių maršrutų Vilnius-Palanga, Vilnius-Nida atsiradimas ir taikomos rinkodaros priemonės. Pervežimai tarptautinio susisiekimo maršrutais 2017 metais sumažėjo 5,3 proc. ir siekė 803 tūkst. keleivių.

Įmonių grupės pardavimo pajamos išaugo 10,9 proc., iki 448,1 mln. eurų. Pajamų augimui daugiausiai įtakos turėjo pajamų iš krovinių vežimo veiklos augimas. Krovinių vežimo pajamos per metus išaugo 10,9 proc., iki 381,5 mln. eurų, ir 2017 metais sudarė 85,2 proc. visų grupės pardavimo pajamų. Pokytis sąlygojo krovinių vežimo ir su šia veikla susijusių paslaugų apimtys augimas.

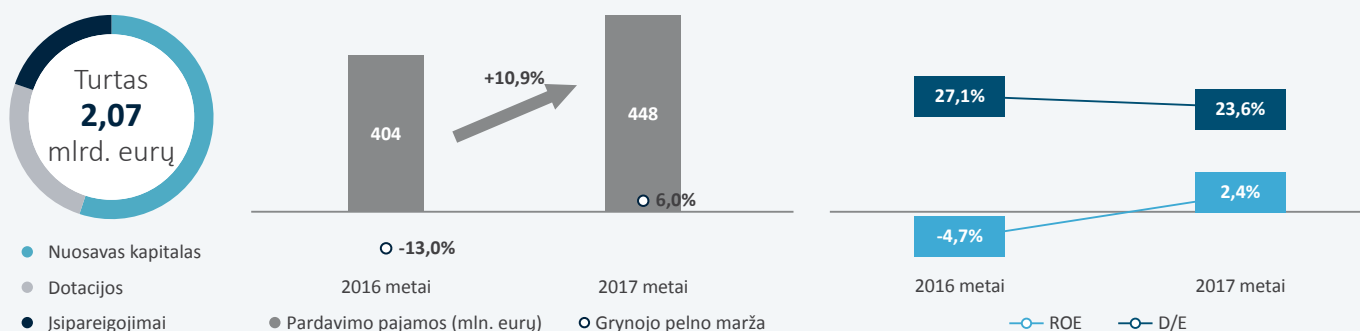
2017 metais grupė uždirbo 27 mln. eurų grynojo pelno, kai 2016 metais buvo patirtas 52,5 mln. eurų grynasis nuostolis. Tam įtakos turėjo pardavimo pajamų augimas dėl augusios krovinių vežimo apimtys bei perpus sumažėjusios veiklos sąnaudos. 2016 metais AB „Lietuvos geležinkeliai“ sąnaudas padidino paskirta 27 873 tūkst. eurų Europos Komisijos bauda konkurencijos byloje dėl geležinkelių bėgių išardymo geležinkelių atkarpoje Mažeikiai-Rengė, sąlygojusi reikšmingą atidėjinį pasikeitimą ir veiklos sąnaudų augimą.

Per 2017 metus 42,9 mln. eurų sumažėjo įmonių grupės įsipareigojimai. Įsipareigojimų sumažėjimą lėmė 32,9 mln. eurų siekiantis grupės finansinių skolų sumažėjimas.

2017 metais grupės investicijos sudarė 85,4 mln. eurų, 38,9 proc. mažiau nei 2016 metais Didžiąją dalį (55 proc.) šių investicijų sudarė grupės nuosavos lėšos, 31,5 mln. eurų – Europos Sąjungos lėšos. Daugiau nei pusė investuotų lėšų buvo skirta geležinkelių infrastruktūros atnaujinimui ir plėtrai, dar 21,5 proc. lėšų skirta keleivių pervežimo infrastruktūros atnaujinimui.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	404 120	448 100
Pardavimo savikaina	334 750	355 058
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	69 370	93 042
Veiklos sąnaudos	114 405	55 624
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	32	-128
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-45 003	37 290
EBITDA	62 983	156 458
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-52 453	26 987
Grynojo pelno marža	-13,0%	6,0%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	1 958 937	1 909 825
Trumpalaikis turtas	118 780	157 748
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	20 666	83 536
Turto iš viso	2 077 717	2 067 572
Nuosavos kapitalas	1 111 683	1 138 694
Dotacijos, subsidijos	515 251	520 962
Įsipareigojimai	450 783	407 916
Finansiniai įsipareigojimai	301 469	268 533
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	2 077 717	2 067 572
RODIKIAI	2016-12-31	2017-12-31
ROA	-2,5%	1,3%
ROE	-4,7%	2,4%
D/E	27,1%	23,6%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	0	34 000
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	11 532	9 968
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	6	9
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	6 102	5 661
AKCININKAI		
Valstybei priklausanti dalis		100 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius		Mantas Bartuška
Valdybos pirmininkas		Romas Švedas (VU TSPMI)*
Valdybos nariai		Rolandas Zukas (UAB „EPSO-G“ generalinis direktorius)* Monika Rimkūnaitė-Bložė (UAB „Mobilieji mokėjimai“ generalinė direktorė)* Alditas Saulius (VĮ Valstybinė miškų urėdija, UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narys)* Mantas Bartuška (AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinis direktorius) Christian Kuhn (CK Rail and Logistics Beratungs- und Beteiligungsgesellschaft mbH direktorius)* Vladislav Kondratovič (Susisiekimo ministerija)

*Nepriklausomas narys

AB Lietuvos pašto įmonių grupė

www.post.lt

Universalųjų, kitų pašto, kurjerių, finansinių ir kitų paslaugų teikimas

Lietuvos paštas valdo dukterines įmones UAB „Lietuvos pašto finansinės paslaugos“, UAB „LP mokėjimų sprendimai“ ir UAB „Baltic Post“ (100 proc.).

- Grupės pardavimo pajamos augo 7 proc.
- 2017 metais normalizuotas grynasis pelnas siekė 1 573 tūkst. eurų, kai 2016 metais – 19 tūkst. eurų
- Grupės EBITDA sudarė 4,4 mln. eurų, t. y. 2,1 mln. eurų daugiau nei prieš metus

Grupės pardavimo pajamos 2017 metais sudarė 76,9 mln. eurų ir, lyginant su 2016 metų rezultatais, išaugo 7 proc. Pašto paslaugų pajamos, kurios sudarė 62,5 proc. visų grupės gautų pajamų, augo 11,3 proc. Pagrindinė šio pokyčio priežastis – 17,9 proc. (iki 14,5 mln. eurų) padidėjusios pajamos iš fiziniams asmenims suteiktos daiktų siuntimo paslaugos. Pajamos iš kurjerių paslaugų išaugo 8 proc. (iki 7 mln. eurų), iš finansinių paslaugų pajamų gauta 3,7 proc. daugiau (12,1 mln. eurų). 2017 metais pajamų už kitas paslaugas, kurias sudaro mažmeninė ir komisinė prekyba, spausdinimo paslaugos, papildomos paslaugos ir kita, gauta 7,7 proc. mažiau nei prieš metus, nes 2017 metais nebuvo gauta pajamų iš papildomų pašto paslaugų pagal bendradarbiavimo sutartį su tarptautine logistikos ir transporto bendrove „CLEVY“.

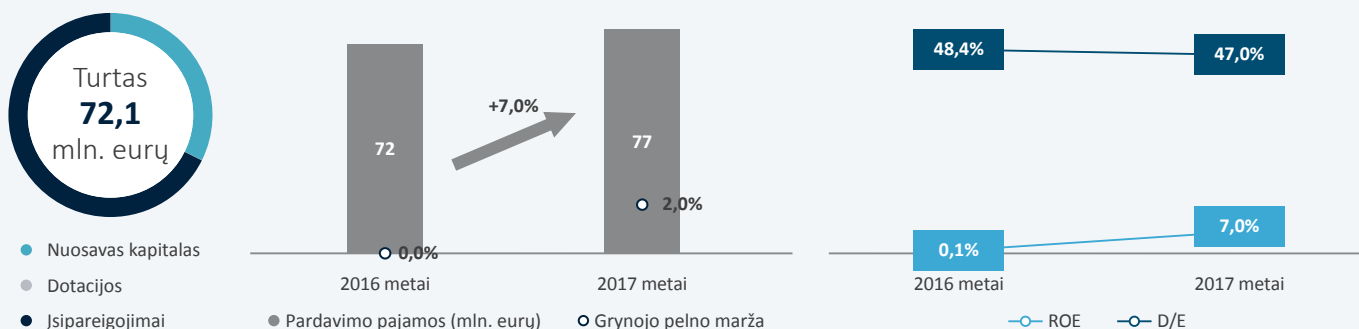
Per 2017 metus Lietuvos pašto įmonių grupė, nevertinant neadresuotosios reklamos, suteikė 107,1 mln. vienetų paslaugų – 0,1 proc. mažiau negu 2016 metais. Atskirai analizuojant neadresuotosios reklamos srautus, 2017 metais jie sudarė 25,5 proc. visų paslaugų pagal kiekį ir 1,3 proc. pagal pajamas. Pastebėtina, kad analizuojamu laikotarpiu šių paslaugų teikimas sumažėjo 44,3 proc. Pagrindinė priežastis – pasikeitęs rinkos dalyvių poreikis šiai paslaugai. 2017 metais per Lietuvos pašta iš viso gauta ir išsiųsta beveik 57 mln. pašto siuntų. Iš užsienio į Lietuvą atkeliaujančių pašto siuntų srautas, palyginti su 2016 metais, išaugo 19,8 proc. Jau kelerius metus dėl itin sparčiai augančios e. prekybos didžioji dalis siuntų į Lietuvą atkeliauja iš Kinijos. Taigi 2017 metais iš šios šalies gaunamas srautas sudarė 49 proc. visų tarptautinių siuntų. Kitos didžiosios gaunamų siuntų kryptys yra Lenkija, Singapūras, Olandija. Iš Lietuvos daugiausia siuntų analizuojamu laikotarpiu iškeliavo į Jungtines Amerikos Valstijas, Jungtinę Karalystę, Vokietiją, Prancūziją ir Latviją.

Per 2017 metus Lietuvos pašto įmonių grupė uždirbo 1 573 tūkst. eurų grynąjį pelną, atitinkamai 2016 metus grupės pelnas siekė 19 tūkst. eurų. Grupės EBITDA rodiklis 2017 metų pabaigoje sudarė 4,4 mln. eurų, kai prieš metus šis rodiklis buvo 2,3 mln. eurų.

2017 metais Grupės investicijos į ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą sudarė 3 564 tūkst. eurų, t. y. 13,3 proc. mažiau nei 2016 metais. Ilgalaikiam materialiajam turtui išleista 2 727 tūkst. eurų, arba 69,6 proc. daugiau nei praėjusiais metais, investicijos skirtos Bendrovės paštam atnaujinti, klientų aptarnavimo ir darbo vietoms gerinti, informacinių technologijų įrangai įsigyti. Į ilgalaikį nematerialųjį turtą 2017 metais investuota 837 tūkst. eurų – 66,6 proc. mažiau nei prieš metus.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	71 909	76 940
Veiklos sąnaudos	72 384	75 840
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	731	727
Veiklos pelnas (nuostoliai)	256	1 827
EBITDA	2 316	4 351
Grynasis pelnas (nuostoliai)	19	1 573
Grynojo pelno marža	0,0%	2,0%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	36 299	37 850
Trumpalaikis turtas	34 916	34 209
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	4 843	5 860
Turto iš viso	71 215	72 059
Nuosavas kapitalas	21 698	23 271
Dotacijos, subsidijos	12	33
Įsipareigojimai	49 506	48 755
Finansiniai įsipareigojimai	10 497	10 939
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	71 215	72 059
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
ROA	0,0%	2,2%
ROE	0,1%	7,0%
D/E	48,4%	47,0%
GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	0	0
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	5 741	5 415
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	10	9
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 092	4 393
AKCININKAI		
Valstybei priklausanti dalis		100 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius		Asta Sungailienė
Valdybos pirmininkas	Nerijus Datkūnas (UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos pirmininkas, AB „Amber Grid“ valdybos narys, Finansų analitikų asociacijos prezidentas)*	
Valdybos nariai	Grażvydas Jukna (UAB „Vilniaus duona“ vadovas ir komercijos direktorius)* Danielius Merkinas („NNL LT“ steigėjas ir vadovas)* Žaneta Kovaliova („UP Consulting Group“ vadovė)* Darius Kuliešius (Susisiekimo ministerija)	

*Nepriklausomas narys

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

www.portofklaipeda.lt

Klaipėdos uosto infrastruktūros valdymas: užmokesčio už naudojamą infrastruktūrą rinkimas, uosto kapitono funkcija, žemės nuoma uosto teritorijoje, uosto infrastruktūros priežiūros, plėtros ir rekonstrukcijos darbų vykdymas

- 2017 metais pasiektas metinis krovos apimčių rekordas – uoste perkrauta 43,2 mln. tonų jūrinių krovinių
- Augo įmonės finansiniai rodikliai: pardavimo pajamos augo 5,8 proc., EBITDA – 9,4 proc., normalizuotas grynasis pelnas – 40,9 proc.

Įmonės strateginiai tikslai yra orientuoti į Klaipėdos valstybinio jūrų uosto konkurencingumo didinimą, sukuriant sąlygas pridėtinę vertę uostui, miestui ir valstybei kuriančių uosto įmonių veiklos plėtrai, siekį užtikrinti aukštos kokybės paslaugas ir navigacijos saugumą uosto naudotojams, aplinkosaugos reikalavimų vykdymą bei Uosto direkcijos veiklos finansinį efektyvumą.

Vykdydama įstatymu priskirtas funkcijas, 2017 metais uosto direkcija, pagal Susisiekimo ministro įsakymais patvirtintas tvarkas ir rinkliavų dydžius, nuomojo uosto žemę, rinko uosto rinkliavas. Šios **pagrindinių veiklų pajamos siekė 59,8 mln. eurų (t. y. 11 proc. daugiau nei buvo planuota) ir išaugo 5,8 proc.**, lyginant su 2016 metų rezultatu. Tai kartu lėmė ir grynojo pelno augimą.

Klaipėdos uosto direkcijos 2017 metų normalizuotas grynas pelnas sudarė 38,9 mln. eurų (t. y. 65 proc. daugiau nei planuota). Lyginant su 2016 metais, pelnas išaugo 40,9 proc. Šiam augimui taip pat įtakos turėjo ir 9,5 proc. sumažėjusios veiklos sąnaudos. Per ataskaitinį laikotarpį užfiksuoti teigiami finansinių rodiklių pokyčiai: EBITDA siekė 46,6 mln. eurų – 9,4 proc. daugiau nei 2016 metais; 33,1 proc. išaugo normalizuotojo grynojo pelno marža, o nuosavo kapitalo grąža pasiekė 7,8 proc.

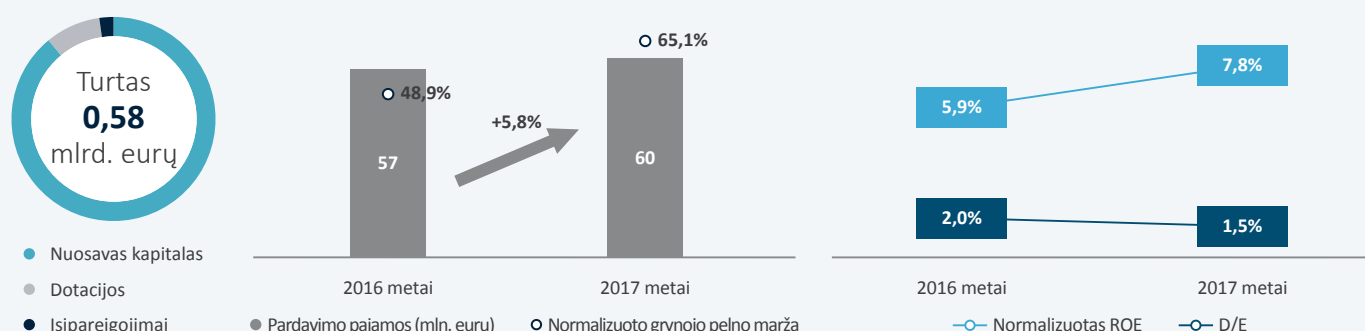
2017 metais Klaipėdos uoste pasiektas metinis krovos apimčių rekordas – uoste perkrauta 43,2 mln. tonų jūrinių krovinių, t. y. 7,6 proc. daugiau nei 2016 metais. Tai lėmė 15,8 proc. augusi birinių krovinių ir 2,8 proc. padidėjusi skystųjų krovinių krova.

Siekdama didinti uosto konkurencingumą, sukurti prielaidas pridėtinę vertę kuriančių uosto įmonių veiklos plėtrai, **Uosto direkcija įgyvendino investicinius projektus, kurių vertė 2017 metais siekė 28,6 mln. eurų.** Analizuojamu laikotarpiu daugiausia investicinių lėšų buvo skirta krantinių rekonstrukcijos projektams (14,2 mln. eurų arba 49,7 proc.), akvatorijos gilinimo darbams (8,5 mln. eurų arba 29,7 proc.), geležinkelio kelių statybai ir rekonstrukcijai (1,9 mln. eurų arba 6,6 proc.), ir transporto priemonėms, įskaitant naftos produktų surinkimo laivą (2,4 mln. eurų arba 8,4 proc.).

2017 metais į Klaipėdos jūrų uostą atplaukė 369 743 keleiviai ir lyginant su 2016 metais keleivių skaičius išaugo 5,4 proc. arba 19 073 keleiviais, nors į uostą įplaukė 6 568 laivai, t. y. 4,8 proc. arba 330 laivų mažiau nei 2016 metais. Didėjantis krovinių srautas ir mažėjantis laivų skaičius rodo vidutinės laivų talpos didėjimo tendenciją ir didėjantį uosto veiklos efektyvumą.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	56 514	59 795
Veiklos sąnaudos	30 868	27 934
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	1 679	10
Veiklos pelnas (nuostoliai)	27 325	31 871
EBITDA	42 581	46 601
Grynasis pelnas (nuostoliai)	27 149	38 442
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	27 631	38 924
Normalizuoto grynojo pelno marža	48,9%	65,1%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	504 158	508 683
Trumpalaikis turtas	44 838	73 845
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	37 397	54 489
Turto iš viso	548 996	582 528
Nuosavas kapitalas	479 908	518 614
Dotacijos, subsidijos	52 885	50 921
Įsipareigojimai	16 203	12 993
Finansiniai įsipareigojimai	9 644	7 692
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	548 996	582 528
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	5,1%	6,9%
Normalizuotas ROE	5,9%	7,8%
D/E	2,0%	1,5%
GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	0	22 332
Turto mokestis	482	482
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	482	22 814
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	242	242
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	5	5
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	5 564	6 953
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Arvydas Vaitkus	
Valdybos pirmininkas	Nerijus Udrėnas (Energy and Infrastructure Baltic Fund)*	
Valdybos nariai	Saulius Kerza (Susisiekimo ministerija) Kastytis Macijauskas (Klaipėdos miesto savivaldybės administracija) Vaidotas Rūkas ("INVL Asset Management" fondų investicijų vadovas)*	

*Nepriklausomas narys

VĮ Lietuvos oro uostai

www.ltu.lt

LIETUVOS ORO UOSTAI

VNO KUN PLQ

Oro uostų eksploatavimas, patalpų ir automobilių aikštelių nuoma, reklama

- Už 19,5 mln. eurų įvykdyta Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija
- Pardavimo pajamos didėjo 10,8 proc.
- Grąža savininkui išaugo 81,8 proc.

VĮ Lietuvos oro uostai kartu su LR Susisiekimo ministerija 2017 metais **pradėjo pertvarkymą į akcinę bendrovę**, kurį planuojama baigti iki 2019 metų I ketvirčio pabaigos. Be šio projekto ir bendrųjų lūkesčių, Susisiekimo ministerija lūkesčių rašte Įmonei pabrėžia orlaivių remonto ir aptarnavimo (angl. MRO) veiklų vystymą ir skatinimą.

Per 2017 metus Lietuvos oro uostai aptarnavo 5,2 mln. keleivių – 9,6 proc. daugiau nei per 2016 metus. Tai lėmė padidintas pasiūlytų vietų skaičius (didėjo skrydžių, kryptių skaičius, didesni orlaiviai), lėmęs puikų naujos pasiūlos rinkoje įsisavinimą. 2017 metais Lietuvos oro uostuose veiklą vykdė 17 reguliarius skrydžius vykdančios oro bendrovės. Didžiausiais vežėjais išlieka Ryanair (30 proc. viso srauto) ir „Wizz Air“ (25 proc. viso srauto), o populiariausia kryptis – Londonas.

Lietuvos oro uostų pardavimo pajamos per ataskaitinį laikotarpį sudarė 33,1 mln. eurų, o augimas lyginant su 2016 metų rezultatais siekė 10,8 proc.: aviacinės veiklos pajamos išaugo 12,4 proc., iki 21,9 mln. eurų; neaviacinės pajamos padidėjo 8 proc., iki 11,2 mln. eurų.

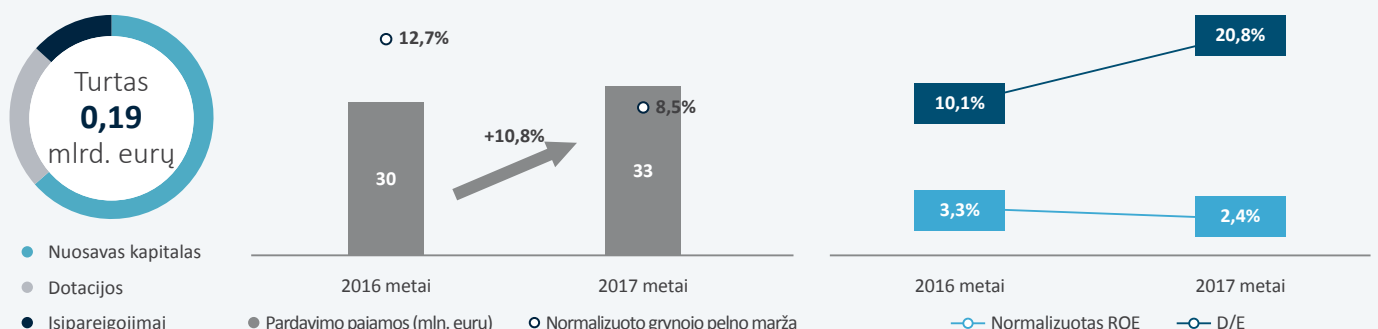
Įmonės EBITDA rodiklis sumažėjo 11,9 proc. ir 2017 metų pabaigoje sudarė 8,9 mln. eurų. Palyginti su 2016 metais Lietuvos oro uostų normalizuotas grynas pelnas sumažėjo 25,4 proc. iki 2,8 mln. eurų, o normalizuoto grynojo pelno marža siekė 8,5 proc., ir buvo 4,2 procentiniais punktais mažesnė nei 2016 metais.

2017 metais Įmonė atliko investicijų už 29 074 tūkst. eurų (2016 metais investicijos sudarė 2 426 tūkst. eurų), iš kurių 33 proc. buvo įvykdyta Įmonės lėšomis, 35 proc. sudarė paskolos, 32 proc. ES parama. **2017 metais įvykdyta Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcija.** Rekonstrukcijos darbų rangovas – latvių bendrovės „ACB“ vadovaujamas įmonių konsorciumas darbus atliko už 19,5 mln. Taip pat reikšminga suma buvo skirta Kauno oro uoste esamo orlaivių stovėjimo perono dangos atnaujinimui ir riedėjimo tako (A) bei galinės saugos zonos modernizavimui (5,1 mln. eurų).

Grąža savininkui išaugo 81,8 proc. ir siekė 3,8 mln. eurų, iš kurių 89,5 proc. (3,4 mln. eurų) sudarė paskirta VĮ pelno įmoka, kurios augimas 2017 metais siekė 97,9 proc. lyginant su paskirta pelno įmoka už 2016 metų rezultatus.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	29 908	33 130
Pagrindinės veiklos sąnaudos	25 747	30 179
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	0	0
Veiklos pelnas (nuostoliai)	4 162	2 951
EBITDA	10 111	8 908
Grynasis pelnas (nuostoliai)	3 467	2 482
Normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai)	3 785	2 823
Normalizuoto grynojo pelno marža	12,7%	8,5%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	144 511	164 362
Trumpalaikis turtas	22 779	22 846
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16 198	14 828
Turto iš viso	167 289	187 208
Nuosavas kapitalas	117 040	118 936
Dotacijos, subsidijos	37 769	43 489
Įsipareigojimai	12 481	24 782
Finansiniai įsipareigojimai	11 804	24 714
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	167 289	187 208
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	2,3%	1,6%
Normalizuotas ROE	3,3%	2,4%
D/E	10,1%	20,8%
GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	1 733	3 429
Turto mokestis	374	402
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	2 107	3 831
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	581	608
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	1	1
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	4 275	7 607
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Marius Gelžinis	
Valdybos pirmininkas	Tomas Krakauskas (UAB „ME Investicija“ investicijų valdymo direktorius)*	
Valdybos nariai	Gediminas Almantas (ACI Europe valdybos narys) Andrius Šniuolis (Susisiekimo ministerija) Ramūnas Bagdonas (AB „Telia Lietuva“ žmoniškųjų išteklių vadovas)*	

* Nepriklausomas narys

Vl „Oro navigacija“

www.ans.lt

Oro navigacijos paslaugos Lietuvos Respublikos oro erdve skrendantiems orlaiviams

- 2017 metais skrydžių skaičius išaugo 5,2 proc., iki 243 mln.
- Ataskaitiniu laikotarpiu pajamų augimas siekė 1,8 proc.
- Įmonės normalizuotas grynasis pelnas ataskaitiniu laikotarpiu didėjo 43,1 proc. ir siekė 3 134 tūkst. eurų

2017 metais Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė valstybės įmonių pertvarkos planui, pagal kurį įmonės teisinė forma bus pakeista iš valstybės įmonės į akcinę bendrovę. Įmonė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio 5 dalies 4 punktu ir 7 dalies 1 ir 2 punktais, pelno įmokos į valstybės biudžetą nemoka, nes įmonės pajamų ir sąnaudų struktūra, pelno paskirstymą tiesiogiai reglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai. Nepaisant to, į valstybės biudžetą iš 2017 metais uždirbto pelno įmonė sumokės 500 tūkst. eurų pelno įmoką, o nuo 2018 metų įmonei jau bus taikomas pelno mokestis.

Lyginant su 2016 metais, bendras skrydžių, kuriems Lietuvos Respublikos oro erdvėje buvo suteiktos oro navigacijos paslaugos, skaičius 2017 metais išaugo 5,2 proc. ir siekė 243 033 tūkst. Iš jų tranzitu skrido 185 167 orlaiviai (76,2 proc. visų skrydžių), t. y. 5,3 proc. daugiau nei per tą patį laikotarpį 2016 metais, terminalinių skrydžių skaičius siekė 57 866, t. y. 5,2 proc. daugiau nei 2016 metais. 2017 metais reikšmingai išaugo Rusijos Federacijoje registruotų aviakompanijų skrydžių skaičius, nes šioje šalyje registruotos aviakompanijos apskrisdavo Ukrainos oro erdvę, perkeldamos maršrutus vakarų kryptimi. Įmonė taip pat vykdo bendro Europos dangaus oro eismo vadybos tyrimų programos mokslinius bei inovacinių plėtojimo projektus ir prisideda prie Europos oro eismo vadybos sistemos kūrimo.

Kaip ir ankstesniais metais, 2017 metais, lyginant su 2016 metais, mažėjo įmonės teikiamų maršruto ir terminalo paslaugų vienietiniai tarifai, kurie sumažėjo atitinkamai 1,1 ir 3,5 proc. Įmonės teikiamų paslaugų rinkliavos vienietiniai tarifai nustatomi vadovaujantis 2013 metų gegužės 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 391/2013, kuriuo nustatoma bendroji mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistema, nuostatomis. Pagrindinis bendrosios mokesčių sistemos principas – oro erdvės naudotojų atstovams ir kompetentingoms institucijoms laiku teikti išsamią ir skaidrią informaciją apie sąnaudų bazę. Atsižvelgdama į išorės ekspertų rekomendacijas, 2017 metais įmonė didelę dėmesį skyrė veiklos skaidrumo užtikrinimui ir veiklos efektyvumo didinimui.

Ataskaitiniu laikotarpiu įmonės pardavimo pajamos, lyginant su 2016 metais, išaugo 1,8 proc. ir siekė 28,8 mln. eurų. Iš pagrindinės veiklos, teikiant oro navigacijos paslaugas, uždirbta 29,4 mln. eurų pajamų, iš kurių 0,6 mln. eurų suma buvo grąžintina oro erdvės naudotojams (pajamų planas įvykdytas 102 proc.). Pagrindinės veiklos pajamos sudarė 98,2 proc. bendrojo pardavimo pajamų struktūroje. 2017 metais didžiausi įmonės klientai buvo šios aviakompanijos: „Ryanair“, „Aeroflot“, „Air Baltic“.

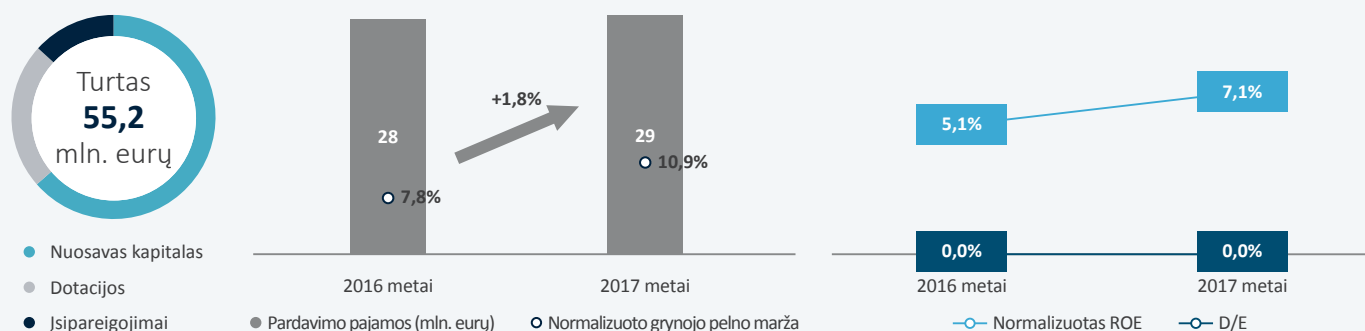
Nors įmonė pelno mokesčio į LR valstybės biudžetą nemoka, tačiau įmonės sumokami tiesioginiai ir netiesioginiai mokesčiai į LR valstybės biudžetą kasmet didėja, kurių santykis su įmonės bendromis sąnaudomis sudaro beveik 30 proc. **Už 2017 metų rezultatus į valstybės biudžetą paskirta sumokėti pelno įmoka ir netipiniai mokesčiai buvo 2,7 karto didesni nei 2016 metais.**

Įmonės pagrindinis tikslas nėra pelno siekimas, o visuomenės interesų tenkinimas ir specialiųjų įsipareigojimų vykdymas. 2017 metais įmonė uždirbo 1 552 tūkst. eurų pelno (planuota uždirbti 339 tūkst. eurų). **Lyginant su 2016 metais, įmonės normalizuotas grynasis pelnas ataskaitiniu laikotarpiu didėjo 43,1 proc. ir siekė 3 134 tūkst. eurų.** Didžiausią įtaką pelno didėjimui turėjo išaugęs skrydžių skaičius bei pasikeitus įmonės vadovybei peržiūrėtos viešųjų pirkimų sutartys ir sudarytos naujos sutartys geresnėmis sąlygomis bei dalies pirkimų atidėjimas kitiems metams, kas lėmė sąnaudų mažėjimą.

2017 metais įmonės investicijoms skirta 10,6 mln. eurų. Daugiausia investicijų skirta naujo regiono skrydžių valdymo centro pastato statyboms, oro navigacijos paslaugoms teikti reikalingos įrangos įsigijimui bei Vilniaus aerodromo patobulintos antžeminio eismo valdymo ir kontrolės sistemos funkcionalumo išplėtimui.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	28 246	28 757
Pardavimo savikaina	19 549	19 780
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	8 697	8 977
Veiklos sąnaudos	6 359	7 908
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 860	1 521
EBITDA	4 997	4 467
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 890	1 552
Grynojo pelno marža	6,7%	5,4%
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostolis)	2 190	3 134
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	32 813	37 956
Trumpalaikis turtas	18 240	17 214
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3 800	6 639
Turto iš viso	51 053	55 170
Nuosavas kapitalas	42 565	46 017
Dotacijos, subsidijos	2 677	2 786
Įsipareigojimai	5 811	6 367
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	51 053	55 170
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	4,5%	5,9%
Normalizuotas ROE	5,1%	7,1%
D/E	0,0%	0,0%
GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 metai	2017 metai
Paskirta Vl pelno įmoka	0	500
Turto mokestis	300	299
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	300	799
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	306	309
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	4	3
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	4 713	4 690
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Mindaugas Gustys	
Valdybos pirmininkas	Dangirutis Janušas (UAB „Verslo konsultacijų spektras“ direktorius, partneris)*	
Valdybos nariai	Andrius Šniuolis (Susisiekimo ministerija) Vytautas Vaižmužis (Vl „Oro navigacija“ Aeronautikos gelbėjimo koordinacinio centro vadovas) Gediminas Almantas (ACI Europe valdybos narys)* Mikas Jovaiša (AB Lietuvos paštas Strategijos ir plėtros departamento vadovas, UAB „Baltic Post“ („LPEXPRESS“) valdybos pirmininkas)*	

*Nepriklausomas narys

AB Lietuvos radijo ir televizijos centras

www.telecentras.lt

Radijo ir televizijos programų siuntimas, transliuotojų ir telekomunikacijos operatorių įrangos bendrovės objektuose talpinimas, telefonijos, mobiliojo interneto, duomenų perdavimo ir išmaniosios televizijos paslaugų teikimas

- *Pardavimo pajamos augo 3,8 proc.*
- *Už 2017 rezultatus paskirstė 2,3 karto didesnius dividendus*

2017 metais LR Susisiekimo ministro įsakymu **Įmonės įstatinis kapitalas buvo padidintas papildomu 224,4 tūkst. eurų įnašu, išleidžiant 773 656 paprastąsias vardines akcijas.**

Vadovaudamasi patvirtinta strategija plėtoti duomenų perdavimo paslaugas Mezon 2017 metais Įmonė tęsė investicijas į naujos kartos LTE technologijos tinklą. **2017 metais investicijoms skirta 7,2 mln. eurų. Nors investuota 18,3 proc. mažiau negu 2016 metais,** tai lėmė dinamišką verslo augimą. Mezon klientų bazė išaugo 8,4 proc. bei 6,9 proc. – pajamos iš interneto paslaugų. Taip pat buvo atliekami Vilniaus TV bokšto kamieno kapitalinio remonto darbai.

2017 metais įmonės pardavimo pajamos augo 3,8 proc. lyginant su 2016 metų rezultatais ir siekė 19,9 mln. eurų. Reikšmingiausią dalį, 58,7 proc., pardavimo pajamų struktūroje sudarė duomenų perdavimo paslaugų pajamos, kurios išaugo 2 proc. Televizijos, radijo ir prieigos paslaugos, kurios padidėjo 6,9 proc., sudarė 33 proc. visų pardavimo pajamų. Pajamos iš netelekomunikacinių paslaugų padalinio – Vilniaus TV bokšto ir jame įsikūrusios kavinės „Paukščių takas“ taip pat augo. Per 2017 metus iš ekskursijų į TV bokštą ir svečių maitinimo paslaugų uždirbta 9,1 proc. daugiau nei 2016 metais.

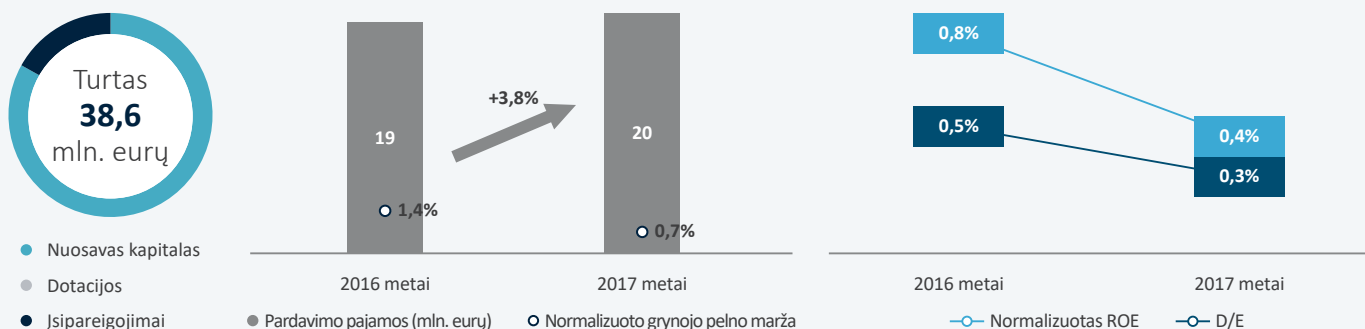
Grynasis pelnas 2017 metais siekė 141 tūkst. eurų ir buvo 47,6 proc. mažesnis nei 2016 metais, kai Įmonė uždirbo 269 tūkst. eurų grynąjį pelną. Šį skirtumą lėmė tai, kad 2017 metais Įmonė gavo beveik 8 kartus mažesnę pelną iš ilgalaikio turto pardavimo. Įmonės paskirti dividendai už 2017 metus pasiektus rezultatus, lyginant su 2016 metais paskirtais dividendais, buvo 2,3 karto didesni ir siekė 331 tūkst. eurų.

Bendrovės EBITDA rodiklis 2017 metų pabaigoje siekė 5,7 mln. eurų ir buvo 3,1 proc. mažesnis nei 2016 metais tuo pačiu laikotarpiu dėl mažesnių ilgalaikio turto pardavimo pajamų. EBITDA marža ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo 2 procentiniais punktais ir siekė 28,6 proc. Atitinkamai sumažėjo ir nuosavo kapitalo grąža, kuri siekė 0,4 proc. (2016 metais – 0,8 proc.).

Bendrovės pirkėjų įsiskolinimas paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną siekė 2,5 mln. eurų. Lyginant su 2016 metų atitinkamu laikotarpiu, gautinos sumos iš bendrovės pirkėjų per metus sumažėjo 12 proc. arba 349,4 tūkst. eurų.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	19 120	19 854
Pardavimo savikaina	14 947	13 595
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	4 174	6 259
Veiklos sąnaudos	5 906	6 520
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	2 227	395
Veiklos pelnas (nuostoliai)	495	134
EBITDA	5 860	5 679
Grynasis pelnas (nuostoliai)	269	141
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>1,4%</i>	<i>0,7%</i>
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	31 493	31 738
Trumpalaikis turtas	8 986	6 832
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3 620	2 582
Turto iš viso	40 480	38 569
Nuosavas kapitalas	31 828	32 051
Dotacijos, subsidijos	0	0
Įsipareigojimai	8 652	6 519
Finansiniai įsipareigojimai	145	102
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	40 480	38 569
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
ROA	0,7%	0,4%
ROE	0,8%	0,4%
D/E	0,5%	0,3%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	143	331
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	343	321
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	6	6
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 527	3 184
AKCININKAI		
Valstybei priklausanti dalis		100 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius		Remigijus Šeris
Valdybos pirmininkas	Egidijus Vaišvilas (UAB Executive advisors partneris)*	
Valdybos nariai		Viktorija Trimbel („Quantum Capital“ vadovaujanti partnerė ir valdybos pirmininkė)* Janina Laskauskienė (Susisiekimo ministerija) Eglė Radvilė (AB Lietuvos geležinkeliai IT centro vadovė)* Rimgaudas Kalvaitis (AB Technology Competence Center direktorius)*

* Nepriklausomas narys

VĮ „Kelių priežiūra“

www.keliuprieziura.lt

Valstybinių kelių priežiūra, įvairių kelių, gatvių, aikščių statyba ir remontas, aplinkos tvarkymo darbai, rangovinė veikla

- Įmonės komercinių funkcijų pajamos mažėjo 31,2 proc., sąnaudos – 44,2 proc.
- Normalizuoto grynojo pelno uždirbta 18,1 proc. daugiau
- Paskirta 581,3 proc. didesnė pelno įmoka

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nuo 2017 metų lapkričio 1 d. įvykdyta 10 regioninių kelių priežiūros įmonių ir valstybės įmonės „Automagistralė“ reorganizacija, įkuriant VĮ „Kelių priežiūra“.

2017 metais uždirbtos įmonės pardavimo pajamos buvo 1,9 proc. mažesnės nei 2016 metais. Tai lėmė smukusios įmonės komercinių funkcijų pajamos (nuo 16,2 mln. eurų 2016 metais iki 11,1 mln. eurų 2017 metais), bei ženkliai – net 44,2 proc. – sumažėjusios pardavimo sąnaudos, nuo 11,3 mln. eurų iki 6,3 mln. eurų. Tuo tarpu specialiųjų įpareigojimų pajamų augimas nuo 65,4 mln. eurų iki 68,9 mln. eurų (5,3 proc.) leido padidinti planuotą bedefektės rodiklį nuo 64 proc. iki 65,8 proc.

Pažymėtina, kad įmonių sujungimas turėjo įtakos augusioms veiklos sąnaudoms (3,3 proc.) dėl jungimo proceso išlaidų (kuomet įmonės efektyvinimo ir sinergijos efektai negalėjo pasireikšti) bei mažėjusio darbuotojų skaičiaus (72 darbuotojais) ir jiems išmokėtų išeitinių kompensacijų ir kompensacijų už nepanaudotas atostogas su mokesčiais (virš 500 tūkst. eurų, iš kurių apie 300 tūkst. eurų priskirtos veiklos sąnaudoms).

Dėl mažėjusios pardavimo savikainos (3,2 proc.) ir minimaliai augusio nuosavo kapitalo (0,5 proc.), **įmonės normalizuotas ROE augo 0,5 proc. punktais, iki 3,2 proc.** Ilgalaikio turto bazės mažėjimas (7,3 proc. arba 7,3 mln. eurų) bei ženklus pinigų ir pinigų ekvivalentų augimas (įmonės turimos lėšos augo beveik 9,5 mln. eurų), įmonei nesiimant vykdyti platesnio masto investicijų, leidžia mokėti didesnes pelno įmokas, taip mažinant nuosavo kapitalo dydį ir didinant ROE. **Už 2017 metus paskirta pelno įmoka buvo 581,3 proc. (3,9 mln. eurų) didesnė nei ankstesniais metais**, tai lėmė įstatyminės bazės pasikeitimas, o atsižvelgiant į turto bei kapitalo struktūrą tikėtinas tolesnis įmonės pelno įmokų augimas.

Per 2018 metus **Susisiekimo ministerija planuoja pakeisti įmonės teisinę formą į akcinę bendrovę**, šis siekis yra įvardintas Susisiekimo ministerijos įmonei pateiktame lūkesčių rašte, taip pat numatytas LR Vyriausybės 2018 metų sausio 10 d. pasitarimo sprendime. Tai suteiktų įmonės valdybai akcinių bendrovių įstatyme įtvirtintas teises tvirtinti strategiją, skirti, motyvuoti ir atleisti vadovą ir kt., didėtų įmonės depolitizuotumas ir būtų vykdomos EBPO rekomendacijos.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	81 639	80 055
Pardavimo savikaina	72 915	70 576
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	8 725	9 479
Veiklos sąnaudos	7 798	8 052
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	609	832
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 536	2 259
EBITDA	11 579	12 203
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 336	1 926
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	3 249	3 836
<i>Normalizuoto grynojo pelno marža</i>	<i>4,0%</i>	<i>4,8%</i>

BALANSAS ¹ (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	99 678	92 373
Trumpalaikis turtas	29 068	36 153
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17 531	27 018
Turto iš viso	128 746	128 526
Nuosavas kapitalas	120 580	121 211
Dotacijos, subsidijos	0	0
Įsipareigojimai	8 167	7 315
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	128 746	128 526

RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	2,5%	3,0%
Normalizuotas ROE	2,7%	3,2%
D/E	0,0%	0,0%

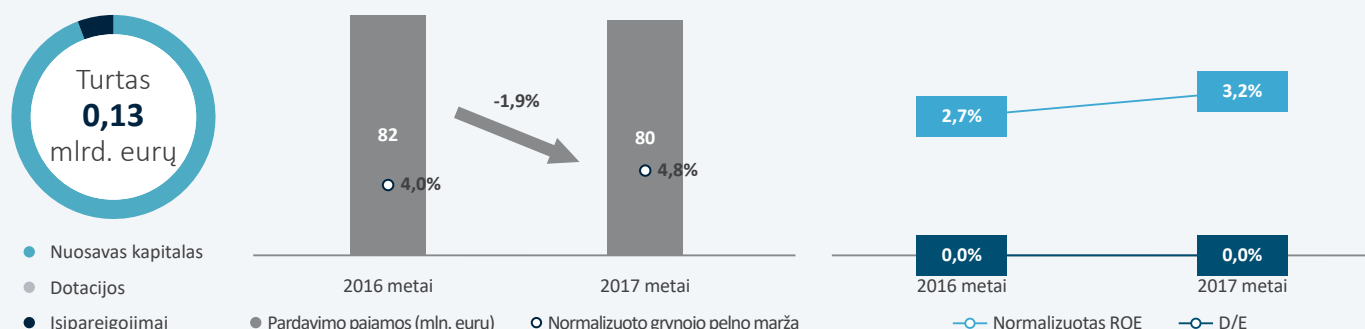
GRAŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	667	4 544
Turto mokestis	2 251	2 247
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	2 918	6 791

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	2 672	2 600
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	36	1
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	n.d.	5 550

VADOVYBĖ (2018-03-31)

Generalinis direktorius	Darius Aleknavičius
Valdybos pirmininkas	Vygantas Sliesoraitis (UAB „Enerstena“ direktorius)*
Valdybos nariai	Darius Kuliešius (Susisiekimo ministerija) Saulė Balčiūnienė (Žmogiškųjų išteklių ir organizacijos kultūros vystymo konsultantė)* Egidijus Vaišvilas (UAB Executive advisors partneris)* Natalija Vainikevičiūtė (UAB Aljansas AIB finansų direktorė)*

* Nepriklausomas narys

¹ – Eliminavus kelių apskaitinę vertę. Sujungus įmones keliai perduoti Lietuvos automobilių kelių direkcijai ir įmonės balanse nebeatspindimi

„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė

www.le.lt

Elektros ir šilumos energijos gamyba, tiekimas, elektros energijos importas bei eksportas, elektros energijos ir gamtinių dujų prekyba bei skirstymas, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimas ir plėtra

Grupę sudaro „Lietuvos energijos gamyba“, AB (valdoma akcijų dalis – 96,75 proc.), AB „Energtijos skirstymo operatorius“ (94,98 proc.), UAB EURAKRAS (100 proc.), UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ (100 proc.), NT Valdos, UAB (100 proc.), UAB Technologijų ir inovacijų centras (97,8 proc.), UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ (100 proc.), Tuuleenergia OU (100 proc.), Energijos tiekimas UAB (100 proc.), UAB LITGAS (100 proc.), VšĮ Energetikų mokymo centras (100 proc. iki 2017-08-11), UAB Elektroninių mokymų agentūra (100 proc.), UAB Verslo aptarnavimo centras (100 proc.), UAB „VAE SPB“ (100 proc.), UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė (100 proc.), UAB Duomenų logistikos centras (79,64 proc.), UAB Energijos sprendimų centras (100 proc.), Lietuvos energijos paramos fondas (100 proc.), UAB Kauno kogeneracinė jėgainė (51 proc.), UAB Transporto valdymas (100 proc. nuo 2018-02-15), per Energijos tiekimas UAB – Geton Energy OU (100 proc.), Geton Energy SIA (100 proc.), Geton Energy s.p.a. (100 proc.).

- 2017 metais 2,7 proc. augo paskirstytos elektros energijos kiekis
- 21,2 proc. padidėjo elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, apimtys
- Uždirbta 127,6 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno – 10,8 proc. mažiau nei prieš metus

Palyginus su praėjusiais metais, **paskirstytas elektros energijos kiekis nepriklausomiems vartotojams augo 2,7 proc. arba 0,24 TWh**. Bendras pagamintos energijos kiekis sumažėjo 14,1 proc. **Elektros energijos gamybos dalis iš atsinaujinančių energijos išteklių didėjo 21,2 proc.** ir 2017 metais sudarė 46 proc. visos Grupės elektros energijos gamybos (2016 metais – 33 proc.). Tam didžiausią įtaką turėjo didesnis vandens kiekis Nemuno upėje. **2017 metais paskirstytas gamtinių dujų kiekis sudarė 7,37 TWh, 0,3 proc. mažiau nei prieš metus, tačiau Grupės įmonių parduotas dujų kiekis padidėjo 1,4 proc.** Tam įtakos turėjo dėl geografinės dujų pardavimo portfelio diversifikacijos išaugę nuo 0,04 TWh iki 1,25 TWh (nuo 0,4 proc. iki 10,9 proc. bendroje perduoto kiekio struktūroje) pardavimai į Latviją.

Grupės pardavimo pajamos 2017 metais sudarė 1 100,8 mln. eurų, kurių pagrindinis šaltinis (51 proc. visų Grupės pajamų) – elektros energijos tiekimo ir skirstymo bei dujų skirstymo pajamos. Pajamos iš prekybos elektra ir dujomis sudarė 36 proc. **Lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2016 metais, pardavimo pajamos 2017 metais buvo 0,1 proc. mažesnės.** Tokiems pokyčiams reikšmingos įtakos turėjo 32,8 mln. eurų sumažėjusios elektros energijos persiuntimo ir visuomeninio tiekimo pajamos dėl nustatytos mažesnės elektros energijos ir gamtinių dujų kainos vartotojams. 13,3 mln. eurų sumažėjo ir elektros energijos gamybos pajamos dėl mažesnių elektros energijos gamybos apimčių. Neigiamą šių veiksmų įtaką atsėvė 42,1 mln. eurų išaugusios didesnės prekybos elektra ir dujomis pajamos.

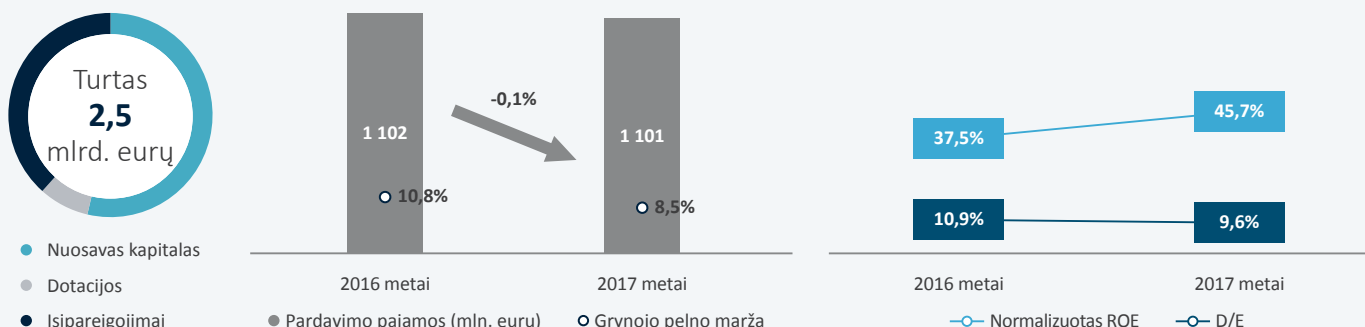
Įprastos veiklos EBITDA per 2017 metus sumažėjo 10,9 proc. lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. Apskaičiuojant įprastos veiklos Grupės EBITDA, eliminuota neigiama Gazprom dujų kainos nuolaidos taikytinos buitiniams ir nebutiniams vartotojams įtaka (2017 metais ši įtaka siekė 8,7 mln. eurų, 2016 metais – 28,9 mln. eurų).

2017 metais Grupė uždirbo 93,5 mln. eurų grynojo pelno, 21,0 proc. mažiau nei per praėjusius metus. **Grupės normalizuotas grynas pelnas už ataskaitinį laikotarpį, nevertinant vienkartinį veiksmų, siekė 127,6 mln. eurų – 10,8 proc. mažiau nei 2016 metais.**

Grupės investicijos 2017 metais sudarė 253,4 mln. eurų (5,4 proc. daugiau nei tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu praėjusiais metais). Daugiausia investicijų buvo skirta elektros skirstomojo tinklo palaikymui (51 proc.) ir plėtrai (21 proc.). Investicijos į dujų sistemų statybą ir rekonstrukciją bendrai sudarė 14 proc. visų 2017 metų investicijų.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	1 101 630	1 100 831
Pardavimo savikaina	727 427	740 491
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	374 203	360 340
Veiklos sąnaudos	226 852	263 207
Veiklos pelnas (nuostoliai)	147 351	97 133
EBITDA	264 469	235 767
Grynasis pelnas (nuostoliai)	118 438	93 525
Grynojo pelno marža	10,8%	8,5%
Mažumai tenkanti grynojo pelno (nuostolių) dalis	10 333	4 422
Normalizuotas grynas pelnas (nuostolis)	143 023	127 605
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	2 061 183	2 015 468
Trumpalaikis turtas	370 969	489 600
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	178 565	171 756
Turto iš viso	2 432 152	2 505 068
Nuosavas kapitalas	1 319 547	1 343 626
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	51 172	45 796
Dotacijos, subsidijos	284 929	200 311
Įsipareigojimai	827 676	961 131
Finansiniai įsipareigojimai	494 234	613 936
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	2 432 152	2 505 068
RODIKIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	6,0%	5,2%
Normalizuotas ROE	10,9%	9,6%
D/E	37,5%	45,7%
GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	100 706	78 265
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	4 859	4 513
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	66	63
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	4 069	4 433
AKCININKAI		
Valstybei priklausanti dalis		100 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Darius Maikštėnas	
Valdybos pirmininkas	Darius Maikštėnas (Generalinis direktorius)	
Valdybos nariai	Živilė Skibarkienė (Organizacinio vystymo tarnybos direktorė) Darius Kašauskas (Finansų ir išdoro tarnybos direktorius) Dominykas Tučkus (Infrastruktūros ir plėtros tarnybos direktorius) Vidmantas Salietis (Komercijos ir paslaugų tarnybos direktorius)	
Stebėtojų tarybos nariai	Darius Daubaras („Saudi Aramco“ vyriausiasis patarėjas)* Aušra Vičkauskienė (Finansų ministerija) Daiva Lubinskaitė-Trainauskienė (UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ personalo direktorė ir Personalo valdymo profesionalų asociacijos valdybos narė)* Andrius Pranckevičius (AB „Linus Agro Group“ generalinio direktoriaus pavaduotojas ir valdybos narys, PF „Kekava“ generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas)* Ramūnas Dilba (Finansų ministerija)	

*Nepriklausomas narys

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

www.gamyba.lt

Elektros energijos bei šilumos energijos gamyba bei prekybos elektros energija veikla

Bendrovė valdo Elektrėnų kompleksą su rezervine elektrine ir kombinuoto ciklo bloku, Kauno A. Brazausko hidroelektrinę bei Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę.

- 2017 metais Bendrovė pagamino ir pardavė 16,4 proc. mažiau elektros energijos
- Bendrovės EBITDA augimas siekė 21,5 proc.; grynasis pelnas smuko 48,7 proc., normalizuotas grynasis pelnas augo 18,1 proc.

2017 metais pagamintos ir parduotos elektros energijos kiekis siekė 1,15 TWh – tai 16,1 proc. mažiau, nei 2016 metais, kuomet Bendrovė pagamino ir pardavė 1,37 TWh elektros energijos. Tokį rezultatą lėmė – mažesnis pagamintas elektros energijos kiekis Elektrėnų komplekse (71,8 proc.) dėl mažesnių elektros kainų biržoje, kurioms įtaką darė pigesnis elektros energijos importas. Tuo tarpu Kruonio HAE pardavimų apimtys didėjo (6,2 proc.) – nors dieninės ir naktinės elektros energijos kainų skirtumas biržoje buvo mažesnis negu 2016 metais, tačiau aktyvesnė prekyba dienos eigos biržoje leido 2017 metais šiek tiek padidinti Kruonio HAE gamybos apimtį. Taip pat dėl gausių kritulių ir didesnio vandens kiekio Nemuno upėje, Kauno A. Brazausko hidroelektrinėje 2017 metais pagaminta 26,4 proc. daugiau elektros energijos nei 2016 metais.

2017 metais įmonės pajamos sumažėjo 13,4 proc. lyginant su 2016 metais. Šiam sumažėjimui daugiausiai įtakos turėjo sumažėjusi elektros energijos gamyba Elektrėnų komplekse dėl mažesnių, palyginus su 2016 metais, elektros energijos kainų biržoje, bei 2016 metais pajamoms teigiamą įtaką padariusio verslo dalies pardavimo efektas (15,4 mln. EUR). Palyginimui, Bendrovės pardavimo pajamos (pagrindinės veiklos pajamos) sumažėjo 3 proc., nuo 151,8 mln. eurų iki 147,2 mln. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu reguliuojamos veiklos pajamos (elektros energijos ir šilumos energijos gamyba Elektrėnų komplekse bei Elektrėnų komplekso ir Kruonio HAE teikiamos galios rezervų paslaugos) sudarė 65 proc. visų Bendrovės pardavimo pajamų, tuo tarpu 2016 metų atitinkamu laikotarpiu – 60 proc.

Bendrovės EBITDA 2017 metais siekė 70,5 mln. eurų ir buvo 21,5 proc. didesnė nei 2016 metais. Esminę įtaką EBITDA pokyčiui turėjo VKEKK sprendimai, susiję su Bendrovės 2010-2015 metų VIAP lėšų sumos patikrinimu, taip pat su 2017 metais pakeistais VIAP skiriamų lėšų nustatymo principais ir atitinkamu teisiniu reglamentavimu. Dėl šių pokyčių 2017 metais Bendrovė finansinėse ataskaitose pripažino 11,4 mln. eurų VIAP pajamų, susijusių su ankstesniais laikotarpiais pripažintų VIAP pajamų perskaičiavimu.

2017 metais Bendrovės grynasis pelnas siekė 20,5 mln. eurų ir buvo 48,7 proc. mažesnis nei atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu dėl apskaityto turto vertės sumažėjimo Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokų turtui. Normalizuotas grynasis pelnas (eliminavus turto vertės sumažėjimą) augo 18,1 proc.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	172 922	149 815
Pagrindinės veiklos sąnaudos	123 892	133 579
Veiklos pelnas (nuostoliai)	49 030	16 236
EBITDA	58 054	70 538
Grynasis pelnas (nuostoliai)	39 975	20 521
Grynojo pelno marža	23,1%	13,7%
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	39 975	47 196
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	668 520	518 626
Trumpalaikis turtas	150 910	117 662
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	99 045	60 700
Turto iš viso	819 430	636 288
Nuosavas kapitalas	355 566	353 874
Dotacijos, subsidijos	269 758	177 875
Įsipareigojimai	194 106	104 539
Finansiniai įsipareigojimai	132 459	55 247
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	819 430	636 288
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	4,8%	6,5%
Normalizuotas ROE	11,4%	13,3%
D/E	37,3%	15,6%

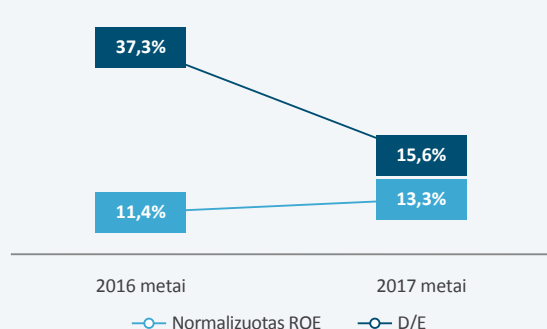
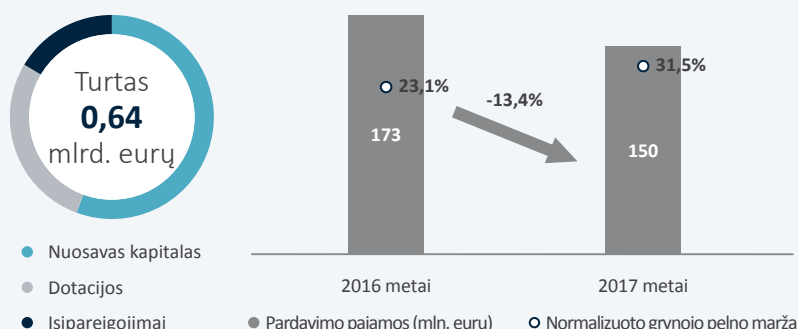
GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	40 010	19 688

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	399	392
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	4	4
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	4 046	4 455

AKCININKAI	
„Lietuvos energija“, UAB (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)	96,75 proc.
Kiti akcininkai	3,25 proc.

VADOVYBĖ (2018-03-31)	
Generalinis direktorius	Eglė Čiužaitė
Valdybos pirmininkas	Eglė Čiužaitė (Generalinė direktorė)
Valdybos nariai	Darius Kucinas (Gamybos direktorius) Mindaugas Kvekšas (Finansų ir administravimo direktorius) Nerijus Rasburskis (Verslo vystymo tarnybos projektų vadovas)
Stebėtojų tarybos nariai	Mindaugas Keizeris („Lietuvos energija“, UAB strategijos ir plėtros departamento direktorius) Živilė Skibarkienė („Lietuvos energija“, UAB organizacinio vystymo tarnybos direktorė) Dominykas Tučkus („Lietuvos energija“, UAB infrastruktūros ir plėtros tarnybos direktorius) Rimgaudas Kalvaitis*

*Nepriklausomas narys

AB „Energijos skirstymo operatorius“

www.eso.lt

Elektros energijos tiekimas ir skirstymas bei gamtinių dujų skirstymas, garantinis elektros energijos ir dujų tiekimas, elektros ir dujų įvedimas, elektros ir dujų skirstymo tinklų eksploatavimas, priežiūra, valdymas ir plėtra, jų saugumo ir patikimumo užtikrinimas

- 2017 metais augo paskirstomos elektros energijos kiekiai (+2,72 proc.), paskirstomų gamtinių dujų kiekiai nežymiai mažėjo (-0,34 proc.)
- Bendrovės pajamos sumažėjo 5,8 proc., EBITDA smukimas siekė 14,2 proc., grynojo pelno – 16,2 proc.

ESO – didžiausia pagal rinkos kapitalizaciją (2017 12 29 kapitalizacija siekė 769,38 mln. eurų) bendrovė „NASDAQ Baltic“ biržoje. ESO akcijų kaina buvo stabili, dividendų pajamingumas – aukštas: už 2017 metus išmokamų dividendų suma, tenkanti vienai akcijai, buvo 0,0714 euro, už 2016 metus – 0,0719 euro. Vidutinė svertinė 2017 metų ESO akcijos kaina siekė 0,869 euro, tad metinis dividendinis ESO akcijų pajamingumas – daugiau nei 8 proc.

2017 metais Įmonė prie elektros skirstymo tinklo prijungė 29,6 tūkst. naujų klientų (1 proc. daugiau nei 2016 metais), prie dujotiekių prijungė 12,5 tūkst. klientų (137 proc. daugiau nei 2016 metais).

Per 2017 metus Įmonė klientams persiuntė 9,22 TWh elektros energijos, iš kurių 35 proc. sudarė elektros energijos pardavimai, per metus padidėję 2,3 proc., likusi dalis teko tik persiuntimo paslaugai, kurios apimtys padidėjo 2,7 proc. didžiąją dalį persiunčiamos energijos suvartojo gyventojai (30,8 proc.), pramonės objektai (29 proc.) ir paslaugų įstaigos (11,3 proc.). Įmonė ataskaitiniu laikotarpiu transportavo 7,37 TWh gamtinių dujų (0,3 proc. mažiau) dėl šiltesnių nei 2016 metais orų, kurie lėmė mažesnę dujų poreikį.

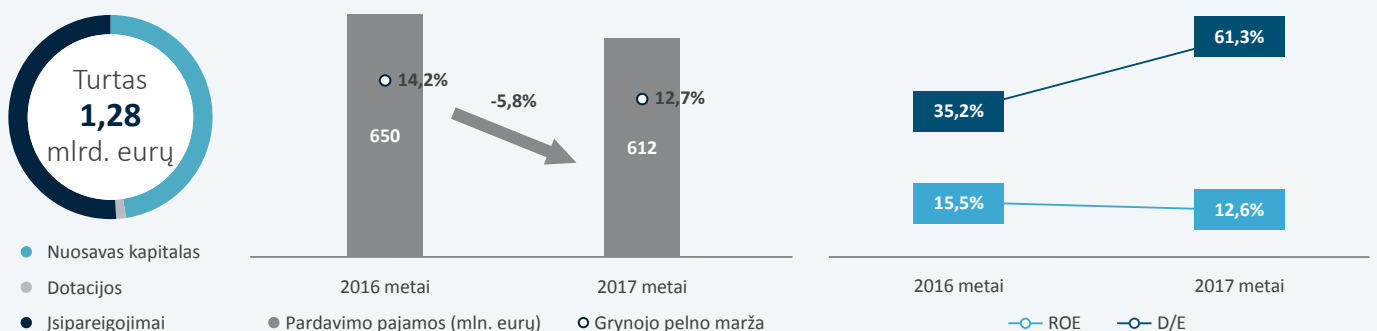
2017 metais Bendrovės pajamos, palyginus su 2016 metų rezultatais, sumažėjo 37,8 mln. eurų arba 5,8 proc. Pajamos mažėjo dėl nustatytų mažesnių elektros energijos ir gamtinių dujų kainų Bendrovės klientams. Daugiausia, 66 proc. bendrovės pajamų sudarė elektros energijos persiuntimo pajamos. Pajamos iš visuomeninės elektros energijos tiekimo veiklos sudarė 18 proc., dujų paskirstymo pajamos siekė 8 proc. visų Bendrovės pajamų.

AB „ESO“ grynasis pelnas 2017 metais sumažėjo 16,2 proc. ir ataskaitinių metų pabaigoje siekė 77,6 mln. eurų. EBITDA sumažėjo 14,2 proc. ir sudarė 140,1 mln. eurų. Atitinkamai užfiksuotas ir nuosavo kapitalo grąžos sumažėjimas 2,9 procentiniais punktais iki 12,6 proc.

2017 metais Bendrovės investicijos išaugo 51,6 proc. ir sudarė 226,2 mln. eurų (2016 metais – 149,2 mln. eurų). Augimą nulėmė investicijos į elektros skirstymo tinklo atnaujinimą, kurios augo 51,4 proc. ir sudarė 56,7 proc. visų įmonės investicijų. Ataskaitiniu laikotarpiu taip pat beveik du kartus iki 34,9 mln. eurų, išaugo investicijos į dujų sistemų statybą ir rekonstrukciją (2016 metais – 16,5 mln. eurų).

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pajamos	650 063	612 309
Pagrindinės veiklos sąnaudos	542 077	526 953
Veiklos pelnas (nuostoliai)	107 986	85 356
EBITDA	163 314	140 080
Grynasis pelnas (nuostoliai)	92 502	77 552
Grynojo pelno marža	14,2%	12,7%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	1 032 300	1 197 433
Trumpalaikis turtas	79 796	80 368
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10 662	6 449
Turto iš viso	1 112 096	1 277 801
Nuosavas kapitalas	623 195	607 644
Dotacijos, subsidijos	20 477	19 758
Įsipareigojimai	468 424	650 399
Finansiniai įsipareigojimai	219 081	372 688
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1 112 096	1 277 801
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
ROA	8,4%	6,5%
ROE	15,5%	12,6%
D/E	35,2%	61,3%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	64 289	63 832
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	2 677	2 503
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	7	7
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	4 969	4 857
AKCININKAI		
„Lietuvos energija“, UAB (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)		94,98%
Kiti akcininkai		5,02%
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Dalia Andrulionienė	
Valdybos pirmininkas	Dalia Andrulionienė (Generalinė direktorė)	
Valdybos nariai	Ignas Pranskevičius (Paslaugų tarnybos direktorius) Augustinas Dragūnas (Finansų ir administravimo tarnybos direktorius) Saulius Vaičekas (Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius) Ovidijus Martinonis (Tinklų vystymo tarnybos direktorius)	
Stebėtojų tarybos nariai	Darius Maikštėnas („Lietuvos energija“, UAB generalinis direktorius) Darius Kašauskas („Lietuvos energija“, UAB valdybos narys, finansų ir išdų tarnybos direktorius) Kęstutis Betingis*	

*Nepriklausomas narys

UAB „EPSO–G“ įmonių grupė

www.epsog.lt

Pagrindinė Grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei užtikrinti šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą; prekybos organizavimas gamtinių dujų ir biokuro biržose

Grupę sudaro tiesiogiai patrunuojamos LITGRID AB (valdoma akcijų dalis – 97,5 proc.), AB „Amber Grid“ (96,6 proc.), BALTPOL UAB (67 proc.).

- Perduota 2,7 proc. daugiau elektros energijos, gamtinių dujų perdavimas augo 4,1 proc.
- Dėl sumažėjusių perdavimo paslaugų tarifų pajamos sumažėjo 4 proc.
- Normalizuotas grynas pelnas smuko 22,9 proc., iki 26,9 mln. eurų

Didėjant energijos paklausai Lietuvoje, aukštos įtampos perdavimo tinklais šalies gyventojų ir verslo poreikiams **2017 metais buvo perduota 9 992 mln. kWh elektros energijos**, arba 2,7 proc. daugiau palyginti su 2016 metais. Tai didžiausias perduotos energijos kiekis nuo 1992 metų. Po keleto metų kritimo stabilizavosi dujų vartojimas. Lietuvos vartotojams į dujų skirstymo ar tiesiogiai prijungtas vartotojų sistemas buvo transportuota 24 290 GWh gamtinių dujų, t. y. 4,1 proc. daugiau nei 2016 metais, kurių augimą lėmė išaugusi gamtinių dujų paklausa trąšų gamybos sektoriuje. Į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį buvo transportuota 25 664 GWh gamtinių dujų (9,2 proc. daugiau nei 2016 metais), o į Latvijos Respubliką per Kiemėnų DAs sistemą buvo perduota 2 598 GWh gamtinių dujų (2016 metais tuo pačiu metu – 474 GWh).

Per 2017 metus įmonių grupės pajamos, lyginant su 2016 metų rezultatais sumažėjo 4 proc. ir siekė 225,2 mln. eurų. Pajamos už elektros energijos perdavimą, kurios sudarė 30,3 proc. visų Grupės pajamų, padidėjo 0,4 proc. ir siekė 68,3 mln. eurų. Gamtinių dujų perdavimo pajamos, kurios 2017 metais siekė 56,2 mln. eurų, sumažėjo 5,9 proc. ir sudarė 24 proc. visų Grupės pajamų. Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nuo 2017 metų sausio 1 d. nustatyto 23 proc. didesnio sisteminių paslaugų tarifo pajamos už sisteminę elektros energijos paslaugą padidėjo 25,4 proc. iki 42,5 mln. eurų. Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos sumažėjo 19,4 proc. iki 17,8 mln. eurų. Tam didžiausios įtakos turėjo sumažėjęs energijos balansavimo poreikis bei patikimiau veikusios tarpsteminės jungtys.

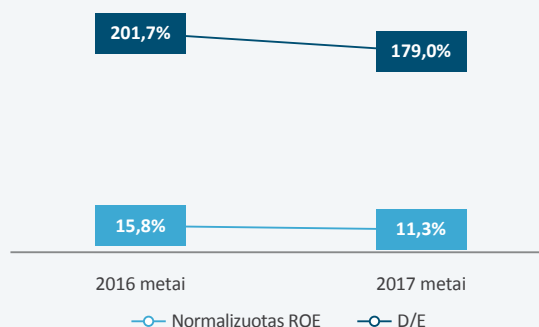
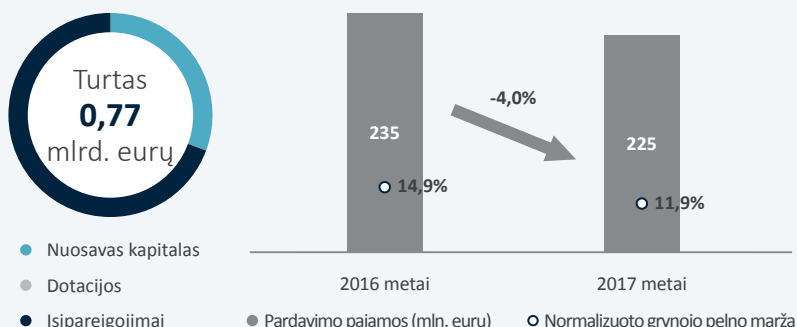
Grupės pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) 2017 metais sumažėjo iki 77,2 mln. eurų. Lyginant su 2016 metais EBITDA sumažėjo 13,7 proc. arba 12,3 mln. eurų. 2017 metais grupė uždirbo 26,9 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, kai 2016 metų pabaigoje normalizuotas grynas pelnas siekė 34,9 mln. eurų – mažėjimas siekė 22,9 proc.

Normalizuota nuosavo kapitalo grąža sumažėjo 4,5 procentiniais punktais iki 11,3 proc. **2017 metų pabaigoje Grupės finansiniai įsipareigojimai kredito institucijoms siekė 422,9 mln. eurų (įskaitant 169,9 mln. Eur įsipareigojimą „Lietuvos energija“, UAB už LITGRID akcijų įsigijimą, kuris nuo metų pradžios buvo sumažintas 35,4 mln. eurų).**

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	234 522	225 246
Pagrindinės veiklos sąnaudos	189 639	225 607
Veiklos pelnas (nuostoliai)	44 883	-361
EBITDA	89 509	77 213
Grynasis pelnas (nuostoliai)	39 074	-2 796
Grynojo pelno marža	16,7%	-1,2%
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	1 233	-45
Normalizuotas grynas pelnas	34 893	26 888
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	689 321	629 559
Trumpalaikis turtas	146 442	140 897
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16 718	8 075
Turto iš viso	835 763	770 456
Nuosavas kapitalas	240 413	236 247
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	13 509	12 241
Dotacijos, subsidijos	38	22
Įsipareigojimai	595 312	534 187
Finansiniai įsipareigojimai ¹	484 956	422 940
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	835 763	770 456
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	3,5%	3,3%
Normalizuotas ROE	15,8%	11,3%
D/E	201,7%	179,0%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	508	682
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	1 071	1 014
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	24	27
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	5 283	5 946
AKCININKAI		
Valstybei priklausanti dalis		100 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Rolandas Zukas	
Valdybos pirmininkas	Rytis Ambrazevičius (Asociacijos „Baltic Institute of Corporate Governance“ prezidentas)*	
Valdybos nariai	Gediminas Almantas (VĮ „Lietuvos oro uostai“ valdybos narys)* Valdas Vitkauskas (Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko vyresnysis bankininkas)* Rolandas Zukas (Generalinis direktorius) Algirdas Juozaponis (Finansų direktorius)	
Stebėtojų tarybos pirmininkas	Viktorija Trimbel (AB Lietuvos radijo ir televizijos centro nepriklausoma valdybos narė, Quantum Capital, UAB vadovaujanti partnerė)*	
Stebėtojų tarybos nariai	Raimondas Rapkevičius (UAB „General Financing“ generalinio direktoriaus pavaduotojas, įmonės finansų direktorius)* Inga Černiuk (Susisiekimo ministerija) Agnė Amelija Kairytė (Energetikos ministerija)	

¹ – Į 2016 metų finansinius įsipareigojimus yra įtraukti 205 794 tūkst. eurų, o 2017 metų – 169 856 tūkst. eurų įsipareigojimai „Lietuvos energija“, UAB už LITGRID AB akcijų įsigijimą.

*Nepriklausomas narys

LITGRID AB įmonių grupė

www.litgrid.eu

LITGRID – patrunuojamoji VVJ EPSO-G bendrovė – yra Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius, palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. Įmonė atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros energijos rinką

LITGRID įmonių grupę sudaro „Litgrid“ AB, UAB „Tetas“ ir UAB „LITGRID Power Link Service“. LITGRID taip pat valdo „LitPol Link“ Sp.z.o.o. (50 proc.), UAB „Duomenų logistikos centras (20,36 proc.) ir „Nord Pool“ AS (2 proc.) akcijas ir jų suteikiamus balsus.

- Perduotas elektros energijos kiekis išaugo 2,7 proc.
- Pajamų mažėjimas siekė 4,1 proc.
- Grupės grynas pelnas sumažėjo 46,3 proc. dėl perdavimo veiklos segmento pelno mažėjimo

Vykdydama elektros perdavimo sistemos operatoriaus funkciją, per 2017 metus LITGRID aukštos įtampos perdavimo tinklais šalies poreikiams perdavė 9 992 mln. kWh elektros energijos – 2,7 proc. daugiau nei buvo perduota 2016 metais. Be kitų paslaugų LITGRID taip pat teikia viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, viena iš jų yra strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus), rengimas ir įgyvendinimas.

Įmonių grupės pajamos 2017 metais sumažėjo 4,1 proc. iki 160,2 mln. eurų. Elektros energijos perdavimo pajamos, kurios bendroje pajamų struktūroje sudarė 43 proc., augo 0,4 proc. iki 68,3 mln. eurų. 25,4 proc. (iki 42,5 mln. eurų) augo ir sisteminių paslaugų pajamos, sudarančios 26,5 proc. visų Grupės pajamų. Pagrindinė to priežastis – nuo 2017 metų sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas sisteminių paslaugų tarifas buvo 23 proc. didesnis nei 2016 metais. Lyginant su 2016 metų rezultatais, užfiksuotas balansavimo energijos pajamų mažėjimas, siekęs 19,4 proc. dėl 21,5 proc. sumažėjusio parduotos balansavimo elektros energijos kiekio, kurį lėmė mažesnis balansavimo energijos tiekėjų poreikis bei mažesnis elektros jungčių su Švedija ir Lenkija paskirstytojo pralaidumo (t.y. supraktauto elektros kiekio biržoje) užtikrinimo poreikis. Remonto darbų, investicinių projektų ir kitos pajamos sumažėjo 29 proc., kitų su elektros energija susijusių pajamų mažėjimas siekė 23,8 proc.

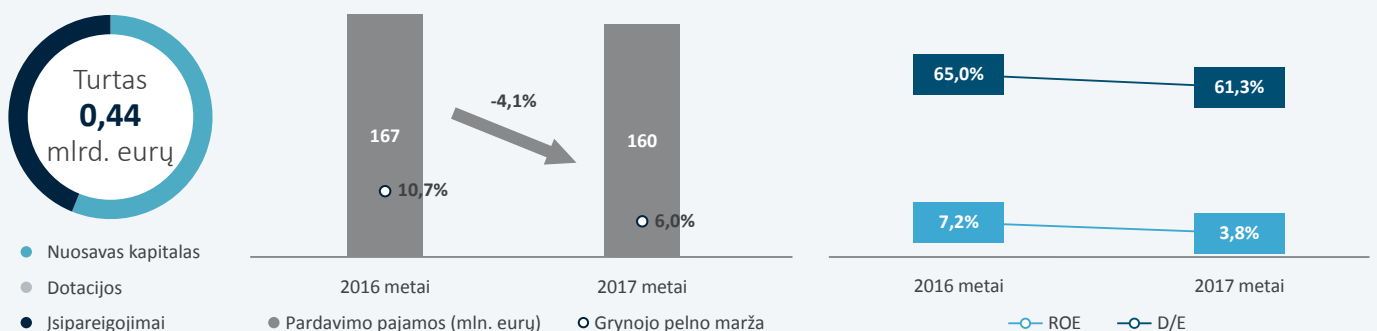
2017 metų Grupės grynas pelnas sudarė 9,6 mln. eurų, kai 2016 metų pabaigoje siekė 17,9 mln. eurų. Grupės pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) sumažėjo 17,7 proc., t.y. 8,7 mln. eurų ir buvo 40,5 mln. eurų. Perdavimo veiklos segmento pelno sumažėjimą lėmė 6,5 mln. eurų mažesnės dėsningų ir netesybų pajamos, 2,2 mln. eurų blogesnis dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme (ITC) rezultatas ir 2 mln. eurų mažesnės naujų vartotojų prijungimo pajamos.

Dėl nuo Įmonės nepriklausančių priežasčių įvykęs pelno mažėjimas lėmė grąžos rodiklių neigiamus pokyčius: nuosavo kapitalo grąža sumažėjo 3,4 procentiniais punktais ir siekė 3,8 proc., turto grąža buvo 2,1 proc.

2017 metais pagrindinės LITGRID investicijos siekė 26,7 mln. eurų (2016 metais – 36,7 mln. eurų), iš kurių 56 proc. skirta strateginių ir valstybei svarbių elektros energetikos projektų įgyvendinimui, o 44 proc. – perdavimo tinklo rekonstrukcijai ir plėtrai.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAİ	2017 METAİ
Pardavimo pajamos	167 055	160 188
Pagrindinės veiklos sąnaudos	145 874	147 240
Veiklos pelnas (nuostoliai)	21 181	12 948
EBITDA	49 302	40 525
Grynas pelnas (nuostoliai)	17 857	9 585
Grynojo pelno marža	10,7%	6,0%
Mažumai tenkanti grynojo pelno (nuostolių) dalis	10	0
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	403 410	384 779
Trumpalaikis turtas	58 954	54 431
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	798	696
Turto iš viso	462 364	439 210
Nuosavas kapitalas	254 805	246 598
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	0	0
Dotacijos, subsidijos	38	22
Įsipareigojimai	207 521	192 590
Finansiniai įsipareigojimai	165 503	151 091
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	462 364	439 210
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
ROA	3,5%	2,1%
ROE	7,2%	3,8%
D/E	65,0%	61,3%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAİ	2017 METAİ
Paskirti dividendai (iš viso)	18 176	7 716
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAİ	2017 METAİ
Darbuotojų skaičius	685	633
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	13	12
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	5 330	5 132
AKCININKAI		
UAB „EPSO-G“ (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)		97,5 proc.
Kiti akcininkai		2,5 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Daivis Virbickas	
Valdybos pirmininkas	Rimvydas Štilinis (UAB „EPSO-G“ infrastruktūros direktorius)	
Valdybos nariai	Daivis Virbickas (Generalinis direktorius) Vidmantas Grušas (Perdavimo tinklo departamento direktorius) Nemunas Biknius (UAB „EPSO-G“ Strategijos ir plėtros direktorius) Domas Sidaravičius („ERGO Invest SIA“ bendrovės vadovas)*	

*Nepriklausomas narys

AB „Amber Grid“

www.ambergrid.lt

AB „Amber Grid“ yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdynais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą

- Transportuotų dujų kiekis išaugo 4,1 proc.
- Sumažinus paslaugų kainas 7,8 proc., pajamos už dujų transportavimo paslaugas Lietuvos vartotojams sumažėjo 7,2 proc.
- Sukurta de facto regioninė dujų birža

2017 metais įmonė vykdė strateginius dujų perdavimo infrastruktūros projektus, įtrauktus į ES Bendrojo intereso projektų antrąjį sąrašą:

- Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL);
- Dujotiekių jungtis tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimas.

2017 metais Lietuvos ir kitų Baltijos šalių vartotojams į Bendrovės valdomą perdavimo sistemą įleista 14 659 GWh gamtinių dujų iš Baltarusijos ir 12 360 GWh iš Klaipėdos SGD terminalo, iš kurio pateikta 45,3 proc. šiems vartotojams reikalingo kiekio. Lyginant su 2016 metais perduotu gamtinių dujų kiekiu, kuris siekė 23 336 GWh, 2017 metais Lietuvos vartotojams iki vidinio išleidimo taško transportuota 4,1 proc. daugiau gamtinių dujų – 24 290 GWh.

Per atskaitinį laikotarpį Bendrovė uždirbo 64,3 mln. eurų pajamų – 3,6 proc. mažiau nei per 2016 metus dėl reikšmingai sumažintų paslaugų kainų sistemos naudotojams bei sumažėjusių užsakytų ilgalaikių pajėgumų. Pajamos už gamtinių dujų perdavimo paslaugas Lietuvos vartotojams sumažėjo 7,2 proc.

2017 metais Bendrovės sąnaudos sudarė 76 mln. eurų ir palyginti su 2016 metais buvo 81,1 proc. didesnės. 46,7 proc. šių sąnaudų sudarė ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudos, kurias eliminavus, veiklos sąnaudos sumažėjo 3,4 proc. dėl nusidėvėjimo ir kitų sąnaudų mažėjimo.

2017 metais atliktas Bendrovės ilgalaikio turto vertinimas, atsižvelgiant į EPSO-G įmonių grupėje taikomus vienodus apskaitos principus ir užtikrinant, kad, kaip to reikalauja Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai, grupės ilgalaikis turtas būtų apskaitomas tikrąja verte.

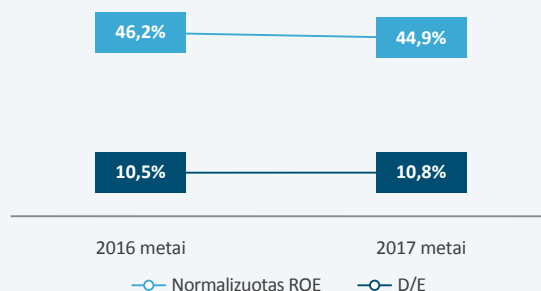
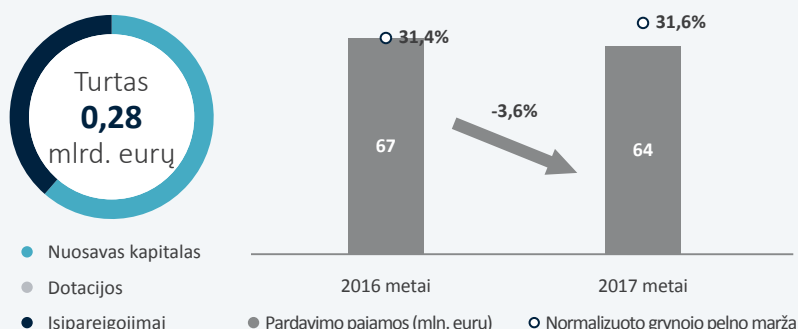
Atlikus ilgalaikio turto perkainojimą, buvo apskaitytas 35,5 mln. eurų vertės sumažėjimas. Bendrovė patyrė 9,9 mln. eurų grynąjį nuostolį, kai 2016 metais grynasis pelnas siekė 20,9 mln. eurų. Normalizuota kapitalo grąža 2017 metais siekė – 10,8 proc., EBITDA sumažėjo 8,4 proc. ir sudarė 38,3 mln. eurų.

Pagal patvirtintą Bendrovės 2017-2026 metų tinklo plėtros planą, numatoma investicijų vertė į dujų perdavimo sistemos plėtros projektus per artimiausią dešimtmetį sudaro 192,8 mln. eurų. 2017 metais investicijoms skirta 12,4 mln. eurų, t. y. 5,6 proc. mažiau nei 2016 metais. 97,9 proc. (12,1 mln. eurų) šių investicijų sudarė investicijos į rekonstrukciją ir modernizavimą, kurios išaugo 2 kartus dėl atliekamų magistralinių dujotiekių bei dujų skirstymo stočių rekonstrukcijos projektų.

Bendrovė taip pat valdo UAB „GET Baltic“, įmonę organizuojančią prekybą Lietuvos gamtinių dujų rinkoje. UAB „GET Baltic“ turi registruoto duomenų tiekimo subjekto statusą (RRM) ir administruoja elektroninę prekybos sistemą. 2017 metais bendrovės rezultatas buvo teigiamas – grynasis pelnas siekė 87 tūkst. eurų, kuomet 2016 metais buvo patirtas 212 tūkst. eurų nuostolis. Energetikos ministerijos lūkesčių rašte UAB „EPSO-G“ teigiama, kad bendrovei numatomas „svarbus vaidmuo kuriamoje vieningoje Baltijos regiono dujų rinkoje“.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	66 742	64 322
Sąnaudos	41 978	76 038
Veiklos pelnas (nuostoliai)	24 764	-11 716
EBITDA	41 765	38 252
Grynasis pelnas (nuostoliai)	20 928	-9 861
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>31,4%</i>	<i>-15,3%</i>
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	20 928	20 320
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	285 799	244 654
Trumpalaikis turtas	42 583	35 544
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13 966	6 726
Turto iš viso	328 382	280 198
Nuosavas kapitalas	202 810	172 021
Dotacijos, subsidijos	0	0
Įsipareigojimai	125 572	108 177
Finansiniai įsipareigojimai	93 666	77 222
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	328 382	280 198
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	5,8%	6,7%
Normalizuotas ROE	10,5%	10,8%
D/E	46,2%	44,9%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	20 928	20 300
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	357	346
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	5	5
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	6 065	6 340
AKCININKAI		
UAB „EPSO-G“ (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)		96,6 proc.
Kiti akcininkai		3,4 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius		Saulius Bilys
Valdybos pirmininkas	Nemunas Biknius (Strategijos ir plėtros direktorius, UAB „EPSO G“)	
Valdybos nariai		Saulius Bilys (Generalinis direktorius) Vytautas Ruolia (Komercijos direktorius) Rimvydas Štilinis (Infrastruktūros direktorius, UAB „EPSO G“) Nerijus Datkūnas (UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos pirmininkas, Finansų analitikų asociacijos prezidentas) *

*Nepriklausomas narys

AB „Klaipėdos nafta“

www.kn.lt

AB „Klaipėdos nafta“ – listinguojama Lietuvos energetikos sektoriaus Bendrovė, valdanti naftos bei SGD krovos terminalus Klaipėdoje, vystanti mažos apimties SGD veiklas bei teikianti ilgalaikio naftos produktų saugojimo paslaugas Subačiuje (Kupiškio raj.) esančiame naftos terminale

AB „Klaipėdos nafta“ valdo dukterinę įmonę UAB „SGD logistika“ (100 proc.)

- Naftos produktų krova sumažėjo 2,2 proc.
- Grynas pelnas augo 23,5 proc., iki 17 mln. eurų
- Už 2017 metus dividendams paskirta 17 mln. eurų

Klaipėdos nafta 2017 metais tapo pirmąja valstybės valdoma įmone, į kurios valdybą nepriklausomu nariu buvo išrinktas užsienio valstybės pilietis.

Naftos produktų krova per 2017 metus sumažėjo 2,2 proc. ir sudarė 7 177 tūkst. tonų. Tam įtakos turėjo pagrindinio kliento – AB ORLEN Lietuva sumažėjęs perkraunamų naftos produktų krovis. **2017 metais per Klaipėdos naftos auto aikštelę buvo perkrauta apie 18 proc. viso Lietuvoje suvartojamo kuro** (benzino ir dyzelino). Nepaisant nepalankių geopolitinių aplinkybių, **tranzitiniai srautai išliko panašūs, o tamsių naftos produktų tranzitas augo 5 proc.** Pagrindinis tranzitinių krovinių klientas 2017 metais buvo BNK (UK) Limited, priklausanti didžiausiai Baltarusijos naftos produktų eksportuotojai – ZAT „Belaruskaja neftenaja kompanija“ (Baltarusijos naftos bendrovė – BNK).

SGD terminalas, 2014 metų lapkričio 27 dieną pradėjęs išdujinimo veiklą, per 2017 metus išdujino 12,6 tūkst. MWh suskystintų gamtinių dujų. Lyginant su 2016 metų rezultatais, išdujinimo apimtys sumažėjo 13,4 proc. 2017 metais į SGD terminalą suskystintas gamtinės dujos tiekė 4 tiekėjai (Statoil, Cheniere, Koch ir Gas Natural Fenosa), kai tuo tarpu 2016 metais tik Statoil.

Dėl vienkartinio naftos produktų likučių realizavimo 4,1 proc. išaugusios Klaipėdos naftos terminalo bei 1,8 proc. padidėjusios SGD terminalo pardavimo pajamos (kurios dėl reguliuojamos kainodaros nepriklauso nuo išdujinimo veiklos apimčių) lėmė Bendrovės 2,5 proc. pardavimo pajamų augimą 2017 metais. Iš viso 2017 metais Bendrovė uždirbo 106,5 mln. eurų pardavimo pajamų, iš kurių 68,2 mln. eurų (64 proc.) sudarė SGD terminalo veiklos pajamos, 35,5 mln. eurų (33,3 proc.) – naftos produktų perkrovimo paslaugos pajamos, 2,4 mln. eurų (2,3 proc.) – Subačiaus naftos terminalo pardavimų pajamos.

Bendrovė 2017 metais uždirbo 17 mln. eurų grynojo pelno, t. y. 23,5 proc. daugiau nei 2016 metais. 2017 metų pabaigoje EBITDA sudarė 31,3 mln. eurų, 10,2 proc. daugiau nei 2016 metais. **2017 metų nuosavo kapitalo grąža, lyginant su 2016 metais, išaugo nuo 7,1 proc. iki 8,7 proc.**

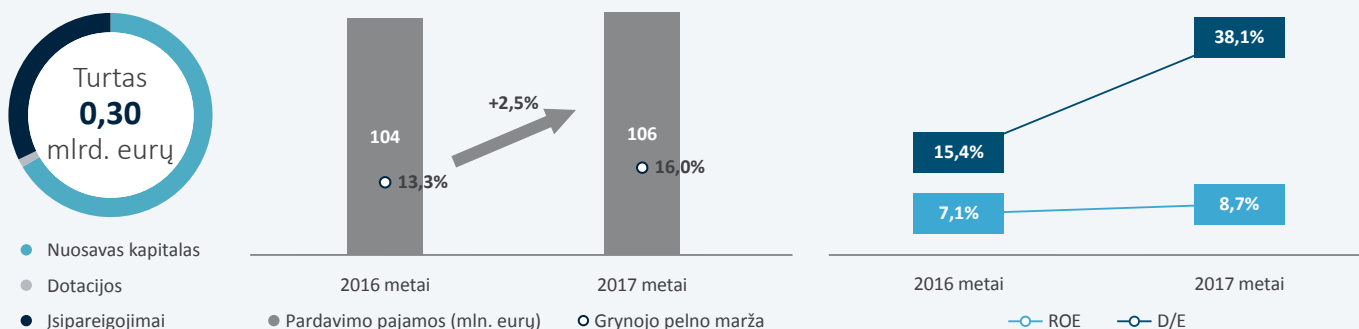
Bendrovė 2017 metais gavo 1,2 mln. eurų dotacijų ilgalaikiam turtui įsigyti (SGD paskirstymo stoties statybai), 2016 metais – 2,6 mln. eurų.

Bendrovės investicijos 2017 metais sudarė 32,9 mln. eurų, kurių didžioji dalis buvo nukreipta SGD mažos apimties terminalo statybas bei Klaipėdos naftos terminalo plėtrą – naujų talpyklų statybą.

Už 2017 metus Bendrovės akcininkai paskyrė 17 mln. eurų dividendams, t. y. 76,4 proc. daugiau nei buvo paskirta už 2016 metus.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	103 839	106 484
Pardavimo savikaina	83 042	82 739
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	20 797	23 745
Veiklos sąnaudos	5 905	6 217
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	-8	79
Veiklos pelnas (nuostoliai)	14 884	17 607
EBITDA	28 446	31 339
Grynas pelnas (nuostoliai)	13 794	17 031
Grynojo pelno marža	13,3%	16,0%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	186 895	204 977
Trumpalaikis turtas	55 536	96 268
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	42 056	81 747
Turto iš viso	242 431	301 245
Nuosavas kapitalas	192 969	200 344
Dotacijos, subsidijos	2 781	4 006
Įsipareigojimai	46 681	96 895
Finansiniai įsipareigojimai	29 724	76 379
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	242 431	301 245
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
ROA	5,7%	6,3%
ROE	7,1%	8,7%
D/E	15,4%	38,1%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	9 656	17 031
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	374	389
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	38	38
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 918	4 051
AKCININKAI		
Valstybei priklausanti dalis		72,3 proc.
UAB koncernas „Achemos grupė“		10,3 proc.
Kiti akcininkai		17,4 proc.
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius		Mindaugas Jusius
Valdybos pirmininkas		Nepaskirtas
Valdybos nariai		Dainius Bražiūnas (Energetikos ministerija) Bjarke Pålsson („Nykredit“ finansų strategijos ir organizavimo vykdytysis direktorius)* Giedrius Dusevičius (UAB „ACC Distribution“ valdybos narys)* Mantas Bartuška (AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinis direktorius)

*Nepriklausomas narys

Miškų urėdijos

www.vivmu.lt

Miškų priežiūra ir atkūrimas, medienos kirtimas ir prekyba

- *Parduotas apvaliosios medienos kiekis sumažėjo 2,1 proc.*
- *Visų medienos rūšių kainos augo, apvaliosios medienos – 6,3 proc.*
- *Normalizuotas urėdijų grynasis pelnas mažėjo 5,2 proc.*

2017 metais miškų urėdijos pardavė 2,1 proc. mažiau apvaliosios medienos nei 2016 metais. Ataskaitiniu laikotarpiu miškų urėdijos bendrai pardavė 3,7 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos. Tačiau 2017 metais augo parduodamos medienos ir biokuro kainos: augo visų kaitrumo grupių medienos (I – 10,7 proc., II – 14,0 proc., III – 14 proc.), kirtimo liekanų (17,3 proc.) ir biokuro (5,5 proc.) kainos. Vidutinė apvaliosios medienos kaina augo 6,3 proc. – 2017 metais pasiekė 40,5 euro už kubinį metrą. Pajamos už apvaliąją medieną (įskaitant padarinę ir malkinę medieną) yra pagrindinės miškų urėdijų pajamos ir sudarė 92,7 proc. urėdijų pajamų. **Dėl augusių medienos kainų urėdijų pajamos augo 3,5 proc. ir 2017 metais siekė 161,6 mln. eurų.**

Pardavimo savikaina 2017 metais padidėjo 1,9 proc. iki 63,9 mln. eurų didžiąja dalimi dėl rangos paslaugų pabrangimo. Vykdamas ekologinę bei socialinę veiklą buvo patirta 3,4 proc. daugiau sąnaudų nei 2016 metais, kurios 2017 metais siekė 8 mln. eurų. **Veiklos sąnaudos augo 7,3 proc. iki 91,9 mln. eurų.** Padidėjimą lėmė išlaidos, susijusios su miškų urėdijų reorganizavimu. Dėl sparčiai augusių veiklos sąnaudų 4,9 proc. mažėjo normalizuotas grynasis pelnas ir 2017 metais siekė 26,3 mln. eurų. Sumažėjus normalizuotam grynajam pelnui ir 64,7 mln. eurų išaugus miško vertei, po 0,2 proc. punkto krito normalizuoti turto ir nuosavo kapitalo gražos rodikliai.

Nepaisant mažėjusio normalizuoto urėdijų grynojo pelno, dėl pasikeitusio pelno įmokų reglamentavimo, už 2017 metus įmonių paskirtos pelno įmokos išaugo ir siekė 4,4 mln. eurų. Dėl šios priežasties išaugo ir urėdijų grąžą valstybei – žaliavos bei turto mokesčiams reikšmingai nekitus, grąža valstybei išaugo 6,4 proc. ir pasiekė 29,2 mln. eurų.

2017 metų gruodžio 22 d. Vyriausybė nutarė paskirti UAB „Baltpool“ organizuoti prekybą žaliavine mediena iš valstybinių miškų (anksčiau organizuota biokuro žaliavų birža), nuo 2018 metų sausio perimant iš likviduojamos Generalinės miškų urėdijos AMEPS sistemą, kuria iki šiol buvo organizuojami prekybos aukcionai. 2017 metais miškų urėdijos dalyvavo biokuro žaliavų biržoje „Baltpool“ ir sudarė sandorių 10 668 tne kiekio pardavimui (už daugiau nei 1,5 mln. eurų). Net 96,7 proc. viso sudarytų sandorių žaliavų kiekio teko trijų urėdijų – Švenčionėlių, Valkininkų ir Tauragės – sandoriams.

Nuo 2018 metų sausio 8 dienos 42 miškų urėdijos prijungimo būdu buvo reorganizuotos, įsteigiant VĮ „Valstybinių miškų urėdija“. Urėdijų sujungimas turėtų leisti pasiekti efektyvesnį bei skaidresnį miškų valdymą, užtikrinti kokybiškesnę miškų priežiūrą, geriau paskirstyti išteklius tarp skirtingų regionų miškų.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	156 238	161 635
Pardavimo savikaina	62 693	63 917
Bendras pelnas (nuostoliai)	93 545	97 718
Veiklos sąnaudos	85 722	91 907
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	690	583
Veiklos pelnas (nuostoliai)	8 513	6 394
EBITDA	20 546	18 537
Grynasis pelnas (nuostoliai)	7 278	5 030
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	27 692	26 330
Normalizuoto grynojo pelno marža	17,8%	16,3%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas¹	1 168 754	1 230 640
Trumpalaikis turtas	68 518	74 904
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	22 569	37 880
Turto iš viso	1 237 272	1 305 544
Nuosavas kapitalas¹	1 210 416	1 277 105
Dotacijos, subsidijos	14 197	15 262
Įsipareigojimai	12 659	13 177
Finansiniai įsipareigojimai	467	1 294
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1 237 272	1 305 544
RODIKLIAI¹	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	2,3%	2,1%
Normalizuotas ROE	2,3%	2,1%
D/E	0,0%	0,1%

GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	3 497	4 392
Turto mokestis	2 271	2 271
Žaliavos mokestis	21 665	22 521
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	27 432	29 184

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	3 499	3 285
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	46	43
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	2 065	2 025

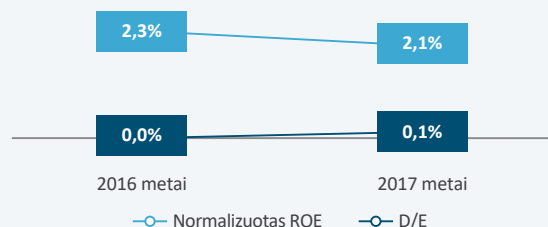
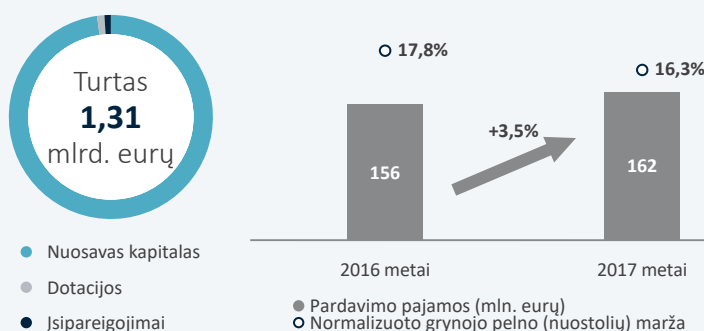
VADOVYBĖ (2018-03-31)²

Generalinis direktorius	Marius Pulkauninkas
Valdybos pirmininkas	Ina Bikuviene (GIS ir Geodezijos skyriaus vyr. specialistė, darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė, l. e. valdybos pirmininko pareigas)
Valdybos nariai	Asta Čepienė (Kazlų Rūdos regioninio padalinio ekonomistė, Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacijos Valdybos ir Tarybos narė) Normantas Marius Dvareckas (UAB „Ad ventum“ steigėjas ir vadovas)* Gediminas Jasinevičius (Europos miškų instituto Bioekonomikos tyrimų grupės tyrėjas)* Alditis Saulius (UAB „Invega“, AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdybų narys, AB „Lietuvos geležinkeliai“ audito komiteto narys)* Mantas Šukevičius (AB „Detonas“ valdybos pirmininkas ir UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ stebėtojų tarybos narys)*

*Nepriklausomas narys

¹ – Miškų urėdijų konsoliduotos ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo apskaitinės vertės padidintos diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuota miškų vertė, kuri, remiantis atliktu vertinimu 2018 metų pradžioje sudarė 1 118 mln. eurų. Rodikliai apskaičiuoti remiantis padidintomis ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo vertėmis.

² – Pateikiama informacija apie VĮ Valstybinių miškų urėdija vadovybę.

VĮ Registrų centras

www.registrucentras.lt

Nekilnojamojo turto kadastro, Nekilnojamojo turto ir kitų registrų priežiūra, su jais susijusių informacinių sistemų plėtojimas ir priežiūra, turto vertinimas, sertifikatų išdavimas

- *Pardavimo pajamos augo 6 proc.*
- *Grynasis normalizuotas pelnas išaugo iki 1 012 tūkst. eurų*
- *EBITDA augo 62,1 proc. ir siekė 4 mln. eurų*

Pagal Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą, Registrų centras registrų ir informacinių sistemų duomenis neatlygintinai perduoda susijusiems registrams ir informaciniams sistemoms, teikia mokesčių administravimo, teisėtvaros institucijoms ir teismams teisės aktuose numatytoms funkcijoms atlikti. **Neatlygintino duomenų teikimo apimtys auga, 2017 metais buvo pateikta 59,8 mln. duomenų** (2016 metais – 46,2 mln. vienetų), tačiau tik 341 tūkst. eurų iš apie 6 mln. eurų patirtų su šia veikla susijusių sąnaudų 2017 metais buvo kompensuotos iš valstybės biudžeto.

2017 metais įmonės pardavimo pajamos, lyginant su 2016 metais, išaugo 6 proc. ir siekė 39,1 mln. eurų. 87,9 proc. pardavimo pajamų įmonė uždirba iš nekomercinių paslaugų, kurių didžiąją dalį – 69,2 proc. – sudarė Nekilnojamojo turto registro pajamos. Komercinių pajamų uždirbta 4,7 mln. eurų (5,2 proc. mažiau nei prieš metus).

Įmonė per 2017 metus uždirbo 1 012 tūkst. eurų normalizuoto grynojo pelno (2016 metais – 280 tūkst. eurų). Augo ir įmonės EBITDA rodiklis, kuris 2017 metų pabaigoje siekė 4 mln. eurų ir buvo 62,1 proc. didesnis nei 2016 metais tuo pačiu laikotarpiu.

Pelno padidėjimas teigiamai paveikė ir gražos rodiklių pokyčius. **Normalizuota nuosavo kapitalo graža įmonėje 2017 metais išaugo iki 5,4 proc. (t. y. 3,6 procentiniais punktais).**

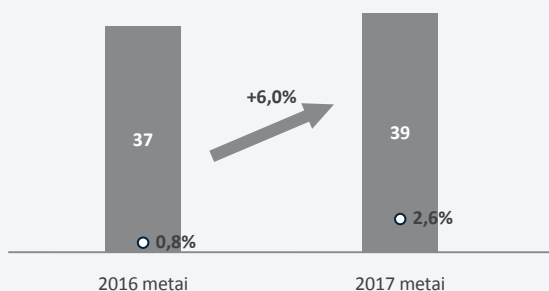
Užfiksuotas ir gražos akcininkam augimas – įmokų ir netipinių mokesčių valstybei už 2017 metus suma siekė 1,4 mln. eurų (t. y. 3,5 karto daugiau nei už 2016 metus), iš kurių 1,1 mln. sudarė pelno įmoka (70 proc. paskirstytinojo pelno). Pelno įmoka, lyginant su 2016 metais paskirtąja, augo beveik 5 kartus.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	36 892	39 122
Pardavimo savikaina	26 796	27 504
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	10 095	11 618
Veiklos sąnaudos	9 945	10 734
Veiklos pelnas (nuostoliai)	226	953
EBITDA	2 479	4 017
Grynasis pelnas (nuostoliai)	98	766
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>0,3%</i>	<i>2,0%</i>
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostolis)	280	1 012
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	24 702	24 110
Trumpalaikis turtas	5 438	5 879
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2 094	2 580
Turto iš viso	30 140	29 989
Nuosavas kapitalas	18 505	19 084
Dotacijos, subsidijos	1 277	1 123
Įsipareigojimai	10 358	9 782
Finansiniai įsipareigojimai	1 730	1 456
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	30 140	29 989
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	1,1%	3,4%
Normalizuotas ROE	1,8%	5,4%
D/E	9,3%	7,6%
GRAŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	187	1 111
Turto mokestis	214	288
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	401	1 399
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	1 691	1 611
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	6	5
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 806	3 449
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Ieva Tarailienė	
Valdybos pirmininkas	Egidijus Vaišvila (Executive advisors, UAB, partneris)*	
Valdybos nariai	Eglė Radvilė (AB „Lietuvos geležinkeliai“ Informacinių technologijų centro vadovė)* Inga Černiuk (Susisiekimo ministerija) Saulius Kerza (Susisiekimo ministerija) Darius Kuliešius (Susisiekimo ministerija)	

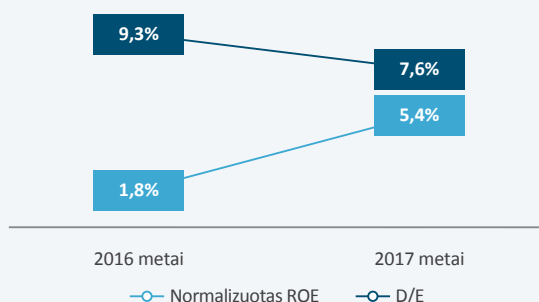
*Nepriklausomas narys

- Nuosavas kapitalas
- Dotacijos
- Įsipareigojimai

- Pardavimo pajamos (mln. eurų)
- Normalizuoto grynojo pelno marža

Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių ir Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registrų duomenų tvarkymas, motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimas, vairuotojų egzaminavimas, vairuotojo pažymėjimų išdavimas

- 2017 metais 2,2 karto išaugo įmonės grąža savininkui
- Įmonės pajamos augo 4 proc., normalizuoto grynojo pelno augimas siekė 2,8 proc.
- Normalizuota nuosavo kapitalo grąža sumažėjo iki 14,2 proc.

Vienas svarbiausių 2017 metų įvykių – pradėta būsimų lengvųjų automobilių vairuotojų tikrinti tik realaus eismo sąlygomis. Per ataskaitinius metus priimta 117 tūkst. teorijos egzaminų (1,9 proc. mažiau nei 2016 metais) ir 136 tūkst. praktikos egzaminų (2,4 proc. daugiau nei 2016 metais), pagaminta apie 224 tūkst. vairuotojo pažymėjimų (t. y. 22,2 proc. mažiau nei prieš metus).

2017 metais lyginant su praėjusiu laikotarpiu augo įmonės teikiamų kelių transporto priemonių registravimo (perregistravimo) paslaugų apimtys. Daugiausiai, 20,3 proc., išaugo naujų transporto priemonių registravimo paslaugų teikimo apimtys. Šį pokytį daugiausia lėmė rinkos pokyčiai bei reikšmingai išaugęs transporto priemonių reeksportas į kitas šalis.

Ataskaitiniais metais patvirtinta įmonės filialų reorganizacija, kuri įvykdyta 2018 metų gegužės 1 d. Jos metu buvo stambinami įmonės padaliniai visoje Lietuvoje (vietoje 10 filialų liko 6). Siekiant strateginiame veiklos plane numatyto teikiamų paslaugų kokybės gerinimo, **vykdomas paslaugų perkėlimas į elektroninę erdvę.**

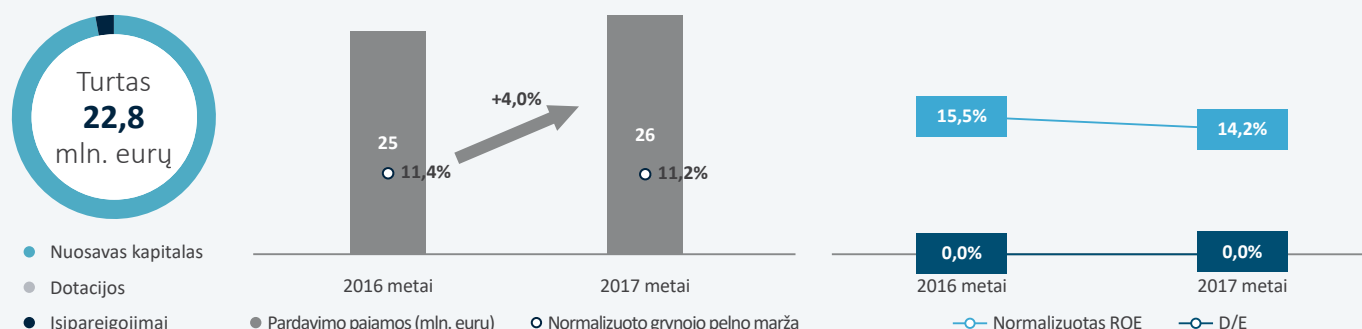
Ataskaitiniu laikotarpiu, lyginant su 2016 metais, **įmonės pajamų augimas siekė 4 proc. arba 1 mln. eurų (t. y. 13,3 proc. daugiau nei buvo planuota).** Daugiausia, 62,8 proc., įmonės pajamų uždirbta iš kelių transporto priemonių registravimo paslaugų teikimo. Šių pajamų augimas 2017 metais siekė 14 proc. Vairuotojų egzaminavimo paslaugų teikimas bei vairuotojo pažymėjimų išdavimo paslaugų teikimas 2017 metais atitinkamai sudarė 20,6 ir 14,6 proc. įmonės pajamų.

Įmonės normalizuotas grynas pelnas 2017 metais, lyginant su 2016 metų rezultatais, išaugo 2 proc. arba 81 tūkst. eurų ir siekė 2 958 tūkst. eurų. Nepaisant to, įmonės EBITDA sumažėjo 3,8 proc. iki 4,9 mln. eurų. 2017 metais įmonės pasiekta normalizuota nuosavo kapitalo grąža siekė 14,2 proc. ir buvo 1,3 procentiniais punktais mažesnė nei 2016 metais.

2017 metais dėl 2,4 karto išaugusios paskirtos pelno įmokos, kuri siekė 4,8 mln. eurų (2016 metais – 1,4 mln. eurų) ženkliai, **nuo 1,5 mln. eurų iki 4,9 mln. eurų, išaugo grąža savininkui.**

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	25 470	26 495
Pardavimo savikaina	18 641	19 277
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	6 829	7 217
Veiklos sąnaudos	3 603	3 963
Veiklos pelnas (nuostoliai)	3 321	3 341
EBITDA	5 058	4 865
Grynasis pelnas (nuostoliai)	2 767	2 825
Grynojo pelno marža	10,9%	10,7%
Normalizuotas grynas pelnas (nuostolis)	2 900	2 958
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	7 024	7 499
Trumpalaikis turtas	13 452	15 255
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12 178	9 161
Turto iš viso	20 476	22 754
Nuosavas kapitalas	19 498	22 095
Dotacijos, subsidijos	0	0
Įsipareigojimai	978	659
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	20 476	22 754
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	14,8%	13,7%
Normalizuotas ROE	15,5%	14,2%
D/E	0,0%	0,0%
GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	1 384	4 761
Turto mokestis	156	156
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	1 539	4 917
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	556	566
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	3	2
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	2 878	2 937
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Dalius Prevelis	
Valdybos pirmininkas	Nepaskirtas	
Valdybos nariai	Vainius Butinas (Klaipėdos filialo direktorius) Laimis Jančiūnas* Gintaras Nakutis* Ilona Pileckienė (Vidaus reikalų ministerija) Vytautas Pliuskus* Povilas Ruškus (Vilniaus filialo Avižienių gr. vyresn. specialistas) Aurimas Tomas Staškevičius* Paulius Skardžius (Vidaus reikalų ministerija) Kęstutis Širvaitis* Irina Urbonė (Vidaus reikalų ministerija)	

*Nepriklausomas narys

VĮ Ignalinos atominė elektrinė

www.iae.lt

Įmonė vykdo Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo darbus, apimančius IAE būtinų sistemų, užtikrinančių branduolinę, radiacinę, priešgaisrinę, fizinę saugą, eksploatavimą, panaudoto branduolinio kuro iškrovimą iš energetinių blokų ir pervežimą saugoti į laikinąją panaudoto branduolinio kuro saugyklą, įrangos ir pastatų dezaktyvavimą ir išmontavimą, radioaktyviųjų atliekų apdorojimą ir saugojimą

- Elektrinės eksploatavimo nutraukimui 2017 metais buvo skirta 89,8 mln. eurų
- Įmonės pajamos augo 3,6 proc.
- Patirtas 1,5 mln. eurų didesnis nuostolis, siekęs 5,4 mln. eurų

Pagal 2014 metais patvirtintą Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo planą, elektrinės eksploatavimo nutraukimo darbus, kurių vertė neįskaitant infliacijos ir rizikų siekia 2 592,4 mln. eurų, planuojama užbaigti iki 2038 metų. 2017 metų pabaigoje Įmonė valdė daugiau nei 700 mln. eurų turtą, pagal kurį Įmonė buvo ketvirta tarp VĮ ir atsiliko tik nuo „Lietuvos energija“, UAB, AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupių.

Elektrinės eksploatavimo nutraukimui 2017 metais buvo skirta 89,8 mln. eurų, t. y. 27,9 proc. daugiau nei 2016 metais. Didžiąją dalį šių lėšų 45,8 proc. (41,2 mln. eurų) sudarė Ignalinos programos lėšos. TIENRF fondo lėšos sudarė 35,8 mln. eurų arba 39,8 proc. visų finansavimo lėšų. Šios lėšos, skirtos elektrinės uždarymui, nėra įtraukiamos į pelno (nuostolių) ataskaitą kaip pajamos, o yra laikomos dotacijomis, kuriomis sumažinamos sąnaudos. Iš LR biudžeto buvo skirta 6,5 mln. eurų (7,2 proc.), Įmonės lėšomis finansuota suma siekė 3,7 mln. eurų (4,1 proc.). Įvykdytas įrangos išmontavimo planas – išmontuota 6 761,9 tonos technologinių įrenginių. Visa Įmonės veikla yra laikoma specialiuoju įpareigojimu – vykdomos nekomercinės valstybės pavestos funkcijos.

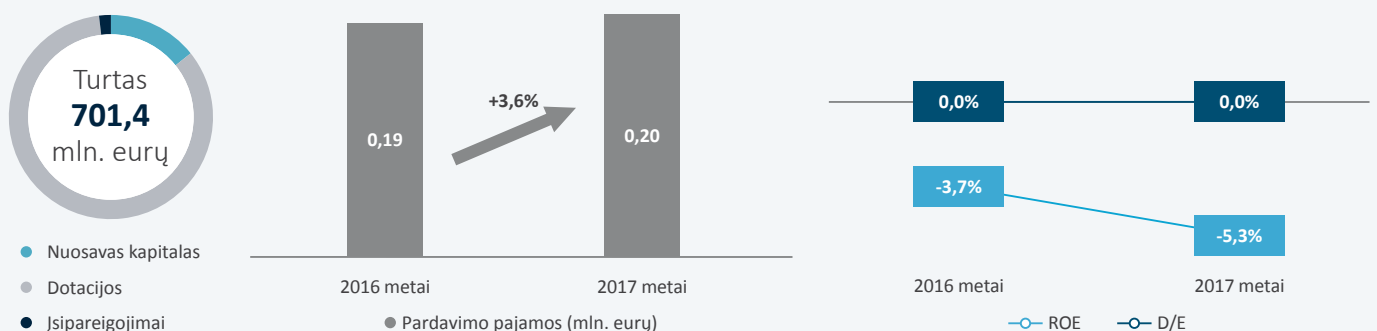
2017 metais, lyginant su 2016 metų rezultatais, **Įmonės pardavimo pajamos padidėjo 3,6 proc. ir siekė 201 tūkst. eurų**. Didžiąją dalį pajamų, 66,3 proc. arba 133,5 tūkst. eurų, Įmonė uždirba iš suspausto oro tiekimo. Reikšmingą dalį, 22,4 proc. arba 45,2 tūkst. eurų, bendroje pajamų struktūroje sudaro ir geležinkelio transporto paslaugos, kurios 2017 metais padidėjo 3,5 proc.

Įmonės grynasis rezultatas 2017 metais buvo neigiamas – Įmonė patyrė 5,4 mln. eurų grynąjį nuostolį. Lyginant su 2016 metų rezultatais, nuostolis padidėjo 1,5 mln. eurų. Tam įtakos turėjo 35,1 proc. išaugusios bendrosios ir administracinės (veiklos) sąnaudos, kurios siekė 5,4 mln. eurų.

Įmonės 2017 metų EBITDA buvo lygi -4,5 mln. eurų. Neigiama fiksuota ir nuosavo kapitalo grąža, kuri siekė -5,3 proc. t. y. 1,6 procentiniais punktais žemesnė nei 2016 metais.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	194	201
Pardavimo savikaina	0	0
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	194	201
Veiklos sąnaudos	3 999	5 402
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-4 114	-5 501
EBITDA	-2 957	-4 531
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-3 966	-5 430
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>-2 044,3%</i>	<i>-2 701,5%</i>
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	284 284	302 338
Trumpalaikis turtas	360 584	399 032
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	55 526	64 507
Turto iš viso	644 868	701 370
Nuosavas kapitalas	105 517	100 087
Dotacijos, subsidijos	527 833	588 201
Įsipareigojimai	11 518	13 082
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	644 868	701 370
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
ROA	-0,7%	-0,8%
ROE	-3,7%	-5,3%
D/E	0,0%	0,0%
GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	0	0
Turto mokestis	0	0
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	0	0
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	1 991	1 983
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	4	4
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	5 450	5 355
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius	Audrius Kamienas	
Valdybos pirmininkas	Nepaskirtas	
Valdybos nariai	Agnė Amelija Kairytė (Energetikos ministerija) Patricija Ceiko (Energetikos ministerija) Andrius Bendikas (AB Lietuvos paštas Finansų ir administravimo padalinio direktorius)* Artūras Vilimas (RB RAIL AS Lietuvos filialo vadovas, RB RAIL AS vadovas Lietuvai ir Lenkijai) Rimvydas Štilinis (UAB „EPSO-G“ infrastruktūros direktorius)*	

*Nepriklausomas narys

VĮ Turto bankas

www.turtas.lt

Centralizuotas valstybės nekilnojamojo turto valdymas, valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimas, skolų valstybei išieškojimas ir pagal pavedimo sutartis perduotų paskolų, valstybės garantijų ir kitų turinių įsipareigojimų vykdymas

- Patikėjimo teise valdė 38 įmonių (įskaitant 6 valstybės valdomas įmones) akcijas
- Įmonės pardavimo pajamos augo 11,6 proc.
- Pasiektas teigiamas grynas rezultatas – 105 tūkst. eurų normalizuotas grynasis pelnas

2017 metais Įmonė įgyvendindama centralizuotą valstybės nekilnojamojo turto valdymą, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje valdė 108,3 mln. eurų vertės turtą, kurio 54,7 proc. sudarė nuosavo kapitalo dalį atitinkantis turtas, kuris yra naudojamas valstybės institucijų ir įstaigų funkcijoms atlikti ir perduotas įmonei valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Įmonė patikėjimo teise valdė valstybei nuosavybės teise priklausančias 38 įmonių akcijas, iš kurių 13 įmonių akcijos įtrauktos į privatizavimo sąrašą (iš kurių šešios yra valstybės valdomos įmonės), 7 įmonės, kurios nėra privatizavimo objektų sąrašė (likviduojamos arba iškeltas bankroto procesas) bei 18 įmonių, kurių akcijos buvo perduotos Įmonei, kaip bešeimininkis turtas.

Įmonės pardavimo pajamos, t. y. atlygiai už:

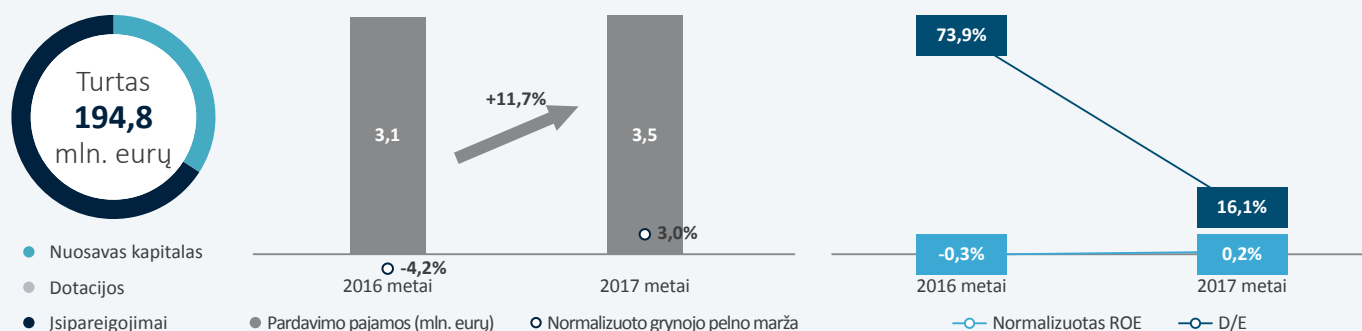
- skolų valstybei išieškojimą;
- nekilnojamojo turto ir jam priskirtų valstybinės žemės sklypų bei kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimą;
- valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo organizavimą ir koordinavimą;
- valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimą;
- administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros paslaugas.

Šias pajamas Įmonė uždirba už teisės aktais pavestų funkcijų vykdymą, 2017 metais, lyginant su 2016 metais pasiektais rezultatais, padidėjo 11,6 proc. ir siekė 3,5 mln. eurų. 40,5 proc. šių pajamų sudarė valstybės nekilnojamojo turto ir jam priskirtų valstybinės žemės sklypų bei kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimo pajamos, kurios, palyginti su 2016 metais, buvo 83,5 proc. didesnės. Skolų valstybei išieškojimo ir administravimo pajamos, kurios 2017 metais sumažėjo 12,6 proc., bendroje pardavimo pajamų struktūroje sudarė 17,7 proc.

2017 metais pasiektas normalizuotas grynasis pelnas siekė 105 tūkst. eurų, kai 2016 metais Įmonės grynasis rezultatas buvo neigiamas – patirtas 132 tūkst. eurų grynasis nuostolis. 73,7 proc. išaugo Įmonės EBITDA, kuri 2017 metais siekė 545 tūkst. eurų.

Įmonė per 2017 metus ženkliai, 64,5 proc., sumažino finansinius įsipareigojimus, kurie nulėmė ir D/E ryškų mažėjimą – nuo 73,9 proc. iki 16,1 proc. Tokiems pokyčiams įtakos turėjo tai, kad buvo grąžinta atnaujinimui finansuoti gauta tikslinė paskola ir sumokėtos palūkanos.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	3 127	3 491
Pardavimo savikaina	2 469	2 822
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	659	669
Veiklos sąnaudos	915	731
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-259	-63
EBITDA	314	545
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-188	31
Grynojo pelno marža	-6,0%	0,9%
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostolis)	-132	105
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	66 032	69 803
Trumpalaikis turtas	93 418	124 969
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	28 472	28 349
Turto iš viso	159 450	194 771
Nuosavas kapitalas	40 654	66 316
Dotacijos, subsidijos	43	41
Įsipareigojimai	118 754	128 415
Finansiniai įsipareigojimai	30 037	10 677
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	159 450	194 771
RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	-0,1%	0,1%
Normalizuotas ROE	-0,3%	0,2%
D/E	73,9%	16,1%
GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	0	441
Turto mokestis	66	74
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	66	514
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	140	144
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	2	1
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 953	4 022
VADOVYBĖ (2018-03-31)		
Generalinis direktorius		Marius Kliokys
Valdybos pirmininkas		Nepaskirtas
Valdybos nariai		Nepaskirti

Vertinimo metodika

Analizuojant VĮ portfelio rodiklius, vertinami agreguoti finansiniai duomenys, pateikiami įmonių metinėse audituotose finansinėse ataskaitose (išskyrus **VĮ Mūsų amatų** ir **UAB Respublikinės mokomosios sportinės bazės**, kurių informacija pateikta pagal neaudituos finansinių ataskaitų duomenis), nes visų VĮ konsoliduotosios finansinės ataskaitos nėra rengiamos, t. y. nėra eliminuojami sandoriai tarp skirtingų VĮ. Į VĮ portfelio turto vertę nėra įskaičiuota valstybės nekilnojamojo turto, kuris nėra valdomas VĮ ir neįtrauktas į jų balansus, vertė.

Į VĮ portfelio rezultatus įtraukti konsoliduoti **„Lietuvos energija“, UAB, UAB „EPSO-G“, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB Lietuvos pašto, UAB Lietuvos parodų ir kongresų centro „LITEXPO“ ir UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ įmonių grupių** finansiniai rezultatai.

Analizuojant VĮ portfelį naudojami palyginamieji ankstesnių laikotarpių duomenys yra pateikiami remiantis 2017 metų VĮ portfelio sudėtimi.

Nustatant VĮ vertę rinkoje, remtasi šiomis prielaidomis:

- įmonių, kurių akcijos įtrauktos į biržos prekybos sąrašus, vertė pagrįsta jų akcijų kaina biržoje laikotarpio pabaigoje (2017 metų gruodžio 31 d.);
- akcijų biržoje nekotiruojamų įmonių vertė nustatyta pagal buhalterinę nuosavo kapitalo vertę;
- **miškų urėdijų** balansinė nuosavo kapitalo vertė padidinta miškų verte, kuri nustatyta naudojant diskontuotų pinigų srautų metodą. Pagal šį metodą 2018 metų pradžioje miškų vertė buvo perskaičiuota, atsižvelgiant į pasikeitusias rinkos sąlygas: apskaičiuota, kad miškų vertė padidėjo 6,1 proc. – nuo 1 053 mln. eurų 2016 metų pabaigoje iki 1 118 mln. eurų 2017 metų pabaigoje;
- iš įmonių, prižiūrinčių regioninius kelius, apskaitinių turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų verčių atimta šių kelių apskaitinė vertė (2 mlrd. eurų 2016 metų pabaigoje). Ji parodo investuotų biudžeto lėšų kiekį, tačiau kelių, kaip viešosios prekės, rinkos vertė prilygsta nuliui, nes keliai negeneruoja tiesioginių pinigų srautų kelių priežiūros įmonėms, jais įmonės negali disponuoti. 2017 metais, prieš šių įmonių sujungimą į **VĮ „Kelių priežiūra“**, keliai buvo perduoti Lietuvos automobilių kelių direkcijai ir nebėra įtraukiami į įmonių finansines ataskaitas;
- VĮ rinkos vertė apskaičiuota vertinant tik valstybės valdomą šių įmonių dalį (t. y. atėmus mažumos dalį).

Ataskaitoje nurodomi agreguoti VĮ portfelio ir sektorių veiklos pelno prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) rodikliai, apskaičiuoti prie veiklos pelno arba nuostolių (apimančių ir tipinės veiklos, ir kitos veiklos rezultatą) pridėjus nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas bei vienkartinį įvykių sąnaudas (turto perkainojimo, prestižo ir pan.). Įmonių aprašymuose nurodomi įmonių pateikti EBITDA įverčiai.

Ataskaitoje nurodomi netipiniai mokesčiai valstybei – tai valstybės įmonių mokamas mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise (turto mokestis) ir miškų urėdijų mokami privalomieji atskaitymai nuo žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pardavimo pajamų (žaliavos mokestis). Šie mokestiniai įsipareigojimai atneša papildomų pajamų į valstybės biudžetą ir yra taikomi tik pirmiau minėtoms įmonėms, tad, vertinant šių įmonių pelningumą ir grąžą valstybei, tikslinga netipinius mokesčius valstybei atimti iš veiklos sąnaudų. Todėl ataskaitoje papildomai nurodomas VĮ portfelio ir atskirų valstybės įmonių normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai), kuris apskaičiuojamas grynąjį pelną padidinus (grynuosius nuostolius sumažinus) netipinių mokesčių valstybei suma, sumažinta pelno

mokesčio (15 proc.) dalimi, arba visa netipinių mokesčių valstybei suma, jei teisės aktų nustatyta tvarka įmonės pelno mokesčio nemokėjo. Šis koregavimas pateikiamas tik informaciniais tikslais, o jo įtaka balansinėms vertėms ataskaitoje nenurodoma.

Nuosavo kapitalo ir turto grąžos rodikliai (ROE ir ROA) apskaičiuoti paskutinių dvylikos mėnesių grynąjį pelną (nuostolius) dalinant atitinkamai iš nuosavo kapitalo arba turto vidurkio, išvesto iš balansinių rodiklių šio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje. Kitaip tariant, skaičiuojant kapitalo grąžos rodiklį 2017 metų gruodžio 31 d., imamas pelnas, kurį įmonė uždirbo nuo 2017 metų sausio 1 d. iki 2017 metų gruodžio 31 d. Atitinkamai imami apskaitinio kapitalo verčių 2017 metų sausio 1 d. ir 2017 metų gruodžio 31 d. vidurkiai.

2017 metų VĮ finansiniams rodikliams įtakos turėjo vienkartiniai įvykiai. Siekiant geresnio duomenų palyginamumo, ataskaitoje VĮ portfelio ir sektorių apžvalgose nurodomas normalizuotas grynas pelnas, eliminavus netipinius mokesčius valstybei bei taip pat atėmus **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės** turto perkainavimo nuostolius ir kitus vienkartinis netipinių veiksnių rezultatus. Sąnaudos, kurios, vadovaujantis pelno mokesčio įstatymu, nėra laikomos leidžiamaisi atskaitymais, koreguojant grynąjį pelną pridėta visa sąnaudų suma, t. y. nesumažinta pelno mokesčio dalimi.

Ataskaitoje nurodyti grynojo pelno maržos, ROE ir ROA rodikliai apskaičiuoti naudojant normalizuoto pelno vertes.

Normalizuoto grynojo pelno atskleidimo tikslas – atskleisti rezultatą, kuris būtų pakoreguotas eliminuojant pagrindinių vienkartinį veiksmų įtaką. Pavyzdžiui, **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** grynas normalizuotas palyginamasis pelnas 2017 ir 2016 metais buvo apskaičiuotas eliminuojant¹:

- neigiamą dujų vartotojams pritaikytos dujų kainos nuolaidos įtaką 2016 ir 2017 metų rezultatams, kuri 2016 metų grynąjį pelną mažino 24,6 mln. eurų, 2017 metais – 7,4 mln. eurų;
- neigiamą **„Lietuvos energijos gamyba“, AB** turto vertės sumažėjimo įtaką 2017 metų rezultatams (26,7 mln. eurų).

Įmonių aprašymuose nurodytos tokios įmonių valdybos bei įmonių valdomose bendrovėse nurodytos tokios jų grupių dalys, kokios jos buvo 2018 metų kovo 31 d. Darbuotojų skaičius bei vadovaujančių darbuotojų skaičius nurodyti tokie, kokie jie buvo analizuojamo laikotarpio pabaigoje (2017 metų gruodžio 31 d.).

Portfelio aprašyme, dalyje „P/E rodiklis“, esantis palyginamųjų užsienio sektorių P/E rodiklis, apskaičiuotas remiantis Capital IQ ir Bloomberg duomenimis. Palyginamųjų sektorių rodikliai apskaičiuoti išvedant vidurkį iš Rytų Europos, Azijos ir Lotynų Amerikos sektorių, kuriems priskiriamos Lietuvos listinguotos VĮ, P/E rodikliai. Lietuvos listinguotų VĮ P/E rodikliai apskaičiuoti dalijant įmonių rinkos kapitalizaciją iš 2017 metų grynojo pelno.

¹ Neigiamas ataskaitinio laikotarpio poveikis eliminuojamas didinant ankstesnių laikotarpių grynąjį rezultatą, o teigiamas ataskaitinio laikotarpio poveikis eliminuojamas mažinant ankstesnių laikotarpių grynąjį rezultatą.

Šią metinę ataskaitą parengė viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, įgyvendinanti Valdymo koordinavimo centro funkcijas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 metų liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ ir 2012 metų birželio 6 d. nutarimo Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ reikalavimais ir nuostatomis.

Rengiant šią metinę ataskaitą, naudotasi išoriniais informacijos šaltiniais: viešai skelbiama įmonių informacija, įmonių pateiktomis metinėmis finansinėmis, veiklos ataskaitomis ir įmonių metiniais pranešimais, LR susisiekimo ministerijos, LR energetikos ministerijos, Statistikos departamento, Valstybės kontrolės, Valstybinės miškotvarkos tarnybos, energijos išteklių biržos „Baltpool“, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslo centro Miškų instituto, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Lietuvos automobilių kelių direkcijos, Rīgas brīvdostas pārvalde (Rygos uostas), Centrālā statistikas pārvalde (Latvijos statistikos departamentas), asociacijos „Lietuvos mediena“, VAS Starptautiskā lidosta "Rīga" (Rygos oro uostas), AS Tallinna Lennujaam (Talino oro uostas), SJSC Latvijas dzelzceļš (Latvijos geležinkeliai), Eesti Statistika (Estijos statistikos departamentas), „Eurostat“, Capital IQ, Bloomberg ir „NASDAQ OMX Vilnius“ vertybinių popierių biržos skelbiama informacija ir duomenimis. Ataskaitoje pateikiamos informacijos netikrino nepriklausomi auditoriai, o ataskaitos rengėjai neatliko savarankiško šioje ataskaitoje esančios informacijos patikrinimo, įskaitant skaičiavimus ar prognozes, ir esant bet kokiam poreikiui remtis šia informacija priimant bet kokius sprendimus, bet kuris asmuo turi remtis savo savarankišku įvertinimu. Ataskaitos rengėjai, Vyriausybė ir bet kuri valstybės institucija ar kitas jos kontroliuojamas subjektas nėra ir bet kokiomis aplinkybėmis nebus atsakingi už trečiųjų asmenų sprendimus, priimtus remiantis šioje apžvalgoje pateikta informacija, išvadomis ir pareikštomis nuomonėmis. Bendrovių praeities rezultatai negarantuoja ir negali būti sietini su ateities rezultatais. Ši metinė ataskaita nėra nei siūlymas parduoti ar kvietimas pirkti vertybinius popierius arba bet kokį turtą, nei sudarys dalį bet kokio investicinio sprendimo ar bet kokio sprendimo sudaryti bet kokį sandorį.

Valstybės valdomų įmonių sąrašas

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2017-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2017 metais (tūkst. eurų)	EBITDA 2017 metais (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2017 metais (tūkst. eurų)
1	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	100,0%	Finansų ministerija	Energetika	1B	I	2 505 068	1 100 831	235 767	93 525
1a	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	96,1%	„Lietuvos energija“, UAB	Energetika	-	I	636 288	149 815	70 538	20 521
1b	AB „Energijos skirstymo operatorius“ ¹⁾	95,0%	„Lietuvos energija“, UAB	Energetika	-	I	1 277 801	612 309	140 080	77 552
2	UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	100,0%	Energetikos ministerija	Energetika	1B	I	770 456	225 246	77 213	-2 796
2a	LITGRID AB įmonių grupė	97,5%	UAB „EPSO-G“	Energetika	-	I	439 210	160 188	40 525	9 585
2b	AB „Amber Grid“	96,6%	UAB „EPSO-G“	Energetika	-	I	280 198	64 322	38 252	-9 861
3	AB „Klaipėdos nafta“	72,3%	Energetikos ministerija	Energetika	1B	I	301 245	106 484	31 393	17 031
4	VĮ Energetikos agentūra	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	V	1 116	6	0	1
5	VĮ Ignalinos atominė elektrinė ²⁾	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	III	701 370	201	-4 531	-5 430
6	VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	V	338	26	-10	-23
7	VĮ „Visagino energija“	-	Ūkio ministerija	Energetika	1A	II	49 519	12 663	1 736	22
8	UAB „Geoterma“	99,1%	VĮ Turto bankas	Energetika	1A	V	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
9	VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	I	93 200	19 839	-1 434	-1 440
10	AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	100,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	2 067 572	448 100	156 458	26 987
11	AB Lietuvos pašto įmonių grupė	100,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	72 059	76 940	4 351	1 573
12	AB Smiltynės perkėla	99,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	IV	8 691	4 836	2 097	691
13	VĮ „Oro navigacija“	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	2	II	55 170	28 757	4 467	1 552
14	VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	582 528	59 795	46 601	38 442
15	VĮ Lietuvos oro uostai	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	187 208	33 130	8 908	2 482
16	VĮ Vidaus vandens kelių direkcija	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	2	IV	28 146	0	23	-576
17	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	100,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	II	38 569	19 854	5 679	141
18	VĮ „Kelių priežiūra“ ³⁾	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	2	I	128 526	80 055	12 203	1 926
19	VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	-	Aplinkos ministerija	Miškininkystė	1A	V	3 433	2 676	435	110
20	VĮ Alytaus miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	7 234	6 260	1 165	309
21	VĮ Anykščių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 439	4 080	460	114
22	VĮ Biržų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 870	3 064	228	368
23	VĮ Druskininkų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 462	4 657	701	113
24	VĮ Dubravos eksperimentinė-mokomoji miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	6 327	4 181	459	-121
25	VĮ Ignalinos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	8 847	5 680	783	27
26	VĮ Jonavos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	1 415	1 711	120	65
27	VĮ Joniškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	4 766	3 264	143	159
28	VĮ Jurbarko miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	III	2 336	3 201	33	587
29	VĮ Kaišiadorių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 592	4 096	330	24

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2017-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2017 metais (tūkst. eurų)	EBITDA 2017 metais (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2017 metais (tūkst. eurų)
30	VĮ Kauno miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 187	5 119	849	-53
31	VĮ Kazlų rūdos mokomoji miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	2 254	3 340	2	396
32	VĮ Kėdainių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	8 957	5 375	568	80
33	VĮ Kretingos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 904	3 791	472	234
34	VĮ Kupiškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	4 435	3 458	428	7
35	VĮ Kuršėnų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 766	3 264	143	-79
36	VĮ Marijampolės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 336	3 201	33	-152
37	VĮ Mažeikių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 592	4 096	330	51
38	VĮ Nemenčinės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 187	5 119	849	553
39	VĮ Pakruojo miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 254	3 340	2	-168
40	VĮ Panevėžio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	8 957	5 375	568	12
41	VĮ Prienų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 904	3 791	472	59
42	VĮ Radviliškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 435	3 458	428	205
43	VĮ Raseinių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	3 926	3 249	212	-73
44	VĮ Rietavo miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	3 281	2 996	241	-35
45	VĮ Rokiškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 556	3 176	353	98
46	VĮ Šakių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 392	5 260	851	358
47	VĮ Šalčininkų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 621	3 368	473	259
48	VĮ Šiaulių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 507	3 892	662	139
49	VĮ Šilutės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 967	4 323	857	0
50	VĮ Švenčionių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	6 163	5 975	1 157	542
51	VĮ Tauragės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	III	8 156	6 661	1 282	501
52	VĮ Telšių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 798	4 492	229	-303
53	VĮ Tytuvėnų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 816	2 530	150	-9
54	VĮ Trakų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 881	5 176	484	68
55	VĮ Ukmergės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 966	6 131	704	210
56	VĮ Utenos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	1 648	2 052	244	127
57	VĮ Valkininkų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 536	3 594	414	1
58	VĮ Varėnos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 411	3 065	374	90
59	VĮ Veisiejų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 498	3 336	607	363
60	VĮ Vilniaus miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 189	4 089	76	-250
61	VĮ Zarasų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 031	1 989	243	100
62	UAB „Projektų ekspertizė“	100,0%	Aplinkos ministerija	Kita	1A	V	585	497	85	63
63	VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras	-	Aplinkos ministerija	Kita	1B	V	1 262	1 064	157	108
64	UAB „Būsto paskolų draudimas“	100,0%	Finansų ministerija	Kita	2	IV	18 769	719	-571	60
65	VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“	-	Finansų ministerija	Kita	2	IV	15 920	492	28	43
66	VĮ „Lietuvos prabavimo rūmai“	-	Finansų ministerija	Kita	2	V	3 546	579	111	36
67	VĮ Turto bankas	-	Finansų ministerija	Kita	2	II	194 771	3 491	444	31
68	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra	100,0%	Finansų ministerija	Kita	2	III	3 204	1 671	370	236
69	VĮ „Mūsų amatai“	-	Kalėjų departamentas	Kita	2	III	6 636	6 908	129	92

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2017-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2017 metais (tūkst. eurų)	EBITDA 2017 metais (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2017 metais (tūkst. eurų)
70	UAB „Lietuvos kinas“	100,0%	Kultūros ministerija	Kita	1A	V	1 019	310	282	256
71	VĮ „Lietuvos paminklai“	-	Kultūros paveldo departamentas	Kita	2	V	676	6 555	39	11
72	UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė	100,0%	Kūno kultūros ir sporto departamentas	Kita	1A	V	2 371	54	-51	-146
73	UAB „Lietuvos monetų kalykla“	100,0%	Lietuvos bankas	Kita	1B	III	7 503	7 836	568	306
74	AB Informacinio verslo paslaugų įmonė	51,7%	Lietuvos statistikos departamentas	Kita	1A	V	2 015	405	1 182	987
75	VĮ distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „Gis-centras“	-	Nacionalinė žemės tarnyba	Kita	2	V	2 895	1 566	226	162
76	AB „Detonas“	100,0%	Susisiekimo ministerija	Kita	1B	IV	4 324	3 232	875	590
77	AB „Problematika“	100,0%	Susisiekimo ministerija	Kita	1A	III	9 567	6 938	2 141	1 569
78	UAB Universiteto vaistinė	100,0%	Sveikatos apsaugos ministerija	Kita	1A	V	1 263	2 171	37	29
79	UAB Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras	54,2%	VĮ Turto bankas	Kita	2	V	770	828	84	40
80	VĮ Registrų centras	-	Susisiekimo ministerija	Kita	2	I	29 989	39 122	4 017	766
81	AB Giraitės ginkluotės gamykla	100,0%	VĮ Turto bankas	Kita	1A	III	19 671	6 899	1 414	406
82	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	2	IV	19 420	1 407	437	416
83	UAB „Toksika“	92,5%	Ūkio ministerija	Kita	1A	III	28 714	3 448	609	55
84	UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	98,8%	Ūkio ministerija	Kita	1A	III	20 386	6 068	1 470	650
85	UAB poilsio namai „Baltija“	100,0%	VĮ Turto bankas	Kita	1A	V	5 108	599	-190	-393
86	AB Vilniaus metrologijos centras	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	1B	IV	5 908	3 306	806	461
87	VĮ „Infostruktūra“	-	Susisiekimo ministerija	Kita	1B	III	6 336	6 065	1 202	135
88	VĮ „Regitra“	-	Vidaus reikalų ministerija	Kita	2	II	22 754	26 495	4 865	2 825
89	AB „Jonavos grūdai“	70,1%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1B	III	6 918	5 700	1 410	940
90	AB „Lietuvos veislininkystė“	99,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 748	1 307	139	91
91	AB „Kiaulių veislininkystė“	99,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 635	1 290	-126	-181
92	UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 004	3 344	10	-20
93	UAB „Lietuvos žirgynas“	89,6%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	2 094	650	141	24
94	UAB „Panevėžio veislininkystė“	97,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	1 303	1 267	-89	-102
95	UAB „Šeduvos avininkystė“	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	944	181	45	7
96	UAB „Šilutės polderiai“	81,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	1 368	2 597	151	44
97	UAB „Šilutės veislininkystė“	96,5%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 446	581	95	9
98	UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	89	151	9	8
99	UAB Aerogeodezijos institutas	99,8%	VĮ Turto bankas	Kita	1A	V	1 176	40	-292	-338
100	UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	3 587	1 608	186	43
101	UAB Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas	100,0%	VĮ Turto bankas	Kita	2	V	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
102	UAB Upytės eksperimentinis ūkis	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	3 048	1 859	327	185
103	UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	IV	20 789	641	-281	-63

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2017-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2017 metais (tūkst. eurų)	EBITDA 2017 metais (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2017 metais (tūkst. eurų)
104	VĮ „Pieno tyrimai“	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	IV	5 821	4 160	651	116
105	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	III	70 546	522	17	-15
106	VĮ Valstybės žemės fondas	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	IV	5 856	3 030	-71	-437
107	VĮ Mašinų bandymo stotis	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	85	254	-172	15
108	VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	3 839	674	79	-234

* **Tiesiogiai ir netiesiogiai; valstybės įmonės (VĮ) nuosavybės teise priklauso valstybei**

¹ 2016 metų sausio 1 d. AB LESTO ir AB „Lietuvos dujos“ buvo reorganizuotos sujungimo būdu įkuriant AB „Energijos skirstymo operatorius“.

² VĮ Ignalinos atominė elektrinė yra uždarymo etape (gamyba buvo vykdoma iki 2009 metų gruodžio 31 d.).

³ Nuo 2017 metų lapkričio 1 d. buvo prijungtos 10 regioninių kelių priežiūros įmonių prie VĮ „Kauno regiono keliai“, kuri buvo pervadinta į VĮ „Kelių priežiūra“.

Į VĮ portfelį neįtrauktų VĮ finansiniai rezultatai

VĮ Mašinų bandymo stotis

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Pardavimo pajamos	249	254
Pardavimo savikaina	128	146
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	121	108
Veiklos sąnaudos	288	289
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	0	0
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-168	-181
EBITDA	-159	-172
Finansinė ir investicinė veikla	184	199
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	16	18
Pelno mokestis	3	3
Grynasis pelnas (nuostoliai)	14	16
Grynojo pelno marža	5,6%	6,4%
Normalizuotas grynasis pelnas	15	16

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2016-12-31	2017-12-31
Ilgalaikis turtas	52	21
Trumpalaikis turtas	109	64
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	18	25
Turto iš viso	161	85
Nuosavas kapitalas	82	12
Dotacijos, subsidijos	15	9
Įsipareigojimai	64	64
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	161	85

RODIKLIAI	2016-12-31	2017-12-31
Normalizuotas ROA	9,5%	13,1%
Normalizuotas ROE	19,4%	34,3%
D/E	0,0%	0,0%

GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2016 METAI	2017 METAI
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	8	1

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2016 METAI	2017 METAI
Darbuotojų skaičius	29	25
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	2	2

Santrumpos ir apibrėžimai

AB	Akinė bendrovė
Atrankos gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 metų birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintas Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašas
BVP	Bendrasis vidaus produktas
D/E	Finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis
DuPont	DuPont analizė – analizės rūšis, išskaidanti nuosavo kapitalo grąžos rodiklį į grynojo pelno maržos, turto apyvartumo ir finansinio svėro sandaugą
EBITDA	Veiklos pelnas prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją. Rodiklis apskaičiuotas prie veiklos pelno arba nuostolių (apimančių ir tipinės veiklos, ir kitos veiklos rezultatą) pridėjus nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas
EBITDA marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant EBITDA (veiklos pelną prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją) iš įmonės grynosios apyvartos
EBPO	Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
ES	Europos Sąjunga
Finansinis svėrtas	Finansinis rodiklis, parodantis turto ir nuosavo kapitalo santykį
Grynojo pelno marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant grynąjį pelną iš grynosios apyvartos
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
Lūkesčių raštas	Raštas, kurį pateikia valstybei atstovaujanti institucija įmonei dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir jai keliamų lūkesčių
mln.	Milijonas (-ai)
mlrd.	Milijardas (-ai)
Nekomercinės funkcijos/specialieji įsipareigojimai	VVĮ vykdomos funkcijos, kurių įmonė nesiimtų komerciniais pagrindais arba tai darytų už didesnę kainą nei yra nustatyta ir kurias įmonėms pavesta vykdyti akcininko/savininko t. y. valstybės sprendimais
Netipiniai mokesčiai valstybei	Turto mokestis ir žaliavos mokestis
Normalizuotas grynas pelnas	Grynas pelnas, eliminavus netipinius mokesčius valstybei, banko „Snoras“ bei Ūkio banko bankrotų įtaką, „Lietuvos energijos“, UAB įmonių grupės, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės ir AB Lietuvos pašto įmonių grupės turto perkainojimų bei kitų vienkartinį įvykių įtaką.
Normalizuoto grynojo pelno marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant normalizuotą grynąjį pelną iš grynosios apyvartos
Nuosavybės gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 metų birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 patvirtintas Valstybės turtnių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas
P/E	Rodiklis, nusakantis įmonės akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykį
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
Turto grąža (ROA)	Finansinis rodiklis, parodantis įmonės turto panaudijimo efektyvumą ir apskaičiuojamas grynąjį pelną dalijant iš viso turto vidurkio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	Finansinis rodiklis, parodantis akcininkų investuoto kapitalo panaudojimo efektyvumą, apskaičiuojamas grynąjį pelną dalijant iš viso nuosavo kapitalo vidurkio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje
SGD terminalas	Suskystintųjų gamtinių dujų terminalas
SĮ	Specialieji įpareigojimai
Skaidrumo gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 metų liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 patvirtintas Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašas
Turto apyvartumas	Finansinis rodiklis, parodantis kokia pardavimų apimtis tenka kiekvienam turto eurui
Turto mokestis	Valstybės įmonių mokamas mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
VAI	Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba akcijų valdytojas
Valdymo koordinavimo centras (VKC)	Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas (valstybės įmonė Turto bankas, nuo 2017 metų liepos 1 d. viešojo įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“), atliekantis valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimą koordinuojančios institucijos funkcijas
Veiklos pelno marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant veiklos pelną iš grynosios apyvartos
VIAP	Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos
VIPA	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra
VĮ	Valstybės įmonė
VKEKK	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
VVĮ	Valstybės valdoma įmonė (ūkinę komercinę veiklą vykdanči valstybės įmonė, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
Vyriausybė	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Wh	Energijos matavimo vienetas, naudojamas elektros prietaisų suvartotai ar pagamintai elektros energijai skaičiuoti (kilovatvalandė = 10 ³ Wh, gigavatvalandė = 10 ⁹ Wh, teravatvalandė = 10 ¹² Wh)
Žaliavos mokestis	Urėdijų mokami privalomieji atskaitymai nuo žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pardavimo pajamų

